ARNALDUR

INDRIÐASON

CRIME

Uitare

UN NOU ROMAN DESPRE DETECTIVUL ERLENDUR

FICTION CONNECTION

TREI

ARNALDUR INDRIDASON

UITARE

Original: *Kamp Knox* (2014)

Traducere şi note:

MONICA VLAD

virtual-project.eu

Editura: TREI, 2017

„Pentru ei, noi nu suntem decât o hardughie de mahala, nu-i aşa? Un mare… Camp Knox?”[1]

Detectivul Erlendur Sveinsson

1

Un vânt cumplit sufla peste landa Midnesheidi. Măturase toată zona de sud bătând dinspre munţi, de-a lungul întinderii schimbătoare a golfului Faxafloi. Se năpustea apoi, extrem de rece, asupra landei, unde şuiera printre întinderile şi ridicăturile de prundiş, aşternând un strat subţire de zăpadă peste vegetaţia tristă şi pipernicită. Expuse aerului marin şi rafalelor de aer rece din nord, doar cele mai rezistente plante supravieţuiau aici, lujerele lor înălţându-se cu greu deasupra pietrelor. Vântul, un ţipăt strident, pătrundea în perimetrul îngrădit care se iţea din acest peisaj sumbru, apoi se repezea în pereţii solizi ai hangarului, care se afla pe cea mai înaltă porţiune de teren. Se dezlănţuia cu o forţă reînnoită împotriva acestui obstacol nesupus, apoi se repezea înapoi în întunericul de dincolo.

Zgomotul vântului pătrundea în interiorul vast al hangarului din cadre de oţel. Una dintre cele mai mari structuri din Islanda, acoperind o suprafaţă de 17.000 de metri pătraţi şi fiind la fel de înalt ca o clădire de opt etaje, avea uşi ce se deschideau spre est şi vest şi care ar fi putut lăsa să treacă prin ele aeronava cu cea mai mare anvergură din lume. Acesta era centrul operaţional al celui de-al 57-lea Escadron Interceptor de Luptă al Aviaţiei Statelor Unite din Midnesheidi. Aici se făceau reparaţii la flota avioanelor-spion de cercetare şi alarmare de la distanţă[2], la avioanele de luptă F-16 şi la avioanele transportoare Hercules. Scripeţi uriaşi pentru manevrarea pieselor aeronavelor erau agăţaţi de grinzile ce ocupau toată lungimea acoperişului.

În prezent totuşi, activitatea în hangar era suspendată, în mare parte din cauza instalării unui nou sistem de stingere a incendiilor. O schelă special ranforsată ajungea până la tavanul din capătul de nord al construcţiei. Ca orice lucru care avea legătură cu hangarul, activitatea de-aici era herculeană, implicând montarea unei reţele de ţevi de-a lungul grinzilor de oţel ale acoperişului, care se conectau la o serie de aspersoare puternice, dispuse la un interval de câţiva metri unele de altele.

Schela stătea pe roţi în hangar, asemenea unei insule mobile. Era formată dintr-o serie de platforme mai mici cu o scară în mijloc care ducea sus, spre platforma principală din capăt, unde lucrau instalatorii şi colegii lor. O sumedenie de ţevi, şuruburi şi console zăceau mormane în jurul bazei acelei structuri, împreună cu lăzi de scule şi chei reglabile de toate formele şi

dimensiunile, proprietatea prestatorilor de servicii islandezi care instalau sistemul de aspersoare. Aproape toată construcţia şi activitatea de întreţinere la Staţia Navală Aeriană din Keflavík se afla în mâinile antreprenorilor locali.

Totul era liniştit, cu excepţia urletului înfiorător al vântului de-afară, până în momentul în care un geamăt slab se auzi din direcţia schelei. O secţiune de conducte căzu la podea şi se rostogoli cu un zornăit. La scurt timp după aceea, se simţi un alt suflu de aer, de data asta mai substanţial, şi un bărbat izbi podeaua cu o bufnitură straniu de înfundată, de parcă un sac greu ar fi fost aruncat din tavan. Apoi totul deveni iarăşi liniştit, cu excepţia vaietului vântului.

2

Câteodată, petele de pe piele o mâncau atât de tare, încât ar fi vrut să şi le râcâie cu unghiile până-i dădea sângele.

Era adolescentă atunci când începuseră să-i apară aceste erupţii, ca o eczemă urâtă. Nu ştia ce făcuse ca să merite o asemenea afecţiune care o desfigura. Doctorul spusese ceva despre o diviziune celulară accelerată la nivelul pielii, ce avea drept rezultat aceste pete roşii în relief, cu o crustă albă solzoasă ce avea tendinţa să se adune în jurul coatelor şi antebraţelor, pe gambe şi, cel mai rău, pe scalp. Primise tratament medicamentos, unguente şi creme, însă acestea erau doar ocazional eficiente, ca să ţină în frâu erupţiile şi mâncărimile.

Apoi, de curând, doctorul ei îi povestise despre acest loc din sudul peninsulei Reykjanes. Se răspândise vestea printre pacienţii care sufereau de aceeaşi boală sau de una asemănătoare că apa de-aici calma iritaţia. Era ceva legat de conţinutul de siliciu. Urmând instrucţiunile doctorului, dăduse peste locul din câmpul de lavă, aproape de centrala electrică, unde apa reziduală geotermală de culoare alb-albăstruie se revărsa printre rocile acoperite de muşchi. Îi luase ceva timp să se caţăre până aici pe terenul rugos, însă, în momentul în care intră în apa catifelată şi începu să-şi întindă sedimentul pe piele, simţi un soi de alinare a mâncărimii şi chiar o stare de bine. Îşi întinsese un strat gros de nămol pe toată faţa, pe păr şi pe membre, convinsă că asta avea să-i diminueze simptomele şi sigură de faptul că avea să se reîntoarcă aici.

De-atunci, vizitase laguna din când în când, de fiecare dată cu un sentiment de plăcută speranţă. Cum nu existau cabine ca să-şi schimbe hainele, şi le lăsa pe o grămadă de muşchi şi era întotdeauna în gardă, deoarece nu dorea să fie văzută. Purta un costum de baie pe sub haine şi îşi aducea un prosop mare, să se şteargă când ieşea din apă.

În ziua în care dăduse peste cadavru, se scufundase cu tot corpul în apa mătăsoasă, lăsând-o să o învăluie în căldură şi confort, şi-şi aplicase nămolul pe piele, sperând ca siliciul sau cum l-o mai fi numit doctorul, mineralele şi algele să-şi facă efectul magic. Apa era caldă şi plăcută, sedimentul calmant, iar locul respectiv, aflat în mijlocul lavei, era liniştit şi neobişnuit de frumos. Savura fiece clipă, bucurându-se de acest moment de singurătate, când era doar cu gândurile ei. Se întorcea către mal în

momentul în care văzu ceva ce semăna cu un pantof ce plutea pe apă. La început a fost indignată, gândindu-se că, probabil, vreun netrebnic antisocial îl aruncase în lagună, însă când se duse să-l ia, descoperi, spre oroarea ei, că încă era ataşat de proprietarul său.

Camera de interogatoriu din închisoarea de arest preventiv din Sídumúli era mică şi cenuşie, cu scaune incomode. Din nou fraţii nu cooperaseră şi interogatoriile lor tărăgănau. Erlendur nici nu se aşteptase la altceva. Fraţii, ale căror nume erau Ellert şi Vignir, se aflau deja în puşcărie de mai multe zile.

Nu era prima oară când aveau probleme cu legea, pentru contrabandă cu alcool şi trafic de droguri. Cu doi ani în urmă fuseseră eliberaţi de la Litla-Hraun, după ce ispăşiseră o sentinţă de trei ani pentru aceleaşi infracţiuni, însă scurtul interval petrecut înăuntru nu făcuse mare lucru în ce priveşte îmbunătăţirea caracterului lor. Se părea că îşi reluaseră activităţile de unde le lăsaseră şi, de fapt, existau dovezi din belşug care să sugereze că îşi continuaseră treburile din interior. Interogatoriile îşi propuneau să aducă lumină în această privinţă.

Un pont venit din partea unui anonim determinase poliţia să se concentreze pe activităţile lor şi, drept rezultat, Vignir fusese reţinut cu douăzeci şi patru de kilograme de haşiş într-un depozit de cartofi, nu departe de Korpúlfsstadir, la nord-est de Reykjavík. Poliţia găsise şi două sute de litri de votcă americană în sticle de zece litri şi mai multe cartuşe de ţigări. Vignir negase că ar fi cunoscut provenienţa bunurilor, susţinând că fusese păcălit să viziteze magazia – cineva, pe care nu dorise să-l numească, îi împrumutase cheile şi îi spusese că putea face rost de-acolo de cartofi gratis.

Fraţii fuseseră filaţi timp de câteva zile, înainte ca poliţia să intervină. O percheziţie acasă la ei scoase la iveală o rezervă de canabis destinată vânzării. Făcuseră foarte puţin pentru a-şi rafina metodele de-a lungul anilor; ultima lor arestare avusese loc în circumstanţe aproape identice. Marion, care îi considera dobitoci şi găinari, se săturase până peste cap de amândoi.

— Cu ce vapor au sosit mărfurile? întrebă Marion, istovit.

Erlendur pusese deja aceeaşi întrebare de două ori.

— N-a fost niciun vapor, replică Vignir. Cine v-a spus asta? Ellidi? Tâmpitu’ dracului!

— Şi răşina a fost adusă pe mare sau a venit pe calea aerului? întrebă Erlendur.
— Nu ştiu cui îi aparţine rahatu' ăla, zise Vignir. Nu ştiu despre ce vorbiţi. N-am mai fost niciodată în magazia aia. M-am dus acolo doar ca să şterpelesc nişte cartofi. Cine vă vinde căcatu' ăsta?
— Erau două lacăte la magazie. Tu aveai cheile de la ambele. De ce te comporţi de parcă asta n-ar fi nimic?
Vignir nu răspunse.
— Ai fost prins cu izmenele în vine şi te oftici din cauza asta, da' asta e, zise Marion. Înfruntă realitatea. Şi mai lasă miştourile, ca să terminăm odată cu asta şi să mergem acasă.
— Nu eu vă reţin aici, zise Vignir. Din partea mea, puteţi să vă căraţi.
— Adevărat, zise Marion, aruncându-i o privire lui Erlendur. E de-ajuns pentru astăzi?
— De ce crezi că lui Ellidi i s-a pus pata pe tine? întrebă Erlendur.
Ştia că acel Ellidi la care se referea Vignir lucrase uneori pentru cei doi fraţi, vânzând droguri, recuperând datorii şi ameninţându-i pe clienţi. Era un infractor violent, cu o listă lungă de condamnări pentru ultraj.
— El a fost? întrebă Vignir.
— Nu. Nu ştim cine a fost.
— Ba sigur că ştiţi.
— Credeam că Ellidi era prietenul tău? zise Erlendur.
— E un dobitoc.
În acel moment, un alt detectiv îşi vârî capul pe uşă şi ceru să vorbească cu Marion. Acesta îl însoţi afară pe coridor.
— Ce s-a întâmplat?
— S-a găsit un cadavru, zise detectivul. În peninsula Reykjanes. Lângă Svartsengi.

3

Femeia care găsise cadavrul avea în jur de treizeci de ani şi oferi imediat informaţia că suferea de psoriazis. Ca să o demonstreze, le arătă porţiunile uscate de piele de pe partea superioară a unuia dintre braţe şi în mod special din jurul cotului. Era pe cale să le arate şi scalpul, însă Marion, care văzuse deja destul, o opri. Femeia insistă că afecţiunea ei trebuia menţionată, deoarece explica de ce anume dăduse peste cadavru în acel loc greu accesibil.

— De obicei sunt singură acolo, zise ea, uitându-se la Marion, cu toate că ştiu că şi alte persoane frecventează laguna, eu n-am văzut niciodată pe nimeni. Nu există niciun fel de amenajare sau orice altceva acolo. Însă apa este minunată. Are temperatura perfectă şi scăldatul în ea te face să te simţi mult mai bine.

În acel moment se afla într-o maşină de poliţie, descriindu-le lui Marion şi lui Erlendur cum dăduse peste cadavru. Marion se afla lângă ea pe bancheta din spate, Erlendur, la volan. În jurul lor erau alte maşini de patrulă, o ambulanţă, echipa de la medicină legală şi doi fotografi de presă – vestea în legătură cu descoperirea ajunsese deja pe birourile celor de la ştiri. Nu era niciun fel de drum înspre acea lagună, care se formase cu trei ani înainte, după o deversare de la reţeaua de termoficare locală Sudurnes din Svartsengi. Centrala geotermală se vedea ceva mai departe, cu luminile aprinse, vizibile în seara întunecată de iarnă. Femeia se scăldase în capătul de vest al lagunei, venind prin câmpul de lavă dinspre şoseaua Grindavík. Apa era mică acolo şi ea se bălăcise timp de o oră şi ceva, înainte de a se hotărî să o pornească spre casă. Zilele erau scurte în această perioadă a anului; se însera şi nu dorise să bâjbâie prin întuneric din nou, la fel cum păţise ultima oară, când îşi găsise cu greu maşina.

— M-am ridicat şi… întotdeauna m-a frapat cât de incredibil de frumos este acel loc, însă şi cam înfricoşător. Aburii aceia care se înalţă din apă, singură cuc acolo în acea lavă, vedeţi… Deci vă puteţi închipui ce şoc teribil am avut în momentul în care am văzut… Mă scăldasem ceva mai departe decât de obicei şi brusc am văzut un pantof. Tocul ieşea din apă. La început am crezut că era doar un pantof – că cineva îl pierduse sau îl aruncase în baltă. Însă, când m-am dus să-l iau, era fixat şi… din prostie, am tras mai tare, şi apoi mi-am dat seama că era ataşat de…

Femeia se cutremură. Marion, conştient de faptul că era foarte zdruncinată de descoperirea ei sinistră, o interoga blajin. Când aduseseră cadavrul până la şosea, femeia încercase să evite să se uite în acea direcţie. Mai avea puţin şi ceda nervos în timp ce relata cele întâmplate. Erlendur încercă să-i adreseze câteva cuvinte de alinare.

— Te-ai descurcat extrem de bine în aceste circumstanţe dificile.

— Doamne-Dumnezeule, a fost un şoc, zise ea. Vă… vă puteţi imagina ce şoc teribil am avut. De una singură, în acea băltoacă.

Cu o jumătate de oră mai devreme, Erlendur îşi trăsese o pereche de cizme-pantalon şi se dusese până în locul unde se afla cadavrul, însoţit de doi membri ai echipei de legişti. Marion îi urmărise de pe mal, fumând. Din fericire, poliţia din Grindavík, care ajunsese prima la faţa locului, avusese bunul-simţ să nu atingă nimic până la sosirea detectivilor de la Brigada Omucideri. Tehnicienii făceau fotografii ale cadavrului în poziţia în care se afla, bliţurile lor iluminând împrejurimile. Un scafandru fusese chemat să cerceteze în amănunt fundul lagunei. Erlendur, care intrase până la talie în apă, se aplecă deasupra cadavrului, încercând să îşi dea seama cum fusese transportat până în acel loc. De îndată ce legiştii terminară ce aveau de făcut, ridicară cadavrul şi îl traseră la mal, descoperind ceva ciudat în legătură cu acesta în timp ce-l cărau. Membrele păreau să prezinte fracturi multiple, cutia toracică se prăbuşise peste coloana vertebrală, care era ruptă. Cadavrul atârna ca o păpuşă de cârpă în braţele lor.

Era deja întuneric beznă, însă nişte proiectoare, alimentate la un generator diesel, fuseseră instalate la faţa locului, şi în lumina lor aspră, starea jalnică în care se afla cadavrul deveni şi mai evidentă. Faţa îi era zdrobită şi gaura din craniul sfărâmat rămăsese căscată. După haine, ghiciră că era vorba despre un bărbat. Nu avea acte de identitate în buzunare şi era dificil de stabilit de cât timp zăcuse în apă. Nori de vapori fierbinţi se formau încontinuu deasupra suprafeţei largi a lagunei, sporind stranietatea locului. Era prea întuneric, în acel moment, pentru a derula o cercetare amănunţită în căutare de urme; acest lucru trebuia amânat până a doua zi, la prima oră.

Cadavrul a fost acoperit şi cărat pe o targă peste câmpul de lavă, până la şoseaua Grindavík. De acolo urma să fie trimis la morga Spitalului Naţional din Reykjavík, din cartierul Barónsstígur, unde putea fi spălat de nămol şi unde se putea face o autopsie.

— Şi atunci aţi anunţat poliţia? o îndemnă Marion să vorbească, în timp ce stăteau toţi trei în maşină.

Căldura era pornită şi aburi de condens se formaseră pe interiorul geamurilor. Raze de lumină pătrundeau până la ei, se auzea zgomot de voci, şi umbrele unor siluete se mişcau cu repeziciune.

— Am fugit pe câmpul de lavă până la maşină şi am condus până la secţia de poliţie din Grindavík. Apoi i-am adus înapoi aici şi le-am arătat locul. După care şi-au făcut apariţia mai multe maşini de poliţie. Şi apoi voi doi. Nu voi mai putea să dorm în noaptea asta. Cred că nu voi mai putea dormi o perioadă lungă de timp.

— E o chestie cât se poate de normală. Nu e deloc distractiv să treci prin aşa ceva, zise Marion. Ar trebui să rogi o prietenă sau o rudă să-ţi ţină de urât. Să-i povesteşti ce s-a întâmplat.

— Deci n-ai observat pe cineva lângă lagună când ai venit ieri aici? întrebă Erlendur.

— Nu, pe nimeni. Aşa cum am spus, n-am văzut niciodată pe cineva aici.

— Şi nu cunoşti pe nimeni care vine să se scalde în lagună, aşa, ca tine? întrebă Marion.

— Nu. Ce să i se fi întâmplat acelui bărbat? Aţi văzut felul în care a fost…? Doamne, nici măcar nu îndrăznesc să mă uit.

— Da, e de înţeles, zise Marion.

— Boala asta de piele, psoriazisul – e enervantă? întrebă Erlendur.

Marion îi azvârli o privire.

— Mereu apar tot felul de medicamente noi care încearcă să-i pună capăt, zise femeia. Însă nu e plăcut. Cu toate că mâncărimea nu e partea cea mai rea. Partea cea mai rea sunt plăgile.

— Şi laguna ajută?

— Cred că da. N-a fost dovedit ştiinţific, însă eu aşa cred.

Ea îi zâmbi şovăitor lui Erlendur. Marion îi mai puse femeii câteva întrebări suplimentare despre descoperire, apoi o lăsară să plece. Ieşiră din maşină şi femeia se grăbi să se îndepărteze. Erlendur se întoarse cu spatele la vântul ce bătea dinspre nord.

— Nu e evident de ce faţa şi corpul îi sunt zdrobite în halul ăsta? îl întrebă pe Marion.

— Sugerezi că a fost bătut?

— Şi nu-i aşa?

— Tot ce ştiu e că se află într-o stare de nedescris. Probabil că asta a fost şi intenţia. Deci tu crezi că s-a întâlnit cu cineva aici, s-au încăierat şi el trebuia să dispară definitiv în lagună?
— Ceva de genu' ăsta.
— Poate că aşa pare – zise Marion, care examinase cadavrul înainte de a fi luat de acolo –, însă nu sunt convins că bărbatul a murit în urma unei bătăi. Oricum, n-a fost o bătaie obişnuită.
— Ce vrei să spui?
— Am văzut cadavre zdrobite în urma unei căderi de la mare înălţime şi trebuie să spun că ăsta îmi aminteşte de chestia asta. Sau de un grav accident de maşină. Însă nu am fost informaţi de niciun astfel de accident.
— Dacă a fost o cădere, trebuie să fi fost una destul de serioasă, zise Erlendur, uitându-se împrejur, apoi în bezna de deasupra. Doar dacă nu cumva a căzut de aici, de sus. A căzut din cer.
— În lagună?
— E oare atât de absurd?
— M-aş mira, zise Marion.
— Nu ajută faptul că a stat în apă ceva vreme.
— Adevărat.
— Deci nu-i posibil să fi fost omorât în bătaie la faţa locului, zise Erlendur. Dacă a fost o cădere, aşa cum ai spus tu. Probabil că cineva l-a adus până aici, ca să nu fie găsit imediat. Probabil că trupul i-a fost în mod intenţionat aruncat în baltă. În acest bizar nămol alb.
— Nu-i o ascunzătoare proastă, zise Marion.
— Mai ales dacă a fost scufundat cum trebuie. Nimeni nu vine pe-aici. Cu excepţia acestei ciudate suferinde de psoriazis.
— Trebuia neapărat s-o interoghezi în legătură cu boala ei? întrebă Marion, urmărind cum maşina femeii se îndepărta în viteză. Trebuie să încetezi să-ţi mai bagi nasul în vieţile oamenilor.
— Era supărată. Ai văzut asta. Încercam să-i mai distrag atenţia.
— Eşti poliţist, nu popă.
— Probabil, cadavrul n-ar fi fost niciodată găsit dacă n-ar fi fost psoriazisul acelei femei, zise Erlendur. Nu găseşti chestia asta… puţin cam…?
— De o stranie coincidenţă?
— Da.

— Sunt obişnuit cu ciudăţeniile. E al dracului de frig, zise Marion, deschizând uşa maşinii.

— Şi, apropo, cum se numeşte locul ăsta? Ştii? întrebă Erlendur, cercetând centrala electrică cu vălătuci de aburi ce se înălţau spre cer şi se topeau în noapte.

Răspunsul veni pe loc.

— Illahraun, zise Marion, atotcunoscătorul, urcându-se în maşină. S-a format în timpul erupţiei din 1226.

— Lava Rea? zise Erlendur, deschizând uşa şoferului. Asta ne mai lipsea.

4

A doua zi, medicul anatomopatolog le confirmă bănuiala că moartea bărbatului nu survenise unei bătăi. El nu putuse număra toate oasele rupte şi calculase faptul că victima trebuie să fi căzut de la o înălţime de cel puţin douăzeci de metri. Dispunerea fracturilor arăta că nu căzuse în picioare, iar anatomopatologul nu credea nici că încercase să-şi amortizeze căderea cu braţele. Totul indica faptul că el aterizase cu faţa în jos pe o suprafaţă foarte dură. După o examinare preliminară, patologul îşi exprimă îndoiala în legătură cu faptul că bărbatul ar fi putut să cadă de pe o stâncă a peninsulei Reykjanes. În primul rând, suprafaţa pe care bărbatul aterizase părea să fie una netedă şi, în al doilea rând, nu se găsiseră indicii care să sugereze că bărbatul fusese pe malul mării sau în munţi. Nu după hainele sale, în orice caz. Era îmbrăcat cu blugi şi geacă de piele, iar pe dedesubt avea doar o cămaşă, în picioare purta cizme de cowboy cu tocuri, vârfuri ascuţite şi decoraţiuni.

— Din ce mocirlă l-aţi scos pe amărâtul ăsta? întrebă medicul patolog. N-am mai văzut niciodată aşa ceva.

Era un tip cu spatele încovoiat, aproape de pensie, costeliv şi cu părul alb, şi pe nas avea o pereche de ochelari mari cu rame de baga. Purta un halat alb şi un şorţ în faţă. Cadavrul zăcea pe o masă sub lumina rece şi neiertătoare a becurilor. Lângă acesta se afla o tavă cu bisturie şi pense, iar în cameră era o duhoare greţoasă de formol, dezinfectant şi torsuri umane deschise. Erlendur nu se simţea în apele lui; nu avea să se obişnuiască niciodată cu mirosul acestui loc şi cu asocierea lui cu moartea. Încercă să nu se uite la cadavru mai mult decât era absolut necesar. Marion, care era mai puţin sensibil, nu era deranjat de mediul steril şi de priveliştea care se afla în faţa lor pe masa de autopsie.

— A fost găsit în laguna formată după deversările de la centrala geotermală din Svartsengi, zise Marion. De acolo provine nămolul. Se zvoneşte că are puteri vindecătoare.

— Puteri vindecătoare? repetă patologul, brusc interesat.

— Se presupune că e eficient împotriva psoriazisului, explică Erlendur.

— Înveţi ceva nou în fiecare zi, zise patologul.

— Ai observat un semn al vreunei boli de piele pe cadavru?

— Nu, Marion. Uită de faptul că era acolo din cauza psoriazisului.

— E posibil să fi căzut dintr-un avion?
— Un avion?
— Spre exemplu. Judecând după starea în care se află, trebuie să fi fost vorba de o cădere serioasă.
— Tot ce pot spune în acest stadiu este că trebuie să fi căzut de la o înălţime mare pe o suprafaţă extrem de dură, zise patologul. Nu ştiu ce să zic în legătură cu avionul. Cu toate că n-aş exclude posibilitatea asta.
— Ne poţi da vreo idee în legătură cu cât a stat în apă? întrebă Marion.
— Nu mult timp. Două, poate trei zile cel mult. Trebuie să mai arunc încă o privire, însă asta e estimarea mea pentru moment.
— Nu poartă verighetă, remarcă Erlendur, aruncând o privire înspre cadavru. Nu e nicio urmă pe deget, nu-i aşa?
— Nu, nimic de genul ăsta, zise patologul. N-am găsit nimic la el, chei sau vreun portofel. Nimic care ar putea să indice cine este. Hainele au fost deja date celor de la medicină legală. N-are cicatrici majore provenite de la accidente sau operaţii; nici tatuaje.
— Ce ne poţi spune în legătură cu vârsta?
— Vorbim despre un bărbat în floarea vârstei, în jur de treizeci de ani, poate. Cu o înălţime sub un metru optzeci, bine proporţionat, slab şi musculos – sau cel puţin era, bietul băiat. Încă n-a întrebat nimeni de el, nu-i aşa?
— Nu, zise Erlendur. Nu-i e nimănui dor de el. Cel puţin, poliţia nu a fost alertată.
— Şi nu l-a văzut nimeni căzând?
— Nu. În prezent n-avem de unde să începem.
— Dar un accident rutier? întrebă Marion. Există vreo şansă în acest sens?
— Nu, exclus – sunt leziuni diferite, zise patologul, ridicându-şi privirea de la cadavru şi împingându-şi ochelarii înapoi pe nas. Cred că trebuie să lucrăm la ipoteza că a murit în urma unei căderi. Şi, aşa cum am subliniat, nu văd nicio urmă că a încercat să amortizeze acea cădere în vreun fel. Pur şi simplu, a căzut şi a aterizat într-o poziţie orizontală, cu faţa în jos. Nu ştiu dacă asta înseamnă ceva pentru voi. E posibil să nu fi avut timp să-şi ridice braţele. Sau nu a vrut să o facă. În mod evident, căderea a fost foarte de sus şi vorbim de o viteză mare la momentul impactului.
— Dacă nu şi-a întins braţele în faţă şi a aterizat cu faţa în jos, după cum spui… sugerezi că ar fi vorba de suicid? întrebă Erlendur.

— Este posibil, zise patologul, împingându-şi din nou ochelarii pe nas. Nu ştiu. Probabil că n-ar trebui să excludeţi varianta asta.

— Cam greu de crezut, nu-i aşa? zise Marion. Dacă ar fi aşa, de ce ar fi vrut cineva să ascundă cadavrul?

— Eu pur şi simplu încerc să interpretez tiparul fracturilor, zise patologul. Trebuie să fac o analiză mai detaliată şi, cu cât plecaţi mai repede de pe capul meu, cu atât mai repede voi putea să mă apuc de asta.

Criminaliştii aveau o sarcină dificilă: să identifice intrările şi ieşirile de pe câmpul de lavă dintre şoseaua Grindavík şi lagună. În noaptea de după găsirea cadavrului, căzuse zăpadă în zonă şi ascunsese orice urme care s-ar fi putut afla pe muşchi sau lângă băltoacă. Scafandrul nu putuse să găsească nimic în nămolul de pe fundul bălţii. Condiţiile erau dificile, apa era tulbure, şi vizibilitatea era, practic, zero. Poliţia făcuse apel la martori, oameni care trecuseră pe şoseaua Grindavík în zilele ce precedaseră descoperirea cadavrului, în speranţa că era posibil ca cineva să fi văzut un vehicul în zonă. Nu ieşi nimeni la înaintare.

Erlendur a fost întâmpinat de şeful echipei criminalistice, un bărbat de circa şaizeci de ani, care cerceta hainele ce fuseseră scoase de pe cadavru: lenjeria intimă, blugii, cămaşa în carouri, şosetele, geaca de piele şi cizmele de cowboy. Laboratorul de criminalistică se afla la ultimul etaj al sediului Departamentului Omucideri, în urma recent-înfiinţatului Departament de Investigaţii Criminale al Statului, fuseseră mutaţi din Borgartún în Reykjavík şi se pomeniseră aruncaţi în mijlocul unei zone semiindustriale, în oraşul învecinat, Kopavogur.

Erlendur, care provenea din rândurile poliţiei obişnuite şi era la Brigada Omucideri doar de doi ani, învăţa încă dedesubturile şi încă se familiariza cu ceilalţi membri ai personalului. Lucrase, în cea mai mare parte, cu Marion Briem, unul dintre cei mai longevivi detectivi, care fusese iniţial răspunzător de faptul că-l încurajase să solicite o promovare în rândurile Brigăzii Omucideri. Erlendur o lălăise câţiva ani, însă, în cele din urmă, obosind să mai înconjoare la nesfârşit oraşul într-o maşină de patrulă, se hotărâse să nu mai aştepte şi luase legătura cu Marion.

— Era şi timpul, spusese Marion. Ştiai c-o să ajungi aici într-o bună zi.

Erlendur nu putea nega că rolul de detectiv îl atrăgea. Se familiarizase deja, într-o oarecare măsură, cu tot ce implica această activitate, când îşi asumase răspunderea, cât încă era ofiţer în uniformă, de a conduce o

anchetă referitoare la înecul unui vagabond în vechile săpături de turbă din Kringlumýri. Poliţia respinsese ipoteza ca moartea bărbatului să se fi datorat unui accident, însă Erlendur, care găsise victima când se afla de serviciu, stabilise în cele din urmă că aceasta fusese ucisă. Impresionat de faptul că el rezolvase cazul în totalitate de unul singur, fără niciun fel de asistenţă din partea Brigăzii Omucideri, Marion îl invitase să ia legătura cu el, dacă dorea vreodată să facă mai multă muncă de acest fel. Lui Erlendur îi luase ceva vreme până să se decidă, însă reacţia lui Marion în momentul în care în cele din urmă o făcu fusese una justă: Erlendur ştiuse tot timpul că urma să ajungă detectiv.

Sedimentul lagunei fusese cu migală spălat de pe hainele mortului şi toate lucrurile care aderaseră la materialele hainelor, cum ar fi fire de păr şi murdărie, fuseseră supuse unei analize amănunţite.

— În mare parte, e vorba doar de reziduuri, zise tehnicianul-şef. Presupun că, probabil, a fost aruncat în acel nămol ca să se ascundă ceva.

— S-a găsit ceva pe cadavru?

— Da. Acum nu vom găsi multe. Însă hainele ne pot spune ceva. Spre exemplu, nouă ni se pare că toate provin din State. Blugii sunt de la o firmă cunoscută. La fel şi geaca de piele. Cămaşa nu are etichetă; totuşi, şi ar fi putut foarte bine să fi fost cumpărată de la magazinul de confecţii bărbăteşti din Hverfisgata. Lenjeria intimă este o marcă americană. Nu ştim nimic în legătură cu şosetele. Sunt negre. Şi foarte uzate. Geaca de piele a fost purtată şi răspurtată, aşa cum vă puteţi da seama după coate.

Tehnicianul ridică articolul vestimentar pentru ca Erlendur să-l poată examina.

— Apoi mai sunt şi astea, adăugă el, înmânându-i lui Erlendur una din cizmele de cowboy. E posibil să ne ducă undeva. Piele naturală. Noi-nouţe. Nu sunt larg răspândite pe-aici, după câte ştiu eu. Personalul magazinelor de pantofi din oraş e posibil să le recunoască. E posibil să ştie chiar şi cine le-a cumpărat. Nu prea vezi pe mulţi vânturându-se pe-aici în cizme de cowboy. Nu islandezi, în orice caz. Analizăm murdăria de pe tălpi, ca să ne dăm seama dacă acest lucru poate oferi indicii despre locul unde a fost, însă nămolul din lagună a distrus mai mult sau mai puţin dovezile.

Erlendur studie cizma. Era făcută din piele maro, talpa arăta că fusese puţin purtată, şi decoraţiunea de pe gambă înfăţişa un lasou. Inspectă şi restul îmbrăcăminţii, blugii, cămaşa în carouri.

— Îţi poţi da seama de unde provin cizmele? Unde au fost făcute?

— În Louisiana. Există o etichetă în interior.
— Presimt o temă americană aici.
— Poate a vizitat Statele de curând, sugeră tehnicianul. Este o posibilitate.
— Sau poate că era chiar el un yankeu, zise Erlendur.
— Da, sau asta.
— De la bază?
Şeful de la Omucideri ridică din umeri.
— Nu neapărat, însă nu putem exclude nici acest lucru.
— Sunt cinci sau şase mii de americani aici, în Midnesheidi, nu-i aşa? Militari şi familiile lor?
— Cam aşa ceva. Laguna nu e chiar în pragul lor, însă e destul de aproape ca să trebuiască să iei şi baza în calcul.

5

Erlendur nu mai fusese pe această stradă de multă vreme. Însă Dagbjört, fata care locuise aici odinioară, se afla deseori prezentă în gândurile sale. Într-o dimineaţă de iarnă, acum mai bine de un sfert de secol, ea dispăruse fără urmă. Enigma referitoare la ceea ce i se întâmplase nu fusese rezolvată. Erlendur dăduse peste dosarul ei atunci când intrase în poliţie. Se afla în drum spre Colegiul pentru Fete, plecând de acasă din partea de vest a oraşului, în momentul în care dispăruse fără urmă de parcă o înghiţise pământul. Erlendur îi urmărise traseul către şcoală de multe ori, pe lângă fostul amplasament al Camp Knox-ului, vechile barăci dărăpănate, prin Hringbraut şi în jos către lac, trecând prin Melavellir şi vechiul cimitir din Sudurgata. Oamenii chiar dispăreau în felul acesta în Islanda, din când în când, însă din anumite motive, acest incident, mai cu seamă, atinsese un punct sensibil în ce-l priveşte pe Erlendur. Citise şi recitise rapoartele poliţiei şi articolele din presă şi mersese pe toate rutele posibile dintre casa ei şi şcoală. Cochetase uneori cu ideea de a vorbi cu persoane – rude sau prieteni – care o cunoscuseră, însă, în realitate, nu întreprinsese nimic şi nu se înhămase la niciun fel de investigaţie sistematică. Totul se întâmplase cu mult timp în urmă şi existau toate motivele să se creadă că fata îşi luase viaţa, totuşi nu-i dădea deloc pace lui Erlendur, indiferent cât de mult încerca să o îndepărteze şi să uite cazul. Îl bântuia ca o fantomă ieşită din mormânt, asigurându-se că făcea subiectul amintirilor sale permanente.

De data aceasta erau necrologurile. Doar că în această dimineaţă, îl citise pe al tatălui ei. Mama ei murise cu mulţi ani înainte. Erau două anunţuri, ambele referindu-se indirect la acel incident. Unul fusese scris de un fost coleg al tatălui ei, care îl descria drept un coleg loial şi de încredere, fusese o companie plăcută în momentele fericite, însă nu-şi revenise niciodată cu adevărat în urma pierderii fiicei sale. Celălalt era scris de sora decedatului şi se referea la anii tinereţii, spunând că ei proveneau dintr-o familie numeroasă şi unită şi că, ulterior, el şi soţia sa îşi pierduseră lumina ochilor lor, într-un mod ce sfida orice capacitate de înţelegere. Erlendur, sesizând o mai veche amărăciune în vorbele ei, presupuse că timpul nu reuşise să mai îndulcească suferinţa. Însă timpul rareori reuşeşte.

Era aproape miezul nopţii când Erlendur părăsi în cele din urmă strada şi se îndreptă spre casă. Observase că vechea casă a lui Dagbjört era liberă şi

în fereastra de la bucătărie era lipit un anunţ al unei agenţii imobiliare. Vântul încă bătea dinspre nord şi se prognoza să continue şi în următoarele câteva zile. Zăpada desprinsă de pe acoperişuri făcea vârtejuri lângă trotuar, şi Erlendur îşi strânse haina mai aproape de trup, în timp ce se îndepărta.

El şi Marion rămăseseră până târziu la birou în acea seară, examinând cazul bărbatului din lagună. Trecuseră mai bine de douăzeci şi patru de ore de când fusese găsit cadavrul, însă până acum nu apăruse nimeni ca să anunţe dispariţia lui sau ca să spună că îl recunoscuse după descrierea detaliată ce fusese transmisă presei. Bărbatul părea să nu aibă nici familie, nici prieteni. Când Erlendur se întoarse de la întâlnirea sa cu şeful de la Omucideri, îl găsi pe Marion odihnindu-se pe canapeaua ponosită din birou. Marion adusese canapeaua de la vechiul sediu al Brigăzii Omucideri din Borgartún, unde obişnuiau să aibă sediul de când intraseră sub autoritatea Parchetului General.

— Un american? exclamase Marion cu iritare când Erlendur îi relatase conversaţia avută cu legistul.

— Este o posibilitate, zise Erlendur.

— Un militar, vrei să spui?

Erlendur ridică din umeri.

— Nu uita că aeroportul internaţional se află în zona militară. E posibil ca bărbatul respectiv să fi venit acolo de oriunde din lume. Nu putem lua de bună că este islandez. Şi nu putem fi siguri că n-a fost aruncat dintr-un avion, în lagună. Un avion de la un aeroport local, ca de exemplu Reykjavík. Cu toate că ar fi putut la fel de bine să fie unul de la bază.

— Unde vrei să ajungi cu asta? întrebă Marion.

— Poate ar trebui să începem prin a verifica toate zborurile din zonă, din ultimele câteva zile. Vorbim, probabil, de o aeronavă uşoară. Întrebarea este: ar trebui să facem o cerere la bază şi să aflăm dacă le lipseşte vreun om din Forţa de Apărare?

— Pe motivul cizmelor de cowboy?

— Toate hainele lui – aproape toate – aveau etichete americane. Cu toate că majoritatea ar fi putut fi cumpărate din Reykjavík, aşa că asta nu ne spune prea multe în sine.

— Nu. Ce altceva avem?

— Vecinătatea bazei.

— Deci tu vrei să faci legătura între hainele americane şi baza navală şi să tragi concluzia că avem de-a face cu un soldat? Nu crezi că e puţin cam

trasă de păr chestia asta?

— Poate, zise Erlendur. Însă, atunci când iei în calcul hainele şi vecinătatea bazei, nu prea pare lipsit de raţiune să faci o cerere către autorităţile militare. Dacă bărbatul ar fi fost găsit în cealaltă parte a ţării, în Raufarhöfn, n-aş fi luat în considerare acest aspect. Însă e posibil să iasă la iveală faptul că celor din armată le lipseşte un om.

— Nu au obligaţia să ne informeze pe noi dacă este aşa.

— Însă, cel puţin, am verificat această posibilitate.

— Şi n-ar fi trebuit ei deja să fi aflat despre descoperirea cadavrului?

— Probabil.

— Cu siguranţă ar fi luat legătura cu noi dacă suspectau că e unul dintre ai lor?

— Poate, zise Erlendur. Nu ştiu cum funcţionează minţile lor. Mie mi se pare că gaşca aia îşi vede de treaba ei fără să ne prea observe.

— *Gaşca aia?* Ai ceva împotriva armatei?

— Chestia asta are vreo relevanţă?

— Nu sunt sigur, zise Marion. Aşa e?

— Am avut întotdeauna ceva împotriva armatei, zise Erlendur.

Stătea în briza aspră care bătea dinspre nord, lângă locul unde obişnuise să se afle Camp Knox în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, când ţara era sub ocupaţie, mai întâi britanică, apoi americană. Acum, locul respectiv era îngropat sub bazinul de înot Vesturbær şi alte clădiri, în cea mai mare parte rezidenţiale. Nu mai rămăsese nimic din vechile barăci ale armatei. Numită după Frank Knox, Secretarul de Stat al Marinei Americane de atunci, şi servind iniţial drept bază de operaţiuni militare navale în Islanda, Camp Knox fusese una dintre cele mai mari din cele optzeci de astfel de tabere militare, construită în interiorul şi în jurul Reykjavíkului în timpul ocupaţiei forţelor aliate. Acum, taberele dispăruseră toate, deşi se bucuraseră şi după aceea de o longevitate remarcabilă, ca soluţie a crizei postbelice a locuinţelor. Odată soldaţii plecaţi, islandezii din zonele rurale se mutaseră în număr mare în barăcile din prefabricate Quonset şi Nissen, cu acoperişuri şi pereţi încovoiaţi; în perioada lor de glorie, nu mai puţin de trei mii de oameni locuiseră în fostele barăci.

Erlendur îşi amintea ultima zvâcnire de viaţă a acestor maghernițe. Se îndreptau încet, dar sigur către sfârşitul existenţei lor când se mutase el în oraş. Îşi amintea de Múli Camp şi de altă tabără militară mare, în

Skólavörduholt, lângă centrul modern al oraşului. Acolo întâlnise cea mai mare sărăcie pe care o văzuse vreodată. Barăcile, care erau construite din tablă ondulată, plăci fibrolemnoase şi chiar carton, nu fuseseră nicio clipă hărăzite să fie locuinţe civile şi ofereau o protecţie extrem de nepotrivită în faţa climei islandeze. Sistemul de canalizare şi de scurgere erau primitive în cel mai bun caz, infestarea cu şobolani era constantă, şi, cu toate că o mulţime de persoane decente şi respectabile locuiau acolo, taberele erau arhicunoscute pentru condiţiile lor deplorabile şi pentru ocupanţii lor pestriţi. Rezidenţii erau în mod sarcastic numiţi „baracişti" şi se spunea despre ei că duhnesc a tabără.

Dacă era să dai crezare raportului poliţiei, ruta fetei către şcoală, dimineţile, trecea pe lângă vechile barăci. În timpul căutării ei, o atenţie deosebită fusese acordată stabilirii faptului că o luase sau nu prin tabără. Fuseseră percheziţionate o serie de cocioabe – împreună cu şoproanele şi şurile dărăpănate pe care şi le construiseră singuri –, iar rezidenţii fuseseră chestionaţi dacă o văzuseră sau nu pe fată. Mulţi dintre ei ajutaseră la căutarea acesteia. Însă acest lucru nu se dovedise mai plin de succes decât orice alt efort de a o găsi.

Motivul pentru care Camp Knox fusese supus unui control amănunţit fusese că, cu puţin timp înainte de dispariţia ei, fata i se confesase unei prietene că întâlnise un băiat din tabără, iar prietena îi interpretase vorbele în sensul că se îndrăgostise de el.

Identitatea băiatului nu ieşise niciodată la iveală.

6

Era trecut de miezul nopţii şi Marion Briem adormise pe canapeaua de la birou, când telefonul de pe masă începu brusc să sune. Toţi membrii personalului se duseseră acasă, şi sunetul strident sfărâmă repetat tăcerea profundă din clădire. Marion se trezi, se ridică de pe canapea şi înşfăcă receptorul.

— Ce dracu'? Cât este ora?

— Marion?

— Da?

— Scuze… e foarte târziu?

Era medicul anatomopatolog. Marion se aşeză la birou, uitându-se la ceas.

— Nu mai puteai aştepta până dimineaţă?

— Ce, a, da, bineînţeles, zise patologul. Era binecunoscut faptul că lui Marion îi plăcea să tragă un pui de somn pe canapeaua de la birou şi că uneori îşi petrecea nopţile acolo. Nu am vrut să te deranjez. Cât e ora, apropo?

— Douăşpe şi doişpe minute.

— A, atât de târziu? Scuze, nu mi-am dat seama. Vorbim mâine-dimineaţă. Ar trebui să mă duc şi eu acasă. Îmi pare rău, nu mi-am dat seama cât de târziu este.

Marion ştia că patologul, Herbert, îşi pierduse soţia cu mai mulţi ani înainte, şi acum trăia singur. Nu avuseseră copii şi, după ce murise ea, lui nu-i mai rămăsese decât o casă goală unde să se ducă. Nu-i trecuse prin minte să încerce să-şi găsească altă femeie. Marion îi vorbise odată despre această posibilitate, pe când se aflau la morgă, însă reacţia lui fusese lipsită de entuziasm.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Marion, simţind că începe să se trezească. Ceva noutăţi?

— N-ar fi mai bine s-o lăsăm pe mâine?

— Nu, haide, dă-i bătaie! Doar m-ai trezit acum. Răul a fost făcut.

— Îşi rodea unghiile.

— Bărbatul din lagună?

— Şi le rodea până la pieliţe. Probabil, un obicei mai vechi din copilărie. Chestia asta nu ne ajută, din păcate.

— Ce vrei să spui?
— Păi, am fi putut găsi nişte urme reziduale sub unghiile lui – dacă ar fi fost vorba de o luptă, spre exemplu.
— A, acum înţeleg ce vrei să spui.
— Am impresia că lucra cu mâinile. Făcea ceva care avea legătură cu un atelier de ceva. Laguna a şters şi urmele din jurul unghiilor, într-o oarecare măsură, însă am găsit murdărie, unsoare şi ulei sau a ceea ce a mai rămas din ele. E singurul lucru la care mă pot gândi. Un garaj. Un atelier mecanic. Ceva în genul ăsta.
— Unsoare?
— Da, nu e vorba doar de mizerie.
Patologul îi explică lui Marion că observase că mâinile bărbatului erau acoperite de mici tăieturi şi escoriaţii, mai vechi şi mai noi, cât şi faptul că erau bătătorite de la munca manuală. Recunoscuse semnele, pentru că fraţii săi erau mecanici amândoi. Tocmai acest lucru îl condusese la bănuiala că trupul aparţinea unui meseriaş sau muncitor. Nu avea mai mult de treizeci şi cinci de ani, şi mulţi dintre dinţii săi erau încă intacţi pentru a putea fi comparaţi cu fişa dentară, în cazul în care putea fi identificat prin alte mijloace.
— Crezi că laguna trebuia să ascundă asta? întrebă Marion. Murdăria de pe mâini? Micile tăieturi?
— Cred că laguna trebuia să-i ascundă cadavrul, şi cu asta basta. Dar, bineînţeles, nu e treaba mea să-mi exprim părerea.
— Ai văzut ceva care să sugereze faptul că ar putea fi american? Un american de la bază? Un străin?
— Un militar, vrei să spui?
— Da, poate.
— Purta cizme de cowboy şi…
— Asta nu-i de-ajuns. Ai găsit ceva care ar putea să facă o legătură între el şi bază? Ceva care ar putea să ne spună că era din Keflavík? Erlendur zicea ceva de posibilitatea asta.
— Nu am observat. Însă este un alt detaliu pe care ar trebui să-l menţionez, zise patologul.
Vocea îi sună brusc stins, ca şi cum ora târzie îi venise de hac în cele din urmă.
— Da?

— Toate dovezile conduc la concluzia că bărbatul a murit ca urmare a unei căzături de la o înălţime mare, aşa cum am discutat. Din asta pot deduce că a aterizat pe o suprafaţă netedă, asfalt sau pistă, poate chiar o pardoseală de beton.

— Da, ne-ai spus deja asta.

— Ei bine, probabil că mă repet, însă sunt atât de multe aspecte stranii în legătură cu acest deces! Cum ar fi, spre exemplu, faptul că a aterizat cu faţa în jos, fără să întindă mâinile pentru a se proteja. Nu cred că a căzut în lagună direct dintr-un avion, aşa cum aţi sugerat voi. Dacă ar fi fost aşa, impactul ar fi fost la contactul cu apa. Nu, suprafaţa pe care a aterizat a fost mult mai dură.

— Cu alte cuvinte, a căzut de la o înălţime mare, zise Marion căscând. Totul indică asta. Deci sunt doar trei posibilităţi: accident, suicid sau crimă. Dacă a fost un accident sau un suicid, rămâne un mister de ce cineva a vrut să-i ascundă trupul într-o mocirlă. Însă, dacă a fost crimă, e mult mai uşor de înţeles de ce făptaşul a vrut să-şi acopere urmele. Cred că putem exclude suicidul, în orice caz. Omorul prin imprudenţă sau accidentul sunt posibile, însă atunci trebuie să ne întrebăm de ce nu a fost denunţat acest lucru. Crima este de departe cea mai plauzibilă concluzie.

— Da, despre asta am vrut să vorbesc cu tine imediat, zise patologul. Pur şi simplu, nu mi-am dat seama că e aşa târziu. Vezi tu, am găsit ceva pe ceafa bărbatului într-un loc care a rămas, practic, nedeteriorat.

— Ce este?

— O contuzie urâtă pe care n-am văzut-o iniţial, pentru că se află sub păr. Arată de parcă ar fi primit o lovitură puternică în cap.

— Serios?

— Nu e nicio îndoială.

— Nu provine pur şi simplu de la cădere?

— Nu. A aterizat cu faţa în jos. Chestia asta este în ceafă.

— Eşti sigur?

— Nu ştiu dacă o voi putea demonstra în mod decisiv printr-o examinare suplimentară, zise patologul, însă sunt şanse ca bărbatul să fi fost deja mort în momentul în care a căzut.

7

Marion şi Elendur priveau peste lagună, urmărindu-l pe scafandru scufundându-se în apă. Era la a doua încercare. La prima nu găsise nimic în zona în care zăcuse cadavrul, însă dorise să i se dea încă o ocazie să facă o cercetare mai amănunţită. Marion era sceptic, văzând în asta nimic altceva decât un şiretlic prin care să încerce să stoarcă mai mulţi bani de la poliţie, însă nu o spusese cu voce tare. Poliţia apelase la serviciile scafandrului şi înainte, când avusese nevoie să caute în porturi sau lacuri. Scafandrul avea în jur de patruzeci de ani, era tâmplar de meserie, intrase voluntar în echipa de salvare şi era unul dintre cei mai abili scafandri din ţară. Avea o lampă de mare putere ataşată de cască, luminând apa în care se scufunda, iar Marion şi Erlendur o urmăreau cum se deplasa încet înainte şi înapoi sub suprafaţa alb-albăstruie.

Potrivit scafandrului, fundul lagunei era acoperit de un strat gros de sediment care îi împiedica eforturile. Chiar dacă exista vreun indiciu îngropat în nămol, apa tulbure ar fi făcut acest lucru imposibil de zărit. Laguna le punea beţe-n roate detectivilor. Nu întâlniseră niciodată astfel de condiţii înainte şi nu ştiau cum să procedeze. Discutaseră despre golirea lagunei cu ajutorul unor pompe, însă acest lucru fusese respins ca fiind greu de pus în practică. Apoi Erlendur sugerase dragarea fundului lagunei şi, cum nimeni nu venise cu o soluţie mai bună, pregătirile erau în curs de desfăşurare.

Perierea malurilor lagunei în căutare de indicii nu dusese încă la niciun rezultat. Zăpada ştersese orice urmă care ar fi putut fi lăsată de persoana sau persoanele care ar fi transportat cadavrul aici. Şi bănuiala că bărbatul fusese aruncat dintr-un avion trebuise să fie luată la fel de în serios ca oricare alta, în ciuda indiciilor că el era deja mort înainte de a ateriza în lagună. Controlul de trafic aerian din Reykjavík nu ştia nimic în legătură cu vreun zbor deasupra zonei în ultima săptămână, însă erau multe aeronave particulare uşoare, care se aflau în aeroportul local, şi poliţia urma să-i contacteze pe proprietarii acestora. Poliţia solicitase de asemenea informaţii în legătură cu traficul pe pistele mai mici din sudul Islandei, cum ar fi acelea din Selfoss şi din Insulele Westman. Şi încă aştepta un răspuns de la controlul de trafic aerian din Keflavík în legătură cu deplasările avioanelor particulare din aeroporturile internaţionale.

Chiar înainte de căderea zăpezii nu fuseseră vizibile niciun fel de urme de anvelope în împrejurimile lagunei în seara în care fusese găsit cadavrul. Şi, oricum, locul nu era accesibil vehiculelor, cu excepţia, probabil, a celor mari şi special echipate cu tracţiune integrală. Cel mai posibil scenariu era că trupul fusese cărat pe cea mai scurtă rută de la şoseaua Grindavík până la băltoacă, apoi plutise ceva vreme pe apă, înainte de a se scufunda. Scafandrul nu vedea nicio urmă că fusese scufundat cu ajutorul a ceva greu.

Marion îi transmisese lui Erlendur esenţialul convorbirii telefonice cu legistul, cu o noapte înainte, în special detaliul despre contuzia de pe ceafa bărbatului mort. Legistul sunase din nou la prânz şi îşi reiterase convingerea că bărbatul fusese fie mort înainte de căzătură, fie cel puţin inconştient, de la lovitura puternică primită în cap.

— Asta explică de ce a căzut cu faţa în jos, zise Erlendur, urmărind activitatea scafandrului.

— Asta zice şi Herbert, zise Marion. Crede că asta e cea mai plauzibilă explicaţie. Că a fost lovit în cap.

— S-ar putea deduce de aici ceva despre metoda folosită – despre obiectul cu care a fost lovit?

— E posibil să vorbim despre un levier, o bucată de ţeavă sau alt obiect contondent. A zis că e greu să-şi dea seama. Cu toate că nu crede că a fost vorba de ciocan. Nu se vede nici urmă de muchie ascuţită. Pielea nu e crăpată, însă lovitura a fost, probabil, destul de puternică.

Scafandrul ieşi la suprafaţă pentru scurt timp, apoi se scufundă iarăşi, lampa de pe cap licărind în apă. Laguna iradia permanent căldură şi apa se condensa în vapori purtaţi de briză de-a lungul suprafeţei, înainte de a se dispersa în atmosferă. Erlendur era vrăjit de acel peisaj: focul subteran şi terenul sumbru al Peninsulei Reykjanes determinaseră această convergenţă de apă fierbinte, aburi şi lavă verde de culoarea muşchiului, şi o înzestraseră cu o frumuseţe supranaturală.

— Deci bărbatul a fost lovit în cap, apoi împins de pe o clădire înaltă, zise el.

— Da. E posibil.

— Ca să pară că a fost o sinucidere?

— Trebuie să luăm şi acest aspect în considerare.

Marion şi Erlendur vorbiseră cu un şef de la centrala geotermală, care le spusese că era exclus ca bărbatul să fi făcut parte din personalul său. Nu

lipsea nimeni; toată lumea se prezentase la lucru ca de obicei. Era surprins că se găsise un cadavru în laguna formată din apa reziduală. Puţine persoane aveau motive să se ducă acolo, cu toate că auzise că oamenii se scăldau în locul acela pentru presupusele minerale benefice.

Bărbatul, un individ înalt, supraponderal şi rumen la faţă, cu o barbă roşie care-i acoperea jumătate de chip, îi însoţise până la lagună, iar acum îl urmărea pe scafandru. Lui Erlendur îi trecu prin cap să-l întrebe dacă ştie ceva în legătură cu vreo încăierare care ar fi avut loc în acea zonă, şi bărbatul răspunsese că pe acolo nu prea era cine ştie ce activitate, mulţumită învecinării cu aeroportul internaţional al bazei navale americane din Midnesheidi. Zgomotul puternic produs de avioanele militare era câteodată asurzitor. Mai treceau şi câteva aeronave uşoare, însă oamenii care lucrau la centrală nu le prea mai auzeau.

— De ce întrebaţi – a fost aruncat dintr-un avion sau ceva de genu' ăsta?

Bărbatul spusese acest lucru pe jumătate glumind. Până acum, niciun detaliu nu fusese divulgat în legătură cu starea cadavrului sau cu speculaţia poliţiei că fracturile multiple şi faţa de nerecunoscut erau rezultatul unei căzături de la o înălţime mare. În momentul în care Erlendur ridică doar din umeri şi nu răspunse nimic, bărbatul se holbă la amândoi cu neîncredere.

— Pe bune că a fost aruncat dintr-un avion? exclamă el.

— N-avem nicio dovadă în acest sens, zise Marion.

— Dar luaţi în calcul şi această posibilitate?

— Nu, nu ne gândim, zise Erlendur tranşant.

— Ce v-a făcut să credeţi că era posibil să lucreze la noi?

— E posibil să vorbim despre un muncitor care lucra ceva cu mâinile şi, având în vedere faptul că a fost găsit în poarta voastră, e normal să vă punem întrebări în legătură cu personalul. Spuneţi că nu lipseşte nimeni, dar cei care au lucrat aici? Aţi avut vreo problemă în ultimele luni sau în ultimul an? A fost cineva concediat? A făcut cineva ameninţări? Au existat ceva tensiuni de care să vă amintiţi?

— Nu, nu-mi pot aminti de nicio problemă de genu' ăsta, zise bărbatul.

Scafandrul ieşi la suprafaţă. Aburii se scurgeau din el şi semăna cu o creatură a mlaştinii pe când se îndrepta înspre ei, silueta fiindu-i distorsionată de rezervorul de oxigen şi de mască. Îşi scoase aparatul de respirat din gură când ajunse pe malul pe care stăteau ei.

— Renunţ, zise el. Nu pot găsi nimic în afurisitu' ăla de noroi.

— E dificil să vezi ceva? zise Marion.

— Dificil? E ca şi cum te-ai scufunda într-o supă.

— Care-i problema lui? îi întrerupse Erlendur, atenţia fiindu-i distrasă de vederea unui ofiţer în uniformă venind în goană spre ei peste câmpul de lavă.

Ofiţerul şi colegul său se aflau într-o maşină de patrulă pe şoseaua Grindavík, supraveghind locul faptei, în momentul în care primiseră un mesaj urgent prin staţia radio şi dăduseră cu banul să decidă care dintre ei ar trebui să părăsească interiorul cald al maşinii de patrulă şi să dea o fugă până la lagună, să transmită mesajul. El fusese cel care pierduse.

Marion şi Erlendur îl urmăreau cum se căţăra pe rocile risipite la întâmplare şi se întrebau ce se întâmplase. Scafandrul, care începuse să-şi dea jos costumul, se opri să urmărească scena.

— Şi acum ce mai e? zise el.

— Vor să vorbească cu voi! strigă ofiţerul respirând greu, în momentul când, în cele din urmă, ajunse în raza lor auditivă, arătând înspre maşina de patrulă de pe şosea.

— De ce ţipă aşa? întrebă Marion.

— Se pare că cineva vrea să vorbească cu noi, zise Erlendur.

— A sunat o femeie, strigă ofiţerul gâfâind. Fratele… ei a dispărut şi crede că ar putea fi… ar putea fi omul vostru.

8

Femeia care păşi cu ezitare în morga din Barónsstígur părea mai tânără decât fratele ei; avea probabil până în treizeci de ani. Observându-i spaima, Erlendur o asigură că era în regulă; nu trebuia să facă nimic care să-i provoace suferinţă sau care să fie prea mult pentru ea. Puteau pleca oricând dorea şi nu era nevoie să-l identifice pe fratele ei, dacă nu se simţea în stare. Şi ceilalţi puteau pleca, acum, că poliţia avea o pistă solidă. Ea zise că nu mai fusese niciodată acolo şi Erlendur îi răspunse că nici nu-l mira, din moment ce majoritatea oamenilor intrau doar o singură dată la morgă, şi atunci nici că le mai păsa. Ea era foarte gravă, însă zâmbi vag la această remarcă, şi el se simţi uşurat că încercarea sa de a o mai înveseli nu eşuase lamentabil. Femeia nu mai văzuse niciun cadavru până atunci. Erlendur făcea tot ce putea pentru a o ajuta, căci identificarea fratelui ei în starea actuală urma să fie o experienţă devastatoare. Însă ea era hotărâtă, nerăbdătoare să afle cât mai repede posibil dacă temerile ei aveau sau nu vreo bază în realitate, sperând cu disperare ca ele să se dovedească false. Marion, care era cu ei, rămase deoparte.

Avuseseră deja o discuţie în apartamentul ei. Nanna telefonase la poliţie în timpul prânzului, după ce nu reuşise să ia legătura cu fratele ei în ultimele trei zile. Văzuse ştirea referitoare la cadavrul găsit în Svartsengi, însă nu făcuse legătura între ştire şi fratele ei, până în momentul în care se trezise brusc în toiul nopţii cu gândul: şi dacă e el? Nu pusese geană pe geană după aceea şi îşi petrecuse toată dimineaţa adunându-şi curajul de a vorbi cu poliţia. Ea presupusese că ar trebui să vină la secţie, însă i se ceruse să-i aştepte pe ofiţerii care urmau să vină şi să discute cu ea în scurt timp. I se notase numele, adresa şi numărul de telefon. Poliţia îi luă apelul foarte în serios: era prima lor pistă demnă de atenţie.

Nanna se dovedi că locuia într-un apartament confortabil într-un subsol din cartierul Melar în partea de vest a oraşului. Ea le spuse că se mutase acolo după ce se despărţise de bărbatul cu care locuise şi că era foarte fericită în acest loc. Era minionă şi drăguţă, cu păr scurt şi negru. N-ar fi pomenit de recenta ei despărţire, doar că voia să le explice cât de drăguţ fusese fratele ei cu ea în timpul acelei chestiuni neplăcute. O ajutase să găsească alt apartament şi s-o ia de la capăt.

— Ce n-ar fi făcut el pentru mine, zise ea, privirea mutându-i-se de la Marion la Erlendur în timp ce ei se aflau aşezaţi în faţa ei, în micul salon.

Le arătase o fotografie recentă a fratelui ei. Cei doi şi-au dat seama imediat că era bărbatul din lagună, însă păstrară pentru ei această informaţie.

Numele fratelui ei, le spuse ea, era Kristvin şi cu o voce joasă şi ezitantă începu să le povestească lucrurile esenţiale despre el. Locuia în Reykjavík, însă muncea în Keflavík. Era mecanic de aviaţie şi, în urmă cu doi ani, după ce îşi încheiase pregătirea în America, fusese angajat de compania Icelandair. Nu era căsătorit, n-avea copii şi nici mulţi prieteni; devenise cam singuratic de când se întorsese acasă din străinătate. Îi spusese că pierduse legătura cu majoritatea prietenilor săi când se aflase departe de casă. Nici familie nu prea mai aveau: mama lor era moartă, iar tatăl nu prea păstrase legătura cu ei, deoarece se recăsătorise şi se mutase în Danemarca.

— Când ai avut ultima oară veşti de la fratele tău? întrebă Marion.

— Acum vreo patru zile, răspunse Nanna. A trecut pe la mine şi am mâncat împreună.

— Şi era ca de obicei?

— Da, era. Nu s-a comportat altfel decât de obicei.

— Vă vedeaţi des? întrebă Erlendur.

— Da, tocmai asta e. Vorbeam destul de mult, în fiecare zi. Mă sună sau îl sun şi ne întâlnim la el sau la mine, sau mergem la cinema, lucruri de genul ăsta. Am încercat să-l caut – ăăă… – a doua zi după ce a fost la mine. Am sunat pur şi simplu la el acasă, ca de obicei, însă n-a răspuns. Aşa că am încercat din nou la el în ziua următoare şi în cea de după – am sunat de mai multe ori –, însă n-a răspuns deloc. Stabiliserăm să ne vedem ieri. Ideea era să mă duc la el acasă şi apoi să mergem, poate, să vedem un film. Însă, când am sunat la uşă, n-a răspuns. Am o cheie de rezervă în cazul în care există riscul să-şi uite cheia în casă şi o luasem cu mine, pentru că nu mai aveam nicio veste de la el şi îmi făceam griji ca nu cumva să fie bolnav sau ceva de genul ăsta. Aşa că am intrat, însă nu era nimeni înăuntru. Apartamentul mirosea a mucegai, ca şi cum n-ar mai fi fost acolo de ceva vreme. Patul nu era făcut, însă asta nu era o noutate. Am deschis ferestrele ca să aerisesc apartamentul, apoi m-am dus acasă, îngrijorată. Foarte îngrijorată, ca să fiu sinceră.

— Ai încercat să dai de el la serviciu? întrebă Erlendur.

— Da, ieri, înainte de a trece pe la apartamentul lui. Am telefonat şi mi-au spus că nu venise la muncă de două zile şi că nu ştiau nimic de el. Au zis că l-au sunat acasă, dar că n-a răspuns. Voiau ca eu să-i spun să ia legătura cu ei, dacă dădeam de el.

Trase cu putere aer în piept.

— Apoi am văzut ştirea despre cadavrul găsit în Reykjanes, însă nu mi-a trecut prin minte să fac legătura cu el. În ştire se vorbea despre o crimă şi nu m-am gândit că Kristvin ar fi putut… ar fi putut să moară în felul acesta. Era pur şi simplu o chestie ieşită din comun. Poate că totuşi, în subconştient, îmi era frică, pentru că am dormit prost noaptea trecută, apoi m-am trezit brusc, gândindu-mă că ar putea fi el. El trebuia să fie, fratele meu, Kristvin.

Acum încerca să-şi înăbuşe lacrimile.

— Avea ceva probleme? întrebă Erlendur.

— La ce vă referiţi?

— Se certase cu cineva? Crezi că e posibil ca cineva să fi vrut să-i facă rău?

— Nu mă pot gândi la aşa ceva. Pur şi simplu nu pot. Nu mi-a pomenit niciodată ceva de genul ăsta.

— Bărbatul pe care l-am găsit purta cizme de cowboy, interveni Marion.

Nanna încuviinţă.

— Kristvin are astfel de cizme. Le poartă tot timpul. Are trei perechi pe care şi le-a cumpărat din America.

— Purta haine cu etichete americane, zise Erlendur. Am crezut că ar putea fi un soldat de la bază.

— Şi bănuiesc că poartă geaca de piele? zise Nanna. Poartă mereu aceeaşi geacă.

— Asta se potriveşte cu bărbatul pe care l-am găsit, zise Erlendur. Ne poţi da cheia de la apartamentul lui?

Nanna încuviinţă din nou. Hotărâră că era momentul să o însoţească la morgă şi Marion îi zise că ar trebui să se pregătească pentru ce era mai rău. Se ridicară în picioare şi Nanna îşi luă pardesiul, îşi puse o căciulă de lână şi mănuşile. Îl anunţaseră dinainte pe legist, care se afla în picioare lângă cadavru în momentul când sosiră în Barónsstígur. El zăcea sub o lampă puternică, acoperit cu un cearşaf alb. Legistul o salută pe Nanna şi o preveni, de asemenea, în legătură cu starea în care se găsea cadavrul. Ea ascultă în tăcere. Marion şi Erlendur stăteau lângă ea.

Unul din braţele cadavrului era dezvelit. Ea nu-l atinse, de parcă n-avea curajul să o facă, însă se uită în jos pentru o vreme la mâna rece şi lipsită de viaţă; la tenta de un albastru neobişnuit a pielii. Primise confirmarea temerilor sale.

— El este, şopti ea.

— Eşti sigură? zise Erlendur.

— Îi recunosc mâinile. Nu este nicio îndoială, zise ea, apucând timid mâna.

— În regulă.

— Niciodată nu lua în seamă pisălogeala mea, zise ea.

— În legătură cu ce?

— Îl băteam mereu la cap să nu-şi mai roadă unghiile.

9

Nu era surprins că femeia rămăsese pentru moment fără cuvinte când el o sunase să vadă dacă puteau sta de vorbă despre nepoata ei, Dagbjört, care dispăruse într-o dimineaţă acum mulţi ani, pe când se îndrepta către şcoală. După o tăcere mormântală, ea îl rugă să-i spună din nou cine era. El îi spuse că numele său era Erlendur, că era detectiv şi că dăduse peste cazul nepoatei sale în arhivele poliţiei. Deoarece era interesat de persoane dispărute, se întreba dacă era posibil să-i facă o vizită. Dădu foarte clar de înţeles, pentru a nu fi nicio dilemă, că nu existau indicii noi şi că ancheta nu fusese redeschisă. Interesul său era doar unul personal. Omise să spună că dăduse, de fapt, peste cazul fetei cu mult timp înainte, la scurt timp după ce se alăturase forţelor poliţieneşti, citise despre condiţiile dispariţiei şi că adeseori vizitase locurile relevante, măcinat de curiozitate. Şi nici nu-i spuse de ce, după tot acest timp, făcuse, în cele din urmă, ezitant, demersul de a o contacta pe una dintre rudele fetei. Nu prea ştia nici el de ce o făcuse. Cu ceva vreme în urmă, îşi promisese sieşi să nu cerceteze cazul, nedorind să se expună durerii care mai persista încă asociată cu dispariţia persoanei iubite, în ciuda faptului că viaţa lui mersese mai departe. Necrologurile tatălui fetei îl făcuseră să se gândească din nou la asta. În cele din urmă, nu va mai fi nimeni care să povestească ce s-a întâmplat. Nimeni care să ofere răspunsuri la întrebările legate de dispariţia ei, care atât de des nu-i dăduseră pace. Şi, probabil, cel mai rău dintre toate: să nu mai rămână nimeni care să aştepte acele răspunsuri.

După un sfert de secol, cazul dispăruse de mult din conştiinţa publică, însă în momentul în care sună la mătuşa fetei pentru a-i explica de ce o caută, realiză că acel caz era departe de a fi uitat în acea familie. Femeia înghiţi imediat momeala. După ce-l bombardă cu întrebări despre caz şi despre interesul său referitor la acesta, păru în cele din urmă satisfăcută că era sincer şi îl invită la ea acasă. Înainte de a închide telefonul, îi mulţumi pentru că sunase şi pentru că se preocupa de caz.

— Îmi pare rău de pierderea dumneavoastră, zise Erlendur de îndată ce luă loc în camera ei de zi. Am văzut necrologul pe care l-aţi scris pentru fratele dumneavoastră.

Ea îi mulţumi din nou, îndepărtând o şuviţă de păr care îi căzuse peste frunte în timp ce turna cafea în ceşti. Numele ei era Svava, avea în jur de

şaptezeci de ani şi se pregătise pentru vizita lui făcând *kleinur*[3] şi cafea tare. Ea zise că avea nevoie şi de un tonic şi îi oferi un pahar de lichior, pe care el îl acceptă. Îl dădu pe al ei peste cap şi şi-l umplu din nou imediat. Sticla era aproape goală, şi el se întrebă dacă ea recurgea des la tonice. El şi-l sorbi pe-al său încet. În conversaţia lor telefonică, lăsase impresia unei persoane energice şi autoritare; nu părea că tolerează cu uşurinţă prostia. Cerea răspunsuri clare şi nu suporta niciun fel de învârtit în jurul cozii. Făcuse totul ca s-o mulţumească. Nu ştia prea multe despre situaţia ei, însă avea impresia că locuia singură. O poză aşezată la loc vizibil o arăta zâmbind către aparatul de fotografiat, flancată de trei băieţi şi un soţ. El presupuse că fiii săi părăsiseră de mult cuibul. Nu întrebă nimic despre soţ. Poate erau divorţaţi. Sau poate era mort. Ea îi oferi în curând răspunsul.

— Mulţumesc, zise ea. Da, am simţit că trebuia să aştern câteva vorbe pe hârtie. Am simţit că acest lucru mi-ar face bine. Să scriu despre fratele meu. Ştii, a murit de inimă. Şi soţul meu a păţit la fel, acum patru ani. Deci, eşti interesat de Dagbjört a noastră de ceva vreme?

— Chiar de când am citit dosarele despre ea, acum aproape şapte ani, zise Erlendur. Nu-mi amintesc evenimentele reale – sunt prea tânăr –, însă s-au scris multe despre dispariţia ei la momentul respectiv şi am citit tot ce s-a scris, împreună cu rapoartele poliţiei. Despre drumul ei către şcoală. Despre iubitul pe care se presupune că l-ar fi avut în Camp Knox.

— Şi ce… crezi că poţi afla ceva în legătură cu ce s-a întâmplat?

— Nu, nu-mi fac mari speranţe, zise Erlendur. Şi nici dumneavoastră n-ar trebui.

— Atunci care este scopul acestei întâlniri?

— Voiam să vă văd, să aud şi versiunea poveştii din partea unui membru al familiei, dacă doriţi să mi-o împărtăşiţi, zise Erlendur. Nu trebuie să vă aşteptaţi ca eu să vin cu o soluţie magică. Eu pur şi simplu…

— Ce anume?

— Pur şi simplu, încerc să-mi dau seama ce s-a întâmplat, zise Erlendur.

— Din curiozitate?

— Da, voi fi sincer cu dumneavoastră – din curiozitate. Am un interes personal în acest tip de caz. Vreau să mă uit la povestea ei mai în detaliu. În timpul meu liber. Dacă descopăr vreo dovadă, orice ar putea aduce lumină în acest mister, normal că vă voi informa pe dumneavoastră şi pe colegii mei de la Brigada Omucideri. Vreau să adun informaţii în legătură cu

dispariţia ei şi să văd dacă pot descoperi ceva nou. A trecut un sfert de secol şi curând va fi prea târziu pentru… a mai face ceva.

— Vrei să spui că nu va mai rămâne nimeni cu care să vorbeşti?

Erlendur încuviinţă din cap.

— Ambii părinţi au murit. Când am citit despre fratele dumneavoastră, m-am gândit că, dacă am de gând să fac ceva în acest sens, nu mai pot aştepta mult. Acum sau niciodată.

— Înţeleg. E o cursă contracronometru.

— Însă, aşa cum am mai spus, n-ar trebui să vă puneţi speranţe în legătură cu găsirea unor piste noi. Nu pot sublinia acest lucru suficient. Oricum, cred că mi-am făcut o imagine destul de clară în legătură cu ce s-a întâmplat, din punctul de vedere al opiniei publice, însă bineînţeles, asta e doar o mică parte a întregii poveşti.

Svava îl studie pe Erlendur cu nişte ochi cenuşii scrutători, măsurându-l din priviri, încercând să aprecieze dacă să aibă sau nu încredere în el. Simţea că fusese cinstit cu ea, recunoscându-şi curiozitatea, dând cărţile pe faţă. Simţea că era ceva important.

— Eşti poliţist, zise ea, dar nu te afli aici în exerciţiul funcţiunii?

— Nu, o să înţeleg dacă nu veţi dori să vorbiţi cu mine.

Svava zâmbi.

— Eşti foarte serios, zise ea, pentru o persoană atât de tânără. De ce… de ce faci asta?

Erlendur nu avea niciun răspuns pregătit. De ce făcea asta? De ce nu putea el pur şi simplu să nu se implice? De ce trebuia să redeschidă nişte răni mai vechi şi să înoate în durere şi amărăciune?

— Are legătură cu ochii dumitale trişti? întrebă ea. Ţi-a spus vreodată cineva asta? Că ai ochi frumoşi?

Erlendur se simţea stânjenit; nu se aştepta la asta.

— Sunt doar interesat de cazurile de dispariţie de persoane.

— De ce?

— Sunt interesat de lucrul acesta de o bună perioadă de timp. Sunt fascinat de poveşti cu accidente şi dezastre. Sunt de loc din Fiordurile de Est unde sunt destul de multe poveşti de genul acesta. Au făcut întotdeauna parte din viaţa mea.

Instinctul îi spunea că nu mai era absolut sincer, nu-i mai spunea tot adevărul şi că închisese mica breşă pe care o deschisese către sufletul său. El nu o privi în ochi în timp ce-i răspunse la întrebare, ci îşi coborî privirea

înspre masă, de parcă îi era teamă ca ea să nu-l interogheze şi mai mult. Ea schimbă subiectul.

— Eşti căsătorit?

— Nu… nu, sunt divorţat.

— Oh, îmi pare rău să aud asta.

— Da. Deci… acum ştiţi o grămadă de lucruri despre mine, zise Erlendur, încercând să zâmbească. Totul, serios, deci…

— Nu cred asta nicio secundă, zise Svava, zâmbind la rândul ei. Însă e suficient pentru început. N-a mai întrebat nimeni de biata Dagbjört de ani de zile, apoi suni dumneata din senin. Nu neg că e un şoc. Eşti prima persoană care arată cel mai mic interes în privinţa ei de mai bine de douăzeci de ani. Deci, ce vrei să ştii? Cum pot fi de ajutor?

10

Avea doar optsprezece ani când dispăruse, într-o zi întunecată de iarnă, în ’53. Nu cu mult timp înainte, invitase nişte prietene de la şcoală la ea acasă să-şi serbeze ziua de naştere. Fetele ascultaseră discuri la gramofonul familiei, achiziţionat de curând. Îl ajutase pe tatăl ei să-l care înăuntru. Sosise într-o piesă impunătoare de mobilier – o cutie mare din lemn de nuc, care se sprijinea pe patru picioare, cu un capac în capăt şi având încorporat un sistem fără fir – şi fusese instalat, la mare cinste, în camera de zi. Ascultau discurile ce fuseseră lansate în acea primăvară – „Gling gló” al lui Alfred Clausen şi „Dagný” al lui Sigfus Halldórsson. Una dintre fete adusese nişte single-uri noi din America, pe care reuşise să şi le procure de la baza Statelor Unite din Keflavík, inclusiv unul de Kay Starr şi Doris Day cântând „Be My Little Baby Bumble Bee”. Fetele dansară şi râseră şi, de îndată ce părinţii lui Dagbjört ieşiră din cameră, două dintre ele scoaseră nişte alcool pe care-l şutiseră de acasă. Îl împărţiră, iar una dintre ele scoase un pachet de ţigări şi începură să fumeze. Şi ţigările fură împărţite, unele dintre fete pufăind şi făcând feţe-feţe, altele inspirând fumul cu un aer sofisticat. Discutară despre excursia cu cortul organizată de şcoală la Thórsmörk, mai devreme în acea toamnă, propuseră o excursie de schi la Hveradalir, în munţi, după Anul Nou, bârfiră despre cine se vedea cu cine şi despre ultimele isprăvi ale diverselor staruri de la Hollywood. La cinema rula pe atunci un film cu Dean Martin. Ele îl preferau în locul lui Frank Sinatra. Pe măsură ce seara se scurgea, ele începură să cânte cântecul lor de la şcoală cu versuri despre un viitor luminos şi fericit şi ascultară hitul lui Sigfús iară şi iară: *„… stelele glorioase vor străluci / asupra dragostei noastre, bucuriei şi încântării, / deşi cântecul brizei a amuţit”*.

Fetele erau prietene apropiate şi, când într-o dimineaţă, Dagbjört nu apăru la şcoală sau la întâlnirea pe care câteva dintre ele o aranjaseră mai târziu în acea zi, sunară acasă la ea să întrebe dacă era bolnavă. Mama lui Dagbjört spusese că nu, că se dusese la şcoală ca de obicei, cel puţin aşa ştia ea. O strigă pe fiica ei, merse până la etaj unde se afla camera ei, deschise uşa de la intrare şi se uită în josul străzii, apoi merse în grădină, strigând-o repetat. După aceea îi telefonă soţului său la serviciu şi îl întrebă dacă aflase ceva despre ea sau dacă ştia unde se afla. El fu derutat. Din câte ştia, Dagbjört se dusese la şcoală în acea dimineaţă.

Când tot nu avură nicio veste despre ea, către seară, părinţii se îngrijorară la modul serios şi ieşiră să o caute. Telefonară acasă la toate prietenele şi rudele, însă nimeni n-avea nicio veste despre fiica lor. Câteva persoane veniră acasă la ei, printre acestea mai multe colege de clasă de-ale lui Dagbjört, vecini şi rude apropiate şi, împreună, refăcură ruta ei obişnuită către şcoală. Poate i se întâmplase ceva pe drum. Căutară peste tot, colindară străzile, descinseră prin grădini, căutară cu minuţiozitate în baza Camp Knox, periară parcul şi zona din jurul lacului Tjörnin şi străzile din capătul mai îndepărtat al zonei Thingholt, de lângă şcoală. Până atunci, poliţia se mobilizase deja, cu toate că la secţie erau de părere că era cam prematur să se organizeze echipe de căutare. Întrebară dacă mai făcuse vreodată ceva asemănător, însă răspunsul primit fu negativ, fără doar şi poate: fiica lor nu dispăruse niciodată fără urmă. Nu trebuia să se îngrijoreze prea mult, li se spusese părinţilor; fiica lor nu lipsea nici măcar de douăzeci şi patru de ore şi era foarte posibil să apară teafără şi nevătămată, nu peste mult timp.

Însă Dagbjört nu-şi făcu apariţia. Trecură douăzeci şi patru de ore, apoi patruzeci şi opt, apoi şaptezeci şi două şi tot nu era nici urmă de ea. Nimic din ceea ce spusese sau făcuse în zilele care precedaseră dispariţia ei nu constituia un indiciu în legătură cu posibilele ei deplasări din acea dimineaţă. Se comportase ca de obicei, fiind vioaie şi degajată, debordând de planuri ca întotdeauna. Îşi informase părinţii despre dorinţa ei de a-şi continua studiile, preferabil în domeniul medicinei, cu toate că, la momentul respectiv, erau puţine femei doctor în ţară. Îi spusese mamei sale că, în ultimul deceniu, doar şapte femei îşi încheiaseră pregătirea medicală în Islanda.

— Deci, după cum sunt sigură că-ţi poţi închipui, a fost o perioadă cumplită, îi spuse Svava lui Erlendur. Au zis – fratele meu şi soţia lui, Helga – că era exclus ca ea să-şi fi luat viaţa.

— Ce credeau că s-a întâmplat? întrebă Erlendur.

— Nici măcar nu-şi puteau închipui. Credeau că, probabil, avusese vreun accident. Poate că se plimbase de-a lungul ţărmului, căzuse în mare şi nu se putuse salva. Fusese înghiţită de curent. Era atât de întuneric afară, bineînţeles – era sfârşitul lui noiembrie –, şi, din motive pe care nu le ştim, ea a decis fie să nu se ducă la şcoală şi se dusese în altă parte, fie fusese oprită din drumul ei. Acceptase, poate, să fie luată de cineva cu maşina. Se intersectase, într-un fel, cu cineva. Ne-am închipuit tot felul de situaţii în

care ar fi putut intra, însă, bineînţeles, nu aveam nici cea mai vagă idee despre ce anume se întâmplase.

— Dacă s-ar fi dus în altă parte decât la şcoală, unde ar fi putut fi acel loc?

— Bănuiesc că e posibil ca, pur şi simplu, să se fi dus în golfuleţul Nauthólsvík. S-a dus să înoate în apa caldă, însă e ca şi cum te-ai agăţa de un pai. Era tânără, iubea viaţa şi nu manifestase niciodată nicio formă de depresie sau anxietate – dimpotrivă, avea o perspectivă pozitivă asupra lucrurilor, rezultate bune la şcoală, o gaşcă de prietene cu care se înţelegea bine. Părinţii ei au zis că în fiecare zi aştepta cu nerăbdare să meargă la şcoală.

— Vremea era bună în acea dimineaţă, nu-i aşa? întrebă Erlendur. Nicio şansă să fi fost nevoită să caute urgent adăpost?

— Nu, vremea era geroasă, însă liniştită, zise Svava. Au periat toate malurile de aici, toată partea de sud până la peninsula Reykjanes. N-au găsit nimic.

Svava mai turnă cafea pentru amândoi. Erlendur încă nu se atinsese de gogoaşa proaspătă.

— Se vorbea ceva despre un jurnal, zise Erlendur, amintindu-şi de acest detaliu din dosarele poliţiei.

Nu ajutase prea mult în timpul anchetei, deoarece se dovedise că nu conţinea altceva decât gândurile şi visurile unei fete în creştere, incidente de la şcoală, cărţi pe care le citea pentru studiile ei şi părerile sale despre diverse subiecte. Comentarii ocazionale despre profesorii şi colegele ei, toate foarte inocente. Lipise în el şi tăieturi din ziare, imagini cu actori şi aşa mai departe.

— Da, aşa este. L-am văzut printre hârtiile fratelui meu. Nu ne-a ajutat deloc, după cum probabil ştiţi.

— Nu aţi observat dacă lipseau câteva pagini din el, unele pe care să le fi rupt?

— E foarte posibil să fi lipsit. Jurnalul e acel tip de caiet cu pagini care se pot desprinde uşor, aşa că e imposibil să-ţi dai seama dacă lipseau sau nu. Poţi scoate unele pagini sau poţi adăuga altele, după bunul tău plac. Dacă a scos unele pagini, probabil că acestea s-au pierdut cu mult timp în urmă.

— Da, presupun că aşa e.

— Bineînţeles, cea mai mare enigmă a fost acel băiat din Camp Knox, adăugă Svava după o scurtă pauză.

— Cel despre care a pomenit prietena ei?

— Da. Dagbjört avea obiceiul să facă un ocol, pentru a evita vechile barăci militare – nu era singura care făcea asta. Adeseori erau resentimente între copiii din tabără şi cei care stăteau în casele din apropiere. Din câte ştiau părinţii ei, ea nu cunoştea niciun băiat din Camp Knox. Deci trebuie să fi fost ceva care să se fi întâmplat de curând. Normal că ei au încercat să-i dea de urmă băiatului şi au întrebat prin tabără despre el, însă el nu şi-a făcut niciodată apariţia. Deci nu ştiu dacă a fost ceva adevărat în acea poveste. I-au întrebat pe rezidenţii taberei şi au percheziţionat unele barăci – locuiau mulţi nemernici acolo, aşa cum te-ai aştepta, însă nu a rezultat nimic în urma acestei percheziţii.

— Se vedea cu alţi băieţi? întrebă Erlendur.

— Nu – dacă te referi la iubiţi, noi nu ştiam de niciunul, şi nici prietenele sale. Am crezut că, probabil, această fată n-a înţeles sau n-a auzit bine ceva ce-a spus Dagbjört despre un băiat din Camp Knox. Dar poate că ar trebui să vorbeşti chiar tu cu ea.

Erlendur încuviinţă.

— Asta şi intenţionam. Lui Dagbjört chiar îi era foarte frică să treacă prin tabără?

— Păi, nu era prea încântată de idee şi ştiu că Helga a avertizat-o să nu se ducă acolo – auzise tot felul de poveşti despre beţii şi aşa mai departe. Acolo locuiau mame singure cu trei sau patru copii, unii dintre cei mai săraci oameni din Reykjavík, şi bărbaţi în tot felul de stări, care încercau să se târască până la cocioabele lor noaptea. Îmi amintesc că ne-a spus asta una dintre mamele pe care le-am întâlnit când o căutam pe Dagbjört. Se plângea de chestia asta poliţiştilor care erau cu noi. A întrebat de ce bădăranilor şi infractorilor li se permitea să umble creanga prin tabără şi să nu se facă nimic în privinţa asta. Acele biete femei şi copiii lor aveau o viaţă grea. Copiii erau agresaţi şi la şcoală. Una dintre mame ne-a spus că două fete fuseseră alungate de la şcoală de o gaşcă de băieţi şi ziseseră că nu aveau să se mai întoarcă la şcoală niciodată. Parcă-mi amintesc că una dintre ele a fost chiar bătută. Genul acesta de chestie era menită să-i facă pe copiii din tabără să rămână uniţi.

Svava îl privi pe Erlendur în ochi şi vorbi pe un ton hotărât.

— Sunt conştientă de faptul că e posibil să am prejudecăţi, zise ea, şi nu pot face nimic în privinţa asta, însă nu cred că Dagbjört a întâlnit vreun

băiat din tabără. Cred că acest lucru este exclus. Pur şi simplu nu-mi pot imagina aşa ceva. Nu-mi pot imagina aşa ceva deloc.

— Pentru că…?

— Pentru că era cu capul pe umeri, zise Svava. De aceea. Ştiu că n-ar trebui să vorbesc aşa, însă ăsta e adevărul. Aşa simt eu şi ar trebui să mi se permită să spun ce gândesc. Nu cred că se vedea cu un băiat din tabără, şi oricum acest lucru n-a fost dovedit niciodată. Nimeni din colibe nu ştia de o astfel de relaţie sau n-a recunoscut-o pe Dagbjört.

— Nu e oare posibil să se fi văzut oricum cu acest băiat, în ciuda faptului că nu i-a văzut nimeni împreună?

— Am revăzut chestia asta la nesfârşit, zi de zi, zise Svava. A existat el? Dacă da, cine era? Ştia el ce s-a întâmplat? S-a întâlnit cu el în acea dimineaţă?

— Dar nu credeţi că a existat?

— Nu, nu cred. Cu toate că fratele meu nu era de acord cu mine. Tot ce pot spune este că, dacă a existat un băiat, el nu s-a arătat niciodată. Ştia că o căutam pe Dagbjört. Auzise de căutarea noastră şi ne-ar fi spus dacă ar fi ştiut ceva.

— Doar dacă nu cumva a fost şi el implicat? zise Erlendur. Cum n-a ieşit în faţă, chestia asta nu indică oare o conştiinţă vinovată?

— Bineînţeles, dacă o priveşti în felul acesta, zise Svava. Fratele meu spunea multe în acest sens; şi Helga. Ei erau convinşi că acest băiat misterios trebuie să fi jucat un rol oarecare în dispariţia ei. Erau convinşi de asta.

— Poliţia l-a dat în urmărire în tabără şi l-a îndemnat pe orice martor care ştia ceva despre deplasările lui Dagbjört sau despre relaţia lor să se prezinte la secţie şi să spună.

— Da.

— Însă nu s-a obţinut nimic cu asta.

— Nu. Nimic. Cu excepţia a două sau trei piste false pe care poliţia le-a urmat şi care s-au dovedit că n-aveau nimic de-a face cu dispariţia ei. Asta a fost tot.

11

Apartamentul lui Kristvin era unul tipic de burlac, aflat la ultimul etaj al unui bloc de patru etaje în partea de nord a cartierului Breidholt, cu o vedere faină înspre muntele Esja. Bucătăria micuţă avea o masă cu două scaune, un frigider mare, câteva farfurii şi pahare în dulapuri. Nu prea aveai ce mânca, poate doar pâine care începuse să mucegăiască şi câteva pachete mari de ciocolată, care lui Marion i se părea că proveneau de la bază, şi nişte cafea Rio ambalată în pachetul său obişnuit, cu dungi albastre. Pe uşa dulapului aflat sub chiuveta din bucătărie se afla un suport pentru coşul de gunoi, însă în el nu era nicio pungă de gunoi şi Marion bănui că, probabil, Kristvin luase gunoiul ultima dată când plecase de acasă şi îl aruncase le ghenă. Un automat de cafea pe blatul de lângă aragaz şi, lângă el, o cutie de cereale americane pentru micul dejun. O farfurie şi o lingură în chiuvetă. *Ultimul mic dejun al lui Kristvin,* gândi Marion.

Dormitorul era mobilat cu un pat individual şi o noptieră mică pe care se aflau două volume americane broşate, groase. Literatură ştiinţifico-fantastică, judecând după coperte. Patul era nefăcut şi aşternuturile nu mai fuseseră schimbate de ceva vreme. Şifonierul, pe jumătate gol, conţinea două perechi de blugi şi cămăşi în carouri, o geacă de piele, un costum negru şi o gamă largă de tricouri. În partea de jos a şifonierului erau două perechi de cizme de cowboy, una ca nouă, cealaltă scâlciată de atâta purtat.

Erau mai mult romane ştiinţifico-fantastice pe rafturile din camera de zi, câteva piese de mobilier uzate – o canapea, o masă şi o comodă veche, pe care se afla o combină muzicală nouă-nouţă, şi două boxe mari amplasate în două colţuri ale camerei. Lângă combină se afla un teanc de discuri, majoritatea cu rock american. Pe pereţii camerei de zi erau şi două postere – unul cu trupa Rolling Stones şi unul cu Neil Young. Sertarele comodei se dovediră a conţine facturi, declaraţii fiscale şi nişte scrisori pe care sora lui i le trimisese în America.

Marion a fost izbit de cât de auster era apartamentul; de cât de puţine lucruri dezvăluia despre ocupantul lui, cu excepţia gustului său pentru literatura ştiinţifico-fantastică şi rockul american. Nimic neobişnuit în asta. Anii petrecuţi la studii în America îşi puseseră amprenta pe el. Nu era nici urmă că primise vreun musafir în ultimele zile ale vieţii sale, nu era nicio dovadă care să sugereze că era într-o relaţie cu o femeie.

Singura surpriză fusese conţinutul frigiderului. Echipa de legişti supusese apartamentul unei examinări meticuloase, făcând fotografii şi luând mostre, căutând indicii ale felului în care murise Kristvin. Găsiseră nişte mucuri de ţigară în scrumiera din camera de zi, apoi îi spuseseră lui Marion să se uite în frigider. Chiar în acel moment, apăru Erlendur.

— Unde ai fost? zise Marion, ţinând deschisă uşa frigiderului şi holbându-se înăuntru.

— Am fost reţinut, zise Erlendur, sperând că o să scape, să nu mai dezvolte subiectul.

N-avu norocul ăsta.

— Cum aşa? întrebă Marion. Unde ai fost?

— M-am întâlnit cu cineva care avea legătură cu o chestiune de care sunt interesat.

— De ce anume eşti interesat?

— Un caz despre care ştii – ţi-am povestit despre el.

— Care dintre ele?

— Cazul Camp Knox.

Marion îl privi cu surprindere.

— Te referi la fata de la Colegiul pentru Fete?

— Da.

— Faci în cele din urmă ceva în privinţa asta?

— Nu ştiu sigur. Am vorbit cu mătuşa ei. Totul a decurs bine.

— A fost de ajutor?

— Da, a fost, de fapt. Ce aţi găsit aici?

— Asta, zise Marion, deschizând larg uşa frigiderului ca să-i arate lui Erlendur ascunzătoarea dinăuntru.

Interiorul frigiderului era înţesat cu binecunoscute mărci americane de bere şi votcă, cât şi cu opt cartuşe de ţigări. Legiştii lăsaseră şi congelatorul deschis, astfel încât ei putură vedea o cutie veche de trabucuri în care erau peste douăzeci de rulouri de marijuana.

— Se pare că a uitat că berea e ilegală în Islanda, comentă Erlendur. Şi nici nu găseşti damigene ca astea fără timbru.

— Şi cu siguranţă nu găseşti ţigări ca astea, zise Marion, adulmecând unul dintre rulouri. Probabil că le fuma chiar el. Am găsit mucuri în scrumiera din camera de zi.

— Toate sunt de la bază, presupun, zise Erlendur, ridicând unul dintre cartuşele de ţigări.

— Întrebarea e la ce scară opera? Sau era doar vârful aisbergului?

— Astea nu sunt tot marca aia pe care am găsit-o în depozitul fraţilor? La votcă şi la ţigări mă refer…

— Aşa se pare.

— Crezi că aveau legături şi la bază?

— Mai bine îi întrebăm pe ei. Ce a spus mătuşa?

— Mătuşa?

— Mătuşa paternă a fetei, zise Marion, închizând frigiderul. Tocmai ai venit de la întâlnirea cu ea, nu?

— Nu crede că fata avea un iubit, zise Erlendur. Altminteri, acesta ar fi ieşit la iveală în timpul anchetei.

— Doar dacă nu cumva a mătrăşit-o chiar el.

— Crede că era o diferenţă prea mare de clasă socială. Că fata nu s-ar fi încurcat niciodată cu un băiat de la Camp Knox.

— De unde ştie asta?

— Afirmă că o ştia bine pe nepoata ei.

— Cam snoabă, nu-i aşa?

— A zis că încearcă să n-aibă prejudecăţi, însă ea aşa vede lucrurile. Nepoata ei nu s-ar fi asociat niciodată cu un băiat de mahala.

Marion ştia de mult timp despre fascinaţia lui Erlendur pentru povestea lui Dagbjört; descoperise cazul în timpul unei perioade liniştite pe care o avuseseră la muncă. Erlendur îi povestise de hobby-ul său de a aduna poveşti despre oameni care se pierduseră în timpul unor furtuni violente şi de-abia dacă reuşiseră să mai ajungă înapoi acasă vii şi nevătămaţi sau nu mai fuseseră găsiţi niciodată; despre accidente pe mare, avalanşe şi alte dezastre naturale. Marion era intrigat de această pasiune neobişnuită şi descoperise că Erlendur era interesat mai ales de cazurile de persoane dispărute şi că citise până la epuizare despre dispariţia lui Dagbjört. Era, de fapt, obsedat de asta. Marion ştia despre caz doar din auzite, însă recunoscuse imediat că Erlendur era cât se poate de serios şi că acesta simţea că poliţia ar fi putut să facă o treabă mai bună la momentul respectiv. Marion nu prea fusese de acord şi îl contrazisese pe Erlendur, până ce, în cele din urmă, îl încurajase să ia măsuri în loc să bâjbâie la nesfârşit. Erlendur presupusese că era prea târziu. Marion respinsese această presupunere, spunând că nu era altceva decât un pretext: cu cât amâna mai mult, cu atât trecea timpul şi nu era niciodată prea târziu să se redeschidă un caz vechi şi nerezolvat. Deci lui Marion i se datora în mare parte faptul că

Erlendur făcuse, în cele din urmă, pasul decisiv şi contactase familia lui Dagbjört.

— Aşa, şi acum ce faci? Care e pasul următor? întrebă Marion, adulmecând unul dintre mucurile de ţigară.

— Poate să vorbesc cu fata care a auzit-o pe Dagbjört făcând referire la un iubit, zise Erlendur şi îl urmă pe Marion afară pe balcon. E posibil ca Kristvin să fi condus o reţea de contrabandă de la bază şi să fi pătruns, drept rezultat, pe un teren minat?

— Mă întreb ce ştie sora lui, zise Marion. Dacă ne-a spus tot.

Marion se aplecă peste balustrada balconului şi se uită în jos la parcarea blocului. Balconul dădea spre nord, şi Erlendur îşi ridică ochii înspre culmile îngheţate ale muntelui Esja.

— E posibil să fi căzut de-aici? se întrebă Marion cu voce tare.

— Oare n-ar fi observat cineva?

— Nu ştiu. Dacă s-a întâmplat noaptea, n-a fost nimeni prin preajmă şi a căzut fără să facă niciun zgomot. Având în vedere faptul că e posibil să fi fost mort deja. Sau poate inconştient.

— Nu sunt urme de luptă în apartament, sublinie Erlendur.

— Nu. E adevărat.

— Şi de ce a fost dus trupul până în Svartsengi?

— Habar n-am, zise Marion. Ar trebui să mai stăm o dată de vorbă cu sora lui.

— I-ai văzut părul?

— Da.

— Şi nu ţi s-a părut că seamănă a perucă?

— Chestia asta e evidentă, zise Marion.

În acea seară, la ştiri s-a relatat că doi bărbaţi dispăruseră în mlaştinile Eyvindarstadir, din nordul ţării. Erau nişte vânători din Akureyri care nu reuşiseră să ajungă acasă la ora prevăzută. Condiţiile meteo din zonă se înrăutăţiseră de când plecaseră ei, şi echipele de salvare din nordul Islandei se pregăteau să trimită echipe de căutare. Potrivit datelor, cei doi bărbaţi erau prieteni şi aveau douăzeci şi ceva de ani.

Erlendur şi Marion ascultau ştirile la radioul din birou. Altminteri, ştirile locale erau dominate de viitoarele alegeri. Sloganul conservatorilor era: „Război inflaţiei”. Comuniştii transformaseră asta în „Război standardelor de viaţă ridicate”. Crainicul relată despre ultima criză de ostatici din

Teheran: ayatolahul Khomeini[4] refuza să negocieze cu Jimmy Carter. Un istoric de artă britanic de la Casa Regală recunoscuse că spionase pentru ruşi. Disidenţii polonezi fuseseră condamnaţi la închisoare.

— Aceleaşi ştiri vechi, zise Marion, închizând radioul.

Încă nu reuşiseră să dea de sora lui Kristvin pentru a o întreba despre bunurile găsite în apartamentul lui, însă Erlendur vorbise cu şeful lui şi aranjase să se întâlnească cu el la sediul Icelandair din aeroportul Keflavík în ziua următoare.

— Sper din tot sufletul că sunt bine echipaţi şi cunosc zona. Nimeni n-ar trebui să facă o astfel de drumeţie fără echipament adecvat, mormăi Erlendur, după anunţul despre cei doi bărbaţi dispăruţi.

— N-ar fi prima oară, zise Marion.

— Oamenii ar trebui să-şi ia măsuri de precauţie, zise Erlendur. E o adevărată nebunie să urci pe munte în această perioadă a anului, bazându-te doar pe noroc. Nu ştii niciodată ce se poate întâmpla.

Zise asta cu aşa o răceală în voce, încât Marion se întoarse să-l privească.

— Vorbeşti din proprie experienţă? De-asta eşti atât de obsedat de toate acele poveşti?

— Oamenii ar trebui, pur şi simplu, să fie precauţi, zise Erlendur evitând întrebarea. Altminteri lucrurile pot lua o întorsătură urâtă.

Marion zise noapte bună şi se îndreptă spre casă, oprindu-se în drumul său la un cunoscut local danez care vindea *smørrebrød*[5] ca să-şi cumpere un sendviş cu creveţi. Odată ajuns acasă, Marion se aşeză la masă în casa pustie, mâncându-şi sendvişul şi bând un pahar cu vin de Porto, gândindu-se la Kristvin şi la laguna de un albastru lăptos, la peruca surorii victimei şi la marfa găsită în frigiderul acestuia. Ca de atâtea ori, de îndată ce agitaţia zilei se potoli, amintirile despre Katrín începură să-şi facă loc, despre relaţia lor cu întreruperi, şi care se sfârşise atât de brusc. Marion o întâlnise la sanatoriul pentru tuberculoşi prin anii ’30 şi-şi împărtăşiseră amintirile dureroase ale vieţii lor acolo şi efectele durabile ale bolii.

Ea stătea în Danemarca, însă călătorea mult şi, de-a lungul anilor, îi trimisese lui Marion o colecţie de mici suvenire de peste tot din lume. Însă acum acele zile se sfârşiseră, şi corespondenţa lor se rărise până ce, în cele din urmă, ea încetase să-i mai scrie.

Către miezul nopţii, Marion termină vinul de Porto şi se duse la culcare cu un uşor presentiment, fără să ştie de ce.

12

Sora lui Kristvin, Nanna, nu-şi putu ascunde surprinderea când Marion Briem şi Erlendur apărură devreme a doua zi dimineaţă la grădiniţa unde lucra, cerând să vorbească cu ea. Era ocupată cu îmbrăcatul copiilor cu haine de exterior şi, după ce puse capăt unei mici încăierări, le făcu semn celor doi detectivi să intre cu ea la locul de joacă, deoarece duceau lipsă de personal, din motive de boală, şi ea trebuia să-i supravegheze pe copii. Marion întrebă dacă n-ar fi trebuit să-şi ia liber; trebuie să-i fi fost greu să facă faţă pierderii fratelui ei, mai ales date fiind circumstanţele şi ştirile legate de acest caz. Nanna răspunse că prefera să fie la muncă decât să se învârtă prin casă, unde nu avea nimic de făcut: trebuia să-şi facă de lucru. Lui Erlendur, chestia asta i se părea cât se poate de logică.

Nanna era ruda cea mai apropiată a lui Kristvin. Cu o zi înainte, ea îl întrebase pe Erlendur când se va încheia autopsia, ca să se poată ocupa de înmormântare, însă el nu putuse s-o informeze. Repetă întrebarea în timp ce toţi trei stăteau lângă o groapă mare de nisip, urmărindu-i pe copii cum se joacă, însă primi din nou un răspuns ambiguu. Mai voia să ştie cum progresa ancheta şi i se spuse că, de obicei, durează şi că, pentru moment, nu erau de aşteptat rezultate clare.

Vântul aspru dinspre nord încetase, lăsând loc unei vremi ceva mai plăcute. Era încă devreme şi oraşul se afla scufundat în întuneric, sub un cer acoperit de nori. Un băieţel de doi ani începu să urle, întorcând o privire îndurerată înspre Nanna, în timp ce o fetiţă îl lovi peste cap cu o lopăţică roz de plastic, apoi azvârli cu nisip în el. Nanna îl îndepărtă pe copilaş din calea pericolului şi îl consolă, înainte de a-l aşeza într-o altă groapă de nisip, ceva mai paşnică.

— E o mică teroristă fetiţa aia, zise Nanna pe un ton de scuză în timp ce se întorcea, făcând semn cu capul înspre fetiţa care, bănui Erlendur, părea să fie în căutarea unei noi victime.

— Da, e o adevărată figură, zise Marion. Am discutat cu vecinii fratelui tău. Vorbesc frumos despre el. A zis că era liniştit. Nu ştiau să fi avut mulţi vizitatori. Era un bărbat în vârstă care locuieşte vizavi de el, la etajul trei…

— Da, Jóhann, zise Nanna.

— Îl cunoşti?

— L-am văzut pe la el. Kristvin ţinea mult la el.

— Şi Jóhann simţea, în mod evident, acelaşi lucru pentru el. Ne-a spus că fratele tău era foarte amabil; obişnuia să-i care cumpărăturile până în apartament şi îl întreba mereu dacă avea nevoie de ceva când ieşea la cumpărături. I-a reparat bătrânului chiuveta din bucătărie.

— Se înţelegeau bine. Kristvin mi-a spus că, uneori, lui Jóhann îi era greu că locuia la etajul al treilea.

— Înţeleg că fratele tău s-a mutat acolo când s-a întors acasă din America?

Nanna încuviinţă din cap.

— A stat la mine o perioadă, la început, însă a găsit apoi acest apartament la ultimul etaj al unui bloc fără lift, la capătul pământului. Cel mai ieftin apartament pe care-l putea găsi. A făcut un credit ipotecar. Datora o mulţime de bani şi cu împrumutul pentru studii.

— Dar avea o slujbă bună, interveni Erlendur.

— Da, a avut un salariu decent de când a început să lucreze la aeroport.

— Era implicat în contrabandă?

— Contrabandă?

Nanna fu pe moment buimăcită, apoi realiză repede că tocmai asta fusese şi intenţia.

— Am găsit diverse articole în apartamentul lui despre care avem motive să credem că proveneau de la baza navală, zise Erlendur. Ţigări, bere şi votcă.

— Aaa… chestiile alea. Nu ştiu dacă toate erau de contrabandă – probabil că erau. Erau în mare parte pentru consum propriu, însă îmi dădea şi mie uneori. Îl rugam să-mi cumpere marfă din când în când – îi dădeam bani. De acolo o poţi cumpăra extrem de ieftin comparativ cu preţurile mărfurilor cu licenţă, şi bineînţeles că de-aici nu poţi cumpăra bere.

— Şi drogurile? zise Marion.

— Droguri?

— Am găsit canabis în apartamentul lui. Marijuana.

— Aaa… iarbă, zise Nanna. Era în congelator?

— Se ocupa de vinderea drogurilor din apartament?

— Nu, nu se ocupa cu asta. Nu cu droguri. Uneori vindea bere şi votcă. Şi Jóhann cumpăra câte ceva de la el, spre exemplu. Şi una sau două persoane pe care le cunoştea Kristvin.

— Ai idee cine erau? întrebă Marion.

— Este important?

— Ar putea fi.
— Ştiai că consumă droguri? întrebă Erlendur.
— Da, bineînţeles. Amândoi consumam. Cu toate că mai mult eu.
— Tu?
— Da.
— Ce…?
— Mă ajută să suport durerea.
— Ce durere? întrebă Erlendur.
Nanna se uită scrutător la ei.
— Probabil că aţi observat peruca.
Ei nu reacţionară.
— Aceasta.
Ea arătă înspre cap.
— Credeţi că o port pentru distracţie?
Ei tot nu spuseră nimic.
— Am cancer, zise Nanna. Nu e mult de când am terminat a doua serie de citostatice şi au zis că-mi merge bine, însă nu-mi pot promite nimic. La fel ca şi prima oară. Iarba de la Kristvin m-a ajutat – mă făcea să mă simt puţin mai bine în timpul tratamentului. Când a fost în America, a citit că marijuana îi poate ajuta pe pacienţii suferinzi de cancer, aşa că s-a gândit că merita încercat.
— A luat-o de la bază? întrebă Marion.
— Da.
— N-ar fi trebuit să ne spui chestia asta ieri?
— Aveam de gând să fac asta când… am mers la morgă… credeam că o să mor înaintea lui, vedeţi dumneavoastră. Din cauza cancerului. Apoi… apoi n-am mai avut nicio veste de la el şi brusc… brusc, am aflat că e mort. În acest mod îngrozitor.
— N-ar trebui să fii la lucru, zise Marion, luându-i Nannei mâna. Nu te putem duce acasă cu maşina? Tu chiar n-ar trebui să fii aici. N-ai pe nimeni care să vină să-ţi ţină de urât?
Fetiţa încă făcea ravagii printre copii. De data aceasta, distruse castelul de nisip pe care alţi doi copii îl făcuseră cu mari eforturi, iar aceştia izbucniră în lacrimi. O altă îngrijitoare dădu fuga şi o înşfăcă pe fetiţă de guler în momentul în care încerca să fugă. Nanna se duse să-i consoleze pe cei doi mici constructori şi îi ajută să reconstruiască apoi castelul.

— Pacostea mică, zise ea când se întoarse, şi trase cu putere aer în piept. Într-o bună zi va fi greu să-i mai facem faţă.

— Eşti în regulă? întrebă Marion.

— Sunt bine, zise Nanna. Mai bine am grijă de copii decât să mă învârt prin casă. N-am nimic. Sunt în regulă.

— Cine i-a vândut drogurile? întrebă Erlendur.

— Nu ştiu. Tot ce ştiu este că le-a luat de la bază. Avea legături acolo, însă nu mi-a spus cine erau, şi eu nu i-am pus prea multe întrebări. A zis că era prudent. Eu îl tot întrebam despre asta şi îi spuneam să aibă grijă de el, şi ştiu că a avut. Fratele meu nu era prost. Ştia ce făcea.

Dar uite cum a sfârşit, vru Erlendur să spună, însă se abţinu. Nu dorea să-i sporească femeii suferinţa; avea destule probleme cărora trebuia să le facă faţă. Credea că Nanna spune adevărul şi că era disperată să afle ce i se întâmplase fratelui ei. Nu credea nicio clipă că ea ar fi putut avea vreun rol în moartea lui, cu toate că Marion făcuse destule aluzii la chestia asta în drum spre grădiniţa unde lucra Nanna. Marion voia să urmeze această pistă pentru că nu fusese sinceră cu ei în legătură cu băutura şi cu drogurile, însă Erlendur credea că ea pur şi simplu avusese prea multe pe cap la momentul respectiv, pentru a se mai gândi şi la asta. Marion rămăsese cu impresia că ea ascundea ceva de poliţie, în legătură cu mărfurile. Însă Erlendur nu era de acord cu ideea asta, mai ales acum, că Nanna recunoscuse că folosea droguri în scop medicinal, iar lui nu i se părea mare scofală.

— Cum călătorea el de colo-colo? întrebă Erlendur.

— De colo-colo?

— De la Reykjavík la Keflavík.

— Aaa… avea o maşină, zise Nanna. N-aţi găsit-o?

— Ce fel de maşină? întrebă Marion. N-am găsit nicio maşină înregistrată pe numele lui.

— Asta pentru că era a mea – este încă pe numele meu. O Toyota Corolla. Eu i-am vândut-o. Pur şi simplu n-am apucat să facem actele de transferare a proprietăţii. Şi pentru că Kristvin nu mi-a plătit decât jumătate, încă o mai folosesc şi eu din când în când, aşa că…

— O foloseaţi pe rând? încheie Erlendur şi notă detaliile: două uşi, gri, veche de şase ani, defectându-se în mod constant.

— Da, însă în ultimele câteva săptămâni o folosea el.

13

Puţinul răgaz petrecut în arest nu ajutase la îmblânzirea lui Ellert şi Vignir, şi nici nu-i făcuse mai docili. Erau la fel de insolenţi şi nesuferiţi ca în ziua în care fuseseră închişi în închisoarea Sídumúli şi încă negau cu încăpăţânare orice infracţiune. Aveau multe în comun, deşi nu era evident din înfăţişarea lor că erau fraţi. Unul era îndesat şi dizgraţios, cu o claie de păr; celălalt înalt, deşirat şi aproape în întregime chel. Locuiau împreună – întotdeauna locuiseră – şi erau descrişi ca fiind foarte apropiaţi. Vignir, cel dizgraţios, era mai mare ca vârstă şi se comporta ca purtătorul de cuvânt al amândurora, din câte putuse să-şi dea seama poliţia. Ellert era un personaj mai întunecat care nu ieşea prea mult în evidenţă şi rămânea mereu în plan secundar. Probabil că de aceea era cunoscut drept „Bătrânica”. Însă, potrivit informatorilor poliţiei, el era adevăratul creier din spatele afacerilor celor doi fraţi, şi în puţinele ocazii arătase ce poate, încât cu greu se mai găsea un alt infractor mai periculos ca el. Îşi cunoştea porecla şi se supăra din cauza asta. Circula povestea că un bărbat care i-o spusese în faţă – îşi petrecuse următoarele două luni la terapie intensivă, pretinzând că fusese lovit de o maşină – nu se recuperase niciodată complet şi părăsise ţara după puţinul timp petrecut la recuperare. Dacă era sau nu adevărat, nimeni nu putea spune.

Spre prânz, Ellert fu condus la camera de interogatorii şi se aşeză vizavi de Marion şi Erlendur, având aceeaşi expresie ursuză care îi rămăsese pe chip încă de când fusese reţinut. Nu făcuse nicio încercare să se opună arestării, la fel ca fratele său, însă insistase că nu comisese niciun delict şi dorea să facă o reclamaţie în legătură cu modul ilegal în care era tratat. Frazele pompoase fuseseră preluate din serialele cu poliţişti de la teve la care el şi Vignir se uitaseră toată viaţa.

— Când aveţi de gând să ne lăsaţi să plecăm? întrebă Ellert, tolănit în scaunul său. E absurd să ne-o tot trageţi aşa. N-am făcut nimic.

Era acelaşi refren cu care fratele lui deschisese interogatoriul, menit să demonstreze că niciunul dintre ei nu avea să trădeze nici cea mai mică urmă de slăbiciune sau să ajute poliţia în vreun fel în privinţa anchetelor. Ignorându-l, Erlendur şi Marion începură, în schimb, să-l interogheze despre mărfurile pe care el şi fratele lui le importau, despre asociaţii lor, despre rutele de contrabandă, despre cheltuielile şi marjele de profit şi

despre ce făcuseră cu încasările. Şi mai departe, despre identitatea clienţilor lor şi despre cum erau organizate afacerile lor. Ellert fie nu răspundea deloc, fie dădea replici în mod intenţionat prosteşti, declarându-şi repetat nevinovăţia şi afirmând că el nici măcar nu înţelegea jumătate din întrebări. Interogatoriul continuă în felul acesta timp de trei sferturi de oră, până ce Marion începu să împingă conversaţia înspre baza navală din Keflavík. Damigenele de votcă şi cartuşele de ţigări din frigiderul lui Kristvin erau americane, de la aceiaşi producători şi împachetate la fel ca cele pe care poliţia le confiscase în timpul raidului la sediile celor doi fraţi şi, deşi nimic nu indica vreo legătură între fraţi şi Kristvin, Marion nu voia să excludă din prima acea posibilitate.

— Ai oameni de legătură la bază? întrebă Marion.

— La bază? repetă Ellert.

— La Keflavík! La baza navală! Ai vreo afacere acolo?

Ellert se ridică în scaunul său, privindu-i pe amândoi pe rând.

— Ce fel de afacere?

— Vreuna dintre mărfurile tale provin de-acolo?

— De la bază?

— M-ai auzit bine.

— În primul rând, nu cunosc niciun fel de marfă, zise Ellert, şi în al doilea rând, nu ştiu despre ce vorbiţi. De ce întrebaţi despre afurisita de bază navală?

— De la cine cumperi de-acolo? întrebă Marion.

— Nu cumpărăm nimic de-acolo, zise Ellert. Voi nu auziţi ce spun? Noi nu cumpărăm nimic, şi punct. Marfa pe care aţi găsit-o nu-i a noastră. Nimic din marfa aia nu ne aparţine!

— Maiştrii timonieri vă furnizează marfa? insistă Marion cu înverşunare. Sau tipii care administrează cluburile? Sau magazinele? Echipajul de zbor? Puşcaşii marini?

Ellert nu răspunse.

— Cum e adusă prin contrabandă de la bază? întrebă Erlendur. De către soldaţi? Sau de prestatorii de servicii? Folosiţi muncitori islandezi ca intermediari?

— Numele Kristvin înseamnă ceva pentru tine? întrebă Marion văzând că Ellert se încăpăţâna să rămână mut.

— Cine este? întrebă Ellert.

Primea puţine veşti din exterior.

— Un client de-al tău, zise Marion.

— N-am auzit niciodată de el, răspunse Ellert. Şi nu avem niciun client. De ce mă întrebi pe mine despre tipul ăsta? Cine este?

— Am găsit acasă la el aceleaşi mărfuri ca alea cu care faceţi voi afaceri. Ne-am gândit că e posibil să le fi cumpărat de la voi.

— Doar dacă nu cumva făcea contrabandă pentru tine şi fratele tău? sugeră Erlendur. Aşa e? Lucra pentru voi?

— De ce nu terminaţi cu prostiile? Nu-l cunosc pe tip.

În drumul cu maşina spre închisoare, Marion reflectase la faptul că trecuse doar un deceniu de când poliţia începuse să aresteze oameni în Islanda pentru infracţiuni de trafic cu stupefiante. Incidentele aveau în mod frecvent legătură cu unitatea militară şi cu aeroportul internaţional din Keflavík. Pasagerii erau prinşi transportând canabis sau LSD, iar vecinătatea bazei militare le înlesnea islandezilor achiziţionarea narcoticelor importate de membri ai forţelor armate. Americanii erau, de asemenea, o bună sursă de valută forte pentru cumpărarea drogurilor de peste graniţă, valută care, de altfel, era greu de găsit în Islanda din cauza restricţiilor valutare. Totul începuse la scară redusă, în mare parte pentru uz recreaţional la petreceri, însă, în timp, numărul utilizatorilor crescuse, şi unii întrevăzuseră o posibilitate de a face bani importând ei înşişi droguri. Unii ca Ellert şi Vignir.

Vignir era la fel de rigid ca fratele său. Negă totul şi se declară la fel de surprins ca şi Ellert în momentul în care întrebările începură să se îndrepte către Forţa de Apărare şi baza navală. Încercă să pescuiască mai multe informaţii de la detectivi, însă fără succes.

— Cine este tipul ăsta? întrebă el. Ce-a făcut?

— Ne-am gândit că e posibil să fie un rival de-al vostru, zise Erlendur. Dacă vindea aceleaşi bunuri, poate că ţie şi fratelui tău nu vă place competiţia.

— Ce… de ce… i s-a întâmplat ceva?

— Sau că era un client de-al vostru, continuă Marion, şi plănuia să vă toarne.

— Apoi mai există o a treia posibilitate – că făcea contrabandă în numele vostru şi se servea şi el cu ceva marfă de la voi, zise Erlendur.

— Cine dracu’ e tipu’ ăsta? Care e numele lui?

— Kristvin, zise Erlendur.

— Kristvin? N-am auzit în viaţa mea de vreun Kristvin. Cine e? De ce întrebaţi de individu’ ăsta? Insinuaţi că i-am făcut ceva?

— Spune-mi despre canabisul cu care tu şi Ellert vă ocupaţi: provine de la bază? întrebă Erlendur, fără să răspundă la întrebarea lui Vignir.

— Aici m-ai pierdut.

— De unde faci rost de valută ca să cumperi marfă? întrebă Erlendur.

Vignir scutură din cap.

— De la yankei? întrebă Marion. Ştim că la bază plăteşti în valută.

— N-am nici cea mai mică idee despre ce vorbiţi, zise Vignir. Ca de obicei.

Puţin mai târziu, în timp ce Marion şi Erlendur plecau, un gardian veni în fugă după ei.

— S-a găsit o maşină ca aia pe care-o căutaţi… o Corolla, zise el, citind de pe o bucată de hârtie pe care îşi notase mesajul. Este în Keflavík. Parcată lângă una dintre barăcile de la bază şi…

Gardianul încercă să-şi descifreze propriul scris.

— …şi, ah da, are cauciucurile tăiate.

14

Cei doi ofiţeri de poliţie care găsiseră Toyota Corolla de culoare gri fuseseră chemaţi în zona militară, în momentul în care izbucnise o încăierare într-una dintre barăcile ce aparţineau prestatorilor de servicii islandezi. Bărbaţii se încăieraseră din cauza unei partide de cărţi în timpul pauzei de lucru. Cele trei barăci, în care muncitorii erau cazaţi câte doi în cameră, stăteau înşirate în linie dreaptă nu departe de cantina cea mare a prestatorilor de servicii. Vinovaţii locuiau pe acelaşi coridor şi şi-o căutau cu lumânarea de ceva vreme. Erau toţi jucători de poker înrăiţi şi pariaseră mulţi bani în partida respectivă. Atmosfera se înrăutăţise în momentul în care, nu pentru prima oară, cel care pierduse refuzase să plătească. Izbucnise cearta, se ameninţaseră reciproc şi, în cele din urmă, se repeziseră unii la alţii şi se rostogoliseră de-a lungul holului barăcii, înainte de a cădea prin uşă, luptându-se încă, pe pământul de afară. În acel moment, alţi doi bărbaţi fuseseră atraşi în încăierare şi se considerase că era bine să fie chemată poliţia, care sosi la timp pentru a pune capăt încăierării. Până la sosirea poliţiei, bărbaţii erau deja epuizaţi; unul zăcea la pământ plin de sânge, celălalt stătea sprijinit de zid, gâfâind şi curgându-i sânge din nas şi din urechea de care fusese muşcat. Poliţiştii nu aveau niciun motiv să-l ducă pe vreunul la spital, pentru că toţi refuzaseră să meargă la doctor, însă i-au separat şi i-au mutat în barăci diferite.

Atenţia ofiţerilor a fost atrasă de o Toyota Corolla gri cu anvelopele pe jantă, parcată la capătul uneia dintre barăci, nu departe de barăcile prestatorilor de servicii. O descriere a maşinii căutate circulase prin secţiile de poliţie din ţară şi, din câte îşi dădură seama, chiar aceasta era acea maşină. Avură inspiraţia să nu atingă maşina şi raportară imediat ceea ce descoperiseră. Poliţia militară, informată simultan, trimisese o maşină la faţa locului. Staţia Aeriană Navală din Keflavík se afla sub jurisdicţia Marinei Statelor Unite. Ori de câte ori poliţia militară era chemată să se ocupe de cetăţenii islandezi, trebuia să convoace şi poliţia locală din Keflavík pentru a rezolva problema. În mod similar, poliţia islandeză anunţa dacă avea nevoie să acţioneze la bază, ca în cazul încăierării jucătorilor de poker.

Nu prea erau multe de văzut la Corolla, mai ales că ieşise tot aerul din anvelope. Una dintre aripi era distrusă în urma unei coliziuni şi pe uşa din

faţă, în partea pasagerului din dreapta, caroseria avea o îndoitură mai veche. Bancheta din spate era plină de gunoaie, ziare, recipiente fast-food şi cutii goale de bere şi băuturi răcoritoare, care nu aveau de unde să provină din altă parte decât de la bază. În portbagaj se aflau două pături islandeze de lână, o damigeană pe jumătate goală de votcă americană şi trei pachete de ţigări. Cauciucul de rezervă zăcea neatins la locul său. Documentele de înmatriculare se aflau în torpedou. Se părea că maşina nu mai fusese verificată tehnic de doi ani.

Era imposibil de ghicit de cât timp şi din ce motiv fusese parcată acolo. Cea mai simplă explicaţie era că Kristvin se oprise pentru o gustare, din moment ce multe dintre barăci aveau automate care vindeau mărfuri cum ar fi ţigări, băuturi la cutie şi ciocolată. Cât timp fusese înăuntru, probabil că cineva îi tăiase cauciucurile şi îl lăsaseră cu ochii în soare. O explicaţie alternativă, mai puţin simplă, era că Kristvin vizitase pe cineva din acea baracă sau dintr-una vecină, cu alte cuvinte că avea o cunoştinţă acolo sau vreo afacere cu vreun rezident, care presupunea nu ciocolată, ci votcă şi canabis.

După ce părăsiră închisoarea, Marion şi Erlendur se îndreptară direct spre Keflavík, discutând diverse scenarii în timp ce conduceau şi plângându-se de cât de sătui erau de interogatoriul celor doi fraţi.

— Presupun că nu e deloc surprinzător faptul că maşina a apărut aici, zise Erlendur, măsurând barăcile din privire. La urma urmelor, Kristvin a lucrat aici.

Marion dădu ocol maşinii şi se aplecă să examineze tăietura adâncă de pe una dintre anvelope. Avea o lungime de doi centimetri, era făcută cu lama unui cuţit, probabil un briceag.

— Toate se potrivesc, mai mult sau mai puţin, zise Marion. De ce crezi că au fost tăiate aceste cauciucuri?

— Presupun că sunt şanse slabe ca cineva s-o fi făcut-o ca să se distreze, însă… dat fiind că ştim ce i s-a întâmplat lui Kristvin, poate e puţin mai complicat de-atât. Cred că mai degrabă e posibil ca aici să fi intrat în bucluc.

— Care l-a făcut să aterizeze în lagună? zise Marion vârându-şi un deget în tăietura cauciucului.

— De ce n-a cerut ajutor? întrebă Erlendur. Ca să-şi schimbe cauciucurile. Să plece de aici.

— Avea nevoie de mai mult de un cauciuc. Probabil că a planificat să se întoarcă mai târziu şi să rezolve asta.
— Sau probabil că n-a putut să facă nimic în legătură cu asta atunci.
— De ce nu?
— Pentru că se grăbea şi nu avea timp, zise Erlendur.
— De ce se grăbea?
— Pentru că… trebuia să dispară cât mai repede de aici? Pentru că-l urmărea cineva?
— Pentru că-l urmărea cineva, repetă Marion. Trebuia să fugă de urgenţă şi n-a mai avut timp să-şi mai facă griji pentru maşină.
— Cine să-i fi spart cauciucurile? Bărbatul sau bărbaţii care erau pe urmele lui?
Marion se îndreptă de spate:
— …care credeau că era posibil ca Kristvin să fugă cu maşina şi voiau să-l împiedice.
— Deci Kristvin a încercat să fugă? Sugerezi că a fost omorât aici la bază? întrebă Erlendur.
— Încep să mă întreb şi asta. Deşi, probabil, cauciucurile au fost tăiate pentru că maşina a fost lăsată aici nesupravegheată şi s-a întâmplat, pur şi simplu, ca nişte vandali să treacă pe aici. Nu putem exclude varianta asta.
— Dar tu crezi că e posibil?
— Nu, zise Marion. Nu cred. Kristvin lucra la bază. Şi era băgat într-o afacere dubioasă aici, care l-ar fi putut duce pe un teren minat. Nu indică totul acelaşi lucru?
— Poate, zise Erlendur.
— Nu eşti convins.
— Nu mai vorbim doar despre islandezi, nu-i aşa? zise Erlendur. La atacatorii lui mă refer.
— Nu, cred că asta e clar.
Poliţia militară stătea ceva mai încolo, urmărindu-I pe Marion şi pe Erlendur cum examinau maşina şi ascultând conversaţia lor, fără să înţeleagă niciun cuvânt. Legiştii sosiseră să ia Corolla pentru examinare în atelierul lor din Kópavogur şi aşteptau un camion. Marion se duse la cei doi poliţişti americani, se prezentă şi le spuse că membrii Brigadei Omucideri din Islanda trebuia să-i interogheze pe rezidenţii din barăcile învecinate.
— Chestia asta e absolut necesară? întrebă unul dintre bărbaţi.

— Proprietarul acestei maşini a fost omorât, îl informă Marion într-o engleză bună. Credeam că ştiţi asta. Trebuie să aflăm de ce maşina lui se află aici şi cu ce treabă a venit în vizită în aceste barăci.

— A fost omorât într-una dintre barăci?

— Nu ştim.

— A fost omorât la bază?

După tresele de pe umăr, poliţistul părea să fie ofiţer, poate sergent. Era tânăr, avea douăzeci şi ceva de ani, şi vorbea cu un vizibil accent sudist. Însoţitorul său, care avea cam tot aceeaşi vârstă, nu interveni în conversaţie.

— Nu ştim, repetă Marion. De aceea trebuie să…

— De ce nu aflaţi voi mai întâi? îl întrerupse tânărul sergent, nefăcând niciun efort să pară binevoitor. Nu cred că cei de aici vor dori să fie interogaţi de voi.

Aroganţa lui, felul în care zisese „voi" şi în care i-o tăiase lui Marion îl enervă pe Erlendur şi îl făcu să vrea să intervină şi să-l pună la punct pe tip. Însă îşi muşcă buza.

— Poate ar fi mai bine dacă am vorbi cu ofiţerul vostru superior, zise Marion.

— Mă îndoiesc că ar fi vreo diferenţă, zise tânărul.

Îşi potrivi chipiul care îi căzuse pe frunte.

— Şi totuşi, zise Marion şi se întoarse spre Erlendur. Trebuie să găsim pe cineva cu mai multă minte pe-aici.

Americanii discutară între ei, apoi anunţară că vor contacta sediul central. Cel care vorbise pentru amândoi repetă, sfidător, că poliţia islandeză n-ar trebui să creadă că o să i se acorde permisiunea să-i interogheze pe cetăţenii americani pe teritoriul Statelor Unite, dacă circumstanţele nu erau excepţionale. Pe de altă parte, nu obiectă deloc ca Toyota Corolla să fie luată de la faţa locului. Camionul, sosit între timp, dădu cu spatele până la maşină, iar şoferul ataşă un cârlig sub bara de protecţie, urcă maşina în remorcă şi o ancoră. Apoi se duse din nou la volan, şi camionul o luă din loc, sub escorta poliţiei.

15

În timp ce aşteptau undă verde de la autorităţile bazei pentru ca poliţia islandeză să interogheze personalul Forţei de Apărare, Marion şi Erlendur se deplasară cu maşina până la sediul companiei Icelandair, acolo unde Kristvin lucrase ca mecanic. Sediul se afla în interiorul zonei militare, ca tot ce avea legătură cu aviaţia civilă internaţională din Islanda. De multă vreme se plănuia mutarea aeroportului internaţional – prin construirea unui terminal de pasageri nou-nouţ în exteriorul perimetrului zonei militare, în partea de vest a bazei –, însă se făcuseră puţine în acest sens până acum. Vechea clădire-terminal nu se mai potrivea acestui scop şi nu prea era adecvat ca, de fiecare dată când islandezii voiau să călătorească în străinătate, să fie nevoiţi să treacă printr-un punct de control militar american. Era încă un măr al discordiei în controversa înverşunată privind prezenţa americană în ţară, dezlănţuită de când fusese semnat Acordul de Apărare cu Statele Unite, după al Doilea Război Mondial. Opoziţia venea în principal de la cei de stânga, care voiau nu doar să alunge Forţa de Apărare, ci şi ca Islanda să părăsească NATO şi să se declare neutră. Sprijinul pentru prezenţa militară tindea să vină din partea celor de dreapta, care credeau în cooperarea pentru apărare ca fiind esenţială în aceste vremuri nesigure şi că neutralitatea în războiul dintre Est şi Vest era de neconceput. Alţii erau motivaţi de profit. Voiau să-i taxeze pe americani pentru închirierea şantierului din Midnesheidi, însă acest lucru fusese combătut cu argumentul că armata deja pompa sume mari de bani în economia islandeză sub forma contractelor. Apoi mai erau cei care abordau o linie mai moderată, nu neapărat în favoarea prezenţei armatei, ci văzând acest lucru ca pe un rău necesar având în vedere Războiul Rece, şi simţind că, după ororile ultimului război, islandezii ar trebui să-şi aducă propria contribuţie la alianţa militară vestică, rămânând membri NATO. Dacă, la un anumit moment dat în viitor, situaţia se va schimba, prezenţa armatei nu va mai fi necesară. Însă acel moment nu părea să fie prea apropiat.

Erlendur reflectă la disputa îndelungată privind prezenţa armatei, care încă mocnea în ţară, în timp ce traversa cu maşina zona militară împreună cu Marion, trecând pe lângă cinematograful Andrews şi centrul de aprovizionare. La cinematograful Andrews rulau cele mai recente filme de la Hollywood, cu mult înainte ca acestea să apară în cinematografele din

Reykjavík. Centrul de aprovizionare vindea de toate, de la combine muzicale la aparate electrocasnice la preţuri mult mai bune decât cele de dincolo de sârma ghimpată. Maşina se strecură pe lângă supermarketul mare care vindea exclusiv mărfuri americane, pe lângă diverse fast-fooduri şi cluburi cu nume precum Top of the Rock şi Midnight Sun. Erlendur avea strania impresie că trecea printr-un orăşel american, adormit şi modest; singurele elemente discordante fiind vremea mohorâtă şi gardurile impunătoare ce traversau în zigzag zona respectivă, cu avertismente vizibile ce interziceau accesul personalului nemilitar. Barăci mari se aflau în construcţie, pregătite pentru sosirea mai multor trupe. Noi hangare se înălţau pentru adăpostirea avioanelor de luptă F-16 ce aparţineau forţelor aeriene. Pe un teren, un grup de puşcaşi marini înarmaţi şi cu echipament de camuflaj participau la un exerciţiu. Traficul pe străzi, care aveau nume ca de exemplu Air Force Avenue şi West Lane, consta din autobuze şcolare galbene, camioane gri de armată, autobuze cu pasageri în drum spre terminalul aerian civil şi autoutilitare ce aparţineau prestatorilor de servicii islandezi. În mijlocul acestui asfalt şi al construcţiilor de beton se zăreau bucăţi din peisajul islandez neospitalier – câmpuri de pietriş bătute de vânturi şi vegetaţie rezistentă – mementouri ale modului în care mlaştina Midnesheidi arătase înainte de a fi ocupată de superputerea americană.

Pentru mintea lui Erlendur, tot ce-i trecu prin faţa ochilor era islandez şi, în acelaşi timp, straniu de străin. Marion păru să-i citească gândurile.

— Ciudat loc.

— Da, zise Erlendur. Foarte ciudat.

— De ce eşti împotriva armatei?

— Cum poţi fi altfel? zise Erlendur, privind înspre nord către locul unde turnul de control se profila pe cer.

Departe, la distanţă, putea vedea munţii, Esja şi Skardsheidi, care nu făceau decât să sporească atmosfera ireală.

— Nu mi-ai răspuns la întrebare, zise Marion.

— Pentru că n-are ce căuta aici.

— Nu credeam că ai opinii politice.

— Politice?

— Da.

— N-am.

— Eşti împotriva armatei.

— Asta n-are nimic de-a face cu politica, zise Erlendur.

— Serios? Nu sunt toate astea nişte chestiuni ale dreptei împotriva stângii, ale yankeilor împotriva ruşilor, ale Războiului Rece? Marşurile de protest din Keflavík? Chestia asta nu-i politică?

— Detest politica.

Compania Icelandair se ocupa de tot traficul aerian civil internaţional care trecea prin Keflavík şi avea utilaje pentru avioanele lor într-un hangar mare aflat în partea de nord a clădirii terminalului. Aici verificările şi întreţinerea erau efectuate la flota aeriană, iar compania făcea revizia oricărui avion ce le aparţinea operatorilor de peste mări care aterizau în Keflavík şi aveau nevoie de inspecţie sau alt tip de asistenţă.

Şeful lui Kristvin, care aştepta vizita poliţiei, îi invită pe Marion şi pe Erlendur în biroul său debordând de tot felul de cărţi şi manuale de instruire despre cele mai ascunse detalii ale ingineriei aeronautice. Cele două telefoane de pe biroul său erau efectiv îngropate în hârtii. Pereţii erau căptuşiţi cu fişete gri, acoperite cu şi mai multe teancuri de hârtii. O fereastră dădea înspre hangar, unde un avion de pasageri Boeing 727 Icelandair era tras. Unul dintre motoarele sale era desfăcut, şi nişte bărbaţi roiau în jurul fuzelajului.

Numele şefului era Engilbert. Trupul său, mai degrabă scund şi musculos, era îmbrăcat într-o salopetă albastră, iar omul avea o claie de păr negru pieptănat peste cap. Le oferi nişte cafea care zăcuse într-o carafă toată dimineaţa. Ei refuzară. Marion îşi aprinse o ţigară. Engilbert îşi turnă nişte cafea, luă din scrumieră o ţigară pe jumătate fumată, o aprinse şi suflă un fum.

— E şocant ce i s-a întâmplat bietului Kristvin, zise el. Aveţi vreo idee despre ce este vorba sau despre ce s-a petrecut de fapt?

— Nu, nu încă, zise Marion. Ştiaţi să aibă vreo problemă în ultimul timp? S-a certat cu cineva de la muncă? S-a bătut cu cineva?

— Nu, nimic de genu' ăsta. Din câte ştiu eu totul era în regulă cu el, zise Engilbert.

— Nu a lipsit de la lucru sau ceva de genu' ăsta? întrebă Erlendur.

— Nu, era întotdeauna foarte punctual, un bun lucrător. Era cam singuratic, însă se înţelegea bine cu restul echipei de aici. A studiat în State. Sunt cei mai buni… tipii care se instruiesc acolo.

— Atunci, n-avea probleme cu băutura sau drogurile? întrebă Erlendur.

— Nu, din câte ştiu eu.

— Se întorcea cu maşina în Reykjavík după ce termina lucrul, nu-i aşa? zise Erlendur. Oamenii dumneavoastră nu rămân pe şantier?
— Nu, aşa e, făcea naveta în fiecare zi. Toţi oamenii mei fac asta.
— Lucra în acest hangar?
— Da, în mare parte. Poate că ar trebui să vorbiţi cu Venni – cred că el îl ştie cel mai bine dintre toţi mecanicii. Numele complet este Vernhardur –, e băiat bun. Cred că erau prieteni.
— Ştiţi cumva dacă Kristvin avea prieteni aici la bază? Printre militarii americani, vreau să spun…
— Nu, n-am de unde să ştiu, însă e posibil ca Venni să ştie. Nu cred că avea prea multe contacte cu ei, dar e posibil. La urma urmelor, a trăit o perioadă în State. Eu n-am apucat să-l cunosc prea bine.
— Şi-a parcat maşina lângă una dintre barăci, zise Marion. Aveţi idee ce treabă să fi avut cu rezidenţii?
— Nu, n-am idee.
— Ştiţi cumva dacă obişnuia să ia ţigări sau votcă de la bază şi să le ducă în oraş?
— Nu m-ar mira, zise Engilbert.
— Hm?
— Da, mulţi fac asta, da' nu că ar fi implicaţi în contrabandă la scară mare, zise Engilbert cu stângăcie. Cumpără pur şi simplu pentru uz propriu, ştiţi.
— Asta faceţi şi dumneavoastră? întrebă Erlendur, observând jena lui Engilbert.
— Păi, am făcut, da, sunt gata să recunosc asta. Sper că nu mărturisesc un delict major. Folosesc automatele de ţigări şi aşa mai departe, aşa cum faceţi şi dumneavoastră; poate că şi iau acasă câteva cutii de bere pentru prietenii mei.
— Ce aţi vrut să spuneţi atunci când aţi zis că Kristvin lucra aici în mare parte? întrebă Erlendur. Aveţi utilaje şi pe un alt şantier?
Engilbert îşi stinse trabucul şi încuviinţă din cap, uşurat de schimbarea subiectului.
— Atunci când avem o urgenţă, ni se permite să folosim utilajele forţelor aeriene, zise el.
— Ah?
— Atunci când se adună mai multe avioane, ni se dă o platformă în… Veniţi, am să vă arăt.

Engilbert se ridică în picioare şi ieşi din hangar, urmat de Erlendur şi Marion. Trecu prin cadrul unor uşi masive care se deschideau către sud, dădu colţul şi merse de-a lungul vastei platforme până la o clădire uriaşă în formă de cutie, azvârlită în mijlocul peisajului neatrăgător.

— Ce-i asta? întrebă Marion.

— Una dintre cele mai mari clădiri din ţară, zise Engilbert cu emfază. Hangarul 885, mândria Staţiei Aeriene Navale din Keflavík. Aici ar încăpea două sau trei terenuri de fotbal, din câte se pare.

— Hangarul 885, repetă Erlendur.

— Şi Kristvin lucra aici? zise Marion.

— Da, din când în când, zise Engilbert. Avem nevoie de spaţiu în plus în perioadele de vârf, atunci când se adună multe treburi de făcut, iar Kristvin lucra aici împreună cu restul echipei. Pentru moment, o parte a hangarului este închisă pentru că se construieşte ceva acolo, însă asta urmează să se termine în curând, aşa că…

— Am vrut să spun, a lucrat acolo de curând? întrebă Marion. Înainte de a muri?

— Da, de fapt, zise Engilbert, scărpinându-se în cap. Am avut ceva probleme cu un avion sosit din America. Noi n-am avut loc pentru el, aşa că ei ne-au lăsat să-l reparăm în hangarul mare.

— Ce era în neregulă cu avionul? întrebă Erlendur.

— Probleme la trenul de aterizare. Kristvin lucra la asta. De fapt, a fost, probabil, ultima treabă pe care a făcut-o pentru noi, înainte să moară.

— Ce fel de avion e acesta? întrebă Marion.

— Un transportor. Hercules C-130. Cel mai mare din câte există.

— Nu e ceva obişnuit ca astfel de avioane să aterizeze aici? zise Erlendur. La Hercules mă refer.

— Ba da, sigur, zise Engilbert. Doar că…

— Ce e? îl îndemnă Marion.

— Oh, doar că nişte tipi de la controlul traficului aerian din Reykjavík au fost aici alaltăieri în legătură cu altă problemă şi s-a întâmplat să pomenească de operator, zise Engilbert. Apartenenţa sa a fost un mister.

— Ce operator?

— NCT.

— NCT?

— Aeronava este înregistrată sub numele unui operator civil, o linie aeriană comercială care se numeşte Northern Cargo Transport. Fac escale în

Keflavík regulat, însă controlul traficului aerian nu are niciun fel de informaţie referitoare la deplasările lor, înţelegeţi? Au găsit chestia asta puţin cam ciudată. Tipii de la controlul traficului aerian.

— Nu, nu înţeleg. La ce vă referiţi? întrebă Marion. De ce nu are controlul traficului aerian niciun fel de informaţie în legătură cu deplasările lor?

— Poate fi doar o singură explicaţie, zise Engilbert. Sosesc aici sub indicativul de apel al Forţelor Aeriene. Ca aeronavă militară de la bază. Aeronavele militare nu sunt diferenţiate, ci sosesc toate sub acelaşi indicativ de apel.

— Tot nu prea înţeleg. Spuneţi că Northern Cargo Transport este un dispozitiv comercial?

— Exact.

— Însă aterizează aici sub acoperirea forţelor aeriene?

— Cred că s-ar putea spune şi aşa, zise Engilbert. Este operator civil, însă foloseşte acelaşi indicativ de apel ca al Forţelor Aeriene Americane, atunci când intră în spaţiul aerian islandez.

— Atunci se află sub administraţia Forţelor Aeriene Americane? întrebă Erlendur.

— Nu ştiu. Aşa se pare.

— Şi de ce credeţi că fac asta? întrebă Marion.

— Habar n-am, prietene.

— Şi Kristvin lucra la acest avion?

— Mda.

— Asta-i o clădire al naibii de mare, comentă Erlendur, cu ochii la hangar.

— Îmi închipui că înăuntru tavanul trebuie să fie foarte înalt, zise Marion.

— Mda, incredibil de sus, zise Engilbert. Ar încăpea un bloc întreg înăuntru. Şi ei lucrează acolo sus, la grinzi, instalatorii, montează un sistem de stingere a incendiilor. Nu-i o treabă pentru cei slabi de inimă.

— Sunt prestatori de servicii islandezi?

— Da. Au nişte platforme de lucru foarte înalte, care ajung până la tavan. Nu mi-aş dori să cad de pe una dintr-alea, ca să v-o spun pe-aia dreaptă.

16

Mai târziu în acea după-amiază, Brigada Omucideri primi autorizaţie de la biroul comandantului Statelor Unite de a-i interoga pe cei care făceau parte din personalul bazei şi pe membrii familiilor acestora în legătură cu Kristvin şi cu maşina care fusese găsită lângă barăci. Această aprobare fusese dată doar cu condiţia ca Marion şi Erlendur să fie însoţiţi de un anumit ofiţer de legătură al poliţiei militare. Marion obiectă, presupunând că ofiţerul de legătură le fusese băgat pe gât doar pentru a spiona şi a raporta armatei ceea ce aflaseră ei. Şi nu era doar asta, însă era posibil ca prezenţa reprezentantului militar să-i determine pe oameni să fie mai reticenţi în a vorbi cu poliţia islandeză. Însă autorităţile nu voiau să dea înapoi: dacă poliţia islandeză dorea să-i interogheze pe cetăţenii americani pe teritoriul Statelor Unite, acest lucru trebuia făcut prin consultarea Forţei de Apărare şi în prezenţa reprezentantului acesteia. Mai mult de atât, se sublinia că acesta reprezenta un caz excepţional şi că nu trebuia să fie luat drept o garanţie de continuare a cooperării.

În timp ce aşteptau aprobarea, Erlendur şi Marion făcură o scurtă excursie până în oraşul învecinat Keflavík-ului, pentru a vorbi cu bărbaţii care montau instalaţia de stingere a incendiilor în hangarul 885. Fuseseră angajaţi de o firmă locală de instalaţii şi, când fuseseră întrebaţi, spuseseră că niciunul nu-l cunoştea pe Kristvin. Şeful lor le explică faptul că lucrul la sistem fusese lăsat în aşteptare în ultimele două săptămâni din cauză că fuseseră ocupaţi cu alte proiecte, dar că era aproape terminat şi că tot ce mai rămăsese era să facă apoi curat şi să demonteze schela, care, oricum, nu era treaba lor.

Când Erlendur şi Marion se întoarseră la bază, ofiţerul de legătură îi aştepta lângă barăcile unde fusese găsită Corolla. La fel ca Marion, Erlendur se aştepta să-l vadă pe acelaşi tânăr sergent refractar pe care îl întâlniseră deja. Însă ofiţerul se dovedi a fi o negresă suplă la vreo treizeci de ani, cu un păr scurt şi negru ca smoala sub chipiu şi cu o înfăţişare hotărâtă. Era îmbrăcată în uniformă, avea o banderolă de ofiţer militar şi un pistol în tocul de armă de la curea. Se prezentă drept sergent Caroline Murphy şi le explică faptul că va fi prezentă în timpul interogatoriilor. Trecu direct la subiect.

— Am înţeles că nu vă convine acest aranjament, zise ea în timp ce dădeau mâna, însă eu nu pot face nimic în această privinţă. Cu cât terminăm mai repede cu asta, cu atât mai bine, aşa că vă sugerez să începem.
— De acord, zise Marion.
— Ce motive aveţi să credeţi că acest Kris… acest bărbat a fost omorât la bază? întrebă ea.
— Maşina lui a fost găsită aici, zise Erlendur. Învăţase singur engleza şi se descurca binişor.
— Asta-i tot ce ştim.
— Am dori să stabilim dacă s-a întâmplat acest lucru, zise Marion. Sunteţi aici de mult timp? În Islanda, vreau să spun.
— De doi ani.
— Nu sunt multe femei în armată, nu-i aşa? întrebă Marion.
— Numărul nostru este în creştere, zise Caroline, cu toate că nu ni se permite să participăm la luptă. Pentru moment. În Islanda sunt multe femei detectiv?
— Nu, din nefericire, zise Marion. Nu destule. Ştiaţi că guvernul islandez obişnuia să le interzică soldaţilor de culoare să staţioneze aici?
— Da, am auzit de asta, zise Caroline. Foarte frumos din partea lor.
— Bigoţi ignoranţi, zise Marion.
— Vremurile s-au schimbat, cred, zise Caroline, arătând mai multă toleranţă decât Marion.
— Cu toate astea, ei rămân nişte bigoţi ignoranţi.
— Să începem de aici? întrebă Caroline, arătând înspre cea mai apropiată clădire. Presupun că aveţi o fotografie a bărbatului?
— Da, hai să trecem la treabă, zise Marion.
Merseră din locuinţă în locuinţă, întrebându-i pe rezidenţi dacă îl cunoşteau pe Kristvin, arătându-le fotografia lui şi întrebându-i dacă mai văzuseră Corolla gri sau dacă ştiau ce căuta acolo. Oamenii erau în mare foarte binevoitori, chiar dacă îi mira vizita lor şi erau curioşi în legătură cu acel incident. Din câte se părea, nimeni nu-l recunoscu pe Kristvin din fotografie sau nu observase Corolla parcată afară, darămite să mai fi fost şi martorii tăierii cauciucurilor.
Acelaşi lucru se întâmplă şi cu ocupanţii celorlalte barăci. Unii observaseră maşina gri pentru că avea cauciucurile dezumflate, însă nimeni n-o văzuse sosind, nu ştiau cine era proprietarul acesteia sau cine o vandalizase. Nimeni nu-şi amintea să o fi văzut prin zonă înainte. Uneori

erau invitaţi înăuntru, însă de cele mai multe ori erau ţinuţi afară pe coridor. Erlendur şi Marion întrebau despre ţigări, votcă şi marijuana, iar unii se supărau în timp ce alţii râdeau şi spuneau că ştiau foarte bine interesul islandezilor pentru astfel de lucruri, însă negau orice fel de implicare personală în traficul respectiv. Puţine persoane aveau contacte cu localnicii. Vreo două dintre acestea spuseră că văzuseră islandezi la automatele din hol, aprovizionându-se cu ţigări şi cu bere. Uneori goleau maşinăriile, spre dezgustul rezidenţilor.

Se confruntară cu doar trei cazuri neplăcute, oameni care refuzară să răspundă la orice întrebare ce le fusese adresată de către poliţia islandeză. Atunci interveni Caroline şi le ceru politicos să coopereze. În momentul în care n-o făcură, le spuse că puteau refuza, însă, urmau să fie aduşi la interogatoriu la sediul poliţiei militare. Dacă preferau acest lucru, se putea aranja cu uşurinţă, îi informă ea sec. Nu se ajunse până acolo. Indivizii în chestiune dădură înapoi şi răspunseră cu ciudă.

Două ore mai târziu, erau înapoi în locul de unde porniseră.

— Păcat că n-aţi ajuns niciunde, zise Caroline, strângându-le mâinile când se despărţiră. Dacă nu mai e nimic altceva, eu trebuie să plec.

— Mulţumim foarte mult, zise Marion.

— Apropo, zise Erlendur, aţi auzit din întâmplare despre o linie aeriană numită Northern Cargo Transport sau NCT?

Aproba metodele lui Caroline; felul în care stătuse şi observase, în linişte şi discret, intervenind doar atunci când era necesar, şi atunci făcând-o hotărât, fără a se folosi de influenţa sa. La început avusese îndoielile lui în privinţa ei, însă acum regreta asta şi simţea că putea avea încredere în ea. Departe de a fi refractară, aşa cum se temuse el, ea fusese de ajutor, şi el voia să ştie dacă puteau profita de ajutorul său puţin mai mult.

— Northern Cargo Transport? zise ea. Nu cred. Ce companie e asta?

— Nu ştim, zise Erlendur. Ni s-a spus că au o oarecare legătură cu forţele aeriene. Şi credem că sunt americani.

— Ce fel de legătură?

— Asta am dori şi noi să ştim, zise Marion. Efectuează transporturi cu avioane Hercules care opresc aici, şi Kristvin, care era mecanic, făcea reparaţii la unul dintre ele.

— Ce vreţi… sper că nu-mi cereţi să spionez vreo linie aeriană pentru voi? întrebă Caroline zâmbind.

— Avem nevoie de informaţii despre această companie, zise Erlendur. Însă, probabil, ne va lua o veşnicie dacă ar fi să urmăm procedurile oficiale cu tot felul de formulare, hârţogăraie şi amânări. Dacă aţi… nu aş numi chestia asta chiar spionaj… însă, dacă aţi putea, cumva, grăbi lucrurile…

— Eu… Îmi pare rău, însă cred că va trebui să urmaţi calea obişnuită şi care consumă timp, zise Caroline. Nici măcar n-aş şti de unde să încep.

— În regulă, zise Erlendur. Nu contează. Doar am crezut că aţi putea să căutaţi ceva pentru noi, însă vă înţelegem punctul de vedere. Mulţumim din nou pentru ajutorul dumneavoastră.

— Cu plăcere, zise Caroline. Mi-a făcut plăcere să vă cunosc! N-am întâlnit mulţi islandezi – sunteţi primii, ca să vă spun adevărul. Îmi pare rău că nu vă mai pot fi de folos.

Se întorcea către vehiculul său, în momentul în care Erlendur îşi aminti ceva ce-i trecuse prin minte când îi interogau pe rezidenţii barăcilor.

— Doar un singur lucru, strigă el. S-a întâmplat ceva ieşit din comun la bază în ultimul timp?

Caroline se întoarse.

— Ceva ieşit din comun? Ca de exemplu?

— Nu ştiu, zise Erlendur. Vreun accident? A murit cineva?

— Nu, nu cred.

— Aţi avut probleme cu vreun scandalagiu dintre cei cunoscuţi?

— Nu.

— În regulă. Mulţumim din nou.

17

Ea îi spusese lui Erlendur, în momentul când el sunase să-i explice ce dorea, că ar prefera ca ei să se întâlnească mai degrabă într-o cafenea decât acasă la ea, iar ea era deja acolo când el ajunsese în cele din urmă, ceva mai târziu, după ce fusese reţinut la serviciu. Se salutară şi el se scuză, explicându-i că era foarte ocupat în prezent. Era adevărat. Parchetul General şi comisarul poliţiei emiseseră o scrisoare rogatorie pentru a obţine permisiunea de a efectua o examinare a hangarului 885, ultimul loc de muncă cunoscut al lui Kristvin. Scrisoarea rogatorie mai conţinea şi o solicitare de a-i interoga pe membrii Forţei de Apărare în cooperare cu autorităţile militare. Solicitarea fusese transmisă şi retransmisă, însă nu fusese primit încă niciun răspuns de la Comandamentul de Flotilă Aeriană. Marion credea că era posibil ca lipsa lor de entuziasm să aibă legătură cu faptul că hangarul găzduia nu numai avioane de luptă şi transportoare Hercules, ci şi avioane de spionaj AWACS, aeronave de avertizare rapidă implicate în supravegherea spaţiului aerian islandez. Probabil că autorităţile erau reticente în a permite poliţiei islandeze, echipei de criminalişti şi fotografilor accesul nestingherit la faţa locului. Chestiunea pe care Brigada Omucideri o dezbătuse atât de mult – şi motivul întârzierii lui Erlendur – era dacă să apeleze sau nu la Ministerul Islandez de Externe ca să facă presiuni asupra comandamentului bazei.

Femeia îi răspunse rece atunci când Erlendur spuse că nu intenţionase să o facă să aştepte, însă nu-i puse nicio întrebare. Ştia despre el că era detectiv, însă că astăzi se întâlnea cu ea în calitate neoficială; interesul său în cazul Dagbjört era o chestiune pur personală. Comandară cafea. Lui îi era foame, nu mâncase aproape nimic toată ziua, aşa că îşi cumpără un sendviş şi o întrebă dacă doreşte ceva. Ea se gândi pentru o clipă, apoi acceptă o felie de tort. În afară de asta, ea stătea jos şi fuma în tăcere. Numele ei era Silja şi avea patruzeci şi patru de ani, aceeaşi vârstă pe care prietena ei Dagbjört ar fi avut-o în prezent. Erlendur se pomeni, fără să vrea, că observă semne de îmbătrânire la ea – riduri care îi brăzdau adânc faţa, expresia înverşunată din jurul gurii – şi încercă să-şi închipuie cum ar fi arătat Dagbjört astăzi. Văzuse fotografia neclară alb-negru, care fusese tipărită în ziare la momentul dispariţiei ei şi care fusese făcută cu vreo doi ani înainte, când ea avea şaisprezece ani. Când se întâlnise cu mătuşa ei,

Svava, aceasta îi împrumutase o copie a aceleiaşi fotografii, care era mult mai clară decât versiunea publicată. Pe când studia fotografia din care Dagbjört zâmbea larg la el, pururea tânără, prin negura timpului, experimentase o senzaţie stranie în piept şi gândurile îi alunecaseră înapoi la fratele său, care se pierduse în mlaştina de lângă casa copilăriei lor. Se pomenise întrebându-se cum ar fi îmbătrânit Bergur şi dacă el ar fi putut să-l recunoască acum ca adult. Bergur avea doar opt ani atunci când dispăruse, în timpul unui viscol puternic, şi nu mai fusese găsit niciodată.

Incidentul lăsase o urmă de neşters în sufletul lui Erlendur. Fusese şi el acolo cu Bergur, însă îi dăduse drumul la mână şi mai târziu fusese salvat, mai mult mort decât viu, dintr-un morman de zăpadă. De atunci îl frământase întrebarea de ce trebuise Bergur să sufere o soartă atât de cruntă, în timp ce el fusese salvat. Însă nu găsise niciodată vreun răspuns şi nici nu descoperise ce se întâmplase cu fratele său.

— Ciudată treabă cu bărbatul găsit în Svartsengi, remarcă Silja în timp ce aşteptau comanda. Din întâmplare, tu te ocupi de acel caz?

— Da, particip şi eu la anchetă.

— Şi ştii deja ce s-a întâmplat? Sau cine era?

— Mi-e teamă că nu pot face niciun comentariu, replică Erlendur. Chestiunea face în prezent obiectul anchetei.

— Dar a fost crimă, nu-i aşa? Asta am citit eu în ziare.

— După cum am spus…

— Nu poţi face niciun comentariu.

— Nu, îmi pare rău.

— Ştiu că te-am întrebat deja la telefon, însă de ce redeschizi acum cazul lui Dagbjört? Ai zis că nu sunt dovezi noi şi mie mi se pare că ai deja prea multe pe cap.

— Nu, nu sunt dovezi noi, zise Erlendur. Însă tatăl ei a murit alaltăieri şi…

— Da, am văzut. Am citit necrologurile.

— Am vorbit cu sora lui şi am convenit că ar trebui să fac un ultim efort pentru a afla ce s-a întâmplat cu Dagbjört. Timpul trece şi rămân din ce în ce mai puţine persoane care să-şi mai amintească ceva.

— Din ce în ce mai puţine persoane care să-şi mai amintească ceva, repetă Silja, ca şi cum cuvintele aveau o semnificaţie ciudată pentru ea. Două alte fete din clasa noastră s-au dus deja, ca Dagbjört, explică ea după o scurtă pauză. Şi nu eram o clasă numeroasă.

— Mărturia ta a fost destul de importantă, zise Erlendur. Nimeni altcineva nu ştia ca Dagbjört să fi avut un iubit, darămite că acesta locuia în Camp Knox.

Silja nu se atinsese de tort, însă îşi sorbi cafeaua şi îşi mai aprinse o ţigară. Le fuma doar jumătate, apoi le stingea.

— Mă gândesc deseori la ea, zise ea. Eram… eram născute la o distanţă de doar trei săptămâni şi noi… ne asemănam atât de tare, aveam aceleaşi preocupări, obişnuiam să petrecem mult timp împreună. Ascultam Doris Day. Făceam glume pe socoteala băieţilor. Într-o zi mi-a spus că era interesată de un băiat care locuia aproape de ea şi pe care ea îl vedea, uneori, în drum spre şcoală, în Camp Knox. Se văzuseră de vreo două ori, fără să spună nimănui, şi credea că se îndrăgostea de el.

— Asta-i tot ce ţi-a spus?

— Da. N-a vrut să-mi spună numele lui. Sau unde locuia, la început.

— Părea să-i fie ruşine cu el?

— Dagbjört nu era aşa. N-avea nicio fărâmă de snobism în ea. Însă relaţia lor se afla încă într-o etapă delicată, presupun – era de-abia la început –, şi ea nu voia să vorbească prea mult despre asta. Cu siguranţă, nu cu părinţii ei. Bineînţeles, ăsta-i ultimul lucru pe care ţi l-ai… copiii şi l-ar dori – ştii şi tu cum e. Deci n-am fost surprinsă că ei nu ştiau ce făcea ea sau despre ce vorbeam atunci când le-am spus. Au fost complet luaţi prin surprindere – să audă că exista şi un băiat.

— Da, îmi închipui.

— Mama ei… a fost atât de dezamăgită, continuă Silja. Nu că Dagbjört se îndrăgostise de un băiat din Camp Knox, înţelegi tu, ci că ea nu i se destăinuise. Ele erau foarte apropiate şi mama ei era super, o femeie cu adevărat de treabă – întotdeauna atât de amabilă cu noi toate. Când a auzit despre acest băiat, a refuzat să creadă, a zis că probabil era o neînţelegere.

— Însă nu era?

— Nu, zise Silja. N-a fost nicio neînţelegere.

— Dar…

— Nu fi şi tu ca toţi ceilalţi şi nu începe să te îndoieşti de ceea ce am spus! N-am inventat chestia asta.

— Nu, sunt sigur, însă băiatul nu a contactat niciodată poliţia.

— Nu, n-a făcut-o.

— Şi de ce crezi că n-a făcut-o?

— De unde să ştiu eu? Nu pot răspunde la întrebarea asta.

— Nu, bineî…

— N-am nici cea mai vagă idee, zise Silja, aprinzându-şi altă ţigară şi trăgând cu putere fumul în piept.

Vocea ei părea obosită.

— Eu doar repetam ceva ce mi-a spus ea. Uneori îmi doream să nu-mi fi spus niciodată despre el. N-ai nici cea mai vagă idee prin ce am trecut la momentul respectiv şi bieţii ei părinţi, care se agăţau de fiece cuvinţel, pentru că n-aveau nimic altceva de care să se agaţe.

Privi în jos, în gol, la felia neatinsă de tort.

— Nu ştiu de ce a trebuit să fiu eu, zise ea. Nu eu am cerut asta. Şi pentru mine a fost un moment cu adevărat cumplit, vezi tu. Foarte dificil. Mi-am pierdut una dintre cele mai bune prietene şi, de parcă asta nu era de-ajuns, oamenii au început să se îndoiască de orice cuvânt pe care-l spuneam. Ea mi-a cerut să păstrez secretul, înţelegi? Nu trebuia să spun nimănui, mă pusese să-i promit şi, dintr-odată, trebuia s-o spun în gura mare la toată lumea. La momentul respectiv, era doar dată dispărută. Încă se putea întoarce în orice clipă.

Cafeneaua era una cunoscută, se auzea clinchet de linguri şi ceşti, zumzet de conversaţie veselă. Fiecare masă era ocupată, şi aerul era înţesat de fum de ţigară. Muzică comercială – ultimul hit disco islandez – se auzea în fundal.

— Deci tot ce ţi-a spus a fost că se îndrăgostise de un băiat din Camp Knox? zise Erlendur.

— Da, mai mult sau mai puţin. Aproape nimic pe care să ne bazăm, zău aşa. Normal că muream să ştiu mai mult, însă ea a zis că o să-mi spună mai multe mai târziu. Tocmai terminaserăm ora de sport; a trebuit să mă grăbesc spre oraş, iar ea era în drum spre casă şi aceea a fost ultima oară când am văzut-o. Ziua următoare n-a mai apărut la şcoală sau la întâlnirea pe care o planificaserăm pentru mai târziu în acea după-amiază cu celelalte fete, şi apoi am aflat că o pornise spre şcoală în acea dimineaţă, însă că n-a mai ajuns niciodată acolo.

— Ce-a făcut-o să-ţi spună despre băiat chiar atunci?

— Păi, Camp Knox avea o reputaţie proastă, zise Silja, şi-mi amintesc că spuneam că fratelui meu îi era frică de băieţii de-acolo. După el, ei erau huligani – lucru care era, cu siguranţă, adevărat despre unii. Însă ea a spus că nu erau toţi aşa şi, când am început s-o iau la întrebări, mi-a povestit despre acest băiat pe care îl cunoscuse şi care nu era un huligan.

— Aveau aceeaşi vârstă?

— Da, presupun.

— E posibil ca ea să fi inventat asta?

— N-avea niciun motiv s-o facă, zise Silja. De ce crezi asta?

— Pentru că băiatul nu pare să fi existat, zise Erlendur. Nu prea ar fi avut cum să piardă din vedere că fata cu care se vedea dispăruse. Au căutat-o săptămâni întregi – şi în tabără. Te-ai putea gândi că ar fi fost foarte simplu pentru el să vină şi să recunoască faptul că o cunoştea, că el era băiatul cu care ea se vedea şi să încerce să-i ajute familia.

— Doar dacă nu cumva ştia ce i s-a întâmplat? zise Silja.

— Exact.

— M-am gândit atât de des la asta, m-am întrebat dacă el a avut vreun rol în ce i s-a întâmplat. Dacă s-a întâlnit cu el în acea dimineaţă şi s-au certat. Probabil că ea avea unele îndoieli şi a încercat să renunţe – dacă era ceva la care să fi renunţat. Cum ar fi reacţionat el?

Silja nu era singura persoană care se gândise în acest fel. Poliţiei i se păruse întotdeauna posibil ca tânărul să fi fost implicat în dispariţia ei şi Erlendur ajunsese la aceeaşi concluzie, după ce citise despre caz. Era posibil ca bărbatul să mai fie în viaţă şi astăzi, deţinând soluţia enigmei. Ar avea deja în jur de patruzeci de ani, dacă pe atunci avea cam aceeaşi vârstă cu Dagbjört. Silja păru să anticipeze ce avea el de gând să spună.

— Da, sunt sigură că bărbatul a existat, murmură ea atât de încet, încât Erlendur abia dacă o auzi. Dagbjört nu minţea. Şi ştiu că nici eu.

— Nu, bineînţeles că nu.

— Cred că el e încă în viaţă, şopti ea. De fapt, sunt sigură că e încă în viaţă şi ştie exact ce i s-a întâmplat fetei.

18

Vernhardur locuia în oraşul Hafnarfjördur, la câţiva kilometri la sud de Reykjavík, şi a fost bucuros să vină la birourile Brigăzii Omucideri din Kópavogur. Punctual, întrebă de Erlendur, cu care vorbise la telefon. Se aşezară în birou împreună cu Marion. Se lăsa deja înserarea şi nu ajuta deloc că vremea era sumbră şi mohorâtă. Soarele nu-şi mai arătase faţa de zile întregi. Pe Erlendur nu-l deranja, însă Marion ar fi dat orice ca să vadă o rază de soare.

La fel ca şi Kristvin, Vernhardur era mecanic de aeronave. Era un bărbat înalt şi impunător, cu un aer de încredere de sine care se potrivea cu numele său răsunător. Nu-şi rodea unghiile, ci şi le păstra tăiate şi curate. Faţa era proaspăt bărbierită, cu excepţia perciunilor, şi avea un păr blond şi ondulat, care începea să i se rărească în partea de sus.

Le spuse că îl ştia pe Kristvin de când se alăturase companiei Icelandair. Fusese treaba lui Venni să-i arate frânghiile şi lucrase îndeaproape cu Kristvin în primele câteva luni şi se înţelegea bine cu el. Erau cam de aceeaşi vârstă, amândoi holtei şi se împrieteniseră repede. Nu-şi crezuse urechilor când auzise că bărbatul găsit la Svartsengi era nimeni altul decât Kristvin, şi nici nu-şi putea imagina ce i se întâmplase.

— Pur şi simplu, n-are sens, zise el. Kristvin era un tip blând, care stătea departe de belele şi nu spunea niciodată nimic de rău despre nimeni. Faptul că a sfârşit în felul acesta, pur şi simplu, după cum am spus, n-are nicio noimă. Ce mai face biata lui soră? El chiar avea mare grijă de ea. Poate ştiţi că este bolnavă?

Erlendur încuviinţă.

— Am găsit diverse mărfuri în posesia lui, despre care avem motive să credem că proveneau de la bază, zise el. Bere, votcă şi aşa mai departe. Ştii cumva de unde le-a procurat? Cine erau persoanele lui de legătură?

— Îi era atât de frică să n-o piardă, continuă Vernhardur, de parcă n-ar fi auzit întrebarea. N-am mai întâlnit niciodată un frate şi o soră atât de apropiaţi, atât de buni prieteni. A fost devastat când a auzit că are cancer. Ea a tot amânat să-i spună, până ce el a început să bănuiască faptul că ceva nu era în regulă şi… pur şi simplu a refuzat să creadă, nu putea accepta că ea era atât de bolnavă. Era hotărât s-o ajute în orice fel. Cu orice preţ.

— Cum ar fi să cumpere droguri de la bază?

— Ea v-a spus? Că făcea rost pentru ea?
— Dacă te referi la marijuana…
Vernhardur încuviinţă.
— Ai idee cine era dealerul lui?
— Avea legături cu nişte militari. Nu le ştiu numele. Nu mi-a spus şi nu l-am întrebat. Nu voiam să ştiu. Eu nu aduc nimic acasă de la bază. Nici alcool, nici ţigări sau dulciuri. Nimic. Şi nu mă însoţesc cu nimeni dintre cei care lucrează aici, cu excepţia islandezilor.
— Şi de ce nu? întrebă Marion.
— Sunt împotriva armatei, zise Vernhardur. Şi împotriva porcăriei ăsteia de piaţă neagră care are legătură cu ea. Sunt cu totul şi cu totul împotriva tuturor acestor lucruri. Urăsc faptul că, de fiecare dată când merg la lucru, trebuie să trec printr-un afurisit de punct de control militar. Urăsc asta.
— Dacă prietenul tău făcea rost de droguri pentru el şi sora lui, zise Marion, de ce eşti atât de surprins că a intrat în belele? Nu e ca şi cum te-ai duce la magazin să-ţi cumperi o cutie de coca-cola.
— Păi, bineînţeles că nu ştii niciodată cu ce te confrunţi într-o astfel de treabă, zise Vernhardur, ce fel de nenorociţi au în armată. El a zis că nu era riscant. Cantităţile erau atât de mici, încât nu era mare scofală.
— Cum ai aflat de asta? Ţi-a spus el?
Vernhardur încuviinţă din nou.
— Să nu credeţi că eram şi eu implicat – pentru că nu eram. În niciun caz. Poate credeţi asta, însă vă asigur că nu eram. Ca să fie totul clar.
Era în ziua în care Kristvin i-a spus lui Vernhardur despre boala surorii sale. Obişnuiau să conducă cu rândul la şi de la muncă în Keflavík. Într-o zi, când Kristvin se afla în Corolla şi erau gata să se îndrepte spre casă, a zis că trebuia să facă un scurt comision şi l-a rugat pe Vernhardur să-l aştepte lângă comandament – că nu dura decât vreo zece minute. Vernhardur a protestat, însă Kristvin a insistat şi l-a lăsat să aştepte lângă magazin. Vernhardur nu mai pusese niciodată piciorul în comandament şi nu dorea nici acum să intre acolo. Şi, în afară de asta, ştia că islandezii aveau nevoie de un garant – un membru al Forţei de Apărare care să-i înregistreze – dacă doreau să folosească vreuna dintre facilităţi sau să viziteze vreun club de la bază. Vernhardur nu apucase niciodată să cunoască pe vreunul dintre americani şi nu era interesat de asta. A rămas în faţa comandamentului timp de aproape o jumătate de oră, simţindu-se ca un cerşetor, şi fumega de nervi în momentul în care Kristvin a venit să-l ia. În timp ce se îndreptau cu

maşina către poartă, Vernhardur îi ţinu o predică, iar Kristvin se scuză din toată inima şi promise să-i dea explicaţii. Vernhardur crezu că Kristvin părea agitat dintr-un anumit motiv. Ca de obicei, gărzile de la poartă au fost foarte permisive, iar islandezilor care lucrau la bază şi treceau pe acolo frecvent le făceau semn cu mâna să treacă. Însă, din când în când, se mai făcea câte o razie neaşteptată, aşa cum părea să se întâmple şi acum.

Era la sfârşitul unei zile de lucru, se formase coadă la poartă şi ei observară că o maşină fusese scoasă din rând pentru o inspecţie amănunţită. În faţa lor erau alte trei vehicule şi primului i se făcu de asemenea semn să tragă pe dreapta. Maşinii următoare i se făcu semn cu mâna să treacă, la fel şi celeilalte, care se afla în faţa lor. Un militar american şi un ofiţer islandez de poliţie supravegheau poarta, în timp ce altă pereche percheziţiona maşinile. Kristvin trecu uşor de barieră, apoi i se făcu semn să oprească. „Rahat! Ei nu mă percheziţionează niciodată?" îl auzi Vernhardur bombănind cuprins de panică. Poliţistul îi examină atent prin parbriz, apoi le făcu semn să treacă mai departe. Kristvin răsuflă uşurat. Când se uitară în spate, văzură că maşina din spatele lor era trasă pe dreapta pentru inspecţie.

Era absolut evident că Kristvin făcea contrabandă cu ceva de la bază – probabil acel lucru pe care îl luase atunci când îl lăsase pe colegul său să aştepte în faţa comandamentului. Vernhardur vru să ştie ce transporta, şi Kristvin fusese destul de evaziv, insistând că nu luase decât vreo două cartuşe de ţigări de la automatele aflate în barăci. Vernhardur nu crezuse nicio clipă acest lucru – Kristvin n-ar fi fost atât de stresat în legătură cu ceva atât de banal – şi zisese că avea tot dreptul să ştie. Kristvin îl pusese în pericol, fără să-l prevină. Scăpase ca prin urechile acului ca să nu fie arestat din cauza infracţiunii comise de Kristvin şi ar fi fost posibil chiar să fi stat la mititica drept rezultat. Acest lucru fusese un lucru iresponsabil din partea lui, şi Vernhardur era furios că Kristvin era atât de egoist şi un dobitoc atât de mare încât să-l amestece în genul acesta de porcărie. În cele din urmă, Kristvin trase pe dreapta pe câmpul de lavă Hvassahraun şi opri motorul. Îi explică lui Vernhardur că sora lui avea cancer şi că el îi făcea rost de marijuana, pentru a-i face viaţa mai uşor de suportat. Refuză să-i dezvăluie sursa, însă recunoscu faptul că drogurile erau ascunse pe uşa din dreptul scaunului pasagerului pe partea pe care stătea Vernhardur. Înlocuise panoul de pe uşă, astfel încât să poată fi uşor de demontat, iar înăuntru se afla un compartiment. Nici că se putea mai simplu de-atât. „Îmi pare rău, prietene",

zise Kristvin. „Nu ştiu ce-a fost în mintea mea. N-am stat să mă gândesc că erai şi tu cu mine. Pur şi simplu, nu mi-a trecut prin minte. Sincer!”

— Bietul de el, era îngrozit, zise Vernhardur. Kristvin nu era genul care să se bage în chestii la nivel mare, ca să fiu sincer, însă era gata să o facă pentru sora lui.

— Au mai fost şi alte dăţi, ştii cumva? zise Marion.

— Nu, din câte ştiu eu. După aceea am mers la muncă fiecare cu maşina lui. Separat. Nu am mai pomenit niciodată de acel incident.

— Însă a continuat?

— N-am de unde să ştiu.

— Probabil că ai explodat de furie, zise Erlendur.

— Aşa e. Nu avea niciun drept să mă expună la un astfel de risc. I-am spus că era nebun – uşa era primul loc la care s-ar fi uitat poliţia.

— Deci tu n-ai avut niciun fel de amestec în asta? zise Marion.

— În niciun caz, zise Vernhardur.

— Şi nu ştii dacă a mai adus droguri sau cum plătea pentru ele, sau cui îi mai furniza, altcineva în afară de sora lui?

— Nu.

— Şi trebuie, pur şi simplu, să te credem.

— Ştiam eu că o să încercaţi să mă implicaţi în asta, am zis-o de la bun început, nu-i aşa? Nu mint. Vă spun exact cum a fost. Nu eram nevoit să pomenesc de asta, însă am făcut-o. Am crezut că această informaţie vă poate ajuta.

Se uită la amândoi cu o faţă gravă.

— Marijuana nu era doar pentru Nanna. Kristvin deprinsese viciul ăsta cu mult timp în urmă. Însă nu cred că era dealer sau că făcea bani din asta. Nu era genul. Cumpăra doar pentru el şi pentru sora lui.

— Plătea pentru marfă în dolari? întrebă Erlendur.

— N-am întrebat. Însă probabil că aşa era, dacă o cumpăra de la bază.

— Lucrai cu el în hangarul 885? întrebă Erlendur.

— Nu, n-am mai fost acolo de ceva vreme.

— Dar îl ştii, bineînţeles?

— Sigur.

— Ţi-e cunoscută linia aeriană ale cărei avioane sunt reparate acolo – una americană care se numeşte Northern Cargo Transport?

— Da, eu am… ştiu că am reparat un Hercules de-al lor de curând. O problemă la trenul de aterizare. De fapt, Kristvin lucra la el în hangarul cel

mare – hangarul 885.

— Nu s-a întâmplat să menţioneze ceva în legătură cu el, nu-i aşa? întrebă Marion.

— Nu. Ce… ca de exemplu?

— Nu ştiu, ceva. Cum ar fi, spre exemplu, ce încărcătură transporta sau ce văzuse în cală?

— Nu, n-a zis. S-a întâmplat ceva acolo? În hangar?

— Nu, din câte ştim noi, zise Marion.

— Mai era un lucru pe care Kristvin mi l-a spus când am parcat în Hvassahraun, adăugă Vernhardur cu ezitare.

— Ah?

— Nu ştiu dacă are vreo legătură.

— Ce a fost?

— Era răvăşit după ce fusese aproape prins la poartă şi după toată beşteleala mea. Şi tocmai îmi spusese despre boala surorii sale. Părea să fie la capătul puterilor şi a lăsat să-i scape ceva despre care cred că ar trebui să ştiţi.

— Ce a fost? întrebă Marion din nou.

— Nu a spus-o în multe cuvinte, însă a dat de înţeles că se vedea cu o femeie şi că ea locuia la bază.

— Serios?

— Şi că ea nu era islandeză.

— O americancă?

Vernhardur încuviinţă.

— Care au fost cuvintele lui exacte? întrebă Erlendur. Îţi poţi aminti?

— N-a spus-o direct. Eu doar am citit printre vorbe. Era foarte stânjenit şi doar a sugerat ceva, după cum am spus, însă eu m-am prins imediat. Avea un fel de relaţie cu o femeie de la bază. N-am mai discutat despre asta şi n-am pus nicio întrebare. În plus, nu prea ne-am mai văzut după incidentul cu contrabanda. Însă din ce a spus Kristvin, avea de gând să încheie acea relaţie şi presupun că a făcut-o.

— Însă nu ştii sigur?

Vernhardur scutură din cap.

— Şi, ca lucrurile să fie şi mai complicate, femeia era măritată.

— Vrei să spui…?

— Da.

— …cu un militar american?

— Mda.

19

După ce Vernhardur plecă, Erlendur şi Marion se duseră cu maşina în Reykjavík şi merseră să mănânce la Skúlakaffi. Se apropia ora cinei şi Skúlakaffi oferea o gamă variată de mâncăruri tradiţionale islandeze, ca de exemplu miel sărat şi egrefin fiert, la preţuri convenabile. Era frecventat de muncitorii şi camionagiii care ştiau că puteau lua acolo o masă rapidă şi substanţială, urmată de cafea şi *kleinur.* Cu toate că nimeni n-ar fi putut afirma că acea cantină, cu linoleumul ei tocit şi atmosfera îmbâcsită, reprezenta ceva de mare rafinament, cu greu puteai găsi o clientelă mai loială şi mai mulţumită în oricare alt loc din Reykjavík.

Erlendur şi Marion se aşezară în linişte la masă. Unul dintre felurile principale ale zilei era delicatesa tradiţională de iarnă, calcan fermentat în zeamă, şi Marion îşi făcu griji ca nu cumva duhoarea unică de peşte în putrefacţie – un amestec scârbos de miros de putreziciune şi urină – să nu intre în haine. Însă lui Erlendur nu-i păsa câtuşi de puţin de asta şi ceru o bucată generoasă de calcan cu o porţie zdravănă de zeamă şi o felie de pâine de secară unsă cu un strat gros de unt. Începu să mănânce cu aşa o poftă, lacom după acea zi lungă, încât fu aproape imposibil să mai scoţi vreo vorbă de la el printre îmbucături. Marion, mai mofturos, mâncă absent un hamburger cu sos, cartofi şi jeleu de coacăze roşii, reflectând la faptul că, mai târziu, cineva trebuia să-şi aerisească hainele pe balcon şi să-şi spele părul pentru a scoate din el duhoarea de calcan.

Marion remarcă faptul că membrii Escadronului de Luptă 57 din Keflavík descriseseră odată Islanda drept un „loc dificil”: câţiva militari stătuseră mai mult de un an, cu toate că alţii rămăseseră doi sau chiar trei ani, mai ales dacă aveau familiile după ei, şi majoritatea fuseseră mai mult decât bucuroşi să plece de îndată ce li se încheiase misiunea. Drept urmare, era o criză destul de mare de personal.

— Se plâng că majoritatea timpului lor aici şi-l petrec adăpostindu-se de vremea urâtă, adăugă Marion.

— „Loc dificil”? repetă Erlendur, tăind din grăsimea închegată şi vârându-şi-o în gură cu ajutorul unui cuţit. Pentru ei nu suntem decât o mare baracă de mahala, nu-i aşa? Un mare… Camp Knox.

Marion zâmbi. Erlendur avea o calitate care nu putea fi descrisă – o atitudine defensivă, poate –, care îl făcea să pară, pentru alţii, obositor de

căpos, însă pe care Marion o găsea aproape fermecătoare. Spre deosebire de americanii meteosensibili, Erlendur n-ar fi folosit niciodată cuvinte precum „vicisitudine” sau „neprimitor” pentru a descrie o pustietate puţin locuită precum Midnesheidi.

Marion îl urmări de Erlendur înfulecând calcanul fermentat, adunând cu grijă până la ultima picătură de zeamă şi înghiţind-o cu plăcere. Era în elementul lui. Însă nimeni dintre cei care ar fi lucrat cu el n-ar fi putut să nu observe că fusese neobişnuit de morocănos în ultimul timp. Marion respingea ceea ce colegii de la birou bârfeau, pe la spatele lui Erlendur, referitor la recentul lui divorţ.

— Am mai descoperit, zise Marion, împingându-şi farfuria, şi că hangarul 885 a fost construit în anii cincizeci, iniţial pentru avioanele B-36 Peacemaker, cele mai mari bombardiere construite vreodată, răspândite în întreaga lume. De aceea este atât de mare.

— Crezi că e posibil ca Kristvin să fi căzut de acolo de sus?

— Traumatismele pe care le-a descris medicul legist sugerează acest lucru, însă întrebarea este ce făcea el căţărat acolo sus?

— Poate că s-a aruncat singur. S-a sinucis.

— Şi lovitura din ceafă?

— S-a izbit cu capul de grinzi.

— Şi după aceea, o persoană sau nişte persoane i-au luat corpul neînsufleţit şi i l-au aruncat departe de bază?

— N-au vrut să atragă atenţia asupra hangarului, zise Erlendur. E o bază pentru avioane-spion, nu-i aşa?

— Şi ce motiv să fi avut ca să se sinucidă?

— Sora lui avea o boală incurabilă.

— Da, însă el o ajuta. Cu siguranţă, n-avea de gând s-o abandoneze tocmai atunci când ea avea cea mai mare nevoie de el?

— Bine, ai dreptate. Deci nu este sinucidere.

— Poate a văzut ceva ce n-ar fi trebuit să vadă în hangar.

— În plus era implicat în contrabandă şi achiziţionase mărfurile de la cineva despre care nu ştim nimic şi, colac peste pupăză, mai avea şi o aventură cu o femeie de la bază, măritată cu un militar. Probabil că unul dintre aviatorii ăia ai tăi, care a aflat pe pielea lui ce fel de loc dificil poate fi Islanda…

— Şi l-a atacat pe Kristvin?

— Poate că îi datora tipului bani? Cumpăra droguri în mod frecvent de la un militar şi poate că avea datorii. Apoi tipul află că el este la bază în acea seară şi îi face o vizită.

— Presupunerea asta e la fel de bună ca oricare alta, recunoscu Marion.

— Păi, nu ştiu, n-am nici cea mai vagă idee în legătură cu ce s-a întâmplat aici, zise Erlendur.

Marion ridică din umeri şi scoase un pachet de ţigări.

— Vreo veste în legătură cu Camp Knox?

— Nu, nu prea, zise Erlendur. Am vorbit cu prietena lui Dagbjört care a venit cu informaţia cu iubitul şi îşi menţine versiunea. Insistă că a existat un băiat. E convinsă că el încă trăieşte şi că e posibil să ştie ceva. E posibil, chiar, ca el să-i fi făcut felul lui Dagbjört.

— Da, asta e o teorie veche, zise Marion.

— Chiar aşa.

— Crezi că e prea târziu ca să-i facem o vizită surorii lui Kristvin? întrebă Marion, uitându-se la ceasul de pe perete.

— Să mergem şi să aflăm?

— Apropo, zise Marion, ridicându-se, e adevărat ce am auzit, că ai divorţat de curând? Nu că ar fi treaba mea.

— Nu, ai dreptate, zise Erlendur, împingându-şi farfuria. Nu e treaba ta.

20

Nanna nu comentă nimic în legătură cu vizita târzie. Făcea curat după cină, însă îi invită să intre şi întrebă dacă poliţia reuşise să afle cum murise Kristvin; dacă acesta era motivul vizitei lor neaşteptate. Marion zise că nu aflaseră asta, însă că se iviseră diverse aspecte care trebuiau lămurite.

Ea termină de făcut curăţenie în bucătărie, îşi turnă cafea şi se aşezară cu toţii. Mirosul restaurantului Skúlakaffi persista încă în jurul lui Marion şi Erlendur.

— Aţi mâncat calcan fermentat? întrebă Nanna direct.

— El a mâncat, zise Marion, arătând acuzator înspre Erlendur. Locul ăla duhnea până în ceruri. Ne-a însoţit şi până aici?

— Ne putem da jos pardesiele, dacă doreşti, se oferi Erlendur pe un ton de scuză.

— Nu, nu contează, zise Nanna. Îmi place calcanul fermentat.

— Eşti sigură?

— Da.

Erlendur îşi scoase oricum pardesiul şi, luându-i-l şi pe al lui Marion, se duse şi le agăţă în micul antreu. Când se întoarse, îi spuse Nannei că Vernhardur fusese la secţie şi că povestise cum procedase fratele ei pentru a scoate marijuana de la bază. Pur şi simplu, tipul ascunsese drogurile într-un compartiment din uşa maşinii pe care-l golise, apoi trecuse de barieră, Dumnezeu ştie cum. Panoul de pe uşa pasagerului fusese în mod evident modificat şi criminaliştii descoperiseră compartimentul care, cu toate că era gol, conţinea încă urme de marijuana. Acest lucru confirma, într-o oarecare măsură, povestea lui Vernhardur. Era clar că Kristvin îşi asumase un risc major ori de câte ori cărase drogurile de la bază, într-un mod atât de amatoricesc.

— A zis că avea o scuză bună, spuse Nanna, când Erlendur termină de vorbit. A zis că l-au înţeles când le-a povestit de ce o făcea. Ştiu că era neexperimentat – era un amator, aşa cum aţi spus. Mie mi-a fost mereu teamă ca el să nu intre în… în vreo belea, şi l-am implorat să înceteze. Nu merita.

— Eşti sigură că nu ţi-a spus de unde procura drogurile? întrebă Marion.

— Voia să mă ţină departe de asta. A zis că, cu cât ştiam mai puţin, cu atât va fi mai bine pentru amândoi. Kristvin era uneori atât de încăpăţânat!

Am încetat să-l mai întreb, iar el nu mi-a mai spus niciodată nimic.

— Mi-e teamă că lucrul ăsta nu sună plauzibil pentru noi, zise Marion. Sper că poţi înţelege asta.

— Nu mint. Aşa voia el.

— Lumea s-ar gândi că ai fi fost nerăbdătoare să ştii la ce fel de riscuri se expunea fratele tău procurându-ţi droguri. Nu prea pari genul care să-l lase să ascundă lucruri de tine. Chiar dacă o făcea doar în interesul tău.

— Nu ştiu ce altceva să mai spun. Depinde de voi, dacă mă credeţi sau nu. Eu… eu încerc să nu mă gândesc la faptul că el ar fi putut… că ar fi putut fi vina mea că el a murit într-un mod atât de îngrozitor.

— Trebuie să înţelegi cât de important e să ne spui adevărul adevărat.

— Înţeleg. Bineînţeles că înţeleg.

— A pomenit vreodată fratele tău de faptul că lucra într-unul dintre hangarele americane, hangarul 885? întrebă Erlendur.

— Da, pomenea de asta din când în când, zise Nanna amintindu-şi. Puteau folosi facilităţile de acolo, atunci când aveau multă treabă. Aveau o platformă acolo sau ceva de genu' ăsta, însă nu trebuia să vorbească despre asta. Era o zonă controlată. Armata ţinea acolo avioane care nu erau admise nicăieri în apropiere. Nimeni nu voia asta. Trebuia ca secretul să fie păstrat, altminteri acest lucru ar fi pus în pericol relaţiile companiei Icelandair cu armata. Nimeni nu voia acest lucru.

— Deci el nu şi-a băgat deloc nasul?

— Nu… adică…

— Ce?

— Nu, nu cred că este relevant, este… trebuie să fi fost cam acum un an…

— Ce?

— Era un bărbat pe care îl cunoşteam, un ziarist, zise Nanna şi din expresia ei era clar că avea reticenţe să vorbească despre el. El şi Kristvin erau prieteni – cel puţin până ne-am despărţit. A fost iubitul meu. Cam nemernic, pe bune. Rúdólf. El…

Nanna scutură din cap.

— Ce e? o îndemnă Marion.

— A fost vina mea că am intrat într-o relaţie atât de nenorocită. N-am văzut asta decât atunci când a fost prea târziu.

— Ce n-ai văzut? întrebă Erlendur.

— Ce javră ordinară era. A dat repede bir cu fugiţii când a auzit că am cancer. Nu ştiu ce am văzut la el. Ne-am întâlnit într-o discotecă… mă rog… Numele lui este Rúdólf, am menţionat deja asta?

Marion încuviinţă.

— L-a rugat pe Kristvin să se ocupe de o chestie de la bază pentru el. În hangarul ăla, dacă îmi amintesc asta bine. Era vorba de o linie aeriană despre care Rúdólf voia să afle nişte informaţii.

— Ce linie aeriană?

— Am uitat.

— Northern Cargo Transport? sugeră Erlendur.

— Ceva de genul ăsta, da, nu sunt sigură. Northern Cargo Transport. O denumire în genul ăsta. Rúdólf voia ca Kristvin să facă nişte poze pentru el şi nişte săpături ca să afle mai multe. Însă asta a fost, să ştiţi, acum aproape un an, aşa că nu cred… Credeţi că ar putea avea vreo relevanţă chestia asta?

— Nu ştiu, zise Marion. E posibil să fie nevoie să vorbim cu acest Rúdólf.

— Vă rog să nu-i spuneţi că eu v-am dat numele lui. Nu e nevoie, nu-i aşa? Am reuşit să mi-l şterg din memorie. Complet. Of, Doamne, e posibil să înceapă să sune din nou.

— Nu-i vom spune nimic, promise Erlendur. Ştii ce voia să afle… la Rúdólf, mă refer.

— Nu. Era curios în legătură cu linia aeriană. Cred că Kristvin a pomenit asta. Că era ceva putred cu ea. Rúdólf a crezut că era posibil să găsească ceva de scris despre asta. S-a oferit să-i aducă şi un aparat de fotografiat şi altele.

— În ce sens era ceva putred cu ea?

— Nu ştiu. Însă nu cred că Kristvin a făcut ceva. Îi era o frică de murea să nu-şi piardă slujba, dacă făcea ce voia Rúdólf, dar asta nu l-a oprit pe Rúdólf să-l bată la cap cu subiectul ăsta. Se vedea ca un fel de… mare sculă de reporter – cum se numesc ăştia?

— Jurnalist de investigaţie?

— Exact, asta e, zise Nanna. Nenorocitul!

— E posibil ca fratele tău să fi avut probleme din cauză că-i datora bani cuiva de la bază? întrebă Erlendur. A făcut vreodată aluzie la aşa ceva?

— Nu.

— Mai e o chestiune despre care vrem să te întrebăm, referitoare la activităţile fratelui tău de la bază, zise Marion.

— Ah?
— Nu ştiu dacă ştiai, cel puţin nouă nu ne-ai spus…
— Despre ce?
— Vernhardur crede că Kristvin avea o iubită acolo.
— Serios?
— Ştii ceva în legătură cu asta?
— Despre o femeie? Nu.
— Fratele tău n-a intrat în detalii, însă asta a fost impresia pe care i-a lăsat-o lui Vernhardur, zise Erlendur.
— Atunci probabil că era o chestie de dată recentă, zise Nanna. Sau mi-ar fi spus.
— Nu chiar atât de recentă, zise Marion. Vernhardur a aflat sau cel puţin fratele tău a făcut aluzie la chestia asta, acum ceva vreme, când Kristvin l-a amestecat şi pe el în mod accidental într-una dintre treburile sale de contrabandă.
— Cine este femeia?
— E măritată, din câte se pare, zise Marion.
— Măritată? Nu… în niciun caz. Pe bune?
— Deci nu ştiai?
— Nu. Nimic. Este prima oară când aud de asta. Măritată?
— Cu un membru al Forţei de Apărare, zise Marion. Un militar american.
— Cred că glumiţi!
— Probabil că s-a terminat repede, zise Erlendur, văzând cât de tare o supărase pe Nanna vestea asta. A fost doar o aventură pasageră despre care n-a crezut că merită să-ţi spună.
Erlendur părea să facă tot posibilul ca să-l scuze pe fratele ei şi să atenueze şocul. Marion se întreba dacă era o calitate bună sau rea la un poliţist să se implice într-un caz în acest fel.
— Oricum, interveni Marion, este posibil ca soţul, acest soldat, să fi avut ceva de împărţit cu fratele tău.
— Pur şi simplu n-am ştiut nimic.
— Nu, zise Marion. Poate că erau mai multe lucruri pe care fratele tău nu le lăsa să se vadă.

21

În dimineaţa următoare, Marion încercă să o găsească pe Caroline Murphy. Ea le dăduse numărul ei de telefon de la sediul poliţiei militare, şi Marion sună de mai multe ori la acel număr, fără succes. Între timp, Erlendur era pe urmele lui Rúdólf. Nanna credea că el se mutase de curând, însă nu ştia unde anume. În cartea de telefon nu se găsea niciun reporter înregistrat cu acel nume, deci cel mai bun lucru era să sune la Asociaţia Jurnaliştilor. Acolo, Erlendur află că Rúdólf nu mai era angajat în prezent la niciun ziar şi la niciun post radio sau TV. Îşi pierduse slujba de la un ziar de seară cu ceva vreme în urmă. Persoana care răspunsese la telefon nu ştia motivul – afirmând doar că era o chestiune confidenţială –, însă îi dădu lui Erlendur adresa lui Rúdólf şi numărul lui de telefon. El sună la acel număr, doar ca să afle că postul telefonic fusese deconectat.

Cu puţin timp înainte de prânz, Erlendur şi Marion sunară la uşa unui apartament aflat la subsolul unui bloc. Se afla în Oldugata, în partea de vest a oraşului, într-un imobil cam dărăpănat, îmbrăcat în tablă ondulată care, odinioară, în zilele sale de glorie, fusese vopsită în roşu. Nu mai rămăseseră din acea vopsea decât nişte bucăţi desprinse de culoare, iar ramele ferestrelor, cu un singur vitraj, erau deteriorate din cauza intemperiilor şi a neglijenţei proprietarilor. Un coş de fum se iţea din acoperiş, având fixat de el o antenă de televiziune. Cablul cobora până la etajul întâi. De acolo, un altul cobora până la apartamentul lui Rúdólf.

Erlendur bătu a doua şi a treia oară până ce, în cele din urmă, auzi zgomot, şi un bărbat îşi făcu apariţia în cadrul uşii, cu ochii încă tulburi de somn. Arăta de parcă tocmai se dăduse jos din pat, stând acolo doar în chiloţi şi cu o plapumă înfăşurată în jurul umerilor. De sub plapuma respectivă ieşeau în evidenţă, observă Erlendur, nişte picioare desculţe şi fusiforme, cu o formă urâtă de ciupercă la ambele degete mari.

— Ce… ce e cu gălăgia asta?

— Tu eşti Rúdólf? întrebă Erlendur.

— Da, numele meu este Rúdólf. Voi cine sunteţi?

— Suntem de la poliţie, zise Erlendur. Am vrea să vorbim cu tine, dacă putem intra.

— La mine, înăuntru? zise Rúdólf, de parcă nu mai auzise niciodată în viaţa lui o idee atât de absurdă.

— Sau poţi veni cu noi, dacă preferi, zise Erlendur. Nu contează.

— Sau ce… sunt arestat?

— Nu, bineînţeles că nu, zise Erlendur. Trebuie doar să-ţi punem câteva întrebări despre o chestiune de care erai interesat şi tu cu ceva timp în urmă, care are legătură cu baza NATO din Keflavík.

— Aşteptaţi să-mi trag nişte haine pe mine, zise Rúdólf şi dispăru din raza lor vizuală.

Nu peste mult timp el reapăru în cadrul uşii, de data aceasta purtând o pereche de pantaloni strâmţi de culoare verde şi trăgându-şi un tricou peste cap. Nu se sinchisise să-şi pună şosete în picioare.

— Poate că ar trebui să intraţi, zise el. Îmi pare rău de dezordine, eu…

Cuvintele lui rămaseră suspendate în aer. Erlendur îi spuse să nu-şi facă griji în privinţa asta şi intră în bârlogul lui. Marion îl urmă, închizând uşa. Apartamentul nu era altceva decât o cameră cu o chicinetă şi un birou cu o maşină veche de scris. Baia se afla afară, pe holul de la intrare. Dezordinea pentru care Rúdólf se scuzase era de nedescris: un haos de ziare vechi şi documente, amestecate cu cutii de lapte şi resturi alimentare. Peste tot în apartament se simţea un miros fetid de mâncare stricată, de carne alterată şi lapte acru. Din câte se pare, Rúdólf era conştient de miros, căci deschise la repezeală două ferestre.

— Aş face cafea, ştiţi, însă maşina de cafea e *kaput*, zise el, aşezându-se pe marginea patului.

La birou se afla un scaun pe care Marion îl trase. Erlendur, negăsind unde să se aşeze, se postă lângă una dintre ferestre, sperând să ia o gură de aer proaspăt.

— Deci care e chestiunea asta despre care vorbeaţi?

— Credem că ştii că Kristvin a fost găsit…

— Krissi? Mda. Sunteţi aici în legătură cu el?

— Am auzit că l-ai rugat să-ţi facă o favoare atunci când lucra la bază…

— Cine v-a spus asta? întrebă Rúdólf. Sora lui? Nanna v-a spus asta? V-a vorbit despre mine?

— Am găsit un bilet printre lucrurile lui Kristvin, improviză Erlendur, onorându-şi promisiunea de a nu pomeni numele Nannei în faţa fostului iubit. Ce anume, mai precis, l-ai rugat să facă pentru tine?

— Un bilet? Ce fel de bilet?

— Despre o linie aeriană străină care folosea aeroportul şi…

— De-aia a fost omorât? întrebă Rúdólf, trezindu-se brusc.

Băuse, în mod evident, cu o noapte înainte şi se lupta să facă faţă nu doar vizitei neaşteptate, ci şi unei mahmureli crunte.

— Ca să fie totul clar, Rúdólf, zise Marion, orice discutăm aici este strict confidenţial. Înţelegem că eşti jurnalist, cu toate că nu lucrezi nicăieri în prezent, însă nu poţi folosi niciun fel de informaţie care iese la iveală în conversaţia noastră. Sper că înţelegi asta. Dacă o faci, acest lucru ar putea compromite ancheta noastră.

— Bineînţeles, zise Rúdólf. Hei, eu obişnuiam să furnizez informaţii poliţiei. Sunt un profesionist, adăugă el voios.

— Bun.

— Şi chiar am avut destul de multe informaţii, continuă Rúdólf, de parcă s-ar fi simţit obligat să se justifice. Sunt conţopist independent şi scriu pentru diverse fiţuici. Revista pentru pescari şi aşa mai departe. Şi, în plus, am înţeles că ei au de gând să-mi dea înapoi vechea slujbă; e doar o chestiune de timp…

— Conţopist? se miră Erlendur.

— Mda, conţopist.

— Adică…?

— Da, omule, conţopist. Nu-mi spune că n-ai mai auzit niciodată de asta? zise Rúdólf, trezindu-se de-a binelea acum.

— Adică eşti un fel de scriitor de închiriat?

Rúdólf, în mod clar, nu crezu că merita să-i răspundă. Scoase o pereche de şosete de sub pat, le mirosi, apoi şi le puse în picioare. Marion îl întrebă dacă ştia ceva despre relaţiile lui Kristvin cu femeile, însă Rúdólf zise că erau secole de când nu mai avusese niciun contact cu el, aşa că nu-i putea ajuta în această privinţă. Deci asta însemna că Krissi reuşise în cele din urmă să şi-o tragă? Marion nu răspunse la această întrebare; cu cât mai puţine informaţii îi dădeau acestui jurnalist, cu atât mai bine. Cu aceeaşi precauţie, Erlendur întrebă despre cum achiziţiona Kristvin ţigări şi alcool de la bază. Rúdólf recunoscu faptul că se bucurase de acele avantaje – pe când se vedea cu Nanna –, însă zise că prietenia lui cu Kristvin se încheiase de îndată ce el şi Nanna se despărţiseră. Părea să nu ştie de droguri; cel puţin, nu aduse vorba de ele.

— Are cancer, zise Marion.

— Mda, ştiu, zise Rúdólf. Foarte nasol.

— Şi v-aţi despărţit.

— Nu din cauza asta – n-a spus asta, nu-i aşa?

— Nu.
— Pur şi simplu, s-a terminat totul între noi, înţelegeţi. Asta-i viaţa.
— Cu siguranţă, zise Marion. Deci nu ştii dacă Kristvin se vedea cu vreo femeie de la bază?
— Nu. N-am nici cea mai vagă idee.
— Ştii să fi avut prieteni acolo? Islandezi sau americani?
— Nu. Niciun prieten.
Marion orientă discuţia înapoi către linia aeriană străină. Rúdólf părea să se fi înseninat. Găsise o sticlă cu nişte alcool pe fund şi o goli, apoi aruncă sticla pe pat.
— Krissi mi-a spus despre transportoarele Hercules pe care echipa islandeză le repara la SNA Kef, zise el, ştergându-se la gură. Aterizează aici aproape regulat şi, dacă au nevoie de întreţinere, apelează la Krissi şi la echipa lui, pricepeţi?
— SNA Kef? repetă Erlendur, nedumerit.
— Mda, SNA Kef – Staţia Navală Aeriană Keflavík. Haide, probabil că aţi auzit denumirea asta… Nu înţelegeţi nimic? Sunteţi de la ţară sau…?
— Continuă, zise Marion, făcându-i semn lui Erlendur să-l lase în pace pe Rúdólf.
— Ei susţin că aceste aeronave aparţin unei companii comerciale, aşa că sunt tratate ca şi cum ar fi de la un operator civil obişnuit, zise Rúdólf săgetându-l cu privirea pe Erlendur. De aceea yankeii nu se ocupă de întreţinere, dacă trebuie să facă escală aici. Icelandair se ocupă de ele ca de oricare altă aeronavă civilă care trece prin Kef.
— Şi Kristvin credea că era ceva dubios în legătură cu asta? zise Erlendur.
— Obişnuiam să discutăm despre această chestiune, zise Rúdólf dispreţuitor. Eu eram cu sora lui la momentul respectiv… Aţi vorbit cu Nanna – n-a întrebat deloc de mine?
— Nu.
— Nu pricep… pur şi simplu nu pricep de ce mi-a dat papucii. N-am înţeles niciodată.
— E un mister, zise Erlendur, privirea plimbându-i-se în lungul şi în latul apartamentului murdar.
— Ce „discuta” Kristvin cu tine? întrebă Marion.
— Despre această linie aeriană, zise Rúdólf, încă încruntându-se la Erlendur, neştiind cum să îi interpreteze comentariul.

— Ce spunea?
— El? Mai degrabă ce i-am spus eu lui. Am făcut nişte verificări, mi-am sunat câteva cunoştinţe – eram încă la ziar pe-atunci, înţelegeţi.
— Exact!
— În primul rând, companiile comerciale nu folosesc avioane Hercules, zise Rúdólf. Sunt transportoare militare construite pentru armată, iar liniile aeriene civile nu le folosesc. Aşa că eu şi Krissi ne întrebam ce făcea o companie particulară de folosea, pentru zboruri, avioane Hercules. Apoi unul dintre ele a făcut escală aici şi a trebuit să se facă nişte reparaţii la avionul respectiv, în hangarul mare…
— Hangarul 885?
— Mda, exact, 885. Şi pentru că era vorba de trenul de aterizare, a trebuit să descarce încărcătura şi s-a dovedit că în cală era plin de arme şi printre toate acele lăzi era doar un singur afurisit de rezervor care a trebuit să fie rostogolit pe sol. Krissi nu mai văzuse niciodată aşa ceva. Ei au acoperit acea încărcătură cu prelate. Krissi şi echipa lui au reparat trenul de aterizare, apoi li s-a spus să se care.
— Kristvin a fost martor la descărcare?
— Mda… păi, nu, el a văzut încărcătura după ce ei au acoperit-o. A aruncat o privire sub prelate şi a văzut ce transportau. Era curios. Ştia că chestiile respective fuseseră descărcate din avion.
— L-a văzut cineva?
— Nu. Nu credea asta. După acea, ei au reîncărcat repede avionul şi acesta şi-a văzut de drum.
— Şi ce avea Kristvin de gând să facă cu această informaţie?
— Vreţi să spuneţi ce aveam *noi* de gând să facem cu ea?
— Da, bineînţeles, ce aveaţi *voi* de gând să faceţi? întrebă Marion, dându-şi obosit ochii peste cap înspre Erlendur.
— I-am cerut să facă nişte poze data viitoare, i-am împrumutat aparatul foto şi restul, însă au trecut câteva săptămâni şi nu s-a întâmplat nimic. Apoi mi-am pierdut slujba.
— Nu i-ai spus editorului nimic despre asta?
— Ba da, zise Rúdólf. Voiam să mă duc la bază, să fac fotografii în hangar şi să vorbesc cu tipii de-acolo, însă ni s-a refuzat accesul şi, la ziar, nu prea exista interes pentru povestea asta. Banda de reacţionari cărora le aparţine ziarul nu voia să-i supere pe yankei sau ceva de genu' ăsta. Ziarele mari de-aici mai degrabă îngroapă ştirile importante decât să le dezgroape.

Făcu o pauză pentru a observa efectul vorbelor sale.

— S-a întâmplat din nou?

— Nu, sau cel puţin Krissi nu mi-a mai spus. Mi-a dat aparatul foto înapoi. A zis că nu putea risca să-şi piardă locul de muncă. N-am mai vorbit după ce m-am despărţit de Nanna. Totul s-a terminat între noi. Noi toţi.

— Îţi aminteşti cum se numea linia aeriană?

— Da, era… staţi puţin… se termina în „trans” ceva, „transfer” sau…

— Ar fi putut să fie Northern Cargo Transport?

— Hei, asta e! zise Rúdólf. Northern Cargo Transport. Krissi a aflat asta. Am mai aflat şi că acel avion era în tranzit din Europa spre America de Sud. El nu ştia unde mai exact, însă, bineînţeles, acolo sunt tot felul de conflicte.

— Nu prea înţeleg, zise Marion. La ce te referi?

— Era evident că expediau arme.

— Aşa, şi?

— Şi erau comercializate de un operator civil. Northern Cargo Transport.

— Aşa, şi?

— Deci, de ce? De ce nu-şi folosesc yankeii propriile lor transportatoare Hercules? Spuneţi-mi mie asta!

— Crezi că e posibil ca Kristvin să fi descoperit de ce? întrebă Marion.

— Nu-ş’ ce să zic. Însă este foarte posibil.

Mai târziu în acea zi, un plic marcat drept „Confidenţial” sosi de la Comandamentul de Flotilă Aeriană. Era răspunsul lor la repetata scrisoare rogatorie care fusese emisă de către Parchetul General şi comisarul de poliţie, prin care se solicita accesul neîngrădit la baza militară pentru investigarea morţii unui cetăţean islandez. Scrisoarea stipula că existau motive să se creadă că bărbatul fusese omorât la staţia aeriană navală şi că ajutorul Forţei de Apărare în legătură cu investigarea incidentului n-ar fi doar binevenit, ci şi esenţial. Concluziile anchetei erau prezentate pe scurt pentru a explica în ce fel ajunsese ancheta să se concentreze pe activitatea lui Kristvin la bază, cu precădere pe hangarul 885.

Răspunsul Comandamentului de Flotilă Aeriană sublinia faptul că, din moment ce nu ieşise, pentru moment, la iveală nicio legătură directă cu activităţile Forţei de Apărare, în urma investigaţiei, autorităţile militare nu vedeau niciun motiv, în momentul de faţă, de cooperare cu poliţia islandeză sau de a permite accesul acesteia în zone restricţionate. Acest lucru se aplica în special hangarului 885. Se arăta că instalaţia navală era teritoriu american şi că, dacă poliţia islandeză dorea să-i interogheze pe cetăţenii

americani care se aflau în zona militară, trebuia să formuleze o solicitare specială după caz, la biroul comandantului, şi că toate interogatoriile vor trebui să se ţină în prezenţa avocatului Forţei de Apărare. Totuşi, din moment ce cazul poliţiei islandeze nu se baza, pentru moment, decât pe presupuneri, nu se puteau aştepta, în acest moment, la continuarea colaborării cu Forţa de Apărare.

22

Femeia purta toate semnele unei vieţi dure. De la mâinile cu încheieturile umflate şi degetele strâmbe şi până la palme, era evident că avea o formă avansată de artrită. Ochii săi mici priveau lipsiţi de culoare de pe un chip brăzdat de riduri. Avea pielea uscată şi veştejită, buzele supte, iar când vorbea cuvintele îi erau însoţite de un şuierat printre golurile dintre dinţii lipsă. Părul ei era o încâlceală cenuşie şi împrăştiată. Erlendur dăduse peste ea în rapoartele poliţiei din 1953. La momentul respectiv, ea locuia în Camp Knox, străduindu-se din greu să crească cinci copii, ca mamă singură. Avea în jur de şaptezeci de ani, însă arăta de nouăzeci.

Locuia în Brædraborgarstígur, în vestul oraşului. Erlendur sunase la sonerie de două ori, până ce o siluetă încovoiată, care abia se târâia către el, să-şi facă apariţia, cărând cu ea o plasă verde de cumpărături de la magazinul local şi o poşetă ponosită. Venea acasă de la muncă. Pe măsură ce se apropie, el observă că ea şchiopăta puţin, purta un pardesiu jerpelit şi un batic înnodat sub bărbie, în picioare avea cizme maro şi şosete de lână ce îi ieşeau din ele.

— Pe cine căutaţi? întrebă ea când ajunse la uşă şi începu să cotrobăie prin poşetă după chei.

Avea vocea răguşită şi morocănoasă, de parcă nu i-ar fi făcut plăcere să vadă un bărbat pe lângă uşa ei.

— Pe Baldvina, zise Erlendur. Aceasta este adresa corectă, nu-i aşa?

— Numele meu este Baldvina, zise femeia surprinsă. Pe mine mă căutaţi?

— Da, presupun.

— Asta-i bună. Ce vreţi?

— Aş dori să vorbim puţin, dacă nu vă deranjează.

— Despre ce?

— Aţi locuit în Camp Knox, nu-i aşa?

— Camp Knox? De ce vrei să ştii asta? zise femeia.

Avea cheile în mână şi era gata să deschidă uşa, însă se răzgândi.

— Ce treabă ai tu cu asta? adăugă ea pe un ton ţâfnos.

— Voiam să ştiu dacă mă puteţi ajuta în legătură cu ceva, zise Erlendur, observând cum luase ea foc în momentul în care pomenise de Camp Knox.

Investighez cazul cuiva care a dispărut pe undeva pe lângă acel loc, cu mult timp în urmă.

— Şi ce legătură am eu cu asta? întrebă femeia. Cine eşti?

— Numele meu este Erlendur. La momentul respectiv aţi vorbit cu poliţia în legătură cu fata dispărută. Vă amintiţi?

— Fata?

— Da, se numea Dagbjört.

— Oh, ea, da. Îmi amintesc. Ce e cu ea?

— Aş putea vorbi cu dumneavoastră despre acel incident? Promit să nu dureze mult.

— Nu, mi-e teamă că nu te pot ajuta, zise femeia, deschizând uşa. Vrei să pleci şi să mă laşi în pace?

— Oamenii ziceau că avea un prieten în tabără. Vă amintiţi?

— Ei au crezut că el a omorât-o, nu-i aşa? E uşor să dai vina pe oamenii din tabără pentru toate lucrurile rele. Şi că a îngropat-o sub podeaua barăcii lui, cred.

— Eu n-am auzit asta, zise Erlendur. Asta… aţi auzit?

— S-a construit bazinul de înot pe locul unde a fost tabăra. Cred că ea e îngropată sub bazin acum.

Erlendur nu-şi putea da seama dacă ea îşi bătea joc de el.

— Ştiţi cine era iubitul ei? întrebă el, punând la repezeală piciorul în prag, în timp ce ea încerca să-i închidă uşa în nas.

— Lasă-mă-n pace, domnule! zise Baldvina. Nu vreau să vorbesc cu tine. Cară-te!

— Tatăl ei a murit alaltăieri, zise Erlendur. Şi mama ei a murit acum ceva vreme. Ei n-au aflat niciodată ce s-a întâmplat cu fiica lor. Însă nu cred că au încetat niciodată cu adevărat să spere că ea se va întoarce într-o bună zi.

El îşi retrase piciorul, şi uşa se închise. Trecură câteva secunde, apoi auzi încuietoarea zdrăngănind, iar femeia redeschise uşa şi se zgâi la el.

— Care ai zis că e numele tău?

— Erlendur.

Ea continuă să se uite la el.

— Şi de ce te interesează?

— Mătuşa fetei nu a renunţat la speranţa de a afla ce s-a întâmplat. M-a rugat pe mine să fac unele investigaţii pentru ea.

Femeia încă îl măsura din priviri pe străin, cu ochi cenuşii şi suspicioşi.

— Bine, zise ea în cele din urmă şi începu să urce, şchiopătând, vechea scară de lemn.

Erlendur se strecură înăuntru şi vru să-i uşureze sarcina luându-i plasa de cumpărături, însă ea nici nu vru să audă. Surprinse un comentariu mormăit referitor la un hoţ nemernic. O urmă sus, până pe palierul unde ea lăsă plasa jos, băgă cheia în încuietoare şi deschise uşa.

— Păi, zise ea, intră, atunci.

— Mulţumesc.

Erlendur intră în micul apartament. Femeia aprinse lumina şi se duse în bucătărie pentru a-şi lăsa cumpărăturile. Apoi reapăru, îşi scoase pardesiul şi îl agăţă în şifonier.

— Nu sta acolo, zise ea.

Erlendur nu îndrăznise să se ducă în salon fără permisiunea ei şi încă se învârtea pe lângă uşă.

— Haide, aşază-te! Scuză starea în care se află locuinţa. Nu sunt obişnuită cu vizite ca asta şi, ca să-ţi spun adevărul, nici nu-mi plac.

— Nu, îmi pare r…

— Nu mai pierde timpul cu scuzele, termină cu asta şi spune-mi ce vrei. Totuşi, aşteaptă o clipă. Trebuie să fac o cafea.

Şi, zicând acestea, se duse înapoi în bucătărie, şi nu peste mult timp o puternică aromă de cafea se răspândi în salon. În timp ce lua seama la lucrurile din jurul său, Erlendur se gândi că nu era nevoie ca ei să-i fie ruşine în legătură cu curăţenia din locuinţa sa. În ciuda semnelor de sărăcie – mobilă veche şi uzată, lipsa oricăror ornamente, cu excepţia câtorva fotografii de familie – totul era curat şi ordonat. Fotografiile păreau, în marea lor majoritate, să fie ale copiilor ei, adulţi şi înconjuraţi la rândul lor de propriile lor familii. Un grup impresionant de mare. O fiică îi murise, ştia el, iar unul dintre fiii ei era bine cunoscut de către poliţie şi îşi petrecea deseori timpul pe străzi. Avusese probleme din tinereţe şi încă era certat cu legea. Se intersectase cu Erlendur din când şi când, pe vremea când acesta era agent de patrulă. Era şi o fotografie veche a lui cu fraţii şi surorile sale, şi acest lucru îl făcu pe Erlendur să se simtă ciudat de incomod, de parcă fusese oarecum obligat la o intimitate mai mare faţă de bărbat decât i-ar fi făcut lui plăcere.

— S-a făcut mare tam-tam în legătură cu acea fată, remarcă Baldvina pe când intră aducând cafeaua.

— Păi, da, zise Erlendur, luându-şi privirea de la fotografii. A fost un lucru îngrozitor.
— Nu ştiu cum pot ajuta. Oare îşi mai aduce aminte cineva?
— Înţeleg că, la momentul respectiv, eraţi mamă singură. Trebuie să fi fost o sarcină destul de grea să creşti cinci copii singură, zise Erlendur, ochii întorcându-i-se la fotografii.
— Aveam copii făcuţi cu trei bărbaţi, zise Baldvina. O amestecătură. Primul a fost un beţiv, fără folos nimănui. Al doilea a fost bun cu mine. Aveam o viaţă decentă, am avut trei copii împreună, însă a murit şi m-a lăsat singură şi n-am avut încotro decât să mă mut în tabără. A avut un accident în Hvalfjördur. Era bun, săracu'; n-a putut evita ce i s-a întâmplat. Ultimul obişnuia să mă bată. Cel mai mare nenorocit pe care l-am întâlnit vreodată. N-au mai fost alţii, şi mă bucur al naibii de tare că ăsta e adevărul.
Erlendur nu ştia ce să răspundă.
— Da, tabăra era un loc dur, continuă femeia. Nu că mă văicăresc, însă nu era uşor.
— Nu erau condiţii bune de locuit, nu-i aşa? zise Erlendur. În barăci, mă refer.
— Condiţii bune de locuit! Glumeşti? Unele dintre ele e posibil să fi fost mai bune decât altele, însă cele pe care le ştiam eu nu erau potrivite pentru oameni. Era multă umezeală şi frig în ele, şi mirosul de mucegai îţi intra în haine – „mirosul de tabără", cum îl numeau unii. Tot ce aveai pentru încălzirea locului respectiv era o mică sobă pe gaz, iar gazul costa foarte mult şi baraca nu se încălzea niciodată cum trebuia. Însă criza locuinţelor era atât de cumplită, încât n-aveai încotro. Familiile obişnuiau să fie îngrămădite trei sau patru într-o baracă, fiecare în câte o cămăruţă. Nu ştiu ce-ar spune oamenii din zilele noastre despre asta. Iar bărbaţii obişnuiau să se îmbete criţă şi ţie îţi lua o grămadă de timp să-i faci pe nemernicii ăia să se care.
Baldvina luă o gură de cafea, cu degetele ei noduroase înfăşurate în jurul ceştii.
— Însă lucrul cel mai rău dintre toate era răcoarea care venea din podea, zise ea. Nu puteai să-ţi laşi copiii pe jos din cauza frigului; şi apa se aduna sub podea primăvara, în timpul dezgheţului, gata să inunde baraca. Apoi mai erau şi canalele de scurgere şi şobolanii…
Ea se uită în jos la ceaşca de cafea.

— Întotdeauna copiii din magherniţele alea ajungeau rău, adăugă ea şi Erlendur văzu cum privirea i se opri pentru scurt timp asupra fotografiei fiului ei, un om al străzii alcoolic.

— Aţi spus că vă aminteaţi cum Dagbjört trecea pe lângă tabără în drum spre şcoală şi înapoi?

— Da, cu toate că n-am fost niciodată sigură de asta. Ei ne-au arătat poze şi eu am crezut că era fata care trecea uneori pe lângă tabără, însă asta a fost tot ce le-am putut spune. Nu ştiam nimic despre ea. N-am văzut-o niciodată în tabără. Apoi am auzit că se presupunea că trebuie să i se fi aprins călcâiele după un băiat de acolo, însă nu ştiam nimic nici despre asta. Reţine bine asta, prietena mea Begga a crezut că o văzuse dând târcoale pe acolo sau, în orice caz, o fată care semăna cu ea. Begga locuia în baraca de alături. A murit cu ani în urmă. Nu ştiu dacă poliţia a vorbit vreodată cu ea.

— Begga? zise Erlendur, incapabil să-şi amintească dacă în dosare se făcea vreo referire la ea. Nu cred că a vorbit cineva cu ea.

— Mi-a spus odată, când m-am întâlnit întâmplător cu ea, cu mulţi ani după aceea şi am ajuns să stăm de vorbă, că unul dintre băieţi se mutase din tabără cam în aceeaşi perioadă. Begga credea că era băiatul Stellei şi că plecase din cauza unor treburi legate de-o fată. Dar nu trebuie neapărat să fi fost *acea* fată, nu cred. Da’ poate că ar trebui să vorbiţi cu fiul meu Vilhelm. E posibil ca el să-l fi cunoscut pe băiat. Am senzaţia că aveau cam aceeaşi vârstă.

— Fiul Stellei? Cine era Stella?

— Of, a avut o viaţă grea, biata de ea. Nu prea am mai văzut-o după ce s-a mutat din tabără. Am auzit că a murit acum câţiva ani.

— Ştiţi cine era băiatul? Cum îl chema?

— Nu, nu ştiu. Ea a avut mai mulţi băieţi. Cred că a luat-o şi el razna ca şi alţi puşti din tabără.

Baldvina se uită iar la fotografie.

— Unde îl pot găsi pe Vilhelm?

— Dumnezeu ştie unde. E pe străzi. N-a putut niciodată să se ţină de ceva. Cu toate astea, e băiat bun. Are inimă bună. Dintre toţi copiii mei, el a avut cel mai mult de suferit din cauza locului ăla.

— Camp Knox?

— Camp Knox a fost un astfel de loc.

Erlendur îl văzu, acum, în minte pe fiul ei, un bărbat al străzii plăpând şi cu ochelarii sparţi. Se adăpostise odinioară într-un canal, pe când Erlendur

investiga moartea unui alt vagabond care dusese mult timp o viaţă dură şi care sfârşise înecat în vechile săpături de turbă din Kringlumýri.

Ochii Baldvinei se uitau în jos la mâinile ei afectate de artrită.

— Nimeni nu s-a sinchisit prea tare doar pentru că o fată oarecare şi-a făcut-o cu mâna ei.

23

Era după-amiază târziu când Caroline răspunse în cele din urmă la telefon. Ea îşi aminti de Marion imediat. Marion o întrebă dacă era posibil să se întâlnească pentru a-i cere o favoare. Deşi iniţial fu reţinută, Caroline cedă în urma insistenţei politicoase a lui Marion, zise că era liberă în acea seară şi sugeră ora şi locul. Marion întrebă dacă se puteau întâlni în particular. Lui Caroline îi luă câteva clipe ca să proceseze ceea ce i se cerea.

— Undeva într-un loc mai izolat ar fi cel mai bine, zise Marion. Trebuie să vă întâlnesc într-un loc unde putem fi siguri că nu vom fi deranjaţi.

— Pardon?

— Dacă putem aranja asta într-un fel, v-aş fi recunoscător.

— De ce?

— De asemenea, ar fi bine dacă n-aţi pomeni nimănui despre întâlnirea noastră.

— De ce… de ce atâta secret?

— Trebuie să fim precauţi, zise Marion. Avem încredere în dumneavoastră. Şi nu cunoaştem pe nimeni altcineva de la bază. Nu vom încerca să vă obligăm să faceţi nimic din ce nu vă doriţi. Vă promit!

În cele din urmă, după o lungă pauză de gândire, Caroline fu de acord cu aceste condiţii. Era clar că nu era prea entuziastă de ideea unei întâlniri clandestine cu poliţia islandeză în legătură cu o crimă care, în opinia ei, n-avea nicio legătură cu ea sau cu armata Statelor Unite. Exact aşa îi spuse lui Marion, adăugând că ea nu ştia care erau aşteptările lor. Marion o rugă să aibă răbdare, să asculte înainte de a decide dacă dorea sau nu să-i ajute.

Fusese ideea lui Erlendur ca Marion să meargă singur la întâlnirea cu Caroline. El credea că Marion s-ar înţelege mai bine cu ea. Şi, în afară de asta, nu era nevoie să meargă amândoi; acest lucru n-ar fi făcut altceva decât s-o pună în gardă. Marion admise, fără prea mare tragere de inimă, această logică şi porni cu maşina spre sud, prin întunericul iernii timpurii, către Midnesheidi. Caroline îi dădu indicaţii spre locul de întâlnire, sala de bowling, şi, după ce trecu de poartă, greşi de mai multe ori drumul, Marion găsi în cele din urmă locul respectiv. Potrivit lui Caroline, sala era închisă pentru renovare. Marion parcă maşina ceva mai departe, aşa cum îi sugerase ea, găsi uşa din spate descuiată şi se întrebă cum de Caroline ajunsese să

aibă acces la clădire, dacă aceasta era închisă. Ea era deja acolo, de data asta în civil: blugi, hanorac, o geacă subţire de piele şi pantofi sport.

— Nu-mi place treaba asta deloc, zise ea când Marion intră. Nu ştiu de ce fac asta. Nu ştiu de ce am fost de acord să ne vedem aici.

— Mulţumesc şi scuze pentru deranj, zise Marion, inspectând pistele de bowling, bilele aflate la locul lor, reclamele la bere de pe pereţi. Poate că nici n-aţi face asta, dacă n-aţi fi cât de cât curioasă.

— Habar n-am de ce anume ar trebui să fiu curioasă, zise Caroline. Poate aţi dori să mă lămuriţi.

— Bineînţeles. Sunt două lucruri la care am crezut că aţi putea să ne ajutaţi.

— De ce eu? Nici măcar nu mă cunoaşteţi. Nu ştiţi nimic despre mine.

— E simplu, zise Marion. Suntem doar nişte ofiţeri de poliţie obişnuiţi, dumneavoastră şi cu mine. Deci ar trebui să înţelegem ce trebuie făcut fără a complica şi mai tare lucrurile. Vrem să avem acces la poliţia de aici de la bază, însă nu vrem să declanşăm cine ştie de incident diplomatic major, care să implice înalţi comandanţi militari şi politicienii de Dreapta sau Stânga şi tot tărăboiul asociat. Nu vrem ca presa să fie implicată sau protestatarii anti-NATO sau… Vedeţi, noi am avut o părere bună despre dumneavoastră de la bun început, aşa că am vrut să vă întrebăm dacă ne puteţi ajuta.

— Nu ştiu despre ce vorbiţi.

— Vorbesc despre simplificarea lucrurilor mai degrabă decât complicarea lor. Vorbesc despre păstrarea lucrurilor la un nivel personal.

— Care sunt cele două lucruri pe care trebuie să le ştiţi?

— Islandezul al cărui cadavru l-am găsit a căzut de la o înălţime considerabilă. O înălţime atât de mare, de fapt, cum nu găseşti în prea multe locuri de pe-aici…

— S-a întâmplat la bază?

— Noi aşa credem.

— De la o înălţime mare? Vorbiţi despre unul dintre hangare?

— Hangarul 885, ca să fiu mai precis, zise Marion. Islandezul avea motive să se afle în hangar, deoarece era mecanic de zbor şi obişnuia să repare aeronave aici. Compania lui are permisiunea de a folosi hangarul, atunci când sunt prea aglomeraţi. Credem că e posibil să fi fost martor la ceva acolo, care să-l fi costat viaţa. N-avem nici cea mai mică idee ce anume este, însă există şansa ca acest lucru să fie legat de linia aeriană despre care v-am întrebat alaltăieri…

— Northern Cargo Transport.

— Exact. Par să fie implicaţi în livrări de arme, potrivit unei surse din Reykjavík şi ne întrebam, dacă aţi putea verifica acest lucru pentru noi. Să aflaţi ce e cu această companie. Ce legătură are ea cu armata. Şi dacă transportă sau nu arme. Pentru că, dacă este operator civil, acest lucru ar fi absolut neregulamentar.

— Nu, chestia asta nu sună bine, zise Caroline dusă pe gânduri.

— Bănuiala noastră e că, dacă începem să întrebăm despre această linie aeriană pe căile obişnuite şi oficiale, ni se vor trânti uşile în nas. Bineînţeles, mai devreme sau mai târziu va trebui să o apucăm pe acest drum, însă am dori să strângem informaţii prin alte mijloace mai întâi, dacă putem.

— Nu ştiu… ce să cred. Nu ştiu cine sunteţi. Nici măcar nu ştiu ce faceţi, cu toate că pretindeţi că sunteţi detectiv. Toată chestia asta este puţin cam… Care-i celălalt lucru despre care vreţi să mă interesez?

— Am auzit că acel islandez, acel Kristvin despre care i-am întrebat pe rezidenţii barăcilor, cunoscut drept Krissi…

— Chrissy? Ăsta nu-i un nume de fată?

— Este diminutivul de la Kristvin. Krissi cu „K”.

— Este cam ciudat felul în care folosiţi prenumele când vorbiţi despre persoane necunoscute. Îţi ia ceva timp ca se te obişnuieşti cu asta.

— E un obicei vechi aici în Islanda, zise Marion.

— Ştiu asta.

— Poate ştiţi şi că femeile islandeze nu iau numele soţilor lor atunci când se căsătoresc?

— Da, zise Caroline. Nu e o idee chiar atât de rea.

— Nu, nu-i o idee deloc rea, zise Marion zâmbind. Sper că nu te superi, dacă îţi spun Caroline?

— Nu, e în regulă.

— Treaba e că acest Kristvin avea o iubită – sau amantă – la bază. Potrivit sursei noastre, ea era măritată cu un militar.

— Cu un american? zise Caroline surprinsă. De obicei este invers – bărbaţii americani se încurcă cu femei islandeze.

— Da. În fine, noi credem că din acest motiv maşina lui era aici. Că o vizita.

— Am fost în toate căminele din zonă, sublinie Caroline.

— Păi vrem să te întrebăm dacă ai putea să te mai duci încă o dată. Singură, de data asta. Să tragi cu urechea. Să vezi ce poţi afla. E posibil ca vreunul dintre rezidenţi să lase să-i scape vreun detaliu, care s-ar putea dovedi folositor. Poate fi oricât de banal. Orice lucru contează.
— Nu ceri foarte mult.
— Ştiu, zise Marion. Am discutat de multe ori despre asta, eu şi colegul meu, şi concluzia noastră a fost să apelăm la tine pentru ajutor în această etapă, apoi să vedem ce iese din chestia asta. Kristvin făcea contrabandă şi cu marijuana de la bază, deci treaba pe care o avea la barăci e posibil să fi avut legătură cu asta. Pur şi simplu nu ştim.
— Nu cred că ţi-am spus, zise Caroline, însă rezidenţilor li se acordă cazarea în funcţie de gradul militar pe care îl deţin. Căminele în faţa cărora a fost găsită maşina sunt destinate soldaţilor, gradelor celor mai de jos şi celor fără prea multe studii. Însă asta nu înseamnă că toţi sunt nişte criminali, traficanţi de droguri sau infideli.
— Nu, bineînţeles că nu, zise Marion.
— Nu toţi membrii personalului se grăbesc să se reîntoarcă acasă, zise Caroline. E multă treabă de făcut aici şi ne înţelegem bine cu islandezii. Aici sunt şcoli bune, magazine bune. Poate că vremea ar putea fi mai bună uneori, dar deh, nu le poţi avea pe toate.
— Adevărat.
— Cred că te voi refuza, zise Caroline după o pauză.
— Eşti absolut sigură? Ar trebui să te mai gândeşti puţin la asta.
— Nu, nu pot face asta.
— În regulă, zise Marion. N-am vrut să…
— Nu pot lucra împotriva intereselor armatei. Cu siguranţă, mă înţelegi! Indiferent de ceea ce pretindeţi voi că s-a întâmplat. Va trebui pur şi simplu să găsiţi altă cale. Este… Nu-mi vine să cred că vorbesc despre asta.
— În regulă, nu-i nicio problemă. Tot ce aveam de gând să spun este că, dacă un civil islandez îşi pierde viaţa din cauza corupţiei din armată, vă va fi mai uşor să nu colaboraţi cu noi şi în felul acesta noi nu vom rezolva cazul niciodată. Noi n-am pomenit nimic despre ceea ce face Forţa de Apărare şi, în afară de asta, în ţara noastră sunt politicieni influenţi şi oameni de afaceri care au tot interesul să se ploconească în faţa Statelor Unite. Şi, de cealaltă parte, există grupări care se opun categoric acestora. Deci singura cale rezonabilă de a investiga incidentul este cu ajutorul celor ca tine. Oameni obişnuiţi, ca noi.

Caroline se uită fix la Marion, îngrijorarea citindu-i-se clar pe chip.

— Nu te pot ajuta, zise ea cu hotărâre. Nu voi raporta întâlnirea noastră, însă asta e tot ce pot face pentru voi. Înţelegi?

— Eşti sigură de asta?

— Da. Mi-e teamă că da.

— Păi, mulţumesc că măcar ai fost de acord să te întâlneşti cu mine, zise Marion. Sper că-mi înţelegi punctul de vedere – de ce te rog asta. Ţi-aş fi recunoscător dacă ai păstra secretul.

— Deja am promis. Dar ce e cu secretomania asta? De ce nu ai încredere în armată?

— În acest caz?

— În general.

— Cred că această întrebare ar putea fi pusă şi invers, zise Marion. De ce armata nu are încredere în noi?

— Asta nu răspunde la întrebarea *mea*, zise Caroline.

— Comandamentul de Flotilă Aeriană n-are niciun interes să răspundă la întrebări referitoare la hangarul 885 şi noi nu-i putem obliga decât dacă ştim cu exactitate ce trebuie să întrebăm. Am trimis o cerere pentru a ni se acorda accesul în zona respectivă şi le-am solicitat cooperare în legătură cu ancheta privind moartea lui Kristvin. Ei au răspuns că acea chestiune nu are nicio legătură cu ei. Se pare că au de gând să fie refractari în mod deliberat când vine vorba de orice fel de implicare a cetăţenilor americani de la bază.

— Şi asta te surprinde atât de tare?

— Nu, zise Marion, poate că nu. Însă noi credem că n-au dreptate. Au luat o decizie fără să fie pregătiţi să discute chestiunea deloc. Lucru care face să pară că ar avea ceva de ascuns.

— Ca de exemplu?

— Păi, spre exemplu, dacă ai putea…

— Ooo, nu, n-am de gând să am niciun fel de amestec în treaba asta, zise Caroline. Sub nicio formă.

— Dacă, spre exemplu, ai putea să afli cine era în hangarul 885 în seara când Kristvin a murit, insistă Marion. Adică, cine are acces acolo, în general?

— Din câte ştiu eu, nu e prea mult de lucru acolo în momentul de faţă, pentru că se instalează un sistem antiincendiu. Deci, în timpul serii, în interior ar fi în special gărzi de securitate.

— Dacă ai putea afla cine sunt ei…

— După cum am spus, mă pui într-o situaţie imposibilă. Mi-e teamă că va trebui să cauţi ajutor în altă parte. Îmi pare rău.

Caroline se uită la ceasul de la mână şi zise că trebuie să plece. Întâlnirea lor se încheiase.

— N-am fost niciodată la bowling, remarcă Marion, aruncând o ultimă privire la pista de bowling, înainte de a ieşi pe uşa din spate.

— Ar trebui să încerci o dată, zise Caroline, zâmbind, în ciuda neliniştii care i se citea pe chip. E distractiv.

24

Casa se profila straniu de întunecată şi tăcută în aerul rece al serii în timp ce Erlendur urcă până la uşă şi o descuie. Ultimii proprietari se mutaseră de ceva vreme şi o puseseră în vânzare, iar Erlendur primise permisiunea de la agentul imobiliar de a o viziona singur. Agentul îi spusese că nu-şi putea da seama de ce exista atâta lipsă de interes în privinţa proprietăţii respective. Desigur, casa era mică, după standardele de azi, şi avea nevoie de ceva modernizări, însă era o structură antebelică din beton, solid construită, cu numeroase facilităţi pentru o familie şi mai avea şi o grădină măricică, îi zisese el, de parcă Erlendur ar fi fost un potenţial cumpărător. Erlendur îi explicase că voia să vadă casa din motive pur personale; că păstra multe amintiri pentru el – ceea ce nu era chiar o minciună. Agentul imobiliar încuviinţase, obişnuit cu astfel de solicitări. Cu oameni care îşi revedeau casa din copilărie pusă în vânzare şi mergeau să arunce o privire pentru a se lăsa pradă nostalgiei. Din nefericire, el n-avea timp să-l ducă pe Erlendur acolo, deoarece era târziu şi trebuia să se ducă acasă, însă Erlendur putea să împrumute fără probleme cheile şi să i le returneze a doua zi. Erlendur menţionase, întâmplător, că era poliţist.

Simţi un fior ciudat în momentul în care pătrunse în holul de la intrare. În hol era un cuier cu un suport mare deasupra, pentru pălării, fulare şi mănuşi. El sesiză un uşor miros de umezeală şi presupuse că odinioară fuseseră infiltraţii din acoperiş. O uşă cu sticlă mată ducea către un mic hol cu bucătăria în dreapta, un salon drept în faţă şi o scară în sus către mansarda unde se aflau dormitoarele. El rămase un răstimp în casa tăcută, studiind împrejurimile prin lumina obscură, provenită de la lămpile stradale: covorul tocit, pereţii cu urmele dreptunghiulare mai deschise la culoare de unde fuseseră date jos fotografiile, ferestrele fără perdele.

Bucătăria dădea către stradă şi pe geam era o plăcuţă pe care scria „De vânzare” cu numărul agentului imobiliar trecut pe ea. Accesoriile, dulapurile din lemn masiv cu mânerele uzate păreau să fie cele originale. Sub fereastră se afla o măsuţă. El încercă să rememoreze mirosurile din trecut, ecoul vocilor din zilele când totul aici fusese lumină şi culoare. Părinţii lui Dagbjört se mutaseră de acolo la scurt timp după dispariţia sa şi, de atunci, casa schimbase doi proprietari. Acum rămăsese ca o fermă părăsită în inima oraşului, rece şi fără viaţă. Pe Erlendur îl duse cu gândul la

grădina părinţilor săi din Fiordurile de Est, care rămânea mereu expusă ploii şi vântului. Îi dădu acelaşi sentiment de efemeritate şi regretă că nimic nu putea opri scurgerea timpului.

Salonul dădea către spatele casei, avea două ferestre mari şi o uşă din care trei trepte duceau în grădină. Erlendur se duse la una dintre ferestre şi privi afară la copacii şi arbuştii aflaţi în somnul lor hibernal, la peluza îngheţată, la tufele de trandafiri şi la cele de coacăz. Grădina fusese bine întreţinută, iarba perfect tăiată, ramurile copacilor şi arbuştilor scurtate.

Dagbjört luase lecţii de pian. Când îi descrisese casa, mătuşa spusese că părinţii ei îi cumpăraseră o pianină veche care obişnuia să se afle în salon. Erlendur şi-o imagină sprijinită de un perete, cu setul de mobilier din trei piese în mijloc lângă ferestre şi cu masa din sufragerie în capătul îndepărtat al încăperii. Presupuse că piesa de mobilier care găzduia gramofonul fusese şi ea ţinută acolo. În imaginaţia sa, auzea pălăvrăgeala entuziasmată a colegelor de clasă care se adunaseră pentru ziua aniversară a lui Dagbjört; acordurile melodiei „Be My Little Baby Bumble Bee”.

El urcă încet treptele. Acestea emiteau un scârţâit prietenos ca un memento politicos de a trata acea casă goală cu respectul cuvenit. Palierul de la etaj era mochetat, şi Erlendur se pomeni în alt hol îngust cu trei uşi care dădeau din el. Cea care se afla cel mai aproape de el stătea întredeschisă, el o împinse şi intră în dormitorul cel mare. Nu voia să aprindă lumina; simţea, într-un fel, că ar fi încălcat acea proprietate. Dinspre stradă venea o lumină slabă, iar acum, pentru că ochii i se obişnuiseră cu întunericul, putea vedea destul de bine. Tavanul era înalt lângă palier, însă se înclina sub cornişele de pe partea cealaltă a încăperii. O lucarnă avea vedere către stradă. Mai era şi un dressing care avea înălţimea maximă lângă uşă, însă era înclinat după panta acoperişului.

Lângă dormitorul mare se afla o baie mică, cu o chiuvetă, o cadă şi o oglindă ataşată la un dulăpior de medicamente. În partea opusă era camera lui Dagbjört cu vedere înspre grădina vecinilor. După o scurtă ezitare, Erlendur pătrunse înăuntru. Ani de zile îşi pusese întrebări în legătură cu fata care obişnuise să locuiască aici, despre viaţa şi soarta ei, şi iată-l acum, stând în camera ei şi, cu toate că şi alte familii locuiseră în această casă de atunci, simţea că nu mai fusese niciodată atât de aproape de ea ca în acel moment.

Primul lucru pe care îl observă fu că priveliştea de la fereastră era parţial obturată de un pâlc de brazi înalţi aparţinând grădinii de alături. Mergând la

fereastră, privi afară şi văzu că parcela de pe acea parte fusese de mult neglijată, copacilor şi arbuştilor li se permisese să crească în voie. Brazii erau, probabil, destul de mici acum un sfert de secol, aşa că Dagbjört avea probabil o vedere bună a casei vecinilor. Erlendur se întrebă dacă acolo locuiau aceiaşi oameni. Putea întrezări ferestrele de la etaj, însă nu vedea nicio lumină.

Îşi închipui că probabil patul ei trebuie să se fi aflat sub fereastră, astfel încât ea să fi privit visătoare la lună şi la stele şi să le fi încredinţat secretele ei. Îşi petrecu mâna peste pereţii reci, simţind protuberanţe şi mici crăpături şi, înainte să-şi dea seama ce face, începu să bată în ele şi să asculte. Pereţii exteriori erau din beton văruit, cei din interior erau din lemn, îmbrăcaţi într-un fel de material izolator. În acele vremuri, izolaţia consta, uneori, din nimic altceva decât din ziare vechi şi alte prostii, şi Erlendur crezu că era posibil să fie la fel şi în acest caz, judecând după sunetul gol pe care îl emiteau pereţii. Observă o uşiţă sub cornişă care, presupuse, ducea spre un spaţiu de depozitare. Podeaua era din scândură lăcuită şi el bătu cu degetele în ea din loc în loc. Nu ştia ce căuta. Nu venise aici să caute ceva anume, ci doar să respire acel aer şi să se familiarizeze cu casa unde locuise ea. Ei bine, o făcuse şi nu mai dorea să mai zăbovească pe-acolo; trebuia şi intenţiona să plece, însă, înainte de a o face, poate că ar fi fost bine să verifice ce se afla în spatele uşiţei de sub cornişă.

Aceasta era la acelaşi nivel cu peretele, şi Erlendur nu o observase, până nu începuse să bată uşor cu degetele. Uşa n-avea mai mult de un metru înălţime, pe ea era montată o broască mică, însă n-avea ramă. Era încuiată şi Erlendur, care n-avea la el decât cheia de la maşină, încercă din răsputeri s-o deschidă cu forţa, însă fără succes. Se uită în jur după vreo cheie, apoi coborî din nou în bucătărie, aprinse lumina şi începu să tragă sertarele dulapurilor, în căutarea unei unelte cu care să poată deschide uşa. Dintr-un sertar scoase la iveală trei chei de dimensiuni şi date diferite şi le luă cu el sus, în dormitor. Cea mai mică dintre chei se potrivea la uşa de sub cornişă.

Erlendur aprinse un chibrit şi lumină cu el deschizătura respectivă, mică, îngustă şi rece. În interior nu era nimic. Presupuse că ocupanţii casei o folosiseră să-şi depoziteze acolo bunurile obişnuite de care n-aveau nevoie în fiecare zi. Chibritul arse tot şi, aprinzând un altul, lumină cu ajutorul său locul de deasupra podelei şi sub acoperiş. Din neatenţie, ţinu flacăra prea mult timp aproape de căptuşeala tavanului şi o pârli. Speriat, stinse chibritul şi îşi trecu repede mâna de-a lungul suprafeţei, îngrozit de faptul că ar fi

putut să dea foc. Pe când bâjbâia prin întuneric, degetele lui atinseră ceva ce ieşea din căptuşeala respectivă; părea să fie o bucată de hârtie.

Erlendur aprinse un al treilea chibrit şi îl ţinu sub tavan, cu grijă de data aceasta. Văzu că făcuse o gaură mică în căptuşeală. Mulţumi, în gând, stelei sale norocoase că nu fusese atât de tâmpit încât să dea foc la casă cu neîndemânarea lui. Prin gaură, care nu era mai mare decât o monedă, zări grinzile acoperişului, însă, în momentul în care lumină zona din jur mai bine, zări o ruptură în acea căptuşeală. Acolo degetele lui se atinseră de o denivelare, ceva ce fusese vârât în despicătura respectivă spre a fi ascuns şi de atunci rămăsese acolo.

Cu mare dificultate, reuşi să extragă acel lucru de sub grinzi: câteva însemnări împăturite sau foi de hârtie. Asigurându-se că nu mai era nimic altceva în acel mic spaţiu ciudat de sub cornişă, se duse la lucarnă să vadă ce avea în mâini. Nu era destulă lumină, aşa că merse în dormitorul ce dădea către stradă. Acolo era mai multă lumină şi putu să-şi facă o idee mai clară cu privire la descoperirea sa.

Ceea ce avea în mâini se dovedi a fi câteva pagini liniate ce păreau rupte dintr-un jurnal. Scrisul era în mare parte frumos şi îngrijit, însă în unele locuri degenera într-o mâzgăleală. Pe o pagină, numele „Dagbjört” fusese scris de mai multe ori pe margini, ca şi cum şi-ar fi exersat propria semnătură. Paginile erau ca un mesaj într-o sticlă, din trecut, un mesaj pe care Dagbjört intenţionase ca nimeni altcineva să-l citească, cu toate că nu se putuse îndura să-l arunce. Unele dintre însemnări erau datate, altele nu. Erlendur văzu cum însemnările ei se maturizaseră de la primele notiţe până la cea care părea să fie ultima. Între timp trecuseră mai mulţi ani şi însemnările prezentau o tânără în creştere. Cele mai vechi conţineau o declaraţie de iubire de când era în ultimul an la şcoala primară. Fusese îndrăgostită de un băiat pe nume Tommi şi îi decorase numele cu inimioare roşii. O altă pagină scotea la iveală că fusese supărată în acea zi pe o fată din clasa ei al cărui nume nu-l dădea. Ultima însemnare consta doar din câteva propoziţii, mâzgălite în ziua în care îşi serbase a optsprezecea aniversare.

> *Este atât de înfiorător şi oribil! Nu ştiu dacă pot măcar să le spun lui tati şi mami. Pare atât de inofensiv! Şi este vecinul nostru. El crede că eu nu-l pot vedea. Stă la fereastra lui, pe întuneric, şi se zgâieşte la mine, în timp ce mă pregătesc de*

culcare. Când sting lumina şi privesc înspre geam, îl pot vedea pândind din întuneric. Doamne, este atât de bizar! Ce face? De ce se zgâieşte la mine în felul ăsta?

Erlendur citi cuvintele fetei din nou, înainte de a ridica în cele din urmă ochii de pe paginile respective, mintea i se umplu de tăcerea casei, de cruzimea sorţii, ignoranţei şi uitării.

25

Pe drumul înapoi spre oraş, Marion se opri la vechiul sanatoriu, deoarece intenţionase de ceva vreme să meargă acolo, însă nu găsise niciodată timpul necesar sau momentul potrivit. Acum, această ocazie se ivise din senin, odată cu scrisoarea din Danemarca. De-a lungul anilor, dorinţa de a vizita sanatoriul devenise din ce în ce mai rară şi trecuse mult timp de când Marion urcase ultima oară dealul până la Turnul Gunnhildur. Dacă pe vremuri pacienţii reuşeau să ajungă până acolo, acesta era semn că se aflau pe calea recuperării. Marion fusese internat la Vífilsstadir, sanatoriul pentru tuberculoşi, copil fiind, cu doar un singur plămân funcţional, şi văzuse cum alţi copii, de aceeaşi vârstă cu el, muriseră.

Pavilionul unde pacienţii obişnuiau să stea şi să recupereze la aer curat se mai afla încă în partea de vest a clădirii principale, însă aceasta era dărăpănată din cauza anilor de nefolosinţă şi neglijenţă. După ce parcă lângă pavilion, Marion mai zăbovi puţin lângă ferestrele sparte şi vopseaua scorojită a zidurilor. Neoanele, provenind de la ferestrele spitalului, răspândeau o lumină slabă asupra împrejurimilor până jos, aproape de lac. Acum, că tuberculoza fusese eradicată, spitalul îi trata pe pacienţii cu alte tipuri de afecţiuni respiratorii.

Rămânând în picioare în pavilionul dărăpănat şi simţind frigul pătrunzător, Marion îşi aminti de vizitatorii care obişnuiau să vină acolo la sfârşitul săptămânii şi să stea de vorbă cu cei dragi prin ferestrele spitalului, deoarece înăuntru nu li se permitea accesul. Multe dintre cele mai dureroase amintiri ale lui Marion se asociau cu acest loc şi, de asemenea, cu vraja Sanatoriului Kolding din Danemarca, unde internarea îi fusese aranjată de către bunica lui Marion şi unde, în cele din urmă, se vindecase. Acolo mai fusese şi o altă persoană din Islanda, o fată pe nume Katrín, care supravieţuise unui caz sever de tuberculoză pulmonară, graţie unei proceduri cunoscute drept toracoplastie, care consta în sacrificarea câtorva coaste, astfel încât plămânul afectat să fie pus în stare de repaus şi curăţat. Prietenia lor se transformase, de-a lungul anilor, într-un fel de relaţie amoroasă, deşi Katrín trăise în străinătate în cea mai mare parte a timpului, lucrând pentru organizaţii caritabile din întreaga lume.

Scrisoarea de la mama ei, care sosise în acea dimineaţă, se afla în buzunarul lui Marion şi fusese citită, recitită şi răscitită, până ce cuvintele i

se gravaseră în memorie. Mama lui Katrín scrisese că fiica ei murise. Fusese diagnosticată cu cancer în anul în care plecase din Islanda şi îşi încheiase relaţia cu Marion. La momentul respectiv, ea se aşteptase să trăiască doar cel mult douăsprezece luni. Însă, până la urmă, reuşise să trăiască încă şapte ani. Potrivit dorinţei sale, fusese incinerată, şi cenuşa îi fusese împrăştiată în Fiordul Kolding.

Marion scoase acum scrisoarea şi o mai citi o dată la lumina slabă din spital şi se gândi la Erlendur şi la fascinaţia lui pentru oamenii care suferiseră o moarte bruscă în urma unor accidente, pieriseră în urma hipotermiei sau se pierduseră în munţi. Odată, găsindu-l cufundat într-o astfel de povestire, Marion încercase să înţeleagă ce-i trecea prin minte. Tânărul poliţist era o frecventă sursă de uimire pentru Marion, deoarece părea atât de independent în gândire, avea maniere de modă veche, nu vorbea niciodată despre el însuşi, îi displăcea viaţa la oraş şi era foarte puţin interesat de vremurile în care trăia, cu excepţia momentelor când acestea îl călcau pe nervi. Era o persoană hotărâtă, nu simţea deloc dorinţa de a-şi pune sufletul pe tavă şi era în permanenţă absorbit de această fixaţie neobişnuită pentru suplicii şi dispariţii.

— De ce găseşti tu atât de irezistibile suferinţa şi moartea oamenilor? întrebase Marion.

— Poţi afla multe despre oameni din aceste poveşti, replicase Erlendur.

— Oameni cărora li s-a întâmplat, pur şi simplu, să-şi piardă viaţa în circumstanţe neobişnuite?

— Se poate spune şi aşa.

— Dar ce e atât de educativ în legătură cu asta? În legătură cu oamenii care se pierd? Care mor? Ce înveţi tu din toate astea?

Lui Erlendur îi venise, în mod evident, greu să răspundă la această întrebare.

— De ce întrebi? zisese el în cele din urmă.

— Pentru că aş dori să ştiu, zise Marion. Eşti singura persoană pe care am întâlnit-o vreodată care este obsedată de acest subiect.

— N-aş spune că sunt obsedat.

— Păi atunci trebuie să recunoşti că ai o fascinaţie neobişnuită pentru poveşti cu suferinţe omeneşti.

— Ceea ce mă interesează pe mine sunt poveştile despre supravieţuitori, zisese Erlendur. Oameni care scapă cu viaţă din situaţii periculoase în sălbăticia islandeză. Cum reuşesc asta? De ce unii trăiesc, în timp ce alţii

nu, deşi circumstanţele sunt similare? De ce unii intră în belele, şi alţii nu? Ce greşeli fac oamenii? Cum le poţi evita?

— Cred că aici e ceva mai mult de-atât.

— Adică ce vrea să însemne asta?

— Am senzaţia că aceste poveşti au o semnificaţie personală pentru tine.

— Nu, eu…

— Greşesc cumva?

Erlendur se uitase la Marion, de parcă nu era sigur, dacă să spună sau nu ceea ce gândea.

— Bănuiesc că nu e chiar… Nu e tocmai despre oameni care se pierd sau mor, ci…

— Ce e?

— …ci despre oameni lăsaţi în urmă, lăsaţi să se lupte cu întrebările stârnite de acele evenimente.

— Vrei să spui că tu eşti interesat de cei care rămân să facă faţă durerii şi pierderii?

— Da, poate că asta e, zisese Erlendur. Şi ei contează. „Cine sunt eu? Cel care trăieşte sau cel care a murit?” Uneori mă întreb asta.

— Eşti fan al poetului Steinn Steinarr?

— Cred că oamenii care experimentează o durere profundă se simt ca şi cum o parte din ei a murit şi, în opinia mea, el surprinde acest lucru foarte bine.

Marion citi din nou scrisoarea, rememorând această conversaţie cu Erlendur şi citatul din poemul lui Steinn Steinarr, intitulat „Timp şi apă”.

Anexată la scrisoare mai era şi o mică bucată de hârtie împăturită, care, când fu deschisă, se dovedi că ar conţine un pic din cenuşa lui Katrín. Mamei lui Katrín nu-i trecuse prin minte ideea de a-i trimite ceva de la Katrín. Probabil că o făcuse pentru că aceasta i-o ceruse cu limbă de moarte, ca un ultim rămas-bun între ei. Marion nu se putu gândi la alt loc mai bun pentru a împrăştia cenuşa, decât în acel pavilion şi, despăturind hârtia, privi cum praful se împrăştie încet-încet în vânt.

Marion reîmpături scrisoarea din Danemarca, o puse înapoi în plic şi o vârî din nou în buzunar, apoi privi gânditor în direcţia în care cenuşa se făcuse una cu întunericul, reflectând la misterul din poezia lui Steinn Steinarr cu privire la viaţă şi la moarte, până ce ochii săi de un albastru-pal i se împânziră de lacrimi.

26

Două zile mai târziu, Erlendur primi un telefon neaşteptat de la Caroline. Ea ceru la început cu Marion, însă, spre surprinderea tuturor, Marion îşi luase concediu medical, lucru extrem de neobişnuit pentru el. Aflând că Marion nu era disponibil, Caroline ceru să vorbească cu Erlendur. El fu luat prin surprindere, deoarece auzise că întâlnirea dintre ei nu decursese prea bine. Se afla în biroul său, răsfoind din nou vechile dosare ale cazului Dagbjört. Ştia că nu trebuia să piardă timpul cu asta acum când investigarea morţii lui Kristvin avea prioritate maximă. Însă Dagbjört nu voia să-i dea pace, mai ales de când Erlendur aflase că acelaşi bărbat locuia, încă, în casa de alături.

Motivul apelului lui Caroline era simplu. Ea reuşise să dea de urma femeii care avusese o aventură cu Kristvin.

— Eşti sigură? întrebă Erlendur.

— Bineînţeles că sunt sigură, zise Caroline cu nerăbdare în glas, altfel n-aş fi sunat. Voi doi vă puteţi întâlni cu ea, dacă vreţi. E pregătită să vă spună tot ce ştie, cu condiţia să nu dezvăluiţi aventura lor, dacă e posibil.

— Asta-i problema ei, nu-i aşa?

— Eu nu i-am promis nimic.

— Marion nu e azi aici, zise Erlendur. Însă eu mă pot întâlni cu tine într-o oră.

— Ia-o din loc atunci, zise Caroline şi îi dădu nişte indicaţii scurte şi precise, înainte de a-şi lua brusc la revedere.

Mai târziu, ea îi explică lui Erlendur cum, după întâlnirea ei cu Marion la sala de bowling, mersese şi o identificase pe femeie. Se dovedi că aceasta locuia în barăcile pentru gradele militare inferioare, pe care ei le vizitaseră cu câteva zile mai înainte. Lui Caroline îi rămăsese gândul la ea din cauza felului în care se comportase în timpul interogatoriului iniţial; disconfortul pe care ea încercase să-l ascundă în timp ce stătea în uşa apartamentului ei, răspunzând la întrebările poliţiştilor islandezi, dacă îl cunoscuse sau nu pe Kristvin. Femeia era singură acasă şi Caroline simţise, instinctiv, că ea ascunde ceva. Aşa că se întorsese la comandament, acolo unde lucra femeia, intrase în vorbă cu ea şi o întrebase mai în amănunt despre Toyota Corolla gri şi despre Kristvin. Femeia îşi menţinuse versiunea, îşi

exprimase surprinderea faţă de acele întrebări şi repetase că nu-l cunoştea pe islandez.

Caroline vorbise din nou cu ea în acea seară. Femeia insistase că nu avea nimic să-i spună, însă se pierduse în momentul în care Caroline o ameninţase că o aduce la audieri sub suspiciunea de a fi implicată în asasinarea lui Kristvin. Femeia jurase că n-avea nicio legătură cu asta, însă în cele din urmă recunoscuse, fără tragere de inimă, că era posibil ca Kristvin să nu-i fi fost chiar străin. Recunoscuse, în plus, că îi era frică de soţul ei şi nu ştia ce ar face el, dacă ar afla vreodată că îl înşelase, şi pe deasupra cu un islandez, deoarece avea o părere proastă despre localnici. Caroline întrebase dacă exista vreo şansă ca el să fi aflat deja despre aventura ei şi luase măsuri, însă femeia spusese că era exclus acest lucru. Ea şi Kristvin fuseseră extrem de precauţi. Era sigură că soţul ei nu ştia nimic despre infidelitatea sa.

Caroline îi ceruse lui Erlendur să se întâlnească toţi în spatele comandamentului, şi când el sosi, cele două femei îl aşteptau acolo. Se urcară în maşină, şi Caroline îi spuse să conducă până la terminalul internaţional de pasageri. El opri în parcare ca şi cum ar fi fost nişte cetăţeni obişnuiţi care veniseră să ia de la aeroport nişte prieteni sau nişte rude.

Caroline stătea pe bancheta din spate împreună cu femeia, Joan, care era durdulie şi blondă, cu o expresie blajină pe chip. Ea explică faptul că, uneori, serile îi ţinea locul prietenei ei, care era chelneriţă la Animal Locker, clubul din incinta bazei, cunoscut şi sub numele de Zoo. Acolo îl întâlnise pe Kristvin prima oară. Era acolo cu vreo doi prieteni, tot mecanici de zbor, credea ea, şi intraseră în vorbă la bar. El îi spusese că iubea Statele Unite, că îşi făcuse studiile acolo şi că i-ar plăcea să locuiască acolo într-o bună zi. Cu specializările lui ar putea să lucreze oriunde în lume şi credea că n-ar avea nicio problemă să-şi găsească o slujbă pe Pământul Făgăduinţei. I se oferiseră diverse posturi la linii aeriene importante, atunci când îşi terminase studiile, şi avea planuri mari. Era clar că se dădea rotund, că flirta cu chelneriţă de la Animal Locker.

— Deci voi doi aţi început să vă vedeţi după asta? întrebă Caroline.

— Ai promis că n-o să intri prea mult în detalii, zise Joan cu un uşor accent tărăgănat pe care Erlendur îl asocie cu Sudul îndepărtat.

Ea fuma când se urcase în maşină şi îşi aprinsese deja următoarea ţigară.

— Mai vedem în legătură cu asta.

— Nu, ai promis!

— Ştii că nu pot promite aşa ceva, zise Caroline. Nu cred că înţelegi cât de gravă este această…

— Ai promis…

— N-am promis nimic. Hai să auzim ce ai de spus, apoi vom şti mai bine cum stă treaba. Sunt sigură că poliţia islandeză îţi este foarte recunoscătoare pentru cooperare, adăugă ea, surprinzând privirea lui Erlendur.

El încuviinţă.

— Ce s-a întâmplat după ce v-aţi întâlnit la Animal Locker? întrebă el.

— El nu ştia că eram căsătorită, zise Joan. Nu i-am spus. Nu imediat. Ne-am întâlnit cam de vreo trei ori. O dată la hotelul din apropiere, în oraşul al cărui nume nu mi-l pot aminti niciodată.

— Keflavík?

— Acela. Apoi de două ori în apartamentul meu când Earl a trebuit să se ducă în Groenlanda. Earl este soţul meu, îi explică ea lui Erlendur.

— Nu era prima oară când îţi înşelai soţul, nu-i aşa? îi zise Caroline direct.

— De ce spui asta? întrebă Joan, cu o expresie surprinsă şi îngrijorată pe chip.

— E doar o bănuială, zise Caroline.

— Nu accept să fiu judecată de tine… Nu ştiu ce…

— Nu te judec. Departe de mine aşa ceva.

— Earl este…

Joan izbucni, şi Erlendur simţi că fierbe de furie.

— Târfă ce eşti! răbufni ea. Acum zece ani nu vi s-ar fi permis vouă, ăstora, să-mi vorbiţi în felul ăsta.

— Ce-ai spus? Cum m-ai numit?

— M-ai auzit bine!

— Pentru că sunt negresă? La asta te referi?

— Tu nu vorbeşti cu mine aşa! zise Joan.

Ea îşi stinse ţigara în scrumiera aflată pe uşa maşinii, pescui alta din pachet şi şi-o aprinse.

— Nicio cioară nu vorbeşte aşa cu mine!

— Vorbesc cu tine cum vreau. Curvă albă! se răsti Caroline. Să-mi fii recunoscătoare că nu te trimit la zdup pentru că nu respecţi un ofiţer de poliţie.

— Ar trebui să auzi cum vorbeşte Earl despre voi, ăştia. Vă urăşte.

— *Voi, ăştia?*

— Da, voi, ăştia.

— Ce e Earl? întrebă Erlendur, intervenind la repezeală. Aveai de gând să spui ceva despre soţul tău.

Joan îi aruncă lui Caroline o privire dispreţuitoare, înainte de a se întoarce către Erlendur.

— Earl nici măcar nu se uită la mine, zise ea, durerea răbufnindu-i în glas. Nu-mi dă niciodată atenţie. Nu există dragoste în el. Niciun fel de afecţiune. Eu mă străduiesc, însă el e mereu atât de rece şi nu ne petrecem niciodată timpul împreună. El mereu zboară în altă parte. Lucrurile sunt aşa de multă vreme şi e naşpa. Căsnicia noastră e un iad.

Erlendur nu se putea abţine să nu-i pară rău pentru ea, deşi avea impresia că ea mai ţinuse şi înainte acest discurs. Pentru urechile lui Kristvin, probabil.

— Deci asta justifică faptul că tu îţi faci de cap cu alţi bărbaţi? zise Caroline.

— Tu… tacă-ţi fleanca! Nu-i deloc aşa, zise Joan, uitându-se la Erlendur pentru înţelegere. Nu-mi fac de cap.

— Ia stai puţin, zise Caroline. Vrei să spui că nu vrei să te culci cu tovarăşii din marină ai soţului tău, aşa că îţi îndrepţi atenţia spre localnici, ca în cazul lui Kristvin? Islandezi care vin la Animal Locker să se distreze?

Joan o ignoră.

— Deci soţul tău, Earl, nu era în ţară ultima oară când l-ai văzut pe Kristvin? Aşa e? întrebă Erlendur, încruntându-se la Caroline pentru a o face să o lase pe Joan în pace.

— Nu, nu era. El e mereu plecat. Însă îl aştept să vină acasă în curând.

— Putem primi confirmarea acestui lucru? o întrebă Erlendur pe Caroline.

— Oo, poţi fi sigur că îmi voi aminti să verific chestia asta, zise Caroline.

— Kristvin a venit la tine cu maşina, nu-i aşa? zise Erlendur. Ultima oară când v-aţi întâlnit?

— Da, a parcat în faţa căminului alăturat şi am fost împreună vreo două ore. Cred că a plecat de la mine pe la unsprezece.

— Se ducea acasă după ce pleca de la tine?

— Cred că da, nu ştiu. Nu a menţionat altceva.

— Ai ştiut că i-au fost tăiate cauciucurile?

— Nu. N-am ştiut nimic despre asta, cred că asta s-a întâmplat cât timp a fost cu mine, zise Joan. Ascultă, trebuie să mă întorc la comandament.

Aproape că era să fac atac de cord când aţi ciocănit la uşa mea şi aţi început să mă întrebaţi de Kris şi am fost atât de supărată când am aflat…

— Oo, pentru numele lui Dumnezeu, nu începe să spui că l-ai iubit! zise Caroline.

— Ţine-ţi fleanca! zise Joan. N-ar trebui să calci în picioare sentimentele altora. Tu nu ştii cum sunt eu. Nu ştii nimic despre mine.

— Nu, asta-i sigur.

— Ştii cum se descurca Kristvin să facă rost de marijuana? zise Erlendur.

— Nu, zise Joan.

— Eşti sigură?

— N-am nici cea mai vagă idee de cum făcea rost de ea.

— Ştiai că folosea droguri?

— Nu.

— Şi bineînţeles că tu n-ai văzut niciodată ceva de genu' ăsta, zise Caroline.

— Taci! zise Joan. Nu vorbesc cu tine.

— Cum a intrat în acest club, Animal Locker? întrebă Erlendur, pornind maşina.

Era hotărât să o ducă înapoi pe Joan la muncă, înainte de a izbucni vreo încăierare pe bancheta din spate a maşinii.

— La ce te referi?

— Islandezii n-au nevoie de cineva de la bază care să garanteze pentru ei atunci când merg în astfel de locuri? Cum se numeşte…?

— Te referi la un sponsor?

— Da. Cine era sponsorul lui? Prima oară când v-aţi întâlnit?

— Nu-l cunoşteam, cred că tocmai fusese transferat aici, zise Joan, trăgând fumul în piept. „W", cred că a zis Kris. Asta-i tot ce ştiu. Cred că el i-a spus doar „W".

— „W"? Asta-i tot?

— Mda. N-am nici cea mai vagă idee de unde se ştiau. Nici cea mai vagă idee. Nu l-am văzut niciodată. Cred că a plecat între timp… până ce eu şi Kris am ajuns să ne cunoaştem mai bine.

— Ţi-a spus ceva despre acest „W"?

— Nu, zise Joan. Nu ştiu cine este. N-am idee.

— Este militar?

— Nu ştiu. N-are niciun rost să mă întrebaţi pe mine. Nu ştiu nimic despre tip.

— Acest club sau bar, Animal Locker – ce fel de loc este?

— Ce fel de loc? Păi, este cel mai elegant club al ofiţerilor; este pentru gradele superioare. Animal Locker este locul cel mai diferit din câte există. Este clubul din incintă şi există un motiv pentru care se numeşte Zoo. Acolo se întâmplă multe belele şi au loc multe încăierări. Băutura se serveşte în recipiente de plastic, întrucât cele de sticlă au devenit prea periculoase. Zoo este genu' ăsta de club. Întreab-o, zise Joan, arătând înspre Caroline. Vine şi ea pe-acolo câteodată.

27

Joan se dădu jos din maşină aproape de intrarea comandamentului, fără să spună la revedere, lăsându-i pe Caroline şi pe Erlendur în fumul stătut de ţigară. În timp ce se îndrepta către magazin, se întoarse şi le arătă degetul mijlociu, apoi se năpusti înăuntru, trântind uşa în urma ei. Erlendur presupuse că gestul acela îi era destinat lui Caroline, care urcă acum lângă el pe scaunul din faţă. Şi ea părea să creadă acelaşi lucru.

— Să te bag în mă-ta, târfă! zise ea.

— Purta perucă? întrebă Erlendur, gândindu-se la sora lui Kristvin.

— Mda, zici că e Dolly Parton în mizerie.

— Crezi că ar putea fi bolnavă?

— Pentru că poartă chestia aia pe cap? Probabil că da.

— Ar trebui să fii cu ochii pe ea, zise Erlendur. Mă îndoiesc că poţi crede vreun cuvânt din ceea ce spune.

— Niciun cuvânt, aprobă Caroline, şi, probabil, e ultima persoană care l-a văzut pe omul vostru în viaţă. Cu excepţia… o să-l verific şi pe soţul ei, să văd dacă tipa minte în legătură cu el.

— N-o arestăm, atunci?

— Nu, hai s-o mai lăsăm puţin să mai fiarbă în suc propriu, zise Caroline. O să stau eu cu ochii pe ea. Ai dreptate – nu poţi avea încredere în ea. Nu ştii ce să crezi.

— Deci mergi şi tu câteodată în acel loc, Animal Locker?

— Când şi când, zise Caroline. Am văzut-o şi pe Joan acolo de vreo două ori, pe lângă clienţi. E o curvă.

— Nu-ţi aminteşti să-l fi văzut şi pe Kristvin pe-acolo?

Caroline îl săgetă pe Erlendur cu privirea.

— Ţi-am mai spus – mi-ai arătat o poză de-a lui, îţi aminteşti?

— Dar pe „W”?

— Nu, zise Caroline mânioasă.

— Marion mi-a spus că n-ai vrut să ne ajuţi, zise Erlendur.

— Exact.

— Ce te-a făcut să te răzgândeşti?

— Nu ştiu. La început am crezut că Marion îmi cerea să-mi spionez prietenii, însă, când m-am gândit mai bine, mi-am dat seama că m-am

înşelat. Mă rog, lucrurile sunt atât de liniştite pe-aici, încât ar fi o schimbare plăcută. Şi am o bănuială în legătură cu tăntăloaica asta.

— Cu Joan?

— Am avut o presimţire că era stresată şi că ascundea ceva, atunci când am fost la ea în baracă. După ce am vorbit cu Marion, mi-am amintit de ea şi m-am gândit să-i mai fac o vizită, să o strâng cu uşa, iar ea a cedat pur şi simplu. Nu ştiu dacă într-adevăr v-am ajutat. Eu doar am vrut să aflu dacă ne-a minţit.

— Mai ştii şi alte cazuri… de soţii de militari care să umble după bărbaţi islandezi?

— De obicei e invers, zise Caroline. Joan e o surpriză în acest sens.

— Însă nu în alte sensuri?

— Nu, zise Caroline, râzând şi dezvăluindu-şi dinţii albi. Restul este exact aşa cum te-ai aştepta.

— Dacă spune adevărul, în acea seară Kristvin a plecat de la ea şi şi-a găsit maşina cu cauciucurile tăiate, însă nu s-a reîntors la ea. Şi apoi ce s-a mai întâmplat…?

— Cred că s-a întâlnit cu cineva.

— Întâmplător? Sau a fost ceva planificat? Unde se ducea? Oare îl aştepta cineva când a plecat de la Joan? Aceeaşi persoană care i-a tăiat cauciucurile?

Caroline se uită pe geam.

— Ai putea să-i dai de urmă acestui „W” pentru noi? întrebă Erlendur. Există vreo posibilitate să aflăm cine este?

— Pot încerca. N-am auzit niciodată de cineva pe nume „W” pe aici, însă asta nu înseamnă nimic. Aş putea căuta printre membrii personalului bazei nume care încep cu această literă.

— Sper să nu ai probleme din cauza asta, zise Erlendur, după o pauză.

— Nu, ar trebui să fie în regulă. Tipii detaşaţi aici sunt o gaşcă paşnică, indiferent ce credeţi voi.

— N-am zis niciodată că n-ar fi.

— Marion mi-a spus că eşti împotriva faptului că armata se află aici.

— E cu totul altceva. Nu am nimic personal cu oamenii.

— Atunci probabil că n-am înţeles eu bine, zise Caroline. Vezi tu, aici am crezut că luptăm împotriva unui duşman comun.

— Şi cine ar trebui să fie acel duşman?

— Oh bine, deci tu nu-i priveşti pe ruşi ca pe un duşman? Şi ce zici despre disputa cu pescuitul, de-acum câţiva ani? După câte am înţeles, guvernul american a trebuit să intervină şi să-i convingă pe englezi să cedeze. Voi nici măcar n-aveţi armată proprie.

— La asta mă refer, zise Erlendur.

— Pardon?

— După părerea mea, ar fi mai bine dacă ne-am rezolva singuri problemele în loc să ne dăm bine pe lângă mari puteri militare, aşa cum e a voastră, a americanilor. Asta cred eu.

— Atunci aveţi nevoie de armată proprie.

— Nu, n-avem nevoie de armată. N-am avut niciodată nevoie de armată. Vom pierde toate războaiele, însă cel puţin le vom pierde cu onoare.

— Eşti ciudat, zise Caroline. Cu tot respectul.

— Probabil că ai dreptate, zise Erlendur.

— Crezi că sunteţi mai buni ca noi?

— Mai buni? Nu – de unde ţi-a venit ideea asta?

— Nici voi nu sunteţi îngeri, să ştii, zise Caroline. Voi sunteţi ocupaţi să introduceţi droguri în bază, aşa cum soldaţii sunt ocupaţi să le scoată din bază. Schimbaţi drogurile pe bere, alcool şi ţigări. Chiar şi pe carne de curcan şi şuncă, pentru numele lui Dumnezeu! Ştim de multă vreme treaba asta.

— Da, şi noi ştim. Nu judec pe nimeni.

— Eşti sigur că vrei să vă ajut?

— Bineînţeles. Atitudinea mea personală faţă de bază nu contează.

— Ei bine, poate că pentru mine contează, zise Caroline, şi Erlendur îşi dădu seama că o enervase. Poate că am ceva de spus în legătură cu asta. Nu ştiu dacă vreau să mă implic mai mult decât am făcut-o deja şi dă-mi voie să-ţi spun că mi-e lehamite de toată porcăria asta cu furişatul. M-am săturat! Nu ştiu de ce m-am lăsat târâtă de voi în chestia asta. Pur şi simplu nu înţeleg.

Caroline deschise portiera din dreapta, păşi afară, o trânti, astfel încât toată maşina se zgudui, şi plecă nervoasă.

Erlendur conduse înapoi în Reykjavík, adâncit în gânduri, dezbătând în sinea lui dacă ar fi mai bine sau nu ca, în acest stadiu, să alerteze autorităţile bazei în legătură cu ce scosese ancheta la iveală şi să le solicite din nou ajutorul. Privind retrospectiv, cu greu se mai putea aştepta ca să facă faţă

Caroline singură unei anchete întreprinse de poliţia islandeză. Însă ea făcuse deja progrese considerabile şi scosese la lumină informaţii pe care islandezii fără îndoială le-ar fi putut obţine mai greu, dacă nu chiar deloc. Era un intermediar important. Preocuparea principală a lui Erlendur era posibilitatea ca nu cumva ei să o pună în pericol. N-avea nicio idee la ce fel de pericol era posibil să fie expusă, de vreme ce n-avea niciun criteriu după care să judece acest lucru. Era complet pe dinafară în legătură cu ceea ce se întâmpla în spatele gardului de sârmă ghimpată din Midnesheidi. Tot ce ştia era că majoritatea membrilor personalului, dacă nu chiar toţi, erau înarmaţi, în timp ce ofiţerii de poliţie islandezi, ca el, n-aveau nici măcar permis de portarmă.

Pornind radioul pe ştiri, se pomeni imediat transpus într-o lume diferită şi mai familiară. Încă era nevoie voluntari care să pornească în căutarea celor doi bărbaţi dispăruţi în mlaştinile din Eyvindarstadir. În zonă, se iscase un viscol năprasnic. Era şi un interviu cu un fermier bătrân care cunoştea mlaştinile, şi acesta nu încercă deloc să prezinte un scenariu optimist. În condiţii vitrege ca acestea, explica el, singura şansă a bărbaţilor consta în căutarea unui adăpost în vreuna dintre numeroasele colibe de ciobani care populau munţii.

Erlendur opri radioul şi îl trecu un fior binecunoscut pe şira spinării în timp ce se gândea la cei doi bărbaţi care se luptau să supravieţuiască în mlaştini.

28

Uşa se deschise după un timp îndelungat şi bărbatul se uită fix la Erlendur de parcă ar fi fost complet neobişnuit cu vizitele. Erlendur ciocănise de trei ori şi voia să plece, când, în cele din urmă, uşa se deschise cu un uşor scârţâit, bărbatul apăru şi îşi privi vizitatorul fără să vorbească. Secundele se scurseră, până ce Erlendur nu mai putu suporta şi rupse tăcerea.

— Eşti Rasmus?

— Cine… Ce vrei?

— Caut informaţii despre o fostă vecină de-a ta, o fată pe nume Dagbjört.

Bărbatul continuă să se uite fix la el, fără să spună niciun cuvânt. Casa n-avea număr sau plăcuţă cu numele ca să ştii cine locuieşte acolo. Lângă ea era construit un garaj, însă nu se vedea nici urmă de maşină. Peticul de grădină din faţă era la fel de sălbatic şi neîngrijit ca şi acea porţiune pe care Erlendur o văzuse de la fereastra camerei lui Dagbjört. Aspectul neîngrijit se extindea şi la clădirea de două etaje care, în mod evident, nu mai suferise nicio reparaţie de ani de zile. Rugina lăsase dâre pe zidul de la balustrada de metal de la balconul de sus şi mai erau pete de rugină şi sub ferestre. Buruienile încolţiseră în jgheaburile înfundate. Era imposibil să vezi în interiorul casei, deoarece draperiile groase obturau toate ferestrele, soioase şi ele. Erlendur descoperise că imobilul fusese înregistrat pe numele a doi proprietari, o daneză pe nume Margit Kruse, care murise cu aproape un sfert de secol în urmă, şi fiul acesteia, Rasmus. El era acum singurul proprietar şi trăia acolo singur, necăsătorit şi fără copii, din câte ştia Erlendur.

— Dagbjört? zise bărbatul în cele din urmă, de parcă numele îi spunea ceva vag şi încerca să şi-l aducă aminte.

— Locuia alături, zise Erlendur. A dispărut în 1953. Locuiai aici pe-atunci, nu-i aşa? În 1953?

Bărbatul nu răspunse şi lui Erlendur îi trecu prin minte că probabil se gândea cum să scape de acest străin, cu un minim de efort. Ceea ce nu era neapărat un comportament anormal sau suspicios. Era un lucru absolut firesc pentru pustnici precum Rasmus să dorească să fie lăsaţi în pace. Erlendur avea o oarecare simpatie pentru astfel de oameni.

— Îţi aminteşti de ea? întrebă el.

— Ce… De ce vrei să ştii?

Erlendur îi explică scurt că mătuşa lui Dagbjört îl trimisese să încerce să rezolve misterul dispariţiei nepoatei sale. În timp ce vorbea, îl studie pe Rasmus mai îndeaproape. Avea în jur de cincizeci şi cinci de ani, era cam cu zece ani mai în vârstă decât Dagbjört. Părul încărunţit i se lipise de ţeastă de slinos ce era. Faţa lui îngustă avea o tentă albicioasă, iar gura-i era mică şi feminină, cu buze atât de subţiri, încât păreau aproape invizibile. Acestea abia dacă se mişcau atunci când vorbea, cu toate că, din când în când, se depărtau suficient de mult, încât să scoată la iveală nişte dinţi de o culoare galben-maronie. Era îmbrăcat cu pantaloni negri şi jerpeliţi, care luceau în genunchi, susţinuţi de bretelele aşezate peste o cămaşă boţită de culoare maro. În picioare purta papuci de pâslă. Cu toate că ceea ce ieşea cel mai mult în evidenţă dintre toate erau ochii mari şi bulbucaţi pe acel chip alb, părând duri şi strălucitori ca două bile de marmură. Erlendur se întrebă dacă ochii vicleni care îl măsurau din cap şi până în picioare erau aceiaşi ochi care, odinioară, priviseră atent de dincolo de grădina din spate în camera lui Dagbjört.

— În fine, încheie Erlendur, m-am gândit că poate stăm de vorbă câteva minute. Eraţi vecini şi…

— Nu, nu cred, zise Rasmus. Mi-e teamă că nu te pot ajuta. La revedere!

Închise uşa, şi Erlendur rămase acolo, în prag, câteva clipe, întrebându-se dacă să bată din nou sau nu. Se hotărî să renunţe. Va trebui să folosească alte metode dacă avea de gând să-l determine să vorbească. În loc să se întoarcă în stradă, Erlendur se duse în grădină şi se aşeză în locul de unde putea zări fereastra lui Dagbjört printre brazi. De jos nu putea vedea mare lucru din acea cameră, cu excepţia tavanului. Erlendur se întoarse şi se uită la casa lui Rasmus. Avea două ferestre mari la etaj pe latura care dădea înspre casa lui Dagbjört. De acolo, fireşte că ar fi fost mai uşor să vadă în dormitorul ei atunci când brazii erau mai mici. Erlendur observă cum perdelele de la parter se mişcă. Rasmus îl urmărea, pregătit, din câte se părea, să permită ca acest act grosolan de încălcare a proprietăţii să aibă loc fără niciun fel de obiecţie. Erlendur scoase paginile jurnalului. Citi din nou nedumerirea din comentariile fetei referitoare la comportamentul bizar al bărbatului de alături, care pândea în întuneric, spionând-o. Ascuns acolo, în umbră, în timp ce ea se pregătea de culcare. Reciti întrebarea pe care o notase pe hârtie, şi apoi o ascunse în locul secret din camera ei: *Ce face?*

— Vrei, te rog, să pleci din grădina mea?

Ridică privirea şi văzu că Rasmus deschisese uşa din spate.

— Îmi încalci proprietatea.
— Probabil că ai cunoscut-o pe Dagbjört, zise Erlendur.
— Asta nu-i treaba ta, zise Rasmus. Ieşi din grădina mea! Ieşi înainte să chem poliţia!
— Eu *sunt* poliţia, zise Erlendur.
— Ce?
— Sunt detectiv. Tot ce vreau e să am câteva vorbe cu tine despre Dagbjört, cu toate că trebuie să spun că atitudinea ta este foarte stranie.
— Cum adică stranie?
— Sau poate că ar trebui să mă întorc cu întăriri, cum ar fi un ordin judecătoresc şi un mandat de arestare.
— Un mandat de arestare? Cum adică? Pentru mine? Întăriri?
Erlendur încuviinţă, simţindu-se ruşinat de vorbele sale. Era atât de uşor să profite de temerile pustnicului! Să se folosească de vulnerabilitatea pe care o detectase în ochii bulbucaţi ai bărbatului şi pe faţa plată şi lipsită de viaţă; de solitudinea care nu suporta să-i fie violată.
— Erai vecinul lui Dagbjört, zise Erlendur. Fereastra ei de la dormitor dă înspre casa ta. I-ai fi putut urmări toate mişcările.
Rasmus se retrase din nou în casă.
— Ai cunoscut-o bine? întrebă Erlendur.
Fără alt cuvânt, Rasmus Kruse închise uşa din spate şi trase perdeaua. Erlendur rămase unde se afla, fără să dea semne că ar vrea să plece. Trecură minute bune până ce văzu din nou perdelele mişcându-se, apoi uşa se deschise şi capul lui Rasmus ieşi în afară.
— Ţi-am spus să ieşi din grădina mea! strigă Rasmus, părând tulburat. Ieşi afară! Pleacă de-aici!
Erlendur rămase nemişcat.
— Putem foarte bine să stăm de vorbă şi aici în grădină, zise Erlendur, încercând să pară amabil. Nu mă deranjează. Vreau doar să-ţi pun câteva întrebări, asta-i tot. Nu ştiu de ce reacţionezi aşa.
— Nu sunt obişnuit cu vizitele, zise Rasmus, ceva mai puţin agitat acum.
— Asta-i evident. Şi chiar înţeleg.
— Atunci n-ai vrea, te rog, să pleci? Chiar nu cred că te pot ajuta.
— Ţi-o aminteşti bine pe Dagbjört?
— Da, mi-o amintesc.
— Aş putea vorbi cu tine despre ea câteva clipe? întrebă Erlendur. Nu durează mult.

Rasmus rămase în cadrul uşii, mai palid ca niciodată, reflectând la asta. Erlendur n-avea nicio idee din ce trăia, însă, judecând după înfăţişarea şi starea casei, nu putea fi prea înstărit.

— Ce vrei să ştii?

— Orice îmi poţi spune.

Rasmus se gândi din nou.

— Am remarcat-o de îndată ce eu şi mama ne-am mutat aici, zise el. Asta a fost cam cu doi ani înainte de…

— Înainte de a dispărea, termină Erlendur propoziţia.

Rasmus încuviinţă.

— Era întotdeauna înconjurată de viaţă. Avea multe prietene şi obişnuiau să asculte muzică şi să iasă în oraş, să meargă la petreceri şi chestii de genu' ăsta. Se distrau atât de tare, însă mami… mama mea zicea că ele erau…

Se întrerupse, simţind probabil că spusese prea multe.

— Ce zicea mama ta?

— Nu contează.

— Nu era de acord cu purtarea lui Dagbjört?

— Nu-i plăceau toată distracţia şi jocurile lor, zise Rasmus. Aşa era pe vremea aia. Ea n-avea timp pentru genu' ăsta de lucruri. Doamna Kruse – mama mea. Nu credea că se cuvenea ca tinerele să iasă în oraş şi să se distreze atât de mult. Ea nu era aşa, înţelegi. Vedea lucrurile diferit.

— Însă Dagbjört şi prietenele ei nu erau chiar atât de tinere, nu-i aşa? întrebă Erlendur.

— Mama credea că erau. Ea zicea că erau uşuratice şi târfe şi îmi interzicea să am de-a face cu ele.

— Şi ai avut de-a face cu ele?

— Nu, niciodată, zise Rasmus cu emfază. N-am avut niciodată.

— Tu şi mama ta n-aţi avut niciun fel de contact cu vecinii voştri?

— Nu… asta e, obişnuiam să ne salutăm, însă mama mea nu voia să avem prea multe contacte cu ei. Doamna Kruse prefera să fie lăsată în pace.

— Deci tu n-ai vorbit niciodată cu Dagbjört?

— Nu. Nu des.

— Doar tu şi mama ta locuiaţi în această casă la momentul respectiv?

— Da.

— Doar tu şi mama ta?

— Da. Nu, asta e, mama a murit cu aproape şase luni înainte de chestiunea cu fata.

— Şi tu ai locuit singur de-atunci?
— Da.
— Şi tatăl tău?
— S-au despărţit când eram copil. Nu prea îmi amintesc de el decât ca musafir în casa mamei mele. Apoi n-am mai ştiut nimic de el. Mama mi-a spus că s-a mutat în străinătate.
— Este în viaţă?
— Foarte posibil. Nu ştiu.
— Şi nu te interesează să afli?
— Nu. Deloc. Ai terminat?
— Da, aproape, zise Erlendur. Erai acasă în dimineaţa în care a dispărut Dagbjört?
— Mdaaa, zise Rasmus încet.
— Ai văzut-o când a plecat spre şcoală?
— Nu.
— Eşti sigur?
— Da.
— Însă o vedeai uneori, nu-i aşa? Plecând către şcoală?
— Uneori.
— Însă nu în acea dimineaţă?
— Nu.
— Stai bine cu memoria? La urma urmelor, a fost acum mult timp şi…
— Da. Nu e uşor să uiţi. Atunci când oamenii dispar în felul acesta.
— Ştii dacă avea un iubit?
— Un iubit? Nu.
— Ai văzut vreodată pe cineva plimbându-se prin jurul casei, supraveghindu-i casa în vreo seară?
— Nu. N-am văzut niciodată pe nimeni. De ce, crezi că…? Îi supraveghea cineva casa? N-am observat niciodată.
— Ai văzut vreodată vreun tânăr din Camp Knox hoinărind pe strada asta?
— Nu, n-am văzut… n-am băgat de seamă, însă a trecut atât de mult timp, şi totul este… mai uiţi… şi… şi eu nu cunoşteam niciun tânăr din Camp Knox. Doamna Kruse nu mi-ar fi permis acest lucru. Zicea că nu erau decât nişte scursori, majoritatea.
— Dar tu?
— Eu?

— Erai interesat de Dagbjört?
— Eu? Oh, nu! Nu, deloc.
— Vedeai ce făcea serile?
— Serile?
— O vedeai, uneori, serile?
— Nu, e… eu… eu nu eram interesat de ea.
— O vedeai, uneori, serile, atunci când era singură în camera ei?
Rasmus părea uluit de această întrebare.
— Crezi că ea te vedea? întrebă Erlendur. Crezi că ea vedea ce făceai tu?
Rasmus îşi ascunse cu dificultate stupoarea în momentul în care, brusc, îşi dădu seama că toate aceste întrebări îl vizau pe el. Ochii săi proeminenţi se bulbucară şi mai tare şi chipul îi era îngrozit de stupoare şi teamă. Se retrase în casă.
— N-am timp de asta, îl auzi Erlendur mormăind, apoi adăugă, cu o voce joasă şi rugătoare, pe când uşa se închidea: Te rog să pleci şi să nu te mai întorci niciodată.

Ceva mai târziu, Erlendur stătea pe trotuar lângă un gard înalt de lemn, privind înspre un loc de joacă şi urmărindu-i pe oamenii care veneau să-şi ia copiii de acolo. Bunicile în pardesie şi cu baticuri pe cap, cu poşetele pe braţ. Mamele în hanorace şi bluze înflorate. Ele mai zăboveau pe-acolo, fumau şi o ţigară. Era şi tatăl ciudat acolo. Unii dintre copii se jucau cu tinerele ajutoare care li se alăturaseră în groapa de nisip, la leagăne sau în balansoare, conştiente că, în curând, locul de joacă se va închide, şi ele vor fi libere să plece acasă. Auzi vocile mamelor, ţipetele copiilor şi o privi pe supraveghetoare consolând-o pe fetiţa care se rănise căzând dintr-un balansoar. Femeia îi scutură praful de pe pantalonii impermeabili de culoare roşie şi îi spuse că era în regulă, apoi o duse la groapa de nisip şi o încurajă să se joace cu copiii care construiau acolo un castel de nisip. Fetiţa, care avea cinci ani, uită imediat de suferinţa ei şi începu să vâre nisip într-o găletuşă verde de plastic. El văzu că supraveghetoarea era cu ochii pe ea, ca şi cum nu ar fi vrut ca fetiţa să fie lăsată pe dinafară. Erlendur observase că fetiţa avea tendinţa să hoinărească pe-acolo de una singură.
O urmări învârtindu-se de colo-colo în groapa cu nisip, apoi se întoarse şi plecă de-acolo cu inima grea. O cunoştea bine pe fetiţă, însă se gândea că ea, probabil, începea deja să îl uite. Era numai vina lui. Într-o zi spera că ei ar putea fi prieteni, astfel încât să nu mai fie nevoit s-o urmărească de

departe, de parcă ar fi fost un proscris. Din când în când, se mai oprea pe-acolo, aşa ca acum, însă nu vorbea cu nimeni, în special nu cu fetiţa, pentru că nu voia să provoace neplăceri. Şi nici nu stătea prea mult pe-acolo, de teamă ca oamenii să nu-l confunde cu vreun pervers.

Erlendur îşi îndreptă umerii şi se duse spre maşină, gândindu-se la fetiţă, la el însuşi şi la cât de mult încurcase lucrurile. Într-o zi spera să aibă ocazia să-i explice fiicei lui cine era el şi de ce trebuise să plece.

29

Când Erlendur se întoarse la biroul din Kopavogur, fu informat că Marion voia să-l vadă. Marion era încă bolnav, şi Erlendur trebui să primească indicaţii cum să ajungă la el acasă, deoarece nu mai fusese acolo niciodată. Era ceva neobişnuit să fie invitat acasă la el. Cel puţin, era prima oară când Erlendur auzea de asta şi nu ştia la ce să se aştepte. Simţise întotdeauna că, la fel ca şi el, Marion prefera să nu amestece viaţa personală cu munca.

Se apropia ora cinei şi lui Erlendur îi era foame pentru că nu mâncase nici la prânz, aşa că, înainte de a se îndrepta spre casa lui Marion, trecu pe la Skúlakaffi şi îşi luă la pachet miel sărat cu cartofi şi napi. Se întorsese deja la maşină în momentul în care îi dădu prin minte că era posibil ca şi Marion să fi vrut ceva de mâncare, aşa că se întoarse şi comandă un sendviş la pachet. Darul acesta păru să fie pe gustul lui Marion.

— Mulţumesc, dar nu trebuia, zise Marion acceptând cutia cu sendvişul.

— Mă gândeam că poate ai dori să mănânci ceva, zise Erlendur. Singurele sendvişuri pe care le aveau erau cu creveţi.

El aruncă o privire în jurul lui prin apartament şi observă o sticlă deschisă cu vin de Porto pe masă.

— Te simţi mai bine?

— Încep să mă simt mai bine.

Din câte se vedea şi după rafturile de cărţi, Marion era un cititor avid. Fiecare perete era înţesat cu rafturi de cărţi, de la lucrări străine şi mari de referinţă, în multe volume, şi până la colecţii subţiri de versuri islandeze, care se remarcau ici şi colo printre cotoarele zdrenţăroase de hârtie. Saga islandeze stăteau alături de romane de dragoste; folclorul islandez se pierdea printre biografiile străine şi romanele poliţiste traduse, lucrările despre istoria naturală şi orice formă de artă, de la balet la muzică barocă. Totul era perfect ordonat pe rafturi, şirurile perfect egale erau o plăcere pentru ochi, mărturie a faptului că Marion lucrase odinioară la Biblioteca Municipală. Efectul general era sporit de nenumăratele mici bibelouri, aranjate în faţa cărţilor, unele din porţelan delicat, pictat manual, altele dintr-o ceramică mai grosolană sau lemn, rezultând în cea mai variată colecţie de bibelouri. Marion observă cum privirea lui Erlendur zăboveşte pe aceste suvenire.

— O veche prietenă de-a mea, o femeie care obişnuia să călătorească mult, mi-a trimis aceste ornamente de-a lungul multor ani, zise Marion. Nu sunt două la fel şi nici nu provin din acelaşi loc.

— Obişnuia? A renunţat acum?

— Alaltăieri am primit o scrisoare, care mă informa că a murit, zise Marion. Vestea a venit ca un şoc. Eu… eu nu mă aşteptam.

— Înţeleg, zise Erlendur. Nu prea te-ai simţit în stare să vii la muncă.

Ochii îi căzură pe fotografia unui bărbat mai în vârstă în costum negru, care stătea la o masă. Lângă fotografie ardea o lumânare, într-un mic suport confecţionat din lavă.

— Un prieten de-al meu, zise Marion. Se bucura de neobişnuitul nume de Athanasius. A murit cu ani în urmă. Te-ai întâlnit cu Caroline? Am auzit că ai fost la bază.

Erlendur încuviinţă şi îl puse pe Marion la curent în legătură cu întâlnirea cu Caroline, cu chelneriţa Joan, povestindu-i despre relaţia ei cu Kristvin şi despre faptul că Kristvin fusese, după toate aparenţele cu ea în seara în care îşi pierduse viaţa. Nu mai avea cum să folosească de-acum Corolla, aşa că, probabil, trebuise să plece pe jos şi se presupunea că fusese atacat de aceiaşi indivizi, care îi sabotaseră maşina. Erlendur recunoscu că el şi Caroline avuseseră o opinie diferită în legătură cu prezenţa armatei şi că nu ştia dacă tipa îi va mai ajuta.

— A fost o mişcare deşteaptă din partea ei că a găsit-o pe acea femeie, pe acea Joan, atât de repede, zise Marion. Ne-a făcut o favoare. Ar trebui să ne străduim să o mulţumim. Încearcă să nu te cerţi cu ea degeaba.

— Bineînţeles. Eu chiar m-am străduit, însă e destul de temperamentală şi ştie ce vrea. Sper să vrea să verifice un nume pentru noi – bărbatul despre care a pomenit Joan, care era la Animal Locker împreună cu Kristvin. Mă rog, eu i-am spus „nume” – Kristvin a făcut referire la el drept „W”.

— W?

— Asta-i tot ce avem, zise Erlendur. Caroline a zis că nu sunt prea multe chestii pe care să ne putem baza, însă sunt şanse ca el să fie membru al Forţei de Apărare sau cel puţin să aibă legătură cu aceasta.

— Şi soţul lui Joan nu era în ţară?

— Aşa susţine ea. Caroline are de gând să verifice şi chestia asta. Numele lui e Earl Jones şi, dacă e să dăm crezare spuselor lui Joan, nu-i prea acordă multă atenţie. Ea cam are obiceiul de a spune ce gândeşte.

— Ca mulţi dintre americani, zise Marion.

— Probabil că e şi rasistă, judecând după felul în care s-a luat de Caroline, zise Erlendur.

— Ah?

— Aproape că s-au încăierat. Joan a crezut că-i vorbea de sus.

— Probabil Caroline a avut multă bătaie de cap cu voi doi, zise Marion. Chiar îmi pare rău pentru ea.

— Hmm. Deci, crezi că Kristvin era urmărit deja la bază? Cei de acolo îi ştiau toate mişcările? Ştiau de Joan?

— M-am tot gândit la ce ne-a spus ciudatul ăla de Rúdólf. Şi dacă Kristvin a descoperit în acel hangar dovezi în legătură cu livrarea de arme? Ceva extrem de important, care ar fi făcut într-adevăr valuri, dacă ar fi existat scurgeri de informaţii. Şi dacă nu cumva a atras atenţia asupra sa pentru că a pus întrebări incomode? Oare informaţiile în legătură cu livrările de arme ar fi putut fi atât de incomode, încât ei chiar să fi fost pregătiţi să-i închidă gura lui Kristvin?

— Acolo în Midnesheidi, parcă ar fi cu totul altă ţară, zise Erlendur. Ce ştim noi despre cum aranjează ei lucrurile? Vezi Vietnamul. Sau afacerea Watergate. Ce ar trebui noi să gândim?

— Apropo, bei vin de Porto? E tot ce am, zise Marion, turnându-şi alt pahar de vin.

— Nu, mulţumesc.

— Au trimis un om pe lună, sublinie Marion.

— Sigur, nu încerc să minimalizez realizările lor.

Erlendur îl sprijinise mult pe Marion, cu toate că acesta nu recunoştea niciodată acest lucru. De când se alăturase Brigăzii Omucideri, i se dăduse mână liberă, cu toate că Marion fusese mereu cu ochii pe ce făcea el şi, uneori, îi critica activitatea într-o manieră pe care Erlendur o găsea pedantă, chiar de-a dreptul dură. Deci era o surpriză să se pomenească în camera lui de zi aşa, deodată. Nu ştia ce făcuse ca să câştige această onoare şi nici nu întrebă.

— Cum progresează celălalt caz? întrebă Marion.

— Te referi la Dagbjört?

— Da.

Erlendur căută prin buzunar după paginile pe care le găsise în dormitorul fetei şi i le înmână.

— Am găsit astea ascunse în camera ei. Casa e de vânzare şi mi-au dat voie să arunc o privire. Vecinul la care se pare că face referire locuieşte încă

alături. E un ciudat. A crescut singur cu maică-sa… Doamna Kruse, după cum o numeşte el.

Marion citi paginile de două ori.

— E voyeur?

— L-am întrebat asta direct, zise Erlendur, şi mi-a trântit uşa în nas. Numele lui e Rasmus. Rasmus Kruse. Mama lui era daneză. N-are cazier, nu că asta ne-ar spune prea multe despre el. Vreau să-i las timp de gândire, înainte de a-i mai face o vizită.

— Îi era frică de el, zise Marion, uitându-se la pagini, însă nu voia să spună nimănui.

— Probabil că-i era jenă.

— Era în mod evident destul de inocentă. Părea atât de uluită!

— Da. Nu înţelegea ce avea el de gând. Fii atent, un comentariu succint ca ăsta nu-i cine ştie ce.

— Deci nimeni nu ştia? Că acest bărbat o spiona?

— Nu, mă îndoiesc, zise Erlendur. Presupun că Dagbjört nu le-a dezvăluit niciodată părinţilor sau prietenelor ei de asta. Şi numele bărbatului nu apare nicăieri în dosarele cazului. Se pare că nu l-a interogat nimeni sau, dacă au făcut-o, nu e nicăieri consemnat.

— Bineînţeles că nu poţi interoga pe toată lumea.

— Nu poţi, e adevărat.

— Aceasta e o descoperire destul de importantă, zise Marion, dându-i paginile înapoi lui Erlendur. I-ai spus mătuşii ei?

— Nu, nu încă. Vreau să analizez mai bine chestia asta, ca să nu-i dau speranţe deşarte.

— Ai dreptate, zise Marion, ochii săi zăbovind meditativ asupra micilor figurine de pe rafturile de cărţi. Nu e cinstit să dai speranţe deşarte.

30

Se pare că nu avea niciun rost să-i mai reţină pe Ellert şi pe Vignir. În ciuda negării lor continue în privinţa comiterii unui delict, urmau să fie acuzaţi, aşa că nu mai erau motive pentru a-i ţine închişi. Urmau să fie puşi sub interdicţie de călătorie, până apăreau în faţa instanţei. Rânjiră la Erlendur în timp ce părăseau închisoarea Sídumúli, de parcă ar fi repurtat o victorie importantă împotriva poliţiei. Erlendur era foarte fericit să se uite după ei plecând.

Când se întoarse în Kópavogur, îl aştepta un mesaj: s-o sune pe Caroline. Ştia numărul ei de la muncă, însă nu recunoscu numărul pe care i-l lăsase de data asta. Se dovedi că era telefonul ei de acasă. Ea răspunse imediat ce telefonul sună o singură dată.

— În ce dracu' m-aţi băgat? zise ea în momentul în care auzi vocea lui Erlendur.

— De ce, ce s-a întâmplat?

— Trebuie să te văd. Nu aici la bază. În sat.

— Sat? Adică în Keflavík?

— Mda, Keflavík. Cunoşti locul?

— Nu foarte bine, recunoscu Erlendur.

— Să ne vedem lângă terenul de fotbal, zise Caroline. În parcare. Ar trebui să-l poţi găsi. Ia-o din loc. Acum!

Ea închise, şi Erlendur rămase zgâindu-se la receptor, fără să ştie ce-l lovise. Caroline părea foarte agitată la telefon, slobozind cuvintele într-o şoaptă frenetică. Credea că detectase o reală teamă în glasul ei.

Asta se întâmpla în ziua de după vizita la Marion, care încă nu se simţea în stare să se reîntoarcă la serviciu, aşa că Erlendur conduse până în Keflavík singur, ignorând limita de viteză. Nu minţise când spusese că nu cunoştea oraşul, aşa că, după ce conduse fără ţintă în susul şi în josul străzii principale, opri un pieton care îi dădu instrucţiuni cum să ajungă la terenul de fotbal. Când sosi, în parcare erau doar câteva vehicule şi o văzu pe Caroline ieşind dintr-unul şi îndreptându-se către el. Ea deschise cu putere uşa din dreapta şi urcă în maşină.

— Condu undeva afară din oraş, zise ea.

— Ce este? De ce-ţi este frică?

— Hai să plecăm!

Caroline purta o jachetă de armată cu gluga trasă pe cap. Avea un guler de blană care aproape că-i ascundea faţa în întregime. Niciunul nu spuse o vorbă în timp ce Erlendur îşi croi drum către o şosea care ducea spre ieşirea de vest a oraşului şi, în cele din urmă, ajunseră la o plăcuţă care indica drumul către Sandgerdi şi Gardur. El optă pentru Gardur şi continuară să meargă într-o tăcere tensionată, până ce, în cele din urmă, el opri lângă farul Gardskagi. Dincolo de acesta, talazuri albe şi înspumate se spărgeau de stânci şi ei puteau auzi răsunetul acestora în timp ce se rostogoleau către ţărm.

— Este totul în regulă? întrebă Erlendur cu precauţie, de îndată ce opri motorul.

— N-ar fi trebuit niciodată să mă implic în asta, zise Caroline.

— În ce?

— În cazul vostru – ce crezi? Ar fi trebuit să las lucrurile în pace.

— Ce se întâmplă?

— A ieşit mare tam-tam, asta e, zise Caroline, răsucindu-se pe locul ei pentru a se uita prin lunetă să vadă dacă nu cumva fuseseră urmăriţi.

Făcuse acest gest de mai multe ori în timp ce călătoriseră cu maşina.

— Am un prieten care lucrează la Washington în Serviciul de Spionaj Militar, explică ea. L-am sunat pentru că e un fost iubit de-al meu şi am încredere în el, şi oricum nu credeam că informaţia pe care i-o solicitam era mare scofală. Însă a devenit destul de agitat şi a vrut să ştie de ce îl sunam tocmai din Islanda să-l întreb despre o linie aeriană pe nume Northern Cargo Transport. Voia să ştie unde găsisem eu numele ăsta, de ce întrebam de el, ce intenţionam să fac cu informaţia şi dacă ofiţerii mei superiori ştiau sau nu despre anchetele mele. Ofiţerii mei superiori! Şi el e prietenul meu! L-am întrebat dacă avea de gând să-mi facă raport. Asta l-a făcut să se oprească.

— A ştiut imediat despre ce vorbeai? întrebă Erlendur.

— Imediat. Are o poziţie destul de importantă şi mi-a spus mai demult că are acces la tot felul de informaţii. Voia să ştie dacă eram la birou şi, când am spus că eram, mi-a cerut să mă duc acasă. Şi-a notat numărul meu şi a zis că o să mă sune acasă. Înţelegi ce vreau să spun? Este o astfel de situaţie. A trebuit să schimbăm telefoanele. Îşi face griji ca nu cumva să fi fost ascultaţi, şi eu n-am făcut altceva decât să pomenesc numele acelei linii aeriene.

— L-ai sunat la muncă?

— Nu, acasă. Se pregătea să plece la birou.
— Te-a sunat înapoi?
Caroline încuviinţă şi reglă oglinda retrovizoare, astfel încât să poată vedea mai bine în spate.
— Când a sosit la birou. I-am spus că…
— Stai puţin, tu chiar crezi că ai putea fi în pericol? întrebă Erlendur.
— Nu ştiu. Mi-a spus să-mi păzesc spatele şi să stau departe de voi. Să uit de Northern Cargo Transport şi de toată porcăria asta.
— Iubitul tău?
— Nu e iubitul meu, zise Caroline. Este fostul. Încearcă să ţii pasul cu ce-ţi spun.
— Şi cine ar trebui să te urmărească?
— Chiar am fost foarte prudentă. N-am spus nimănui că vă ajut, cu excepţia prietenului meu de la Washington, azi-dimineaţă. Nici măcar ofiţerului meu superior. Prietenul meu mi-a spus s-o las aşa şi să încetez imediat să vă mai ajut. Şi toate acele convorbiri telefonice sunt riscante. N-am ştiut. L-am verificat pe al meu – n-am găsit nimic, însă chestia asta nu e prea concludentă pentru că nici măcar nu ştiu ce să caut. Nu ştiu nimic în legătură cu telefonul de la muncă. Pe ăla nu l-am verificat încă. Însă trebuie să încetezi să mă mai suni. Nu mai putem vorbi la telefon.
— Ce i-ai spus omului tău de la Washington?
— I-am spus că un civil islandez a murit, a fost ucis cel mai probabil şi că voi credeţi că acest lucru s-a întâmplat într-unul dintre hangarele noastre. I-am spus că bărbatul era mecanic de zbor cu acces temporar în hangarul 885, acolo unde companiei aeriene islandeze i se permite să folosească facilităţile din când în când. Că el a reparat un avion Hercules C-130 pentru o companie pe nume Northern Cargo Transport şi că a descoperit că aceasta transporta artilerie grea. Şi că lui i s-a părut cam ciudat ca un operator civil să fie implicat în transportul de arme, aşa că a început să pună întrebări în stânga şi-n dreapta despre acea companie, şi că voi credeţi că e posibil ca acest lucru să-l fi costat viaţa. Că a fost împins de pe o platformă din hangar şi că, după aceea, cadavrul i-a fost luat de la bază şi aruncat pe câmpul de lavă.
— Şi ce a spus?
— M-a întrebat cum dracu' de m-am lăsat târâtă în chestia asta, zise Caroline. I-am spus că mi s-a ordonat să vă ajut şi că voi m-aţi rugat să mai fac nişte verificări, pentru a vă scuti de timpul pierdut şi de birocraţie şi

pentru a evita orice complicaţie politică inutilă sau orice gogoaşă mi-aţi vândut voi mie. A zis că voi doar mă folosiţi şi că n-ar trebui să fac asta şi că trebuie să încetez imediat.

— A sugerat cumva că ţi-ai putea pierde slujba?

— Cred că da. Sau mai rău. De fapt, cred că vorbea mai mult de trădare şi de curtea marţială şi de tot rahatul ăsta.

— Însă tu ai reuşit să-l convingi să te ajute, în ciuda tuturor acestor lucruri?

— Da, în cele din urmă. Noi… hai să spunem doar că s-a hotărât să-mi facă o favoare.

— Şi ce a zis în legătură cu Northern Cargo Transport? Ce a spus despre asta?

— A zis că e condusă de CIA.

— Ai zis CIA?

— M-ai auzit.

— Bineînţeles, chestia asta explică multe, zise Erlendur.

— Ce? Ce explică?

— Compania foloseşte acelaşi indicativ de apel ca Forţa Aeriană Americană, atunci când aterizează în Keflavík, zise Erlendur, amintindu-şi de conversaţia cu şeful lui Kristvin, Engilbert. Avioanele lor aterizează aici sub acoperirea armatei. Când intră în spaţiul aerian islandez, nu se disting deloc de avioanele militare. În acest fel se strecoară neobservate în ţară şi în afara ei.

— E exact ceea ce mi-a spus şi prietenul meu. Cum de-ai ştiut?

— Cred că cei de la controlul de trafic islandez au observat. Însă nu cred că realizează că CIA foloseşte compania ca faţadă pentru a intra aici sub indicativ de zbor militar. Ar fi obligaţi să dea explicaţii în sensul acesta. Mai ales dacă o companie aeriană civilă se află sub aripa armatei.

— Mda, ar trebui să dea explicaţii, nu?

— Cu toate că nu sunt sigur, zise Erlendur, puţin ruşinat. Relaţia noastră cu armata e puţin cam neobişnuită, aşa cum am încercat să-ţi explicăm. Are legătură cu banii şi cu politica legată de Războiul Rece, de lupta pentru independenţă şi de faptul că fiecare sare la gâtul celuilalt.

Caroline se uită gânditoare la valurile de lângă far, ascultând tot acel bubuit şi şuierat, în timp ce acestea se rostogoleau către ţărm, apoi erau din nou trase înapoi spre mare. Ea coborî geamul pentru a le auzi mai bine, în timp ce se ridicau şi cădeau apoi la fel de ritmic, de parcă marea ar fi

respirat. Părea mult mai calmă acum şi încetase să mai privească în oglinda retrovizoare.

— Dar asta e cea mai mică parte dintre toate, zise ea în cele din urmă.

— Ce?

— Am auzit nişte informaţii despre avionul Hercules care a făcut escală aici acum două săptămâni, zise Caroline. Am descoperit că trei bărbaţi s-au îmbarcat în acel avion şi au călătorit către Groenlanda. După ce… ne-am despărţit ieri, am încercat să aflu ce se întâmplă, să adun câteva informaţii. Am sunat vreo două persoane pe care le cunosc. Am încercat să nu par prea interesată. Am zis că am primit o solicitare despre un colet pentru State, care trebuia să plece cu transport militar.

— Îmi pare rău dacă te-am supărat, zise Erlendur. Am obiceiul să vorbesc ce nu trebuie, însă n-am vrut să te agit aşa.

— N-are importanţă, zise Caroline repede. Avionul era administrat de NCT şi i s-a acordat tratament special expres, potrivit unui coleg de-al meu. Cala n-a fost deloc deschisă. A fost realimentat în grabă şi s-a întors înapoi în aer în doi timpi şi trei mişcări; s-a îndreptat spre Groenlanda, probabil în drum spre State. Nu ştiu care a fost destinaţia sa finală. Ar fi putut fi Groenlanda, de altfel.

— Şi găseşti chestia asta suspectă? Nu e ceva standard?

— N-am o experienţă prea mare în acest domeniu, însă voi întrebaţi despre linia aeriană şi despre avioanele sale, aşa că am devenit curioasă. Mai ales după ce am aflat cine a făcut o plimbare cu Hercules.

— Vrei să spui cine e unul dintre cei trei pasageri?

— Da.

— Cine a fost?

— Pe lista pasagerilor care mi-a fost arătată, care e un document restricţionat, scria „W. Cain”. Şi mie mi-a trecut prin minte că ar putea fi acel „W” despre care Joan a zis că era sponsorul lui Kristvin la Animal Locker. În acest caz, „W” vine de la Wilbur.

— Bărbatul despre care Joan…? Wilbur a fost tipul ăla?

— L-am căutat. Wilbur nu e un nume comun. S-a dovedit că e doar un singur bărbat cu numele ăsta la NAS Kef în clipa de faţă.

— Wilbur Cain?

— Mda. L-am întrebat şi pe prietenul meu de la Washington, însă nici el nu l-a recunoscut şi a zis că o să-l verifice când se va întoarce la birou. M-a sunat înapoi ceva mai devreme. Se dovedeşte că Wilbur Cain este angajat

de Serviciul de Spionaj al Armatei. A fost trimis în Islanda acum patru luni cu o misiune, însă prietenul meu nu ştie ce presupune această misiune. Mi-a spus să am grijă cu el – Cain este motivul pentru care prietenul meu încearcă acum să descopere ce naiba se întâmplă aici. Mi-a spus să încetez cu toate aceste anchete şi să stau în banca mea, până primesc veşti de la el.

Caroline începea din nou să devină agitată. Se juca cu oglinda retrovizoare şi privea fix şi încruntat prin lunetă.

— Mai mult ca sigur că Wilbur Cain este un pseudonim. Cain este un agent experimentat, a fost implicat în tot felul de misiuni de acoperire pentru armată şi este expert în a face ca un asasinat să pară un accident.

Caroline se uită la Erlendur.

— De el îmi este teamă.

31

Rămaseră năuciţi, ascultând zgomotul valurilor care se izbeau de far, în timp ce se apropia înserarea timpurie a iernii. Erlendur ridică privirea către far, care se aprindea şi se stingea la intervale regulate ca un semnal de avertizare pentru navigatori. Se simţea complet depăşit de situaţie.

— Dintre toate locurile care există, ce caută bărbatul ăsta aici? întrebă el după o pauză lungă.

— N-am nici cea mai vagă idee.

— Şi ce Dumnezeu făceau el şi Kristvin la Animal Locker? Oare cum s-au cunoscut?

— Cine ştie? zise Caroline. Poate că Kristvin a atras atenţia asupra sa punând întrebări despre avioanele Hercules şi NCT. Cineva a prins de veste, a alertat pe altcineva şi Wilbur Cain a fost însărcinat să facă cercetări despre bărbatul respectiv.

— Dar s-a dus la club cu el, zise Erlendur. Chestia asta nu e prea discretă. Şi Joan ştie că-l cheamă „W”. Oare e posibil ca Kristvin să-i fi ştiut numele? Dacă acest bărbat este agent în Serviciul de Spionaj Militar aşa cum spui?

— Presupun…

— Nu c-aş avea idee cum lucrează oamenii ăştia.

— Se pare că acesta este doar unul dintre pseudonimele pe care le foloseşte, zise Caroline. Wilbur Cain este cel pe care îl foloseşte acasă. N-are niciun motiv să se dea la fund, atunci când este la bază. Poate părăsi ţara cu o notificare de ultim moment, iar autorităţile pot nega că cineva cu acest nume a pus vreodată piciorul în Islanda.

— Deci este posibil ca Kristvin să nu fi fost suficient de prudent – îşi dă drumul la gură despre transporturi de arme şi companii aeriene private, iar acest Wilbur Cain este trimis să afle ce pune la cale?

— Poate.

— Pare să se fi împrietenit rapid cu el.

— Kristvin nu era interesat de ceva anume? Votcă? Ţigări?

— Marijuana.

— Atunci nu i-ar fi fost greu lui Cain să facă repede cunoştinţă cu el.

— Eşti sigură că acest Wilbur Cain este acelaşi bărbat cu iniţiala „W” pe care îl cunoştea Kristvin?

— Bineînţeles că nu pot fi sigură, însă pare plauzibil, zise Caroline. Linia aeriană este veriga – toate întrebările lui Kristvin despre avioanele NCT. Şi ştim că cineva pe nume „W” s-a aflat în compania lui Kristvin măcar o singură dată. Cain este membru al forţelor speciale, aşa că, probabil, a fost trimis aici cu o misiune specială. Nu cred că ar trebui să eliminăm această posibilitate.

Erlendur rămase tăcut o lungă perioadă de timp şi se pomeni, fără să vrea, comparând cele două cazuri care îi ocupau gândurile la acel moment. Pe de o parte, moartea lui Kristvin, în care era posibil ca o superputere să fie implicată, împreună cu instalaţiile sale militare şi agenţii săi de la forţele speciale, şi, pe de altă parte, chestiunea Dagbjört, povestea unei persoane date dispărută pe o insulă îndepărtată din Atlanticul de Nord. Caroline îl întrebă la ce se gândea şi Erlendur începu să-i povestească despre fata care dispăruse atât de inexplicabil în drum spre şcoală, în 1953, despre căutările lipsite de succes şi despre toţi anii care trecuseră de atunci, fără nicio veste legată de soarta ei. Nu se putea spune – şi probabil că nu se va spune niciodată – dacă fusese comisă vreo crimă. Zise că şi cazul lui Kristvin prezenta o asemănare izbitoare.

— Chestia ciudată, adăugă Erlendur, este că ambele cazuri au legătură cu ocupaţia americană. Ruta fetei trecea pe lângă Camp Knox, o zonă cu barăci vechi, construite de garnizoana Statelor Unite din Reykjavík. Se zice că ştia un băiat de acolo.

— Un american?

— Nu, soldaţii plecaseră de mult pe atunci, se mutaseră aici, în Midnesheidi. Nu, un localnic. Lucrul pe care încerc să-l transmit este că noi, islandezii, pur şi simplu nu ştim cum să ne descurcăm cu ceea ce se întâmplă la bază.

— Nici eu, zise ea. Poţi să mă crezi pe cuvânt.

— Adică, asta e lumea voastră, însă e o lume pe care pur şi simplu n-o înţelegem. Ca naţiune, copiem tot ce faceţi voi, fără a şti, de fapt, de ce o facem şi uităm că suntem doar o mână de fermieri săraci, forţaţi de viaţa modernă să locuiască la bloc. Sunteţi cea mai bogată naţie de pe planetă. Cea mai mare putere militară din istorie. Aproape toată viaţa noastră am dus o luptă cu foametea, în faţa căreia am pierdut.

— Chestia asta e nasoală, zise Caroline, uitându-şi pentru moment neliniştea. Ce… de ce…?

— Oh, dintr-o combinaţie de factori. Erupţii vulcanice. Cutremure. Uneori epidemii. Însă în mare parte din cauza anotimpurilor reci cu perioade prelungite de condiţii arctice. Uneori, toate anotimpurile se rezumau la unul singur. Însă, în ciuda tuturor acestor lucruri, am reuşit să ne găsim un stil de viaţă aici şi, generaţia noastră şi generaţiile care vor veni vor culege foloasele şi le va fi mult mai bine decât s-ar fi gândit ei vreodată.

Erlendur scoase un pachet de ţigări, îşi aprinse una şi trase fumul în piept. Coborî geamul de pe partea lui şi slobozi fumul în aer.

— Drept rezultat, la noi infracţiunile tind să fie mai degrabă demodate şi provinciale, continuă el. Crimele sunt rareori premeditate, deşi bineînţeles că avem şi noi cazuri notorii şi dispariţii misterioase, ca orice altă ţară. Însă ceea ce am vrut să spun este că acestea rareori au un context internaţional. Probabil că acest lucru se schimbă acum. Bineînţeles, în lumea exterioară are loc un Război Rece şi acesta ne afectează şi pe noi aici, cu spionii şi cu tertipurile sale sub acoperire. Ştim că sovieticii au încercat să recruteze islandezi şi că au existat incidente legate de politica internaţională, însă nu ştiu…

Caroline îşi permise să schiţeze un zâmbet vag.

— Timpurile se schimbă, zise ea.

— Da, timpurile se schimbă.

— Cineva mi-a spus că poţi străbate cu maşina întreaga insulă în douăzeci şi patru de ore. Este adevărat?

— Da, este adevărat. Noi, care vorbim o limbă ciudată, suntem cu totul doar două sute treizeci de mii de oameni. Suntem descendenţi ai vikingilor. Odinioară, cea mai mare umilinţă pe care o putea concepe cineva în această ţară era ca o femeie să-l plesnească pe un bărbat peste faţă.

— Şi acum?

— Acum, ca şi alte naţiuni mici, suntem disperaţi de a ni se recunoaşte meritul că avem ceva de oferit, încercând să demonstrăm că ne putem juca cu băieţii mai mari de pe scena lumii. De aceea ne-am pricopsit aici cu această bază navală şocant de mare. Tânjim să fim importanţi în vreun fel. Însă, bineînţeles, nu suntem. Nu suntem importanţi pentru nimeni.

— Chestia asta mi s-a întâmplat şi mie la liceu, zise Caroline zâmbind. Eram privită oarecum ca o intrusă. N-am reuşit niciodată să mă integrez. Şi acum, iată-mă aici, captivă în mijlocul pustietăţii.

— Şi tu eşti tot din Washington, la fel ca iubitul tău?

Caroline privi gânditoare peste marea întunecată.

— Ne-am cunoscut în marină. Nu ştiam ce să fac după liceu şi tata a sugerat să încerc în armată. El a luptat în război şi a rămas în armată după aceea şi i-a plăcut. Acolo l-am întâlnit pe Brad. Am fost împreună câţiva ani, până ce n-a mai mers. El era… nu ştiu. Am cerut să fiu transferată undeva departe. Voiam să plec cât mai departe de Washington, cât mai repede posibil. Să văd lumea. M-am gândit că Islanda ar fi o misiune de elită. Nu ştiam că era o stâncă bătută de vânturi, în mijlocul Atlanticului de Nord, şi că voi sfârşi prin a ajuta poliţia islandeză. Nu mă înţelege greşit, nu sunt nefericită aici. Am călătorit puţin prin ţară vara trecută. Peisajul este incredibil. Şi îmi place soarele de la miezul nopţii. Când soarele nu apune vara, iar nopţile sunt la fel de luminoase ca zilele.

— Nu tuturor le place asta, zise Erlendur. Deci tu nu vezi Islanda ca pe un loc al vicisitudinilor?

— Loc al vicisitudinilor? Nu, nu mă gândesc la ea în felul acesta.

— Şi, mă rog, ce vrei să faci acum?

— Brad mi-a spus să mă dau la fund, până ce investighează problema de unde se află el, zise Caroline. Aşa că e mai bine s-o las mai moale, până ce am din nou veşti de la el. Toată chestiunea asta despre fermieri şi foamete mi-a zdruncinat puţin nervii.

Erlendur zâmbi.

— Ai încredere în el, în acest Brad?

— Mda. Brad e OK – nu m-ar băga niciodată în belele.

— I-ai spus despre mine şi Marion?

— Sigur. Nu trebuia?

— Ba da, bineînţeles. Uite ce e, n-ar fi mai bine dacă te-ai duce direct la Comandamentul de Flotilă Aeriană? Există vreun motiv să mai aştepţi? Marion şi cu mine am putea merge cu tine, dacă vrei.

— Brad mi-a spus să nu am încredere în nimeni şi nici să nu mai vorbesc cu cineva, până ce n-am veşti de la el, zise Caroline. Are de gând să încerce să afle ce pune la cale Wilbur Cain în Islanda. Există toate şansele ca el să fie aici cu consimţământul şi la solicitarea autorităţilor militare. Brad mi-a spus că, atunci când va veni vremea, să mă duc direct la contraamiral şi să vă iau pe amândoi cu mine.

— Bun, zise Erlendur. Între timp, poţi veni cu mine, dacă vrei. Am putea să te instalăm într-un hotel din Reykjavík sau…

— Nu, mulţumesc totuşi. Mi-a făcut bine să stau de vorbă cu tine. Mă simt mai puţin stresată acum. Voi fi bine. Am prieteni aici la care pot apela.

— Sigur?
— Mda.
— Nu te întorci în apartamentul tău, nu-i aşa?
— Nu, nu până am veşti de la Brad. Poate toată chestia asta e o mare greşeală, şi Wilbur Cain n-are nimic de-a face cu moartea lui Kristvin. Asta a spus Brad. Însă cred că doar încerca să mă liniştească.
— Şi chiar ai încredere în el?
— Da, am încredere în el, zise Caroline cu hotărâre. Mai bine n-ai vorbi nici tu cu nimeni, până n-ai veşti de la mine. Nu ştii niciodată cum ajunge informaţia la bază. Dacă se întâmplă ceva aici, costă vieţile multor civili nevinovaţi şi e posibil să fie implicat şi guvernul islandez. Brad mi-a spus să n-am încredere în nimeni. În absolut nimeni.
— Nu cred că guvernul islandez ar putea fi…
— Toţi pot fi cumpăraţi, şi tu mi-ai spus că chestiunea legată de apărare aici se învârte, în principal, în jurul banilor.
— Bine, zise Erlendur, cu toate că eu sper ca tu să ai încredere în mine şi în Marion, dacă n-ai în nimeni altcineva.
— Da, poate în voi doi. Însă în alţii, nu.
Caroline privi deznădăjduită în întuneric. Erlendur simţi că ea nu terminase întru totul. Mai rămăsese ceva de spus. Nevrând să facă presiuni asupra ei, lăsă timpul să treacă fără să întrerupă tăcerea.
— Marion m-a rugat să verific cine ar fi putut fi în hangar în noaptea în care Kristvin a fost omorât, zise Caroline în cele din urmă.
— Ah?
— Activitatea în hangar a fost suspendată în mare parte din cauza construcţiei, însă hangarul este păzit douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru. Am descoperit că unul dintre agenţii de pază se numeşte Matthew Pratt. E soldat. Tânăr. Are doar douăzeci şi doi de ani. Un prieten de-al meu care lucrează la poarta aeroportului îl cunoaşte, însă n-a recunoscut numele celorlalţi agenţi de pază. Sunt mai mulţi, din câte se pare, şi patrulează în schimburi.
— Ai vorbit cu el? Cu acest Pratt?
— Aici e partea stranie.
— Ce vrei să spui?
— Nu-i pot da de urmă, zise Caroline. Nu este acasă. Vecinii lui nu l-au mai văzut de patruzeci şi opt de ore. N-a mai fost de serviciu şi mi s-a spus

că, acum câteva zile, a anunţat că este bolnav. N-a părăsit baza, din câte ştiu eu, însă se pare că a dispărut fără urmă.

32

Erlendur nu reuşi s-o convingă pe Caroline să se răzgândească şi să se întoarcă la bază, aşa că o lăsă în parcarea de lângă terenul de fotbal din Keflavík. Ea îi dădu numărul de telefon al unor persoane la care urma să se refugieze şi îi spuse că va lua curând legătura cu el.

— Ai grijă, îi zise Erlendur când se despărţiră. Cu cât ştiu mai puţini oameni de asta, cu atât mai bine. Eşti sigură că poţi avea încredere în ei?

— Nu-ţi face griji, zise Caroline. Sunt genul de prieteni care te ajută fără să pună întrebări.

Ea îşi trase gluga jachetei şi ieşi din maşină.

În timp ce Erlendur gonea înapoi cu maşina de-a lungul şoselei din Keflavík, privi la aburii ce se ridicau dinspre Svartsengi şi simţi ca şi cum trecuseră multe săptămâni de când văzuse trupul lui Kristvin plutind în lagună. De atunci, ancheta privind moartea acestuia se concentrase aproape în întregime asupra staţiei navale aeriene din Midnesheidi, iar acum erau implicaţi în chestia asta atât CIA, cât şi Serviciul de Spionaj Militar.

Lui Erlendur i se părea puţin probabil ca un nimeni precum Kristvin să fi constituit un ghimpe serios în coasta unei naţiuni puternice precum cea a Statelor Unite, dar Caroline era în mod evident speriată, şi poate că Kristvin avusese neşansa, ca oricare altul, să dea din întâmplare peste nişte informaţii confidenţiale. Avea acces la cel mai mare hangar de pe şantier, aşa că ar fi putut fi martor la ce n-ar fi trebuit să fie. În timp ce Erlendur se muncea cu această întrebare în drumul său înapoi spre Reykjavík, reflectă la ce-i spusese lui Caroline despre diferenţa de mărime dintre cele două naţiuni. De acolo, gândurile sale hoinăriră înapoi spre Dagbjört şi la ce-i spusese femeia în vârstă, Baldvina, despre Camp Knox. Erlendur o întrebase unde putea fi fiul acesteia, Vilhelm, zilele astea. Tot ce reuşise să afle era că omul străzii era încă în viaţă şi că se arăta din când în când la faţă la centrul pentru alcoolici şi oameni ai străzii din Thingholt.

Când Erlendur se întoarse la birou, îl găsi pe Marion acolo, din câte se părea destul de refăcut pentru a se întoarce la lucru. Erlendur îi povesti în detaliu despre întâlnirea lui din Gardskagi cu Caroline şi despre cum investigaţiile ei dăduseră de urma lui Wilbur Cain, lucru care o speriase foarte tare.

— Şi a insistat să se întoarcă la bază în ciuda acestui lucru? zise Marion, de îndată ce Erlendur termină de povestit.

— A zis că urma să stea la nişte prieteni şi că va lua legătura cu noi când va avea mai multe informaţii. Hai să sperăm că ştie ce face. I-am spus că nu suntem decât nişte amatori neajutoraţi când vine vorba de lumea în care ea se învârte.

— Poate că nu-i un lucru chiar atât de rău, având în vedere circumstanţele, zise Marion.

— Nu, e adevărat.

— Ce putem face de aici ca s-o ajutăm? întrebă Marion. Ceva util?

— A zis că n-are mai multă încredere în guvernul islandez decât în autorităţile militare. O opţiune ar fi ca noi să emitem un ordin de arestare pe numele lui Wilbur Cain, însă nu putem aduce nicio dovadă care să susţină acest lucru. Caroline a zis că ei ar putea să-l facă scăpat în doi timpi şi trei mişcări şi să pretindă că nu ştiu nimic de existenţa lui.

— Care sunt şansele ca el să-l fi omorât pe Kristvin – realistic vorbind?

— Nu ştiu, zise Erlendur. Caroline crede că este posibil ca Wilbur să-l fi cunoscut şi să fi fost cu el în clubul sau barul ăla sau ce-o fi, Animal Locker. Avem şi declaraţia lui Joan în sensul ăsta. S-a referit la însoţitorul lui Kristvin drept „W”. Sigur e posibil să nu fie „Wilbur”, însă a fost suficient pentru a o determina pe Caroline să ia legătura cu persoana ei de contact de la Washington, care i-a spus să se ferească de acest personaj, Cain.

— Sper să n-ajungem să regretăm faptul că am convins-o să ne ajute, zise Marion.

— Îşi poate purta singură de grijă.

Erlendur îl anunţă că avea de făcut un mic comision. Marion promise că va sta lângă telefon pentru cazul în care suna Caroline. Spunând că va suna regulat ca să verifice dacă apăruse ceva nou, Erlendur plecă şi conduse până la adăpostul pentru oamenii străzii din Thingholt. Vorbi cu paznicul, care-l cunoştea bine pe Vilhelm, şi acesta îi zise că-şi petrecuse noaptea de dinainte acolo, însă nu ştia dacă urma să se întoarcă şi în acea seară.

— Bietul amărât este într-o stare destul de proastă, zise paznicul.

— Păi asta-i viaţă de câine.

— Ai putea încerca în centrul oraşului – ei se strâng uneori în Piaţa Austurvöllur, în ciuda frigului. Sau în Arnarhóll. Sau lângă autogara din Hlemmur.

Erlendur conduse prin centru fără să-l zărească pe Vilhelm. După atâţia ani de patrulare, se obişnuise cu vieţile disperate pe care le duceau oamenii străzii şi cunoştea numele multora dintre bărbaţii şi femeile care vagabondau pe străzi, în stare de ebrietate mai mult sau mai puţin avansată. Printre aceştia era şi o femeie pe nume Thurí şi el o zări acum, în colţul de lângă oficiul poştal, îmbrăcată cu un hanorac gros, cu două fulare înnodate strâns în jurul gâtului şi o pălărie ruptă pe cap, cu borurile fluturând în vânt. Ea îl recunoscu imediat când se apropie de ea. Erau prieteni vechi.

— Chiar mă gândeam că o să te văd, prietene, zise ea.

— Îl caut pe Vilhelm. L-ai văzut pe-aici?

— Nu, zise Thurí. De ce îl cauţi?

— Ai idee unde ar putea fi?

— A fost băiat rău?

— Nu, trebuie să schimb o vorbă cu el.

— Eşti sigur?

— Da, sunt sigur.

— Se fâţâie prin Autogara Centrală uneori, însă nu ştiu dacă acum e acolo.

— O să verific. Apropo, tu ce mai faci?

— Ei, ştii tu, zise Thurí, aceleaşi prostii vechi.

Nu-l văzu pe Vilhelm în faţa autogării. Două autobuze aşteptau în spatele clădirii, unul cu o plăcuţă pe care scria „Akureyri”, celălalt cu una pe care scria „Höfn în Hornafjördur”. Pasagerii înmânau bagajele şoferului pentru a le aşeza în compartimentul de bagaje. Un al treilea autocar sosi şi pasagerii coborâră, îşi întinseră braţele, apoi se duseră să-şi recupereze bagajele. Erlendur mai zăbovi pe acolo, privind cum oamenii intră şi ies din clădirea autogării. Căutase la toaleta bărbaţilor, prin cafenea şi în zona de aşteptare, dăduse ocol clădirii, însă Vilhelm nu se vedea pe nicăieri.

Găsind un telefon public, îl sună pe Marion, care nu primise veşti de la Caroline şi era din ce în ce mai îngrijorat.

33

Erlendur se întorsese la maşină, îndepărtându-se de autogară, în momentul în care zări o siluetă zăbovind pe lângă coşurile de gunoi aflate în partea de est a clădirii. Bărbatul săltă capacul unui coş de gunoi, îi examină conţinutul şi scormoni prin interior, apoi puse capacul la loc şi se mută la următorul. Negăsind nimic, se întorcea să plece în momentul în care Erlendur se duse la el.

— Bună, Vilhelm! zise el, recunoscându-l imediat pe vagabond după ochelarii cocoţaţi pe vârful nasului, lentilele groase şi bombate ale acestora făcându-i ochii să pară imenşi. Ramele erau rupte şi lipite în două locuri cu scotch.

— Cine eşti? întrebă Vilhelm, devenind imediat precaut.

— Sunt Erlendur.

— Mi-am pierdut mănuşile, zise Vilhelm, de parcă se simţea obligat să explice de ce scormonea în coşurile de gunoi. Mă gândeam că poate au căzut în gunoi.

— Bănuiesc că nu-ţi mai aminteşti de mine, însă am vorbit acum câţiva ani despre un bărbat al străzii care a fost găsit în vechile săpături de turbă din Kringlumýri.

— Ah?

— Da, îţi spune ceva treaba asta?

— Te referi la… te referi la Hannibal?

— Da, la Hannibal.

— Nu l-a înecat cineva?

— Ba da, aşa e. O treabă urâtă. N-ai vrea să bei o cafea sau să mănânci ceva în interior? Să te mai încălzeşti puţin?

Vilhelm îl privi pe Erlendur cu nişte ochi măriţi şi suspicioşi.

— Ce… ce vrei de la mine?

— Vreau să stăm la taclale despre vremurile de demult, zise Erlendur.

— Vremurile de demult? La ce te referi?

— Vreau să vorbesc cu tine despre Camp Knox, zise Erlendur. Ştiu că ai crescut acolo şi voiam să-ţi pun câteva întrebări despre vechiul cartier de barăci.

— Aiureli! zise Vilhelm. De parcă ar fi cineva interesat de Camp Knox. Cui îi mai pasă de Camp Knox în zilele noastre?

— Am stat la taclale cu mama ta – cu Baldvina – alaltăieri. Mi-a spus despre viaţa din tabără. Mi-a zis că ai putea să mă ajuţi.

— Ai vorbit cu mama? De ce naiba ai făcut asta? Ce ai vrut? De ce a trebuit să faci asta?

— Strâng informaţii. Am vorbit cu ea şi cu diverse alte persoane şi acum aş vrea să mă aşez şi să stau puţin la taclale şi cu tine. Nu durează mult.

— Nu ştiu… nu m-ar deranja să beau o cafea, însă mă îndoiesc că te pot ajuta cu ceva care are legătură cu tabăra. Am uitat totul, nu că ar fi fost ceva de care să merite să-ţi aminteşti. Nu e nimic de care să vrei să-ţi aminteşti.

Erlendur îl însoţi până în cafeneaua autogării şi alese o masă cât mai îndepărtată de ceilalţi clienţi, deoarece Vilhelm emana un miros respingător, care în interior se simţea şi mai tare. Purta cizme pescăreşti legate peste pulpe, un pardesiu încins la mijloc cu o curea şi mai multe straturi de pulovere. Erlendur citise nişte descrieri ale unor vagabonzi ce obişnuiau să hoinărească prin zonele rurale ale Islandei, călătorind de la o fermă la alta, venind adeseori în întâmpinarea vizitatorilor să audă noutăţile pe care aceştia le aduceau şi care mai alungau într-un fel monotonia vieţii. Vilhelm îi amintea de aceşti bătrânei care călătoreau mult.

— Ea ce mai face? întrebă Vilhelm când Erlendur se întoarse cu o cană mare de cafea şi un foitaj apetisant pe care i-l aşeză în faţă.

Pe masă se mai afla şi un pahar mare de *brennivín*[6] pe care Vilhelm îl rugase să i-l cumpere. Vilhelm îl dădu peste cap şi se şterse la gură.

— Cine?

— Parcă ziceai că ai vorbit cu bătrânica mea.

— Ah, da. Am vorbit mult cu ea. E o bătrânică de treabă, zise Erlendur.

— Da, a ştiut întotdeauna să se descurce singură, zise Vilhelm. Eu n-am… n-am văzut-o de ani de zile.

— Ar trebui să mai treci pe la ea, zise Erlendur.

— Gata, mi-am amintit, zise Vilhelm. Eşti poliţai, nu-i aşa?

— Da, zise Erlendur. Exact.

— Şi ce vrea un poliţai de la Camp Knox? Credeam că toată lumea a uitat de cloaca aia.

— Nu ştiu dacă îţi aminteşti, însă, pe când locuiai acolo împreună cu mama ta, o tânără, o elevă de la Colegiul de Fete, a dispărut în drum spre şcoală şi n-a mai fost niciodată găsită. Numele ei era Dagbjört şi dimineţile, în drumul ei spre şcoală, trecea pe lângă tabără. Se zicea că ar fi cunoscut un băiat care locuia în barăci, însă acesta nu şi-a făcut niciodată cunoscută

identitatea şi, în ciuda anchetelor, n-a fost niciodată găsit. Baldvina mi-a spus că e posibil ca tu să ştii despre un băiat care s-a mutat din tabără cam în aceeaşi perioadă. Pe mama lui o chema Stella.

În timp ce Erlendur vorbea, Vilhelm îşi sorbea nepăsător cafeaua fierbinte. Apoi scoase o cârpă murdară din pardesiu, înfăşură foitajul în ea şi o băgă înapoi în buzunar. O păstra pentru mai târziu, fără îndoială.

— Aşa şi, ce dacă s-a mutat? zise Vilhelm. Nu-i nimic ciudat cu asta, nu-i aşa?

— Ştii de ce a plecat?

— Oamenii se mutau din Camp Knox când găseau altceva mai bun, pot să-ţi spun asta cu siguranţă. De acolo te puteai muta oriunde în lume.

— Îţi aminteşti de dispariţia lui Dagbjört?

— Da, se întâmplă să-mi amintesc, zise Vilhelm.

— Şi de fiul Stellei?

— Stella avea trei fii, zise Vilhelm, trecându-şi mâna peste buza paharului. Unul s-a înecat în Skerjafjördur. Avea doar treisprezece ani. A căzut în mare. Numele lui era Tobbi. Un băiat afurisit de bun. Era as la fotbal. Asta a fost înaintea chestiei despre care vorbeşti tu. Apoi mai era Haraldur, cunoscut drept Halli. N-aş putea jura, însă cred că s-a făcut brutar. Cel puţin, obişnuia să spună asta destul de des şi era un grăsan, întotdeauna se îndopa pe furiş – n-am cunoscut niciodată pe nimeni atât de viclean şi de priceput la şterpelitul din brutării. Nu l-am mai văzut de un car de ani. Apoi mai era şi cel mai mare. Pe ăsta nu l-am cunoscut prea bine. Obişnuiau să-l strige Silli, şi chiar ai dreptate, s-a mutat. Cred că undeva în afara oraşului.

— Ai idee care era numele lui întreg?

— Sigurlás.

— Şi erau fraţi buni? Ştii cine era tatăl lor?

— Stella era mamă singură. Tobbi şi Halli aveau acelaşi tată, din câte îmi amintesc. Silli era frate doar de mamă. Avea un alt tată. Însă nu ştiu cine era.

— Ştii ce s-a ales de Silli? Sau de ce a părăsit Camp Knox chiar atunci?

— Nu. N-am auzit niciodată să fi avut un anumit motiv. În general, oamenii erau dornici să o şteargă din acel loc cât mai repede posibil.

Ochelarii grei îi alunecaseră lui Vilhelm pe nas. El şi-i împinse din nou în sus şi îl privi fix pe Erlendur prin lentilele bombate.

— De ce întrebi acum de fata aia? întrebă el.

— Mătuşa ei o caută încă.

— Nu e oare asta o cauză pierdută?

— Ei ştiu că nu mai poate fi în viaţă, dacă la asta te referi. Însă vor pur şi simplu să încerce să rezolve misterul dispariţiei sale.

— Dar de ce acum? Există dovezi noi?

— Nu, doar că timpul se scurge şi curând va fi prea târziu. Ce credeau rezidenţii taberei despre căutare? O cunoşteau pe Dagbjört? Ştiau despre băiatul cu care se bănuia că se vedea?

— Îmi amintesc că mulţi dintre ei au participat la căutare şi se vorbea despre asta la momentul acela, însă nu cred că oamenii din tabără credeau că asta avea legătură cu ei. Sau că era posibil ca vreunul dintre ei să-i fi făcut vreun rău. Cel puţin nu-mi amintesc să se fi pomenit de asta. Nu ştiu dacă o cunoştea cineva.

— Era ceva neobişnuit ca un băiat din tabără să se încurce cu o fată din afară?

— De unde să ştiu eu? zise Vilhelm. Nu eram mai răi decât alţii. Nu cred asta. Prejudecata e prejudecată, oricum o priveşti. Bine, erau şi câţiva clienţi mai răi pe acolo, ca oriunde în altă parte, nu încerc să găsesc scuze pentru asta, însă în mare nu eram mai răi decât alţii. N-am cunoscut niciodată o femeie mai muncitoare ca maică-mea.

Vilhelm îndreptă paharul cu subînţeles înspre Erlendur.

— Apropo, ce mai face?

— A zis că mulţi dintre oamenii de acolo o luau razna, însă cel mai rău dintre toţi ajungeau copiii.

— N-a vorbit deloc despre mine? întrebă Vilhelm. N-a pomenit numele meu? N-am mai văzut-o de atâta timp.

— Am avut impresia că despre tine vorbea ea, zise Erlendur prudent, luând paharul în mână.

Vilhelm îl privi lung pe Erlendur, apoi se ridică în picioare, spunând că nu mai putea rămâne, că trebuia să plece. Îi părea rău că nu-l putea ajuta, adăugă el, apoi îşi legă pardesiul mai strâns în jurul trupului şi spuse la revedere. Erlendur îl urmă până la uşa cafenelei.

— Mulţumesc că ai vrut să vorbeşti cu mine, zise el.

— Nicio problemă.

— Nu am vrut să te jignesc.

— Să mă jigneşti? Nu mă simt jignit. Nu ştiu despre ce vorbeşti. La revedere!

— O secundă, Vilhelm, un ultim lucru. Ştii unde locuia Dagbjört?

— Unde locuia? Da, s-a răspândit imediat vestea, pentru că toată lumea vorbea despre asta. Ştiam exact unde locuia.

— Cunoşteai cumva strada? Vecinii?

Vilhelm se gândi puţin.

— Nu, nu pot spune asta.

— Nu se întâmplă cumva să-ţi aminteşti de un bărbat pe jumătate danez pe nume Rasmus Kruse, care locuia alături de casa lui Dagbjört? Locuia cu mama lui, cu toate că ea era, probabil, deja moartă pe atunci. Un tip puţin cam ciudat. Mă rog, nu era genu' care să iasă prea mult din casă.

— Îmi amintesc foarte bine de Rasmus, zise Vilhelm. Mi-l amintesc bine. Nu aveam ce vorbi cu el, însă îmi amintesc că l-am văzut pe acolo. Şi pe maică-sa. Cotoroanţa. Ne ura pe noi, copiii din tabără. Eram nişte gunoaie în ochii ei. Obişnuia să conducă o maşină mare şi lucioasă, un Chevrolet verde, cred. Îşi dădea aere de mare cucoană. L-au bătut de s-a căcat pe el… pe Rasmus ăla. Obişnuiau să-l strige Cur-mus.

— Ce vrei să spui. Cine l-a bătut?

— Nu ştiu – nişte băieţi.

— Când?

— Cred că trebuie să fi fost la câţiva ani după ce fata aia a voastră a dispărut.

— De ce… să fi avut oare legătură cu ea?

— Nu, nu cred. L-au bătut de s-a căcat pe el pe Cur-mus pentru că au crezut că era poponar.

Zicând asta. Vilhelm o zbughi afară pe uşă, şi Erlendur îl văzu cum porneşte către centrul oraşului, conştient că n-o să mai scoată nimic de la el pentru moment.

34

Erlendur se întoarse la telefonul public şi îl sună pe Marion, care încă nu primise veşti de la Caroline. Erlendur îl sfătui să aibă răbdare, însă Marion era hotărât să meargă în Keflavík să vadă dacă ea era în regulă. După o scurtă discuţie, căzură de acord să-i mai lase puţin timp înainte de a trece la acţiune.

— Avem numărul de telefon al prietenilor ei, sublinie Erlendur. Dacă n-avem curând veşti de la ea, putem suna şi…

— Deja am încercat acolo, îl întrerupse Marion.

— Ce-ai făcut?

— Am sunat la numărul ăla. Mi-a răspuns un angajat al cinematografului Andrews. N-a auzit niciodată de vreo Caroline.

Auzind semnalul sonor, Erlendur se grăbi să mai introducă nişte monede în fanta telefonului.

— Ne-a dat un număr fals?

— Aşa se pare.

— De ce? Încearcă să ne amăgească?

— Probabil că ţi-a dat un număr doar ca să stai tu liniştit. Nu ştiu. Poate nu mai are încredere în noi. Probabil că nu mai are încredere în nimeni.

— Asta a spus şi ea. Că nu are încredere în nimeni, însă am crezut că noi făceam excepţie. De-a ce naiba se joacă?

— Poate n-are prieteni acolo, sugeră Marion.

— Sau poate cunoştinţa ei, tipul ăla din Washington, a băgat frica în ea şi i-a spus să nu mai lucreze cu noi.

— În cazul ăsta, de ce s-ar mai fi întâlnit cu tine după aceea?

— Habar n-am, zise Erlendur. Ca să ne pună la curent? La urma urmelor, ar putea fi obligată să părăsească ţara în doi timpi şi trei mişcări. Uite ce e, nu mai am monede. Ne vedem mai târziu. Trebuie să trec pe undeva mai întâi.

El închise şi lăsă să intre în cabina telefonică un bărbat gras cu două geamantane mari, care tocmai sosise din provincie şi care aştepta cu nerăbdare să folosească telefonul. Erlendur se întoarse la maşină, uitându-se după Vilhelm în timp ce se îndepărta de autogară, îndreptându-se spre vest, în direcţia casei lui Rasmus Kruse. Într-o clipită intră pe strada unde locuise Dagbjört odinioară şi îl surprinsese pe vecin spionând-o seara, când se

pregătea de culcare. Parcă în faţa casei lui Rasmus, merse până la uşa din faţă şi ciocăni.

Crezu că vede perdelele mişcându-se la etaj, însă se putea foarte bine ca lumina să-i joace feste. Ciocăni din nou, de data asta mai tare. Nu voia să-l alerteze pe bărbat, conştient că acesta avusese un comportament ciudat şi temător la întâlnirea anterioară. Nu putea şti dacă avea să-i mai deschidă uşa acum, când ştia cine era şi de ce anume venise. Erlendur ciocăni din nou, strigă numele bărbatului de două ori, apoi îşi lipi urechea de uşă. Nu se auzea nicio mişcare. Era de parcă toată casa ar fi fost cufundată în tăcere. Nu pătrundea niciun sunet din exterior. Şi nu putea fi auzit nimic din interior.

Se întorcea să plece, când uşa se deschise în spatele său şi un chip alb ca varul privi afară.

— Te-am rugat să nu te mai întorci, zise Rasmus cu o voce tare şi ascuţită, privindu-l cu ochii săi bulbucaţi.

Acei ochi îi aminteau lui Erlendur de lentilele bombate ale lui Vilhelm.

— Da, îmi pare rău, zise Erlendur, mi-e teamă însă că va trebui să te deranjez din nou. Ţi-aş fi recunoscător dacă am putea vorbi, chiar şi pentru câteva minute.

Rasmus Kruse se holbă la Erlendur câteva clipe, încercând, în mod evident, să-şi dea seama cum ar putea să-l ţină la distanţă.

— N-am nimic să-ţi spun.

— Asta rămâne la latitudinea mea, zise Erlendur. Ţi-ar putea… ţi-ar putea chiar face bine să stai de vorbă cu cineva, adăugă el.

— Să stau de vorbă cu tine nu-mi face bine deloc, zise Rasmus. Te rog să pleci şi să nu te mai întorci vreodată.

— De ce nu eşti dispus să vorbeşti cu mine? De ce ţi-e frică? Ştiu că o cunoşteai pe Dagbjört. Este evident. Locuiai alături. Nu e niciun secret. Ştiu că priveai ce se întâmpla în stradă şi că ai văzut multe. Cred că obişnuiai să stai la fereastra care dădea înspre casa ei şi să te uiţi la ea. Ea a spus-o foarte clar într-o scrisoare peste care am dat de curând.

— Ce scrisoare?

— De fapt, este o pagină din jurnalul ei.

— Jurnalul ei?

— Dă-mi voie, te rog…

— Nu, îmi pare rău. Nu pot vorbi cu tine, mormăi Rasmus atât de încet, încât Erlendur de-abia dacă îl auzi. Nu am nimic de spus.

Dădu să închidă uşa, însă Erlendur făcu un pas înainte şi îl împiedică.

— Pleacă de la uşa mea! strigă Rasmus. Du-te!

Cuvintele i se revărsară de pe buzele subţiri, care abia dacă se mişcau şi chipul său palid i se umflă în efortul de a face faţă greutăţii lui Erlendur. Însă Erlendur n-avea deloc intenţia de a-l slăbi de data asta. Rasmus se dovedi incapabil să opună prea multă rezistenţă şi, câteva clipe mai târziu, Erlendur se afla în holul de la intrare, uşa bălăngănindu-se în spatele său.

— Ieşi afară! ţipă Rasmus. N-ai niciun drept să intri cu forţa aici!

— Plec într-un minut, zise Erlendur. Trebuie să ştiu ce ai văzut. Trebuie să îţi pun câteva întrebări, apoi voi pleca de aici. Promit! Câteva întrebări, asta-i tot.

— Nu, vreau să pleci!

— De tine depinde. Cu cât avem mai repede o discuţie civilizată, cu atât voi pleca mai repede. Înţelegi? Nu plec nicăieri, până nu-mi răspunzi la întrebări.

Erlendur nu putea să vadă prea mult din casă, din hol, cu toate astea observă o scară. O lumină slabă venea de la etaj, însă, în afară de asta, casa era învăluită în întuneric. Se simţea un puternic miros de mucegai. Poate se prelingea apa de pe acoperiş sau se spărsese vreo ţeavă la un moment dat, în trecut. Putea vedea urmele tablourilor de pe pereţi şi, lângă scară, o parte din ceea ce părea a fi un birou. De îndată ce ochii i se acomodară cu întunericul, îşi dădu seama că deasupra scărilor atârna un candelabru mare. Dacă din stradă acea casă părea deprimantă, la interior era cu siguranţă înfricoşătoare.

Rasmus se uita la el fix şi confruntarea privirilor lor continuă până ce, în cele din urmă, Rasmus îşi coborî ochii. Tensiunea din trup i se diminuă, umerii i se lăsară, chipul îi deveni din nou inexpresiv şi tipul oftă din toţi rărunchii, de parcă s-ar fi resemnat în faţa acestei invazii grosolane.

— Mai mult de-atât nu intri în casă, zise el.

— Bine, zise Erlendur. N-am vrut să dau buzna aşa, însă…

— N-am ce să-ţi ofer, zise Rasmus. N-am nici cafea, nici fursecuri. N-am mai ieşit din casă în ultimul timp.

— Nu-ţi face griji în privinţa asta, zise Erlendur.

— Nu aşteptam musafiri.

— Nu, ştiu asta.

— Altfel m-aş fi pregătit, insistă Rasmus.

Din nou Erlendur îi spuse să nu-şi facă griji, uimit de brusca metamorfozare a lui Rasmus într-o gazdă stânjenită. Te-ai fi gândit că cel mai mare motiv de îngrijorare era de a nu putea să-şi trateze musafirul cum se cuvine. Probabil că acesta era un obicei danez insuflat de către maică-sa.

— Ar fi trebuit să te anunţ că vin, zise Erlendur, intrând în acest joc al convenienţelor sociale, cu toate că ştia că n-ar fi avut nicio importanţă dacă l-ar fi anunţat dinainte de sosirea sa. Ai putea să-mi spui când ai văzut-o ultima dată pe Dagbjört?

— Nu ştiu… e mult de-atunci, zise Rasmus, gura abia mişcându-i-se, cu buzele strâns lipite, de parcă nu voia să dea drumul cuvintelor. Credeam că chestia asta a fost uitată cu ani în urmă, însă apari tu şi începi să te porţi cu o grosolănie ieşită din comun şi începi să îmi pui întrebări despre ea. Este… eu… ca să-ţi spun drept, a fost ca un şoc pentru mine.

— Locuiai aici de doi ani când a dispărut Dagbjört, zise Erlendur. Ai urmărit-o de la fereastra ta în tot acest timp?

— Nu, n-a fost aşa. Nu încerca să faci ca lucrul ăsta să pară obscen. N-a fost aşa.

— Mie mi se pare că ei îi era frică de tine, zise Erlendur. Probabil că a considerat chestia asta îngrozitor de jenantă, altminteri le-ar fi spus părinţilor imediat. Sau prietenelor. Abia dacă a îndrăznit să încredinţeze acest lucru jurnalului. A rupt paginile şi le-a ascuns.

Rasmus îl privi lipsit de expresie.

— Fără îndoială s-ar fi plâns în legătură cu tine, dacă ar fi descoperit mai devreme că o spionai, însă chestia asta a fost cu doar două săptămâni înainte să dispară. Vreau să ştiu dacă s-a întâmplat ceva în acest interval de timp?

Rasmus nu răspunse.

— A vorbit cu tine?

Rasmus scutură din cap.

— Ai observat atunci când Dagbjört te-a surprins spionând-o? Te-a zărit când o pândeai pe întuneric? Îţi aminteşti?

— Da, m-a văzut, zise Rasmus după o pauză lungă. Într-o seară m-a văzut şi… atunci s-a terminat. N-am mai urmărit-o niciodată. Mi-a fost atât de ruşine! Ea nu trebuia să afle. După asta, obişnuia să tragă draperiile. Şi asta a fost tot.

— Cum de te-a observat?

— Am fost neîndemânatic, zise Rasmus. M-am apropiat prea tare de fereastră, ea m-a văzut brusc şi mi-am dat seama imediat că bănuia că nu era prima oară când… când mă uitam la ea. Fusesem descoperit şi am bănuit că părinţii ei vor veni glonţ, şi ea împreună cu ei, şi că o să mă arate cu degetul şi că vor fi scandalizaţi, pentru că ceea ce făcusem era urât. Atât de urât, încât ar fi trebuit să merg la închisoare pentru asta. Dar apoi… nu s-a întâmplat nimic. N-a venit nimeni la mine până n-ai apărut tu la uşa mea după atâţia ani. Ea n-a spus nimănui.

Cuvintele lui se pierdură într-o şoaptă.

— Ce te-a făcut să te comporţi astfel? întrebă Erlendur.

— Nu ştiu, zise Rasmus. N-aveam mulţi prieteni şi…

— Cu siguranţă nu credeai că o să devină prietena ta?

— Oh, nu, nu, eu nici măcar nu m-am gândit vreodată la asta. Chiar mi-ar fi plăcut să o cunosc mai bine, pe bune, serios aş fi vrut, însă era imposibil. Imposibil!

— Ai zis că n-ai vorbit niciodată cu Dagbjört. A fost adevărat?

— Da, zise Rasmus după o clipă de ezitare.

— Îmi vine greu să cred că ai locuit alături de ea timp de doi ani de zile fără ca măcar o singură dată să schimbaţi o vorbă.

— Nu, este… probabil că ceea ce ţi-am spus data trecută nu a fost foarte exact, însă n-am crezut că conta. Am vorbit într-adevăr cu ea de câteva ori, însă nu despre ceva important. Simt că încerci să răsuceşti tot ce spun în aşa fel încât să pară dubios, aşa că îmi pare rău, dacă am fost rezervat. M-am întâlnit o dată cu ea într-un magazin de prin apropiere care s-a închis cu ani în urmă. Stăteam la coadă şi a fost destul de amabilă încât să-mi adreseze câteva cuvinte.

— Deci ţi-a arătat puţină atenţie? De aceea stăteai la fereastră, spionând-o şi visând că eraţi iubiţi?

Rasmus scutură din cap.

— Tu intenţionat interpretezi greşit, zise el. Încerci să-mi faci probleme. Doamna Kruse zicea că fetele aduc doar necazuri şi că ar trebui să am grijă cu ele, însă ştiam că minte. Era o femeie egoistă. O femeie răutăcioasă. Dagbjört nu era cum zicea ea.

— Ştia ce puneai tu la cale? Doamna Kruse? Ştia ce făceai tu serile?

Ochii lui Rasmus se măriră.

— Nu-ţi mai pot spune nimic altceva, zise el. Nu trebuie să-mi pui astfel de întrebări. Nu-mi mai pune întrebări.

— Te-a prins doamna Kruse atunci când trăgeai cu ochiul?

— Nu, nu mă întreba asta! zise Rasmus, scuturând din cap, vizibil agitat. N-ai niciun drept. N-ai niciun drept să mă judeci. Nu sunt un monstru! Vreau doar să fiu lăsat în pace. Nu te mai pot ajuta. Nu ştiu ce s-a întâmplat cu Dagbjört. Nu i-am făcut niciodată vreun rău. Niciodată! Şi acum vreau să pleci. Nu mai poţi sta aici.

— Însă îţi era teamă să nu fii descoperit, nu-i aşa?

— Ea…

— Erai speriat de moarte ca Dagbjört să nu te reclame, zise Erlendur, venind mai aproape de Rasmus. Erai îngrozit că o să le spună părinţilor. Nu aşa a fost? Nu puteai suporta ca ei să descopere ce făceai tu singur serile, atunci când o priveai pe fiica lor cum se dezbracă. În timp, ce o urmăreai cum îşi scoate…

— Încetează! Nu spune asta! N-o spune! Nu ştii despre ce vorbeşti! Cum poţi spune aşa ceva?

— Dar este adevărul, nu-i aşa?

— Nu! Nu! Nu este!

— Eşti sigur?

— N-aş fi putut niciodată să-i fac rău! strigă Rasmus cu o voce spartă şi se refugie de Erlendur mai în interiorul casei. Niciodată! Obişnuiam să veghez să nu i se întâmple ceva rău. Eram un fel de înger păzitor, veghind asupra ei când adormea. N-aş fi putut niciodată să-i fac rău. O veneram. Trebuie să mă crezi, scânci el. Trebuie să mă crezi! Am făcut parte din echipa de căutare şi m-am rugat la Dumnezeu în fiecare seară să fie găsită. Trebuie să mă crezi. N-aş fi putut niciodată să-i fac rău. N-aş fi putut niciodată să mă ating de vreun fir de păr de-al ei!

35

Rasmus se refugie pe hol, dând cu spatele către scară până ce se împiedică de prima treaptă. Recăpătându-şi echilibrul, se urcă pe scară şi se opri acolo. Acum Erlendur putea vedea mai bine în întuneric şi reuşi să identifice biroul, o sufragerie şi o bucătărie aflată lateral, faţă de el. De-a lungul pereţilor se aflau teancuri de ziare, legate cu sfoară. Podeaua era presărată cu pungi de plastic pline de gunoi. Putea distinge siluetele întunecate ale rafturilor, mobila veche şi tablourile de pe pereţi. Pe podea şi pe suprafeţele mobilelor se aflau cutii de carton şi colete. Din toate părţile, Erlendur se confrunta cu dezordinea şi haosul casei unui bărbat care încerca să ţină lumea la distanţă, transformându-şi casa întunecată într-o zonă de refugiu.

— Îmi pare rău dacă am exagerat, zise Erlendur, simţind milă pentru bărbatul singuratic. N-am vrut să te necăjesc. N-am vrut să te sperii.

Rasmus îl privea sceptic.

— Mai am doar câteva întrebări, apoi voi pleca, zise Erlendur.

— Nu poţi pătrunde cu forţa aici şi să-mi vorbeşti în felul acesta, zise Rasmus, încă rănit şi mânios.

— Nu, ştiu. Am întrecut măsura. Nu se va mai întâmpla. Doar câteva întrebări, apoi voi pleca. Când ai vorbit ultima dată cu ea?

— La ce te referi?

— Ai spus că ai vorbit cu Dagbjört de câteva ori. O dată a fost când v-aţi întâlnit la magazin. Când a fost ultima oară când ai vorbit cu ea?

— Cu puţin timp înainte să dispară. Era afară, pe stradă, ceva mai încolo. Am intrat în vorbă cu ea. Dădea o petrecere în acea seară şi voia să se scuze dinainte, în cazul în care prietenele ei erau prea gălăgioase. I-am spus să nu-şi facă griji. Îmi puteam da seama doar uitându-mă la ea cât de tare aştepta petrecerea aia.

— Îţi aminteşti despre ce altceva aţi mai vorbit?

— Da, îmi amintesc bine. Fiecare detaliu. Fiecare cuvânt pe care l-a spus. Mi-a spus că aveau un gramofon bun, însă aproape niciun disc ca lumea. M-a întrebat dacă îi puteam împrumuta câteva. Am zis că îmi pare rău, însă nu aveam niciun disc. Singura muzică pe care o ascultam era cea de la radio. A zis că la radio nu difuzau niciodată muzică pentru tineri şi am fost de acord cu ea. Radiodifuziunea Naţională nu transmitea decât simfonii. Încă o face.

Rasmus încercă să zâmbească, însă nu reuşi decât un uşor tremur al buzelor care îi scoase la iveală dinţii. Îşi recăpăta calmul după această încălcare grosolană a proprietăţii. Erlendur reuşise să-l calmeze.

— Asta a fost tot? zise Erlendur. Aţi vorbit doar despre muzică?

— Da, asta a fost tot.

— Este adevărat ce am auzit, că ai fost victima unui atac la câţiva ani după ce Dagbjört a dispărut?

— De unde ai auzit asta? întrebă Rasmus, surprins.

— De la un bărbat pe care-l cunosc şi care a locuit în Camp Knox.

— Nu ştiu dacă vreau să vorbesc despre asta, zise Rasmus ezitant.

— Nu, bine, zise Erlendur, nevrând să-l preseze prea mult pe bărbat.

— A fost o experienţă neplăcută.

— Te cred şi eu.

— Nişte huligani. Puţeau a tabără. Veneam spre casă din oraş, şi ei m-au urmărit de parcă eram un ciudat. Au început să mă insulte. Eu nu-i mai văzusem niciodată, însă ei păreau să ştie totul despre mine. Că am locuit cu mama şi aşa mai departe. Că ea era moartă. I-am implorat să mă lase în pace, însă nici n-au vrut să audă. M-au împins pe o alee şi m-au lovit. Mi-au furat geanta. Apoi au fugit. Am rămas zăcând acolo, plin de sânge, dar până la urmă am reuşit să ajung acasă.

— I-a prins poliţia?

— Poliţia? N-am mai deranjat poliţia. Mama ar fi spus că n-avea sens să fac mare tevatură dintr-un lucru atât de lipsit de importanţă. Oamenii sunt doar invidioşi pe cei ca noi, înţelegi?

— Spune-mi mai multe despre conversaţia ta cu Dagbjört. Ai discutat despre petrecerea pe care o avea în acea seară şi despre muzică. Asta-i tot?

— Îmi amintesc atât de bine de asta; ea voia să facă rost de nişte discuri noi, zise Rasmus. Pe vremea aia, nu erau prea multe discuri străine. Nu ca acum, cu toată zdrăngăneala asta îngrozitoare.

— Şi cum avea de gând „să facă rost” de ele?

— Spera ca o prietenă de-a ei să-i aducă nişte discuri nou-nouţe din America. Fata le avea de la verişorul ei care lucra la bază. Dagbjört voia ca el să-i cumpere şi ei.

— Deci, el lucra la bază, nu-i aşa? Verişorul ăsta?

— Da, aşa a spus ea.

— Şi locuia acolo?

— N-a spus.

— Ştii cum îl chema?
— Nu, nu ştiam decât că era vărul uneia dintre prietenele sale.
— N-ai menţionat chestia asta poliţiei, după dispariţia lui Dagbjört?
— Poliţiei?
— N-ai crezut că te aflai în posesia unei informaţii importante?
— Ce informaţie? întrebă Rasmus, părând uşor confuz.
— Nu cred că s-a mai menţionat înainte lucrul acesta. Că era posibil să fi avut intenţia să se întâlnească cu acest bărbat.
— N-am de unde să ştiu.
— Nu ţi-a trecut prin cap chestia asta, după dispariţia ei?
— Nu, nu pot spune că mi-a trecut. Probabil că a pomenit şi altora lucrul acesta. Că intenţiona să cumpere discuri de la acest bărbat. Ce e aşa extraordinar în legătură cu asta? Nu prea cred că ar fi fost un mare secret.
— Ai dreptate, zise Erlendur. Nu e totul consemnat în dosare. Poate că nu era concludent.
— Eu nu l-aş fi considerat aşa, zise Rasmus.
— Le-ai urmărit pe Dagbjört şi pe prietenele ei distrându-se? De la tine de acasă?
Rasmus încuviinţă.
— Şi când petrecerea s-a terminat şi prietenele ei au plecat, Dagbjört s-a dus sus în camera ei ca să se pregătească de culcare şi te-a văzut uitându-te la ea de pe după perdele, privind-o cum se dezbracă?
— Da, recunoscu Rasmus fără tragere de inimă.
— Nu prea îţi plac musafirii, zise Erlendur, încercând să întâlnească ochii vicleni ai lui Rasmus şi să citească adevărul în ei. Mai ales nu cei de la poliţie. N-ai depus reclamaţie când ai fost bătut. Ai vorbit cu Dagbjört cu scurt timp înainte de dispariţia ei, însă n-ai spus nimănui. Poate îţi era teamă că îţi va fi descoperit secretul?
— Secretul?
— La urma urmelor, dacă ar fi ieşit la iveală că obişnuiai s-o spionezi serile, poate că ai fi fost bănuit de ce era mai rău, după dispariţia ei. Nu puteai risca. Doar dacă nu cumva îţi era teamă de cu totul altceva. Ai şi alte secrete, Rasmus? Ceva ce ascunzi aici în casa ta?
— Nu m-am atins de ea! protestă Rasmus. N-aş fi putut niciodată să-i fac vreun rău. Trebuie să înţelegi asta. Niciodată! Niciodată! Niciodată!

36

Caroline tot nu-i contactase, în momentul în care Erlendur se întoarse la sediul Biroului Omucideri. Marion stătea lângă telefon, însă zise că era puţin probabil să aibă veşti de la ea curând, dat fiind că ea îi amăgise cu un număr de telefon fals. Nu puteau şti ce gândea sau care va fi următoarea ei mişcare. Lui Marion i se părea evident că ea nu mai voia, pentru moment, să mai aibă de-a face cu poliţia islandeză şi că va lua legătura cu ei atunci când va simţi nevoia. Erlendur îl contrazise spunându-i că ea ar putea fi în pericol în cazul în care moartea lui Kristvin avea legătură cu Wilbur Cain, cu aeronavele de transport ale CIA şi cu comerţul cu arme.

— N-ar fi mai bine să mergem acolo din nou? zise Erlendur. Să facem ceva?

— Ai dreptate. N-avem cum să stăm aici şi să aşteptăm ca ea să ne contacteze, dacă există şi cea mai mică şansă ca ea să fie în pericol, zise Marion. Întrebarea este: ar trebui să merg singur de data asta?

— Hmm, m-am răzgândit, nu ştiu sigur dacă ea ar vrea asta. Sunt sigur că ne-ar da de ştire dacă ar descoperi ceva important.

— Totuşi, n-ar strica să fac o excursie până acolo, zise Marion, ridicându-se în picioare. Voi încerca să fiu discret. Tu aşteaptă lângă telefon şi vorbeşte cu ea dacă sună. Tu ce ai mai făcut, apropo? Că ai tot sunat de la telefoane publice şi ai cutreierat prin tot oraşul?

— Dagbjört, zise Erlendur.

— Ai făcut ceva progrese?

— Nu ştiu sigur. S-ar putea.

Erlendur îi făcu un rezumat cu privire la ce aflase de când descoperise paginile jurnalului în camera lui Dagbjört. Descrise vizita la Rasmus Kruse, care recunoscuse că o spionase pe Dagbjört serile. Îi povesti şi despre întâlnirea lui cu Vilhelm la autogară. Şi noutatea referitoare la vărul prietenei care lucra la bază şi care făcea rost de ultimele discuri din America şi, probabil, de alte diverse lucruri la mare căutare pe care adolescentele şi le-ar fi dorit în anii postbelici.

— Vrei să spui că e posibil ca vărul să se fi folosit de chestia asta drept momeală? zise Marion.

— Mi-a trecut prin cap.

— Bineînţeles că după război nu se găsea mai nimic prin magazine, zise Marion. Am avut, ani de zile restricţii de import şi lipsuri acute, chiar pe vremea când a dispărut fata noastră.

Erlendur cunoştea restricţiile de import din acele vremuri. Se cereau autorizaţii speciale pentru a aduce orice tip de bunuri în ţară. Nu puteai aduce nici măcar un ciorap găurit, dacă n-aveai aprobarea funcţionarului de la raţionalizare. Se formau cozi lungi dacă oamenii prindeau de veste că sosea vreun produs nou în magazine; erau gata să stea în faţa magazinului toată noaptea dacă era nevoie, aşteptând ca uşile acestuia să se deschidă. Era o piaţă neagră înfloritoare, şi corupţia era în floare. Restricţiile au dat naştere la tot felul de afaceri de contrabandă şi comerţ pe sub mână.

— Şi profitul de pe urma armatei era la apogeu, zise Erlendur.

— Poţi s-o mai spui o dată.

— Există o referire pasageră la discurile de gramofon în dosarele cu interogatoriile fetelor care au fost la petrecerea lui Dagbjört, însă poliţia n-a crezut că avea rost să urmărească acel fir. N-au făcut niciodată vreo legătură între acest bărbat şi Dagbjört – probabil dintr-un motiv bine întemeiat. Poate că ei nu se cunoşteau şi nu s-au întâlnit niciodată. Însă ar fi interesant să stăm de vorbă cu el. Dacă încă mai e în viaţă.

— Ar trebui să încerci să-i dai de urmă, zise Marion. Între timp, o să fac o vizită la bază să văd dacă pot lua legătură cu Caroline.

Marion plecă şi Erlendur se aşeză lângă telefon şi formă numărul prietenei lui Dagbjört, Silja. Când, în cele din urmă, ea răspunse, Erlendur o luă direct, întrebând-o dacă ştia care dintre prietenele lui Dagbjört avea un văr care le făcea rost de ultimele discuri americane de la bază.

— Poftim? zise Silja, nepregătită pentru acea întrebare.

Lui Erlendur îi trecu prin minte cu întârziere că era posibil să fi întrerupt-o de la cină.

— Tu şi prietenele tale aţi fost la o petrecere acasă la Dagbjört cu puţin timp înainte de dispariţia ei. Una dintre fete a făcut rost de nişte discuri noi. Le-a obţinut de la vărul ei care lucra la baza aeriană din Keflavík. Trebuie să ştiu cine e acea prietenă.

— Am uitat cu desăvârşire.

— Ai putea afla asta?

— Aş putea încerca, zise Silja. De ce e important?

— Încă nu-mi dau seama, însă aş vrea să ştiu cine era acel bărbat.

— Ce e atât de interesant în legătură cu acest bărbat? Ai descoperit ceva?

— Nu, zise Erlendur, pentru a o împiedica să între la idei, n-am făcut niciun progres. Vreau doar să ştiu cine era.

— Nu mai ştiu nimic, zise Silja, uimirea încă persistându-i în voce. Discuri de la bază?

— E posibil să fi locuit acolo la momentul respectiv, zise Erlendur. Ai putea da de acea prietenă pentru mine?

— Voi încerca.

— Bine, zise Erlendur. Mulţumesc. Ţinem legătură.

Pe şoseaua spre Keflavík traficul era lejer. Vremea era liniştită şi luna răsărind răspândea o lumină rece peste câmpul de lavă din jur şi asupra siluetei piramidale a muntelui Keilir. La poartă, lui Marion i se dădură indicaţii cum să ajungă la sediul poliţiei militare şi, câteva minute mai târziu, el trase maşina în faţa clădirii. Afară erau parcate nişte jeepuri gri. În plus, pentru a menţine legea şi ordinea în rândul personalului Forţei de Apărare, poliţia avea responsabilitatea de a patrula perimetrul zonei respective şi de a-i descuraja pe intruşi.

Marion intră şi se apropie de recepţie. Tânărul, care se afla în spatele biroului, îl întrebă, dacă îl putea ajuta. Marion îi explică faptul că poliţia islandeză primise de curând ajutor din partea unui ofiţer de legătură, sergent Caroline Murphy, şi…

— Sunteţi de la poliţia islandeză? îl întrerupse tânărul.

— Da, zise Marion zâmbind. N-am spus asta? Voiam doar să-i mulţumesc pentru ajutor.

— Mi-e teamă că şi-a luat câteva zile de concediu, zise tânărul, răsfoind paginile unui registru aflat în faţa lui. Însă îi voi transmite că aţi trecut pe aici.

— Mulţumesc, zise Marion. Însă nu voi mai trece prea curând pe aici. N-aţi putea să-mi spuneţi unde locuieşte? Vreau doar să o salut scurt. Nu durează mult. Chiar ne-a fost de un real ajutor.

Bărbatul, care nu avea încă douăzeci de ani, era roşcovan la păr şi la piele, pistruiat şi cu obrajii acoperiţi de un puf fin. Marion observă că avea uniforma şifonată, lucru care se potrivea cu aerul său general de apatie în legătură cu sarcina pe care o avea, aceea de a oferi informaţii celor care veneau la secţie.

— Pot vedea un act de identitate? întrebă el în timp ce căuta, fără prea mare tragere de inimă, adresa.

— Bineînţeles, zise Marion şi îi înmână o legitimaţie.

După ce îi aruncă o privire piezişă, tânărul îi dictă adresa lui Caroline. Marion îi mulţumi călduros pentru ajutor, apoi se reîntoarse la volan şi, câteva minute mai târziu, opri în faţa unor barăci de două etaje. Parcarea era înţesată de maşini şi camionete, care ocupau şi o parte din stradă de numeroase ce erau. Găsind numele lui Caroline scris pe o sonerie în hol, Marion sună de mai multe ori, dar nu-i răspunse nimeni. Uşa către casa scării era deschisă. Lângă perete se afla un automat care vindea ţigări şi un altul care vindea băuturi răcoritoare şi bere. Marion intră pe casa scării şi urcă până la primul etaj.

Aici trebuie să fie, gândi Marion, îndreptându-se către o uşă fără număr, aflată pe partea dreaptă a palierului şi ciocăni. Aşteptă, apoi ciocăni din nou, fără mai mult succes faţă de prima oară, apoi începu să bată tare în uşă, strigând şi numele lui Caroline. Singurul rezultat fu că uşa apartamentului de vizavi se deschise şi un bărbat ieşi pe palier.

— Trebuie să faci un aşa afurisit de tărăboi? întrebă el.

Marion se răsuci pe călcâie.

— Îmi cer scuze, o caut pe Caroline. Ai idee unde ar putea fi?

— Cine eşti? întrebă bărbatul, care era îmbrăcat în blugi şi hanorac şi avea o cutie de bere în mână.

Chipul iscoditor al unei femei se ivi în spatele lui.

— Eu doar voiam să o salut, zise Marion. Am lucrat împreună de curând şi ea avea de gând să… ăăă… mă ducă la clubul ofiţerilor.

— Eşti islandez?

— Da.

— Ai venit să cumperi ceva?

— Să cumpăr? Nu.

— Deci nu te-ai servit cu ţigări de la parter?

— Nu, zise Marion. N-am luat ţigări.

— Vrei o bere? întrebă bărbatul, balansând cutia.

— Nu, mulţumesc, zise Marion, fără să ştie sigur dacă bărbatul glumea sau nu.

— Tu eşti ăla care goleşte mereu automatele de jos?

— Nu m-am atins niciodată de ele, zise Marion. N-am mai fost niciodată aici.

— Toţi sunteţi la fel, voi islandezii. Paraziţi nenorociţi.

— Păi, e…

— N-am văzut-o pe Caroline azi. Cred că ar fi răspuns până acum, dacă era acasă, aşa că nu mai bate la uşă.

Femeia se retrase în apartamentul din spatele lui. Marion auzi telefonul sunând înăuntru.

— Ştii unde ar putea fi?

— Merge uneori serile la Animal Locker, zise bărbatul, însă niciodată la clubul ofiţerilor. Deşi poate merge cu tine. E sponsorul tău?

— Animal Locker? zise Marion, amintindu-şi că acesta era locul pe care Erlendur îl pomenise când vorbise despre Joan; era locul unde lucra ea. Kristvin se dusese acolo cu un sponsor care era posibil să fie sau nu Wilbur Cain, şi era un loc pe care Caroline îl frecventa uneori. Acela este… este…?

— Este un bar, zise bărbatul.

— Cunoscut drept Zoo?

— Acela e.

— Ah, în regulă, acolo trebuia să mergem, zise Marion. Probabil că ea e acolo deja. Îmi pare rău pentru zgomot; n-am vrut să vă deranjez.

— Aminteşte-ţi doar că mai locuiesc şi alţii pe-aici, zise bărbatul şi luă o înghiţitură din cutia de bere.

Marion zâmbi în semn de scuză, zise la revedere, coborî scările, se urcă în maşină şi plecă. Era ca şi cum ar fi fost un străin în propria ţară. După câteva minute, Marion opri un soldat care trecea pe-acolo şi îl întrebă dacă îi putea arăta drumul către Animal Locker.

37

Erlendur auzi telefonul sunând în birou. Ieşise să-şi cumpere o cafea şi, grăbindu-se să se întoarcă, înşfăcă la repezeală receptorul.

— Caroline?

— Ăăă, nu…? Cine este, vă rog? Erlendur este acolo?

El recunoscu vocea Siljei.

— Da, scuze, bună din nou! Erlendur la telefon. Aşteptam un alt apel.

— Am aflat cine era tipa al cărei văr făcea rost de discuri. Ai vrea numărul ei de telefon?

— Da, te rog, zise Elendur, înşfăcând un stilou şi o foaie de hârtie. Ar fi excelent.

— Este Rósanna, zise Silja şi îi dictă numărul. Sun-o, aşteaptă telefonul tău. A fost foarte uimită când am întrebat-o de discuri, după cum îţi poţi închipui. Bineînţeles tot ce i-am putut spune a fost că încerci să rezolvi cazul. Ai făcut ceva progrese?

— Nu prea, zise Erlendur, sorbindu-şi cafeaua.

Nu credea că preocupările voyeuriste ale lui Rasmus meritau relatate în acel moment.

— Păi, atunci anunţă-mă, dacă te mai pot ajuta cu ceva.

— Mulţumesc.

Silja închise şi Erlendur îi telefonă lui Svava, mătuşa lui Dagbjört şi o întrebă dacă îşi amintea de vecinii de alături ai fratelui ei: o daneză şi fiul ei pe nume Rasmus. Pe jumătate danez. Tatăl său era islandez, însă nu locuia cu ei.

— Nu-ţi aminteşti deloc de ei? întrebă Erlendur. Maică-sa a murit acum mulţi ani, însă fiul încă locuieşte acolo.

— Nu prea, zise Svava. Din câte ştiu eu, erau foarte retraşi, mama şi fiul, iar fratele meu nu prea avea de-a face cu ei.

— Nu l-ai auzit niciodată plângându-se din pricina lor?

— Nu, din câte îmi amintesc eu.

— Nici în legătură cu bărbatul, cu Ramus?

— Nu – doar că fratele meu credea că nu-şi îngrijesc grădina cum trebuie, zise Svava, că n-au grijă deloc de ea, că o lasă neîngrijită. E posibil ca mama să fi fost puţin cam ciudată. Nu că aş vrea să judec pe cineva. Însă acum, că veni vorba…

— Da?
— Fratele meu s-a certat o dată cu ea pentru că ea susţinea că i-a omorât pisica. Ceea ce era absolut o prostie, bineînţeles. Fratele meu n-ar fi făcut rău niciodată nici măcar unei muşte. Nu putea să suporte să vadă pe cineva suferind. Femeia, evident, ţinea foarte mult la animalul respectiv pentru că a sunat chiar la poliţie şi i-a trimis acasă la fratele meu. A avut mult de furcă cu hoaşca aia.
— Ce s-a întâmplat cu pisica? A mai apărut?
— Da, a apărut. Fratele meu a zis că probabil pisica a avut nevoie de o pauză, o perioadă. De ce întrebi de ei?
— N-am un motiv anume, zise Erlendur, pentru a înlătura suspiciunile în privinţa lui Rasmus. Verificam cine stătea în casa de alături la acel moment şi mă întrebam despre aceştia doi. Vă mai amintiţi şi de alţi vecini?
— Nu, de nimeni în mod special. Era o zonă bună. Nu era nimic în neregulă. Din câte ştiu eu, erau oameni decenţi cei care locuiau acolo.
După aceea terminară repede conversaţia, apoi Erlendur sună la numărul pe care Silja i-l dăduse. După ce sună de câteva ori, răspunse un adolescent, aşa i se păru lui Erlendur. El se prezentă şi ceru să vorbească cu mama băiatului, Rósanna. Erlendur îl auzi strigând-o, şi ea ridică receptorul aproape imediat. Se prezentă din nou şi Silja avusese dreptate; ea aşteptase veşti de la el.
— Este în legătură cu Dagbjört, nu-i aşa? zise ea, uimirea simţindu-i-se în mod evident în voce.
— Da, aşa este.
— Investigaţi cazul ei?
— Nu, nu este o investigaţie serioasă, doar mă interesez de acest caz pentru mătuşa lui Dagbjört.
— Probabil că sunt douăzeci şi cinci, douăzeci şi şase de ani?
— Da. Am auzit că aveţi – sau aţi avut – un văr care lucra la bază în acele zile şi care făcea rost de una şi de alta – discuri, spre exemplu.
— Ce-i cu el?
— E adevărat că obişnuia să vă facă rost de genul acela de lucruri?
— Păi… eu… nu prea pot să vorbesc despre asta la telefon, zise Rósanna. Aţi putea trece pe aici, nu-i aşa? Nu este atât de târziu.
— Mi-e teamă că sunt cam prins, zise Erlendur, gândindu-se la Caroline.
Trebuia să stea lângă telefon în cazul în care ea sau Marion sunau.

— Păi, ce ziceţi atunci de mâine? zise Rósanna. Nu, dacă stau mai bine să mă gândesc, sunt cam ocupată mâine şi după aceea este aniversarea fiului meu…

— Poate că am să trec totuşi, dacă e în regulă, zise Erlendur, nevrând să piardă această ocazie. Nu durează mult.

— Bine, perfect, zise Rósanna şi îi dădu adresa. Atunci, ne vedem curând.

Mişcându-se repede, Erlendur spuse la recepţie că aştepta un telefon şi voia să fie contactat la adresa la care se ducea. Era cât se poate de vital. Apoi coborî în fugă scările, atras de această întâlnire cu trecutul, un trecut care îşi împlântase ghearele atât de adânc în carnea lui, încât orice altceva trecea pe plan secundar.

38

Marion măsură din priviri barul cunoscut drept Zoo. Însă lucrurile se mişcau, de obicei, cu încetinitorul aici, dacă era să te ei după poreclă. Câteva mese şi scaune de bar erau ocupate de soldaţi în uniformă sau de bărbaţi în haine civile, unii cu un pahar de bere în faţă, alţii cu ceva mai tare. În nişte boxe invizibile se auzea în surdină muzică country. De la mese fumul de ţigară se ridica în rotocoale. Toţi clienţii îi păreau americani lui Marion; unul purta chiar nişte cizme de cowboy. Singurele femei erau cele două chelneriţe, una blondă şi alta brunetă, ce pălăvrăgeau cu tipul mai în vârstă de la bar. El spuse o glumă, şi ele începură să râdă în hohote, apoi scanară repede încăperea în cazul în care cineva dorea ceva de băut.

Marion luă o gură de bere: avea gust de Pilsener îndoită cu apă. Fie paznicii de la intrare erau relaxaţi, fie aici nu se simţea nevoia unei paze serioase. Cel puţin Marion nu văzu la uşă niciun paznic şi nimeni nu-l întrebase de sponsor. Barmanul presupusese, probabil, că Marion făcea parte din hoarda de antreprenori, inspectori, ingineri şi tehnicieni civili, care lucrau pentru armată şi locuiau la bază pentru o perioadă de timp. Mai mult ca sigur, nu avea să fie deranjat cu întrebările, cu toate că oricine l-ar fi putut observa, pentru că Marion ieşea în evidenţă ca musca în lapte.

Marion o întrebă pe chelneriţa blondă de Joan şi află că era seara ei liberă. Femeia se dovedi că o cunoştea şi pe Caroline şi zise că ea trecea pe la bar din când în când. Se părea că era şi o jucătoare înrăită de bowling şi făcea parte din echipa numărul unu a bazei. Asta explica locul ales de ea pentru întâlnirea cu Marion, de alaltăieri. Chelneriţa putu de asemenea să-i ofere informaţia că Caroline era necăsătorită, nu foarte deschisă sau vorbăreaţă şi cam singuratică.

Un bărbat se ridică de la una dintre mese şi merse la bar, aruncându-i o privire lui Marion în acest timp. Era gras, purta o cămaşă de lucru în carouri, blugi şi pantofi sport, iar părul şi tenul său negru îi dădeau o înfăţişare latino. Rânji la un comentariu al chelneriţei blonde, apoi se apropie de masa unde stătea Marion.

— Eşti islandez?

Marion recunoscu.

— Te deranjează dacă mă aşez? întrebă el şi, fără să aştepte o invitaţie, îşi trase un scaun. Nu prea te-am mai văzut pe-aici înainte. Lucrezi la bază?

— Aştept o prietenă, zise Marion.
— Pe Caroline, adică?
— Da.
— O cunosc pe Caroline, zise bărbatul cu un rânjet. Numele meu e Martínez. Carlos Martínez, din New Mexico. Eu şi Caroline mergem împreună la bowling. De la bar mi-au spus că pui întrebări despre ea. De unde o cunoşti pe Caroline, dacă nu te superi?
— Ne ajută în ancheta noastră în legătură cu un bărbat care a lucrat aici, zise Marion. Sunt de la poliţia islandeză.
— Ea nu prea vorbeşte despre serviciu. Am auzit de moartea… că voi credeţi că islandezul al cărui cadavru a fost găsit pe câmpul de lavă a fost ucis aici la bază. Este adevărat?
— Chestiunea se cercetează şi nu putem…
— Nu, sigur, înţeleg. Ai mai fost-aici înainte?
— Nu.
— Şi îţi place?
— Mă simt de parcă aş fi în Texas, zise Marion. Cu toate că sunt doar la cincizeci de kilometri de casă.
Martínez râse.
— Ăsta e cel mai animat bar, zise el, rânjind.
Părea un bărbat vorbăreţ şi de treabă.
— Nu merg nicăieri în altă parte, dacă ţine de mine.
— Vin mulţi islandezi aici? întrebă Marion.
— Mda, uneori. Cunosc câţiva. Sunt de obicei nişte tipi destul de amuzanţi şi plini de viaţă, şi trebuie să recunosc că aveţi nişte trupe chiar bune care vin să cânte în cluburi. Sunt muzicieni cu adevărat buni.
Ieşi curând la iveală din discuţie faptul că Martínez fusese în misiune în Filipine, înainte de a veni în Keflavík; era în marină de trei ani, din care opt luni fuseseră petrecute în Islanda. Nu ştia nimic despre această ţară, cu excepţia faptului că era rece, întunecată şi îndepărtată; încă nu se aventurase în afara zonei militare şi nu ştia sigur dacă voia acest lucru. Îi plăcuse foarte mult în Filipine şi nu-şi putea închipui alte ţări mai diferite decât acestea două. Acolo fusese cald şi însorit; vreme bună în fiecare zi, fete frumoase, localnici prietenoşi. Aici era ger, întuneric şi vântul nu se oprea niciodată din suflat. Venind el însuşi dintr-un climat cald, Martínez nu putuse suporta temperaturile arctice. Nu fusese decizia lui de a veni în Islanda: fusese trimis aici.

— Vouă, localnicilor, nu prea vă pasă că noi suntem aici, nu-i aşa? zise el.

— N-aş spune asta, zise Marion. Depinde pe cine întrebi.

Martínez încuviinţă şi zise că, atunci când venise prima dată aici, aflase repede că mulţi islandezi se opuneau prezenţei americane în Islanda şi că acea chestiune separase naţiunea în două. Zona militară era complet izolată şi comunicarea cu localnici era minimă. Însă un număr mare de civili islandezi lucrau în interiorul zonei militare în timpul zilei, deoarece proiectele de construcţie şi întreţinere pe şantier, de la construirea căminelor de locuit sau a hangarelor şi până la întreţinerea căilor rutiere, se aflau în mâinile antreprenorilor islandezi, care n-aveau scrupule în a-şi umple buzunarele cu banii armatei americane. Martínez zise că nu putea înţelege prejudecăţile.

— Oamenii de aici nu sunt de acord cu prezenţa militară şi găsesc nod în papură la orice face armata, însă este oarecum în regulă să faci bani de pe urma ei, zise el aprinzându-şi o ţigară.

Marion nu avu niciun răspuns.

— Hai, n-am vrut să par un nesimţit, adăugă Martínez. Îmi pare rău. Plec din marină când îmi termin misiunea aici. Mă întorc acasă în New Mexico. E timpul. Mai vrei o bere? Fac eu cinste.

Se duse la bar înainte ca Marion să-i poată răspunde şi se întoarse cu două beri.

— Nu ţi se întâmplă să-l cunoşti pe un bărbat, care obişnuia să bea aici, un islandez pe nume Kristvin? întrebă Marion. A lucrat la bază. Mecanic de zbor.

— Cine e? E bărbatul care a fost asasinat?

— Nu ştim dacă a fost asasinat, zise Marion. Îţi aminteşti ca el să fi fost pe aici? Era cunoscut drept Kris.

— Kris? Nu, nu-mi amintesc de nimeni cu numele ăsta. Cum a murit?

— Nu cunoaştem circumstanţele în care a murit, zise Marion. Încercăm să le punem cap la cap şi să aflăm cu cine se asocia la bază, ce făcea aici şi la ce lucra înainte de a muri. Face parte din investigaţia noastră de rutină. Caroline lucrează cu noi, deoarece trebuie să se ţină legătura cu poliţia militară.

— Înţeleg.

— Mai e ceva. Nu ştiu cum s-o spun, aşa că o să te întreb direct. Dacă aş vrea să fac rost de marijuana aici, la cine ar trebui să mă duc?

— Marijuana? repetă Martínez cu precauţie.

— Nu încerc să insinuez că tu sau oricine altcineva de aici este implicat în trafic.

— Nu ştiu. Bărbatul vostru era amestecat în asta?

— E posibil. Acestea sunt genul de întrebări cu care ne confruntăm noi, vezi tu, şi nu prea ştim de unde să începem. Ştim atât de puţine despre aranjamentele de aici! Dacă ai fi un islandez care cumpără regulat droguri de la cineva de la bază, cu cine ai avea de-a face? Cu soldaţi? Cu ofiţeri? Cu piloţi? Unde ar avea loc schimbul? Acasă la ei? Într-un loc public? Să zicem că-i datorez cuiva bani şi am probleme, pentru că nu pot plăti. Ai idee cine ar veni după mine într-o astfel de situaţie?

Marion continuă cu întrebările, cu toate că, în mod vizibil, Martínez nu se simţea confortabil.

— Nu sunt persoana potrivită care să te poată ajuta în legătură cu asta, zise el precaut. Nu mă ocup cu asta.

— Dar Wilbur Cain? întrebă Marion. Îl cunoşti?

— N-am auzit niciodată de el, zise Martínez. Wilbur Cain? Cine e?

Marion nu putu decât să replice că investigaţia se concentra pe acest bar, pentru că islandezul obişnuia să bea aici şi că numele Wilbur Cain se ivise în legătură cu Kristvin, însă până acum nu reuşiseră să-i dea de urmă bărbatului. Martínez îl ascultă cu atenţie.

— E o femeie care lucrează aici, Joan. Poate că ar trebui s-o întrebi pe ea de iarbă, mormăi el cu voce scăzută.

— Joan? Care lucrează aici?

— N-ar trebui… Caroline este în pericol? întrebă Martínez.

— Din fericire, nu mai mult decât te-ai aştepta în branşa ei, zise Marion, îngrijorat acum ca nu cumva să fi mers prea departe şi să fi scăpat prea multe informaţii într-un bar al soldaţilor.

— Treaba e că n-a mai apărut la antrenamentul de bowling din seara asta, zise Martínez. Am sunat-o acasă, însă n-a răspuns nimeni. Apoi ai apărut tu şi ai zis că o aştepţi. Îmi cam fac griji. Asta-i tot.

— Dar Joan? Poate face rost de droguri?

— Ştiu că soţul ei face rost. Dar n-ai auzit asta de la mine.

— El le vinde islandezilor?

— Aşa am auzit. Ea lucrează aici şi oameni bârfesc, ştii şi tu cum e. Nu-mi place să răspândesc zvonuri, însă dacă e posibil s-o ajut pe Caroline…?

— Nu-ţi face griji în legătură cu Caroline, zise Marion. Ai idee unde aş putea-o găsi?
— Nu, e cam reţinută, nu vorbeşte prea multe despre ea.
— Îi place aici?
— Da, aşa cred. Multora le place. În ciuda vremii.
Martínez rânji.
— De fapt, mi-a spus că merge des la film. Cred că e ceva între ea şi Bill. Sau aşa mi-a şoptit mie o păsărică de curând.
— Bill?
— El e proprietarul cinematografului.
— Cinematograful? Te referi la cinema Andrews.
— Da. Este singurul de la bază.
Mulţumindu-i lui Martínez pentru bere, Marion părăsi barul, se întoarse în maşină şi se îndreptă către cinematograf. Scoţând bucata de hârtie cu numărul de telefon pe care Caroline li-l dăduse, şi care se dovedise că era de la Andrews, Marion se întrebă dacă ea, de fapt, nu-i direcţionase spre acel loc de la bun început.
Marion era asaltat acum de îndoieli, de frica de a nu fi dezvăluit prea multe la bar. Oare faptul că pomenise numele lui Wilbur Cain fusese o greşeală? Pe de altă parte, n-ar strica să-şi facă simţită prezenţa şi să-i sperie puţin pe oameni. Poate, în felul acesta, o să ajungă la urechile lui Cain că un detectiv pusese întrebări despre el. Cum ar reacţiona? Ar da bir cu fugiţii? Ar părăsi ţara? Poliţia islandeză n-avea nicio putere să-l împiedice, gândi Marion. Americanii puteau face tot ce doreau în zona militară.
— Ne pot da afară din bază oricând vor, mormăi Marion cu voce tare, de unul singur în maşină, apoi zări cinematograful Andrews în faţă.

39

Rósanna creştea singură trei copii şi locuia într-un apartament la subsol, în zona Laugarnes. Nişte scări duceau în jos către uşa de la intrare, şi Erlendur se afla pe treapta de jos în momentul în care uşa se deschise şi cel mai mare dintre băieţi, cel care răspunsese mai devreme la telefon, apăru, îi aruncă o privire lui Erlendur şi îi strigă maică-sii în timp ce trecea ca o săgeată pe lângă el şi o lua în sus pe scări: „A venit tipu' ăla în vârstă".

Erlendur fu descumpănit. Niciodată, din câte ştia el, nu mai fusese descris drept un tip în vârstă; avea doar treizeci şi trei de ani. Privi silueta băiatului care se îndepărta, întrebându-se dacă aşa îl vedea el. Când se întoarse, Rósanna venise la uşă. Era destul de mică de statură, părea măcinată de griji şi îl privea pe Erlendur cu o expresie iscoditoare.

— Mă aşteptam să fii mai în vârstă, zise ea.

— Ah, acela… era fiul tău?

— Mai e şi altcineva cu tine?

— Poftim? Nu, sunt singur.

Observă că femeia încerca să-şi înăbuşe un zâmbet. Îl invită înăuntru, scuzându-se pentru deranj. Lucrase până târziu şi n-avusese timp să facă curat toată săptămâna.

— Copiii nu ridică un deget, adăugă ea.

Erlendur zise că înţelegea acest lucru şi pălăvrăgiră o vreme, în mare despre prietenele ei de la Colegiul pentru Fete şi despre ce se alesese de ele. Lucrul acesta o făcu să vorbească despre ea şi despre ce făcuse în anii de după colegiu. Nu era deloc sfioasă, îşi privea situaţia în mod realist şi n-avea nici măcar o mică doză de autocompătimire. Avea un mic magazin aproape de capătul străzii Skólavördustígur, care era aprovizionat cu o varietate de produse alimentare dietetice, cu toate că zise că afacerea mergea prost. Islandezii erau interesaţi doar de carne roşie şi sosuri grele, însă mizase pe faptul că mâncarea dietetică va fi ceva de viitor. Erlendur recunoscu că nu mânca decât carne grasă în sos şi peşte fermentat cu sos, însă se prefăcu interesat în a-şi îmbunătăţi dieta. Chestia asta stârni un alt zâmbet.

— Oamenii sunt mai interesaţi de sănătatea lor decât obişnuiau să fie înainte, zise Rósanna pe un ton optimist.

Îşi continuase studiile superioare după ce terminase şcoala, însă îl cunoscuse pe bărbatul ei şi se căsătorise. Soţul ei înfiinţase o mică firmă şi ea lucrase pentru el, până ce li se născuseră copiii, şi femeia se implicase mai mult în viaţa casnică. Însă, în timp, firma începuse să piardă bani, şi ei sfârşiseră prin a fi extrem de îndatoraţi. Apoi soţul ei se îmbolnăvise. Se dovedise că avea cancer de pancreas şi murise într-un an. Ea vânduse compania, casa şi cele două maşini, lucru care o scăpase în mare măsură de datorii, şi se mutase în acest apartament de la subsol, împreună cu copiii.

— Nu eu o cunoşteam pe Dagbjört cel mai bine, zise ea, rememorând vremurile de altădată, însă bineînţeles că îmi amintesc ce şoc a fost pentru noi, fetele din clasă, când s-a întâmplat. Nu ne venea să credem. Am bănuit că a fugit undeva fără să spună nimănui, că o să apară la şcoală a doua zi şi că totul fusese o neînţelegere. Bineînţeles că nu s-a întâmplat aşa. Am fost puţin surprinsă când a sunat Silja, şi apoi tu.

— Nu sunt noutăţi, zise Erlendur. Nu ştiu dacă Silja ţi-a explicat, însă mătuşa lui Dagbjört vrea să ştie dacă e posibil să se tragă nişte concluzii, cu toate că s-a întâmplat cu mult timp în urmă, iar eu am fost de acord să mă ocup de asta. Presupun că e o ultimă încercare.

— Trebuie să fi fost devastator pentru familie. Poliţia ne-a interogat pe toate atunci. Însă nu ştiu dacă pot adăuga ceva şi chiar nu înţeleg ce are chestia asta de-a face cu vărul meu.

— Este doar unul dintre detaliile care au ieşit la iveală, zise Erlendur, încercând să o liniştească pe femeie. La momentul respectiv se zvonea că Dagbjört avea un iubit. Ştiai de asta?

— Te referi la băiatul din Camp Knox? Nu erau doar nişte bârfe?

— Poate.

— Îmi amintesc că oamenii vorbeau de asta, însă nu pot spune dacă era sau nu adevărat. Nu eram prea interesate de băieţi pe vremea aia. E posibil ca una sau două dintre fete să fi fost implicate în relaţii cu băieţi – chiar nu-mi amintesc prea bine.

— Ce-mi poţi spune despre Camp Knox? A vorbit ea vreodată despre asta?

— E posibil s-o fi făcut, însă am uitat. Eu locuiam în partea opusă a oraşului şi nu cunoşteam partea de est. Cu toate că ştiam despre viaţa din tabără. Cu siguranţă, nu era una uşoară. Una dintre surorile mamei mele a locuit în Múli Camp.

— Am înţeles că fostele tale colege de clasă încă ţin legătura, zise Erlendur.

— Da, aşa e. Ne întâlnim cel puţin o dată pe an şi ştiu că e probabil puţin cam morbid, însă noi întotdeauna toastăm pentru Dagbjört. N-a dispărut niciodată din gândurile noastre. Apoi ascultăm nişte hituri cunoscute la vremea respectivă. Dean Martin şi altele.

— Doris Day?

— Da, şi Doris Day, zise Rósanna, zâmbind.

— Ştiu că e mult de-atunci, însă ai auzit-o vreodată pe Dagbjört pomenind de vecinii ei de alături?

— Nu, din câte îmi amintesc.

— Ideea e că am vorbit cu unul dintre ei deunăzi şi el mi-a spus că s-a întâlnit întâmplător cu Dagbjört cu puţin timp înainte de dispariţia ei şi că ea zicea că voia nişte discuri noi din America. Ea l-a menţionat pe vărul tău. A zis că lucra la baza aeriană şi că vă făcea rost de ultimele hituri, ale lui Doris Day şi aşa mai departe. Tu aveai de gând să-i aduci nişte astfel de discuri la petrecerea ei aniversară. Asta îţi reîmprospătează memoria? Ştii cumva dacă Dagbjört a luat vreodată legătura cu vărul tău?

Rósanna ascultă cu atenţie, încercând să-şi amintească ce se spusese şi se făcuse în perioada premergătoare tragicului eveniment.

— Chestia asta nu s-ar fi făcut prin intermediul tău? întrebă Erlendur. Dacă voia să-l contacteze pe vărul tău?

— Am doar un singur văr care a lucrat la bază, zise Rósanna gânditoare. Taţii noştri sunt fraţi. E cam cu zece ani mai mare decât mine. Numele lui e Mensalder. Încerc să-mi amintesc dacă Dagbjört m-a întrebat vreodată de el sau dacă eu i-am dat numărul de telefon. Nu-mi mai amintesc nimic. Cel puţin, nu ştiu dacă ei s-au întâlnit vreodată sau dacă au stat de vorbă unul cu altul. Mensalder locuia în Keflavík şi lucra pentru armată; aducea mereu acasă chestii pe care le cumpăra de acolo sau le lua gratis. Ţigări, carne de curcan, fripturi, blugi. Erau produse de lux în acele zile, pentru că, în Reykjavík, nu le puteai obţine pentru tot aurul din lume. Era o modalitate pentru el de a-şi mai rotunji veniturile. Însă cel mai mult ne dădea diverse lucruri fără bani sau tata îi dădea o sumă simbolică. Mensalder avea mereu dolari şi ultimele discuri, şi eu îmi amintesc clar că am împrumutat trei sau patru pentru petrecerea lui Dagbjört. E cât se poate de posibil ca eu să-i fi dat numărul lui. Sau poate că l-a luat de la altcineva. Însă n-am auzit niciodată să-l fi sunat.

— Deci n-ai fost pe post de intermediară?
— Nu. N-am comandat nimic pentru ea, dacă la asta te referi. Însă… a fost… stai o clipă…
— Ce anume?
— Cred că le-a luat chiar el de la ea de-acasă.
— Discurile?
— Le-a luat de la ea în ziua următoare. Asta a fost. Asta a fost. Acum îmi amintesc. El mi-a împrumutat discurile şi le-a vrut imediat înapoi, pentru că deja le vânduse altcuiva, însă eu le uitasem acasă la Dagbjört şi n-aveam timp să mă duc să i le aduc, aşa că i-am spus unde locuia, şi el intenţiona să treacă pe la ea ca să le ia. Aşa a fost, dacă nu mă înşel. El se cam grăbea.
— Deci e posibil ca ei să se fi întâlnit?
— Da, bineînţeles.
— Şi e posibil ca ea să-l fi rugat să-i facă rost de chestii de la bază?
— Da, dar stai puţin, cu siguranţă nu e nimic dubios în legătură cu asta? Nu are nimic de-a face cu… cu ce i s-a întâmplat lui Dagbjört?
— Ce face el acum? Acest Mensalder?
— Ultima oară am auzit că lucra la o benzinărie, zise Rósanna.
— Aici în Reykjavík?
— Da.
— Este căsătorit? Are copii?
— Nu, n-are nici soţie, nici copii, zise Rósanna şi Erlendur văzu cum încet-încet femeii îi pică fisa, că înţelege adevăratul motiv pentru care el se afla acolo în apartamentul ei, în acea seară, o persoană complet necunoscută, punând întrebări despre Dagbjört. Mensalder a locuit mereu singur, zise ea pe un ton ezitant. De ce îl târăşti în chestia asta? Ce a făcut?
Erlendur nu ştia ce să răspundă.
— Nu cred… nu, Mensalder e complet nevinovat. El n-ar fi putut niciodată să… sugerezi că are legătură cu dispariţia lui Dagbjört? Asta insinuezi?
— N-am nici cea mai vagă idee, zise Erlendur, observând spaima Rosannei. Sincer, nu ştiu.

40

Marion parcă în faţa cinematografului Andrews. Parcarea era destul de aglomerată. *Apocalipsa acum,* filmul care rula atunci, părea să fie unul foarte popular. Zona era slab luminată şi Marion opri motorul în locul cel mai îndepărtat de cinematograf şi se întreba cum era cel mai bine să întreprindă o căutare discretă a lui Caroline în interiorul clădirii, în momentul în care uşa din spate a maşinii se deschise larg şi Caroline însăşi urcă în maşină. Marion se întoarse cu o smucitură.

— De ce n-ai sunat să spui că vii? întrebă Caroline, cercetând nervoasă împrejurimile. Ai fost urmărit?

— Urmărit…?

— Ei bine?

— Nu, din câte am observat, zise Marion, pornind maşina şi pregătindu-se să dea cu spatele.

— Nu, stai aici, zise Caroline. Suntem în regulă în parcare.

— Am sunat la numărul pe care ni l-ai dat şi am crezut că ai încercat să ne tragi pe sfoară, atunci când a răspuns cineva de la cinematograf, zise Marion.

— Să vă trag pe sfoară? De ce ai mai venit aici, dacă ai crezut că încerc să vă trag pe sfoară?

— Pentru că după aceea am auzit de Bill, zise Marion, oprind din nou motorul.

— De la cine?

— Am dat întâmplător peste un prieten de-al tău, Martínez. Un tip foarte prietenos, trebuie să recunosc.

— Carlos Martínez?

— Da, zise Marion. Era la Animal Locker. Credeam că n-o să mai termine niciodată să-mi vorbească despre el.

— Bill lucrează aici, la cinema. Este un prieten. Mă lasă să-i folosesc biroul după ce se duce acasă. Am stat la telefon toată ziua.

— Eşti bine?

— Da, sunt bine, cu toate că tot acest mister îmi dă o stare de nervozitate. Ai fost pe la apartamentul meu? Nu am trecut încă pe-acolo.

— Da, am fost.

— Căminul era supravegheat? Ai observat asta?

— N-am văzut pe nimeni, zise Marion. Însă e posibil. Chestia asta e oarecum nouă pentru mine.

— Mda, mda, Erlendur mi-a ţinut deja un discurs despre faptul că sunteţi pe dinafară când vine vorba de locul acesta, despre faptul că e o lume cu totul nouă pentru voi şi toate prostiile astea. Chiar mă întrebam despre ce naiba vorbea.

— L-am cunoscut pe vecinul tău. El a menţionat de Animal Locker, iar Erlendur îmi spusese deja că tu, uneori, te duci acolo. Îţi dai seama că ai lipsit de la antrenament?

Marion surprinse în oglindă strălucirea dinţilor lui Caroline, care se dezveliră într-un zâmbet.

— Povesteşte-mi despre Martínez.

— Nu-l cunosc prea bine, zise Caroline. Este sergent în marină. Mergem împreună la bowling. Este în regulă. Mai e şi as la bowling.

— L-am întrebat despre Kristvin şi dacă îl cunoştea pe un bărbat pe nume Wilbur Cain.

— Ce a spus despre Cain?

— N-a recunoscut numele.

— Am auzit mai devreme că acest Cain a petrecut mult timp în Groenlanda, înainte de a veni aici, zise Caroline. Încă merge acolo regulat în misiuni. Şi avioanele NCT opresc acolo destul de frecvent, în drumul lor din Europa spre puncte din vest. Aterizează aici la Keflavík pentru a alimenta şi uneori încarcă marfă şi, din când în când, Cain li se alătură în călătoria către Groenlanda şi înapoi.

— Ce este în Groenlanda?

— Thule, zise Caroline. Instalaţia noastră militară cea mai mare din emisfera de nord.

— De unde ai aflat de asta?

— De ici, de colo. De la prietenul meu din Washington. Şi de la o femeie pe care o cunosc destul de bine, care lucrează la bază la controlul traficului aerian. Am ajutat-o o dată. Soţul ei obişnuia să o bumbăcească. L-a părăsit şi acum divorţează, însă nemernicul nu voia s-o lase în pace ori de câte ori se îmbăta. Altminteri nu era om rău. Doar un ratat, ca atâţia alţii. Mă rog, am tras nişte sfori ca să fie transferat, astfel încât ea să scape de el. Totul fără ştiinţa lui. A aflat prima oară de asta atunci când a aterizat în noul lui post. Şi ghiceşte unde era?

— Thule?

— Te-ai prins. L-a sunat pentru mine. El lucrează la controlul traficului aerian, şi ea a aflat cum stă treaba cu NCT, cine călătoreşte cu avioanele şi aşa mai departe. El obişnuia să se întoarcă în genunchi la ea după ce o bătea, aşa că, acum, ar face orice pentru ea.

— Ce se întâmplă în Groenlanda? De ce ar călători un agent al Serviciului Militar de Informaţii dus-întors între Keflavík şi Thule?

— Încă n-am putut afla informaţii în legătură cu asta.

— Crezi că Kristvin ar fi putut şti?

— Nu văd cum, zise Caroline. Acestea sunt zboruri secrete. Controlul vostru de trafic aerian nu le cunoaşte. Ar fi trebuit să vorbească cu cineva care era bine informat în legătură cu aceste chestiuni şi, lucrul cel mai important, pregătit să vorbească despre ele.

— Cum ar fi?

— N-am idee. Aeronavele fac în general opriri scurte aici şi nu atrag vreo atenţie deosebită.

— Şi totuşi una dintre ele are ceva defecţiuni, zise Marion, şi trebuie să se apeleze la mecanici. Şi unul dintre aceştia vede suficient pentru a deveni curios şi începe să pună întrebări şi, cât ai zice peşte, el moare. Am stabilit că mai mult ca sigur el a murit ca urmare al căderii de la o mare înălţime. Şi ni s-a spus că există nişte platforme foarte înalte în hangarul 885. Kristvin s-ar fi putut urca pe una dintre ele şi ar fi putut cădea de acolo.

— Adică să fie împins?

— Şi, în plus, nouă ni s-a refuzat accesul în hangar. Există şansa ca el să se fi refugiat pe una dintre platforme în timp ce încerca să scape, s-a urcat pe schelă şi a fost prins în capcană acolo. Ce ştii despre baza aeriană din Thule?

În parcare totul era liniştit. Cinematograful Andrews era o pată de neon în întunericul iernii. Fusese numit, Marion ştia asta, după un general american, care murise într-un accident de avion aproape de Keflavík, în timpul războiului. Pe ambele părţi ale intrării erau atârnate postere care făceau reclamă la cele mai recente filme hollywoodiene: *Kramer contra Kramer, Alien, Sindromul China.*

— Nu prea multe, zise Caroline. Este strategic important ca parte a liniei de apărare împotriva ruşilor în emisfera nordică. De acolo se poate pătrunde în spaţiul aerian sovietic via Siberia unde sunt mult mai puţine linii de apărare decât dacă am zbura de la bazele noastre din Europa de Vest pe

deasupra zonelor intens fortificate ale Europei de Est şi Rusiei. Thule este vital în acest context. Chiar mai important decât această mică bază de aici.

— Că veni vorba de locuri dificile, zise Marion. Probabil că Islanda pare un paradis tropical în comparaţie cu Thule.

— Te cred şi eu.

— Danezii sunt la fel de fericiţi cu baza din Thule cum suntem şi noi cu „mica noastră bază”, zise Marion şi continuă să explice că fusese o dezbatere majoră în Danemarca în ultimii ani despre soarta inuiţilor din apropiere de Thule. Când a fost construită baza, amplasamentul de vânătoare groenlandez a fost strămutat în nord, într-un loc numit Qaanaaq, fără a se lua în calcul dorinţele lor, urmările nefiind prevăzute.

— Probabil că tu crezi că suntem nişte monştri, zise Caroline.

Marion tăcu. Luând acest lucru drept confirmare, Caroline văzu roşu în faţa ochilor.

— Iisuse, nu ştiu de ce naiba fac asta. Tu urăşti, practic, tot ce reprezint eu. Tot ce facem noi ţi se pare dubios.

— Nu-i adevărat! protestă Marion. Ajutorul tău a fost de nepreţuit şi îţi suntem foarte recunoscători, chiar dacă avem îndoielile noastre în legătură cu activităţile militare ale ţării voastre. Ai făcut mai mult pentru noi decât am fi îndrăznit să cerem şi am impresia că o faci pentru că şi tu vrei să ştii ce s-a întâmplat aici.

Caroline nu răspunse. Uşile cinematografului se deschiseră şi începură să iasă oamenii de la film. Mulţimea plecă repede spre casă, unii pe jos, alţii cu maşina. Era doar un scurt interval de timp până la următoarea proiecţie şi alţi spectatori începeau deja să se adune. Strigătele ocazionale, claxoanele maşinilor şi râsetele se dispersau în întuneric.

— Thule este o unitate militară strict secretă, zise Caroline.

Se lăsase să alunece pe locul ei şi se uita pe geamul maşinii la cei care intrau în cinematograf, ca şi cum ei ar fi aparţinut unei lumi diferite şi mai bune.

— Nu multă lume ştie asta, însă mi s-a spus că bombardierele B-52 obişnuiau să fie ţinute ascunse şi în aşteptare în zona respectivă, pregătite în orice clipă, preluând ştafeta unul de la altul, astfel încât lanţul să nu fie niciodată întrerupt. Asta pentru a asigura cel mai rapid răspuns posibil, în eventualitatea unui atac sovietic. Au presupus că acesta ar fi primul loc care ar fi bombardat într-un atac aerian. Prin menţinerea aeronavelor B-52 în

permanenţă în aer, se asigurau că măcar unul scăpa din acel atac şi că ar trece repede graniţa sovietică, încărcat cu bombe.

— Ce fel de bombe?

— Bombe cu hidrogen. Patru într-un avion. Fiecare de o sută de ori mai puternică decât bomba care a distrus Hiroshima.

— Vrei să spui că în Groenlanda sunt arme nucleare? zise Marion.

— Aşa se pare. Acum aproape un deceniu, un bombardier s-a prăbuşit în timpul unuia dintre viscolele alea violente de care aveţi parte în regiune. Epava a fost găsită la vreo zece kilometri de bază şi bombele au fost înlăturate. După asta s-a renunţat la politica de a menţine avioanele B-52 în aer. Însă armele sunt încă depozitate la bază.

— Guvernul danez a negat întotdeauna prezenţa armelor nucleare în Groenlanda, zise Marion. Acolo este o chestiune extrem de controversată. Prietenul tău din Washington ţi-a spus asta?

Caroline încuviinţă.

— Simte că-mi este dator, zise ea încet.

— Oh?

— A fost greu pentru mine să apelez la el pentru ajutor, însă s-a comportat ireproşabil. Şi n-am ştiut ce să fac.

— Ce… în ce fel îţi este dator?

— Se simte vinovat.

— În legătură cu?

— În legătură cu altă femeie.

— Altă femeie?

— Nu cred că asta e treaba ta.

— Nu, ai dreptate.

— Credeam că aveam o relaţie bună, până ce a început să mă înşele, zise Caroline. Cred că încearcă încă să se revanşeze. El e motivul pentru care mă aflu aici. Am vrut să plec cât mai departe de el şi acum crede că din vina lui mă aflu într-un mare rahat aici la capătul pământului.

— Şi ce are asta de-a face cu hangarul 885 şi cu Wilbur Cain?

— Nu trebuia să-ţi spun, însă e posibil, doar posibil, ca avioanele Hercules ale NCT să transporte arme nucleare din Thule şi să le instaleze aici. Este, de asemenea, posibil ca persoana responsabilă cu problemele de securitate ale acestei operaţiuni să fie nimeni altul decât prietenul nostru Cain.

— Wilbur Cain?

— Te-ai prins!

41

La benzinărie erau de serviciu doi bărbaţi, unul dintre ei părând să aibă aproape şaizeci de ani. Vărul Rósannei, probabil. Vârsta era corectă, în orice caz. Erlendur rămase în maşină, încercând să treacă neobservat, şi urmări activitatea din benzinărie. Ocazional, câte un vehicul trăgea lângă pompele de benzină şi bărbaţii îi făceau plinul şi, după caz, mai făceau şi alte treburi, cum ar fi să adauge antigel sau să cureţe parbrizul. Bărbatul mai în vârstă, vărul, făcea plinul şi schimba amabilităţi cu clienţii, în timp ce cel mai tânăr se ocupa, în principal, cu încasarea banilor. Vremea era rece, aşa cum era deja de vreo câteva zile şi benzinarul purta o geacă şi o şapcă, ambele inscripţionate cu sigla benzinăriei. Era adus de spate şi se mişca lent, aşa cum obişnuiau lucrătorii de vârsta lui. Când n-avea clienţi, se aşeza pe un scaun, în spatele tejghelei şi îşi omora timpul cu o activitate pe care Erlendur nu reuşea să o desluşească.

O maşină intră în benzinărie şi bărbatul mai în vârstă se ridică în picioare şi îşi trase mănuşile în mâini. Rósanna îi spusese lui Erlendur că Mensalder lucra la una dintre puţinele benzinării din capitală care ţineau deschis până târziu. Ea nu ştia multe despre el, pentru că nu mai ţinuseră legătura de ani de zile. Cu toate că erau veri primari, familiile lor nu se înţelegeau prea bine, aşa că nu erau apropiaţi. Erlendur se dusese mai întâi la apartamentul lui însă, negăsind pe nimeni acasă, trecuse pe la benzinăria despre care vorbise Rósanna. Dorise şi ea să vină, însă Erlendur o descurajase, spunându-i să nu-şi facă griji. Tot ce făcea era să strângă informaţii despre cazul lui Dagbjört şi faptul că vărul ei apăruse în peisaj nu era neapărat ceva important.

Benzinăria, una dintre cele mai mari din oraş, se afla la periferie, în partea de est. După ce supraveghe locul de la o distanţă discretă pentru o perioadă de timp, Erlendur se îndreptă către una dintre pompe. Intră în magazin şi spuse că vrea să alimenteze. Lucrătorul pe care îl luase drept Mensalder se ridică în picioare şi Erlendur văzu că jucase pasienţe. Mensalder întrebă dacă trebuie „să-i facă plinul”. Când Erlendur zise că da, bărbatul îşi puse iar mănuşile şi ieşi la pompă. Erlendur se uită în jurul său prin magazinul care vindea ziare, reviste şi o varietate de accesorii auto ca de exemplu ştergătoare de parbriz şi raclete de gheaţă, cât şi pachete de ţigări, trabucuri şi dulciuri. Apoi se duse afară în urma lucrătorului care

începuse să facă plinul maşinii. Se auzea zgomot de la traficul de pe şosea. Bărbatul se sprijini de maşină în timp ce pompa îşi făcea treaba, aruncând din când în când o privire la contor şi la preţ.

— E linişte în seara asta, remarcă Erlendur, ducând automat mâna la pachetul de ţigări, apoi amintindu-şi unde se afla.

— Da, încuviinţă bărbatul. A fost destul de linişte. Ieri am fost aglomeraţi. Diferă. Fiecare zi este diferită, ca oriunde în altă parte.

— Presupun, zise Erlendur.

Pompa se învârtea mai departe şi bărbatul verifică din nou contorul. În timp ce o făcea, Erlendur îi zări chipul. Avea barba nerasă de vreo câteva zile, obrajii supţi, un nas mic şi sprâncene stufoase. Îi curgea nasul.

— Nu mai avea deloc benzină? întrebă lucrătorul.

— Da, aproape.

— E aproape gata, cu toate că e surprinzător ce rezervoare mari pot avea unele din maşinile astea mici.

El îşi şterse nasul cu dosul mâinii.

— Aveţi nevoie de ştergătoare noi sau altceva?

— Nu, mulţumesc.

— Trebuie să întrebăm, zise bărbatul pe un ton de scuză. Noi reguli. Trebuie să-i întrebăm pe clienţi dacă au nevoie şi de altceva.

— Înţeleg.

— Învăţăm mereu ceva nou.

— Apropo, nu cumva eşti Mensalder? întrebă Erlendur cu dezinvoltură.

— Ba da, eu sunt. Sau, mă rog, ăsta-i numele meu. Ne cunoaştem?

— Vărul Rósannei?

— Am o verişoară pe nume Rósanna, da. De ce întrebaţi? O cunoaşteţi?

— Aşa şi-aşa, zise Erlendur. Nu prea bine. Însă s-a întâmplat să stau de vorbă cu ea de curând şi numele tău a fost adus în discuţie.

— Ah, înţeleg. Ce mai face în prezent?

— Nu prea multe chestii, zise Erlendur. Mi-a spus că obişnuiai să lucrezi în Keflavík cu ani în urmă.

Pompa emise un clic. Rezervorul era plin. Mensalder mai adăugă câteva picături, cu ochii la preţ. Erlendur credea că încerca să ajungă la o sumă rotundă.

— Da, aşa e, am lucrat la bază, zise el. De ce… Aţi vorbit despre mine? De ce a pomenit de mine?

— Ah, vorbeam doar despre bază şi a zis că a avut un văr care a lucrat acolo şi că-i făcea rost ei şi prietenelor ei de bunuri pe care le achiziţiona de la yankei. Că era foarte serviabil, chestii din astea.

— Ah, înţeleg, zise Mensalder. A fost acum mult timp, însă e adevărat, puteai face rost de una şi de alta, chestii pe care nu le găseai în oraş. În acele zile, totul era în cantităţi mici, nu însă şi pentru soldaţi. Magazinele lor erau înţesate de marfă. Aveau tot ce era mai nou şi mai bun din câte existau.

— Sunt convins.

— Acolo am văzut prima dugheană de fast-food şi chestii de genul ăsta.

— Nu era riscant să faci contrabandă cu bunuri scoase din zona aceea?

— Nu şi pentru mine, zise Mensalder. Însă nu operam la scară largă. E posibil ca unii să o fi făcut-o, însă eu n-am fost niciodată lacom. Eram angajat direct de către armată, aşa că eram plătit în dolari, care erau un adevărat bonus. Până când au pus capăt acestui lucru.

— Ai locuit la bază?

— Da, puţini dintre noi locuiau, zise Mensalder, începând să cureţe parbrizul cu o racletă. Eram cazaţi în barăcile armatei. Mulţi dintre soldaţi locuiau în şi pe lângă Keflavík. Închiriau subsoluri sau apartamente mici. Pe atunci lucrurile erau mai amestecate. Mai târziu le-a fost frică de fraternizare şi au construit cămine pentru soldaţii de la bază şi după aceea totul s-a schimbat şi… ştii şi tu cum e – noi am evitat întotdeauna contactul prea apropiat cu ei.

— E adevărat. Trebuie să fi fost o joacă de copii să faci rost de lucrurile foarte căutate, dacă tu chiar locuiai acolo. Şi puteai plăti în dolari.

— Da, aşa e. Aveau magazine mişto şi puteai cumpăra votcă, bere, ţigări şi tot felul de haine, care erau imposibil de găsit aici în oraş. De atunci lucrurile s-au schimbat mult, vezi tu. Acum magazinele sunt doldora de lucruri noi, însă pe atunci nu era aşa.

— Făceai rost şi de discuri? zise Erlendur.

Vedea doar o parte din chipul bărbatului, între şapcă şi gulerul jachetei; expresia plictisită şi monotonă a cuiva care nu cunoscuse nimic altceva în viaţă decât munca grea şi monotonă. Mensalder îşi făcea treaba metodic, cu paşi grei şi lent în mişcări. Lui Erlendur îi părea un bărbat plăcut care dădea impresia că-i făcea plăcere să depene amintiri despre vremurile de demult, de aici dorinţa lui de a vorbi atunci când cineva se ostenea să-i dea atenţie. Totuşi, poate pur şi simplu se conforma ordinelor de a fi politicos cu

clienţii. Vorbea fără emfază, fără să-şi schimbe intonaţia, ca şi cum puţine lucruri îl puteau lua prin surprindere în prezent şi nu avea nimic interesant de spus.

— Da, bineînţeles, zise el. Americanii aveau toate albumele recent apărute. Le puteai cumpăra din magazine, însă soldaţii obişnuiau să le aducă şi de acasă. Acolo l-am ascultat prima oară pe Elvis. Şi Sinatra era foarte cunoscut acolo.

— Aveai şi tu o colecţie mare?

— Da, destul de mare.

Mensalder îi azvârli lui Erlendur o privire perplexă, ca şi cum ar fi simţit că această discuţie se prelungea în mod straniu şi intra în prea multe detalii pentru o discuţie obişnuită cu o persoană necunoscută într-o benzinărie. Probabil că ar fi făcut şi un comentariu în acest sens, însă două maşini traseră lângă pompă. Una se opri în spatele lui Erlendur, aşa că acesta urcă în maşină, demară şi parcă după colţ. Apoi se duse înăuntru, plăti benzina, mai făcu şi nişte mici cumpărături drept scuză pentru că zăbovise, cumpără un ziar şi începu să citească despre luarea de ostatici de la Ambasada Americii din Teheran. Mensalder se ocupă de cele două maşini, apoi sosi şi o a treia, urmată de mai multe altele. Bărbatul care se ocupa cu încasările ieşi să ajute. După aproape un sfert de oră, fluxul traficului scăzu şi Mensalder putu să se întoarcă la jocul său de pasienţe.

— Mulţumesc, zise Erlendur, pregătindu-se în cele din urmă să plece.

— Cu plăcere, zise Mensalder, ridicându-şi privirea din cărţile sale. Te mai pot ajuta cu ceva?

— Nu, asta-i tot. Îmi pare rău, dacă te-am deranjat punându-ţi întrebări despre bază.

— Am impresia că eşti foarte curios.

— Pentru moment, acesta e un fel de hobby al meu, zise Erlendur. Tot ce are legătură cu Keflavík, cu soldaţii şi cu civilii islandezi care au lucrat acolo şi convieţuirea lor cu armata. Bineînţeles, tu ştii exact cum stăteau toate aceste lucruri.

— Da, cred că da.

— Aveai maşină pe-atunci? Deţinerea unui automobil nu era un lucru obişnuit.

— Când lucram în Keflavík? Da, aveam un Morris vechi. Ce a spus Rósanna?

— Păi a vorbit în mare despre cât de bine te pricepeai tu să-i faci rost de cele mai noi discuri.

— Pe bune?

— Da, i-a rămas chestia asta în memorie, zise Erlendur. Cum îi făceai tu rost de ele pentru ea şi prietenele ei. Mai ales discurile pe care i le-ai adus când era la Colegiul pentru Fete şi s-a dus la una dintre petrecerile alea de fete. Nu ştiu dacă îţi mai aminteşti.

— Nu, zise Mensalder.

— Însă ea, da – şi-a amintit că i-ai făcut rost de un disc cu Doris Day şi un altul cu Kay Starr.

Mensalder se aplecă deasupra cărţilor fără să răspundă. Deşi se afla în interior, încă avea geaca pe el şi şapca pe cap, îşi scosese doar mănuşile şi le aşezase alături, pe masă. Erlendur credea că bărbatul începea să bănuiască faptul că el nu era un client obişnuit şi că întâlnirea lor nu era, la urma urmelor, una întâmplătoare.

— Chestia asta îţi spune ceva?

— Nu, n-aş zice că-mi spune.

— Petrecerea era ţinută acasă la o fată pe nume Dagbjört, zise Erlendur. Îţi aminteşti de ea?

— Nu, n-aş putea spune că-mi amintesc.

Un camion trase lângă pompă şi Mensalder aruncă o privire înspre acesta, apoi se ridică în picioare şi îşi puse mănuşile.

— Uite ce e, n-am timp de asta, zise el şi, strecurându-se pe lângă Erlendur, se grăbi afară, o siluetă gârbovită şi epuizată de muncă, cu chipul tulburat în mod evident de această întâlnire stranie.

42

Caroline rămase un timp pe gânduri, tăcută. Afară, în faţa cinematografului, lucrurile se liniştiseră iarăşi. Ultimul film al serii începuse şi spectatorii se aşezaseră în sală cu pungi cu floricele, băuturi răcoritoare şi dulciuri ca să savureze filmul în tihnă.

— Există vreo modalitate prin care poţi dovedi asta? întrebă Marion în cele din urmă.

— Dacă nu găsim bomba, nu, zise Caroline. N-am nicio dovadă, este doar ceea ce mi-a spus prietenul meu, pe jumătate glumind. Tot ce ştie este că NCT a mai fost angajată pentru acest gen de transport înainte, şi numele lui Cain a apărut în legătură cu genul acesta de operaţiune. Însă n-ar garanta pentru asta. Mi-a spus doar să trag singură concluziile.

— Crezi că ar putea fi depozitate în hangar? Dacă e adevărat?

— Mă îndoiesc de asta. E mult trafic în hangar şi vor să ascundă prezenţa armelor nucleare pe pământ islandez, s-ar impune mai multe măsuri de precauţie pentru a le ascunde. Sau cel puţin aşa îmi închipui eu.

— Ai acces în hangar? întrebă Marion.

— Pot intra, dacă la asta te referi, zise Caroline. Bănuiesc că voi, islandezii, n-aţi semnat niciun acord care să permită ca armele nucleare să fie amplasate aici?

— Una dintre condiţiile pentru prezenţa armatei este ca aceasta să nu amplaseze niciodată aici acest tip de armă, fără permisiunea guvernului islandez, zise Marion.

— Crezi că guvernul vostru ar fi putut să le acorde permisiunea?

— Mă îndoiesc foarte tare că s-au gândit măcar la asta. Ar fi imposibil de justificat prezenţa armatei, dacă ar răsufla faptul că stochează arme nucleare aici. Cu atât mai puţin dacă s-ar dovedi că a fost o înţelegere tacită cu americanii, făcută pe şestache.

Marion se uită la Caroline în oglindă.

— Ar ieşi mare scandal, dacă s-ar afla.

— Deci, cu alte cuvinte, este o chestiune sensibilă?

— Extrem.

— Este destul încât să fie nevoie să reducă la tăcere un om care ar şti ceva?

— Poate, zise Marion. Kristvin şi-a băgat nasul unde nu-i fierbea oala. Era în legătură cu un ziarist din Reykjavík. Probabil că îl cunoştea pe Wilbur Cain. Cred că acest Cain trebuie să fi încercat să-l tragă de limbă despre ce a descoperit. E posibil chiar să-l fi condus pe Kristvin pe o pistă falsă, pretinzând că are informaţii, şi să-l păcălească să divulge cât de mult ştia şi ce avea de gând să facă cu informaţiile. Cain ar fi trebuit să decidă cum să procedeze în acest sens.

— Şi?

— Hai să spunem că l-a convins pe Kristvin să se întâlnească în hangar. L-a împins de pe schelă. Apoi a luat cadavrul în maşină şi l-a aruncat pe câmpul de lavă din Svartsengi.

— Ăsta ar fi un scenariu.

— Despre ce fel de bombe vorbim?

— Sunt diverse posibilităţi, zise Caroline. Aici avem aeronave Lockheed P-3 Orion. Acestea pot transporta grenade antisubmarin cu focoase nucleare, concepute pentru a combate submarine sovietice. Avem, de asemenea, avioane de luptă F-4 Phantom. Au sosit prima oară aici acum şase ani. Ele pot transporta rachete nucleare concepute pentru atacurile aer-sol.

— Deci tot echipamentul necesar este disponibil?

— Da.

— Trebuie să pătrundem în hangar, zise Marion. Dacă Kristvin a fost ucis acolo, dacă a căzut de pe schelă, trebuie să examinăm locul crimei, chiar dacă toate dovezile au fost curăţate. E posibil să se fi început dezasamblarea platformelor de lucru, aşa că trebuie să acţionăm repede.

— Cum rămâne cu Cain?

— Cred că cel mai bine ar fi să-l facem să iasă din ascunzătoare, zise Marion. Cred că ar trebui să forţăm o întâlnire faţă în faţă cât mai repede posibil, să-i spunem ce bănuim şi că totul este la dosar. Astfel ne putem asigura că nu o să fii în pericol. Trebuie să-l facem să înţeleagă că, dacă ţi se întâmplă ceva, noi ştim cine este răspunzător. Unde locuieşte?

— N-am idee. Chestia asta ţi se pare înţeleaptă? Să o abordăm în felul acesta? Nu cred că el sau altcineva de aici a remarcat cât de cât poliţia islandeză.

— Nu ştiu ce altceva putem face. Trebuie să ne întâlnim cu acest bărbat mai devreme sau mai târziu şi instinctul îmi spune că ar fi mai bine să-l luăm prin surprindere. Ar putea să se dea la fund sau să părăsească ţara. N-

ai spus nimănui ceea ce ştii, cu excepţia mea, a lui Erlendur şi a prietenului tău Brad, aşa că probabil Cain nu ştie de investigaţiile tale. Ar fi bine să rămână aşa. Nu le-ai spus superiorilor tăi încă, nu-i aşa?

— Chestiile pe care ţi le spun ţie acum? Nu, nimănui în afară de tine. Dar nu ştiu sigur dacă a fost o chestie prea deşteaptă din partea mea.

— Nu, poate că nu, însă este mai bine să fim precauţi.

— Din ce am auzit, Cain este un tip extrem de periculos, zise Caroline. Dacă ai de gând să-i faci o vizită, ar trebui să-ţi iei măsuri de precauţie. În orice caz nu ştim sigur dacă e în ţară. Este agent liber, vine şi pleacă de câte ori pofteşte. Şi e posibil să ştie ce pun eu la cale. Am pus o mulţime de întrebări astăzi. De aceea voiam să ştiu, dacă este supravegheat căminul meu.

— Mă întreb, dacă am putea ordona arestarea lui în legătură cu investigaţia asupra morţii lui Kristvin.

— Pe ce temei? întrebă Caroline. N-ai nimic împotriva lui. Tot ce ai sunt nişte bănuieli vagi. Ai nevoie de dovezi directe. Faptul că e posibil să fi fost văzut la bar cu Kristvin nu e suficient. Noi nici măcar nu ştim dacă a fost el.

— Poate ni se acordă permisiunea să-l interogăm.

— Poţi face o cerere în acest sens, zise Caroline, însă cred că va fi reţinută în sistem şi în cele din urmă refuzată. Pe motivul, bineînţeles, că armata n-are nicio înregistrare a acestei persoane. Poţi fi sigur că Wilbur Cain e un nume de cod.

— Atunci unde putem găsi dovezi? întrebă Marion.

— În hangar, poate.

— N-ar trebui să ne ducem spre acel loc?

— Chiar acum?

— De ce nu?

Caroline se îndreptă de spate.

— Nu este puţin cam…?

— Avem alternativă? întrebă Marion.

— Păi…

— Nu, după cum văd eu.

— Atunci hai s-o facem, zise Caroline după o scurtă pauză. Mai bine terminăm o dată cu asta, înainte de a fi arestată, târâtă la curtea marţială şi împuşcată.

Marion porni maşina, dădu cu spatele şi conduse către sediul poliţiei militare, oprind ceva mai departe. Caroline privi atentă împrejurimile,

verificând traficul, maşinile din jur şi pietonii. Era cu zece minute înainte de a-şi aduna curajul şi de a se repezi în secţie şi de a intra pe uşă. Un sfert de oră mai târziu apăru din nou, în uniformă. Se îndreptă înspre un şir de maşini de poliţie, urcă într-una şi conduse până în locul unde aştepta Marion. Opri, iar Marion urcă lângă ea în maşină.

— Cum a mers? întrebă Marion.

— A fost de vis, zise Caroline, permiţându-şi un mic zâmbet. Am auzit că ai fost şi tu pe-acolo mai devreme şi că ai întrebat de mine.

Ea o porni în direcţia hangarului 885. Erau puţine maşini pe şosea şi foarte repede se apropie de poarta de lângă hangar. Caroline încetini la un post de control.

— Îl cunosc! zise ea cu un oftat de uşurare, în momentul în care un soldat veni până la maşină.

La poartă erau trei gărzi. Ceilalţi doi rămaseră la posturile lor.

— Nu spune niciun cuvânt, îl preveni ea.

Ea coborî geamul maşinii.

— Salut, Spence, ce mai faci? zise ea cu un zâmbet larg.

Spence, care era negru ca şi ea, îi zâmbi la rândul său. Aruncă o privire înspre locul din dreapta, unde Marion înşfăcase un manual de instrucţiuni din torpedou şi îşi băgase nasul în el, prefăcându-se că nu dă atenţie la ce se întâmplă.

— Eşti de serviciu toată noaptea, bietul de tine? întrebă Caroline.

— Oh, da, zise Spence. Aveţi acces la hangar?

— Inginer aerospaţial, zise ea, făcând cu capul înspre pasagerul ei. Deci nu te văd la Zoo mai târziu?

— Poate mâine, zise Spence şi îi făcu semn cu mâna să treacă.

— Pe curând! strigă Caroline şi trecu cu maşina pe poartă îndreptându-se către hangar.

— Spence? zise Marion de îndată ce terminară.

— Mda, nu întreba, zise Caroline.

Ea conduse către partea de nord a vastei clădiri şi parcă departe de ochii gărzilor. Hangarul era situat la marginea aeroportului; reflectoarele montate pe acoperiş iluminau întreaga zonă. Mai departe, spre nord, dincolo de mlaştină, puteau vedea oraşul Keflavík şi luminile altor aşezări aflate pe peninsula Reykjanes. Şi acolo, în depărtare, era Reykjavík. Strălucirea oraşului ilumina cerul, dezvăluind cât de departe se întindea capitala în prezent către est.

— Vii? strigă Caroline cu voce joasă, în timp ce Marion rămase nemişcat, captivat de privelişte.

— E frumos, nu-i aşa?

— Nu suntem aici să admirăm peisajul, i-o trânti Caroline, în mod vizibil la capătul răbdării.

Ea avea, în mod evident, îndoieli.

— Nu ştiu cum de m-ai convins să fac asta, mormăi ea. Sunt o fraieră. Mereu sunt la fel de fraieră.

Ea îl conduse pe Marion până la o uşă aflată în partea de nord a clădirii, care se dovedi că era încuiată. Caroline continuă să meargă, dădu colţul în partea de vest, apoi goni de-a lungul hangarului, cu Marion pe urmele sale. Nişte uşi masive acopereau toată această latură, iar în ele erau montate nişte uşi mai mici, pentru personal. Ajungând la una dintre aceste intrări mai mici, Caroline încercă uşa. Era încuiată şi aceasta. Avea de gând să o pornească mai departe, în momentul în care auzi o mişcare înăuntru şi îl vârî pe Marion într-o canelură mică, formată acolo unde uşile mari se îmbinau. Doi soldaţi se iviră şi se îndreptară către celălalt capăt al clădirii. Uşa se rabată în urma lor, însă, înainte de a se închide cu un clic, Caroline alergă până la ea şi o ţinu. Privi înăuntru – pentru a se asigura că prin apropiere nu mai era niciun alt membru al personalului –, apoi îi făcu semn lui Marion s-o urmeze.

43

Erlendur îl urmări pe Mensalder îndreptându-se către camion. Bărbatul schimbă câteva cuvinte cu şoferul, aruncând din când în când priviri furişe în direcţia lui Erlendur. Tânărul de la casă fugise afară, la toaletă. Când se întoarse, Erlendur îl întrebă dacă Mensalder lucra acolo de mult timp.

— Mensi? zise tânărul. De-acum aproape cinci ani, cred. Ce… îl cunoşti?

— Nu, zise Erlendur. Nu prea. Este cunoscut drept Mensi?

— E de treabă, zise tânărul şi ridică telefonul, care suna în spatele tejghelei.

Erlendur se duse afară şi traversă curtea benzinăriei îndreptându-se către Mensalder. În drumul său, trecu pe lângă şoferul de camion care se îndrepta spre magazin.

— E al naibii de frig, comentă şoferul şi se grăbi să intre la căldură.

— Nu am fost complet sincer cu tine, zise Erlendur în momentul în care ajunse în raza auditivă a lui Mensalder. Încerc să aflu ce s-a întâmplat cu fata despre care am pomenit. Dagbjört. A dispărut. Sunt detectiv şi reexaminez cazul, vorbesc cu oamenii, încerc să aflu nişte răspunsuri. Verişoara ta, Rósanna, crede că e posibil ca tu să te fi întâlnit cu Dagbjört. Să fi vorbit cu ea. Voiam să ştiu dacă ai întâlnit-o vreodată. Asta-i tot.

Mensalder stătea aplecat deasupra rezervorului de benzină, care era montat în partea laterală a camionului. Vârî duza pompei în rezervor, îşi şterse nasul cu dosul palmei şi evită să se uite la Erlendur. Se comporta de parcă detectivul nu era acolo. Erlendur crezu că probabil zgomotul pompei diesel îi înăbuşise cuvintele şi veni mai aproape de el.

— Ai vorbit, din întâmplare, cu Dagbjört cu scurt timp înainte dispariţia ei? întrebă el, ridicând vocea.

Bărbatul încă nu răspunse şi îi evita privirea.

— Mensalder? Va trebui să stai de vorbă cu mine. Nu poţi evita chestiunea asta la nesfârşit.

— N-am nimic să-ţi spun, îl auzi pe Mensalder mormăind. Vii aici, pretinzând… vii aici şi… n-am nimic să-ţi spun.

Erlendur se hotărî să o lase mai moale pentru moment. Nu peste mult timp, rezervorul se umplu, şi Mensalder agăţă duza de pompă, chiar în momentul în care şoferul se întoarse. Vorbiră scurt. Şoferul, care, din câte se părea, avea cont la benzinărie, se îndrepta spre nord şi intenţiona să

conducă toată noaptea. Zise la revedere şi camionul se îndepărtă cu zgomot, lăsând în urma lui un nor de gaze de eşapament.

Rămaseră amândoi pe loc, în frig.

— De ce ţi-e frică? întrebă Erlendur.

— Frică? zise Mensalder. Nu mi-e frică.

— Ai vorbit cu Dagbjört?

— Nu i-am făcut nimic, zise Mensalder, cu spatele împotriva vântului.

— Ai vorbit cu ea?

— De ce mă întrebi asta? Crezi că i-am făcut ceva rău fetei? E curată nebunie asta. Curată nebunie! Nu ştiu ce ţi-a spus Rósanna, însă dacă afirmă… dacă afirmă… nu-mi vine să cred. Pur şi simplu, nu-mi vine să cred…

— Îţi aminteşti când a dispărut Dagbjört? Îţi aminteşti că a fost căutată?

— Da, îmi amintesc. Ştiam că era la aceeaşi şcoală cu Rósanna.

— Însă nu ştii ce i s-a întâmplat?

— Eu? Nu. Nu ştiu de ce crezi că ar trebui să ştiu. Nu înţeleg toate aceste întrebări.

— Ai fost la ea acasă.

— M-am dus să iau discurile de la ea, zise Mensalder. Îi împrumutasem câteva Rósannei, pentru că avea de gând să se întâlnească cu prietenele ei. Unele fete de la şcoala ei aveau o reuniune. Însă…

— Ce?

— Eu le vândusem deja, înţelegi? Nu mai erau ale mele ca să le pot împrumuta. I le promisesem unei fete pe care o cunoşteam. Doris Day, Dean Martin, discuri de genu' ăsta.

În timp ce vorbeau, porniseră înapoi spre magazin, adăpostindu-se înăuntru. Mensalder începu să-i povestească lui Erlendur despre banii în plus pe care obişnuia să-i facă din contrabanda cu lucrurile la mare căutare, luate de la bază. Se folosise de vechiul său automobil Morris ca să transporte mărfurile, fiind atent să ia în maşină doar cantităţi mici pe rând. Dacă era prins de vameşii de la poartă – lucru care uneori se întâmpla –, putea pretinde că erau ale lui. Cumpăra o gamă largă de haine – blugi, chiar şi costume – direct de la militari şi îşi achiziţionase şi majoritatea discurilor sale în acest fel. Cu dolarii pe care îi câştiga putea cumpăra aparate electrocasnice de la magazinele de la bază. Prăjitoarele de pâine erau în mod special căutate.

Şi pentru că se înţelegea bine cu bucătarii de la popotele militarilor, reuşea să facă rost de carne de vită pe care o vindea la restaurantele din Reykjavík sau membrilor propriei sale familii. Făcuse repede o sumă frumuşică din piaţa neagră, până ce, în cele din urmă, norocul îl părăsise; fusese prins de două sau trei ori la rând şi îşi pierduse slujba.

Într-o zi, pe vremea când afacerea lui era încă înfloritoare, Rósanna venise să-l vadă şi îl întrebase dacă avea discuri noi pentru ea. Îl mai întrebase şi înainte chestia asta, aşa cum o făcuseră şi alţi membri ai familiei sale; el chiar luase comenzi pentru anumite discuri, la fel cum reuşise odată să facă rost şi de un costum din trei piese, măsura potrivită, pentru un prieten, şi de o pereche de pantofi de piele. Cea mai mare cerere era pentru ultimele discuri venite din America şi aşa se întâmplă să aibă patru discuri în maşină pe care nu le livrase încă. I le dădu Rosannei cu împrumut. Însă ea uitase să i le aducă înapoi acasă de la petrecere şi, pentru că el se grăbea să le recupereze, iar ea pleca din oraş, verişoara lui îi dăduse adresa lui Dagbjört, pentru ca el să poată trece pe la ea şi să şi le ia singur.

— A fost foarte drăguţă şi mi-a dat discurile, apoi mi-am luat la revedere.

— Era singură acasă?

— Cred că da. Cel puţin eu am vorbit doar cu ea.

— Şi asta a fost tot? întrebă Erlendur.

— Da. Asta a fost tot. Şi următorul lucru pe care l-am auzit a fost că se organizase o mare căutare a ei şi că Rósanna mi-a spus că dispăruse. Dispăruse în neant, în drum spre şcoală.

— I-ai spus Rosannei că ai vorbit cu Dagbjört?

— Nu cred, zise Mensalder. Nu-mi amintesc. Cu siguranţă, ţi-ar fi spus.

— Da, zise Erlendur.

— M-a întors pur şi simplu pe dos – îmi pare rău de asta – atunci când mi-am dat seama de adevăratul scop al vizitei tale aici, ce voiai de la mine… m-a întors pur şi simplu pe dos, după cum ai văzut. Fără îndoială, chestia asta te face să te gândeşti că aveam ceva de ascuns, însă te asigur că… e pur şi simplu… când te comporţi aşa ascuns, este puţin cam stresant.

— Nu văd de ce este un subiect atât de incomod pentru tine, dacă nu te-ai întâlnit decât o dată cu ea, atunci când te-ai dus la ea acasă ca să-ţi iei discurile.

— Nu, bineînţeles, însă am fost bulversat. M-am gândit din când în când la ea, pentru că a dispărut atât de brusc la scurt timp după ce m-am întâlnit cu ea şi n-am spus niciodată poliţiei, pentru că n-am văzut în ce fel ar fi fost

acest lucru relevant – tot nu văd. Apoi ai apărut tu… de parcă ai fi fost o fantomă din trecut… şi ai început să mă iei la întrebări în legătură cu ea.

— Nu e de mirare că ai fost luat prin surprindere, zise Erlendur, făcând un efort ca să pară înţelegător. Mai e ceva de adăugat la povestea ta?

— Nu cred, zise Mensalder. Nu ştiu ce altceva ar putea fi.

— Eşti sigur de asta?

— Da. Asta-i tot. Am luat discurile şi le-am dus acasă la prietenul meu. Sfârşitul poveştii.

Erlendur îl studie pe Mensalder: ochii inexpresivi de sub şapca inscripţionată cu sigla benzinăriei, geaca groasă; umerii care păreau să se fi lăsat mai în jos în timp ce conversaţia continua; mirosul de motorină şi ulei de ungere care i se agăţase de haine.

— Am senzaţia că mă minţi.

— Nu, nu te mint, zise Mensalder. Jur că nu te mint! De ce…?

— Din cauza felului în care ai reacţionat, zise Erlendur.

— Dar încerc să-ţi spun de ce eu… că toată chestia asta m-a întors pe dos când ai început să vorbeşti despre ea.

— Asta nu-i tot. Chiar înainte de a dispărea, Dagbjört i-a spus cuiva că voia să ştie dacă tu îi puteai face rost de nişte discuri. Sunt gata să pariez că a adus asta în discuţie, atunci când ai fost la ea. Ea a pomenit de tine în mod special. Bănuiesc că ai fost fericit să o ajuţi. Erai obişnuit să faci rost de lucruri pentru unii şi alţii. Îţi plăcea, după câte se pare. Scoteai şi un profit frumuşel din asta. Deci nu pot să nu mă întreb de ce nu te-ar fi întrebat Dagbjört asta, atunci când te aflai în pragul uşii ei. Şi nu-mi pot închipui de ce ai fi refuzat-o.

— Ea n-a pomenit nimic de genu’ ăsta, insistă Mensalder.

— Eşti sigur că voi doi n-aţi aranjat altă întâlnire?

— Da, destul de sigur. Absolut. N-am făcut nimic de genul ăsta.

— Deci nu te-a rugat să-i cumperi nişte discuri?

— Nu, nu m-a rugat sau… poate am uitat. Mă zăpăceşti. Însă cu siguranţă n-am aranjat niciodată să ne întâlnim, aşa cum insinuezi. N-am mai văzut-o niciodată după aceea. Niciodată. Am văzut-o doar o dată, şi ăsta-i adevărul. Adevărul adevărat!

— Deci nu te-ai întâlnit cu Dagbjört?

— Nu.

— Nu s-a urcat în maşina ta atunci când a dispărut?

— Nu, jur!

— În regulă, zise Erlendur. Nu cred că ajungem undeva în felul acesta. Vom vedea ce vei avea de spus când poliţia va veni să te aresteze. Îţi dai seama că va trebui să-i anunţ. Îţi dai seama, nu-i aşa, Mensalder?

— Nu văd de ce trebuie să iei măsuri. De ce nu mă crezi. Nu m-am atins de ea. Nu înţeleg de ce reacţionezi aşa. Pur şi simplu, nu pricep.

— Nu, bine, vom vedea. Poate colegii mei vor face mai multe progrese în ceea ce te priveşte.

Erlendur traversă curtea şi se îndreptă spre maşină. În clipa în care părăsi adăpostul, vântul îşi înfipse ghearele în el, cuprinzându-i tot trupul într-o îmbrăţişare îngheţată. Găsi cheile şi se pregătea să deschidă uşa maşinii, în momentul în care auzi o voce care îl striga. Nu reuşea să distingă cuvintele şi nici nu-i mai păsa. Îl strânsese pe Mensalder cu uşa cât de tare putuse şi storsese prea puţine de la el. Ameninţarea că se va duce la poliţie fusese una deşartă: n-avea dovezi concrete împotriva bărbatului. Începuse, în loc de asta, să se gândească să meargă cu maşina direct spre bază şi să încerce să dea de urma lui Marion şi a lui Caroline şi să afle cum decurgeau lucrurile. Spera din tot sufletul că femeia era bine şi că nu se expusese niciunui risc colaborând cu ei.

Din nou, crezu că aude o voce.

— …n-a mai apărut niciodată, reuşi să surprindă el înainte ca vântul să acopere restul cuvintelor.

Erlendur se întoarse.

— Ce ai spus?

— N-a mai apărut niciodată, strigă Mensalder, privind nervos în jurul său, ca şi cum n-ar fi vrut ca altcineva să audă.

Erlendur închise uşa maşinii şi se duse înapoi la el.

— Ce spui?

— Am aşteptat-o cu discurile mai bine de o jumătate de oră, însă după aceea a trebuit să plec către Keflavík, zise Mensalder. Nu a mai venit să se întâlnească cu mine. A zis că o să vină, însă n-a venit.

— Te referi la Dagbjört?

— Da, la Dagbjört. Apoi am auzit că a dispărut şi n-am spus nimănui despre asta pentru că n-am văzut ce legătură avea cu mine.

Mensalder îşi coborî privirea.

— N-am văzut ce legătură avea cu mine.

44

Acomodându-se repede cu întunericul din hangar, Marion o urmă pe Caroline în direcţia uriaşei platforme de lucru, care se înălţa înspre grinzi. Nu mai era altcineva prin preajmă şi singura lumină era aceea care provenea de la becurile fluorescente aflate de-a lungul pereţilor laterali. Nimeni nu părea să lucreze la momentul actual. Marion distinse la celălalt capăt al hangarului ceea ce păreau a fi două aeronave de luptă. Pe podea, de-a lungul pereţilor din dreapta, zăceau diverse piese de avioane. Un motor de avion stătea suspendat de un scripete.

Marion măsură din priviri schela, înaltă cât un bloc. Aceasta consta din numeroase platforme de oţel asamblate unele într-altele, având o scară în mijloc, ce oferea acces la ultimul nivel. Accesoriile instalatorilor fuseseră înlăturate, deoarece aceştia îşi terminaseră treaba. Marion socoti că, dacă Kristvin căzuse de pe schelă, era posibil să fi existat probe pe caldarâmul de dedesubt, însă betonul era atât de murdar, de pătat de ulei şi de îmbâcsit de la murdăria care se acumulase de-a lungul anilor, încât în lipsa unei analize medico-legale adecvate ar fi imposibil de determinat, dacă, pe undeva pe acolo, se afla sângele lui Kristvin. În momentul de faţă n-aveai cum să-ţi dai seama.

În hangar totul era liniştit. Caroline rămase neclintită, ascultând şi privind în jurul ei în semiobscuritate, atentă precum un animal sălbatic. Doar când fu absolut sigură că erau singuri, îi făcu semn lui Marion să o urmeze în sus pe scară. Începu să urce încet, treaptă cu treaptă.

— Sper că n-ai rău de înălţime, şopti Marion.

— Mi-a fost întotdeauna o frică în draci de înălţime şi de zborul cu avionul, însă acum mi-e doar o frică în draci, şopti Caroline la rândul ei.

Cu toate astea, ajunse în vârf surprinzător de repede, Marion urmând-o îndeaproape. Se ridicară pe platformă, simţindu-şi picioarele tremurându-i ca o gelatină, din cauza efortului. De sus, hangarul se vedea bine.

— Locul ăsta nu-i păzit? întrebă Marion cu voce joasă.

— Aşa aş fi crezut.

— N-ai mai fost niciodată aici?

— Nu, n-am avut niciodată motive să vin aici. Nu ştiam cât de mare este.

— Este de-a dreptul surprinzător.

Marion măsură platforma din priviri. Era împrejmuită din toate laturile de o balustradă de un metru şi ceva înălţime. Noul sistem antiincendiu se afla chiar în faţa lor. De ţevi, care mergeau de-a lungul grinzilor de oţel, aspersoarele aurii atârnau ca nişte decoraţiuni de Crăciun colosale. Mai erau şi două platforme mai mici pe roţi, care ajungeau chiar până la tavan. Marion presupuse că instalatorii trebuie să fi stat pe acele platforme, atunci când fixaseră ţevile de apă de grinzi.

— Crezi că aici depozitează bombe? întrebă Marion.

— N-aş şti unde, zise Caroline, măsurând cu privirea spaţiul extrem de gol. Poate că le ţin în alte hangare sau la subsol.

— N-ar trebui să fie depozitate într-un loc uşor accesibil pentru a fi încărcate? Viteza nu e obiectivul principal în acest caz?

— Sigur că da. Poate Kristvin le-a văzut aici şi de atunci au fost mutate. E posibil ca nici măcar să nu mai fie în hangar.

— E adevărat.

— E posibil ca Kristvin să fi căzut de aici? întrebă Caroline, aruncând prudent o privire peste marginea schelei. Ar fi o căzătură a naibii de urâtă. Îmi dă ameţeli.

— Ar fi murit pe loc, zise Marion. Asta-i clar. Nimeni n-ar fi supravieţuit unei căzături ca asta, direct pe podeaua de beton. Asta ar explica fără doar şi poate rănile. Am mers tot timpul pe presupunerea că acestea au fost rezultatul unei căzături de la o înălţime foarte mare.

— Ce să fi făcut el aici sus? şopti Caroline. Schela asta a fost folosită doar pentru instalarea sistemului antiincendiu şi presupun că toţi cei care au lucrat aici sunt islandezi. Desigur ar fi la fel de posibil ca între localnici să se fi iscat o ceartă care să fi sfârşit prost?

— Dar cei care au lucrat aici sus susţin că nu l-au cunoscut pe Kristvin, zise Marion, cu toate că, fireşte, există posibilitatea ca ei să mintă. Însă n-am găsit nicio legătură evidentă. Nu, cred că e posibil ca el să fi fugit până aici, sus. Ca să se ascundă.

— Acesta ar fi ultimul loc unde s-ar fi putut ascunde, zise Caroline, aruncând din nou o privire agitată peste marginea balustradei.

— Nu prea cred că a avut de ales. Dacă încerca să scape.

— Poate că cineva a crezut că acesta ar putea fi un loc bun de întâlnire, zise Caroline – mai ales, dacă avea de gând să-l împingă pe Kristvin de aici.

— Bănuiesc că ar fi fost de aici, atunci, zise Marion, îndreptându-se către marginea platformei unde se afla o breşă îngustă, cu o lăţime nu mai mare

de vreo doi metri, separându-se de peretele de nord a hangarului.

Era de asemenea şi cea mai departe de lumină. Marion privi în jos către podea.

Caroline era departe de a fi fericită acolo sus şi sentimentul se intensifica şi mai tare pe măsură ce minutele treceau. Nu minţise când spusese că ura înălţimile şi era evident că nu prea avea puterea să privească în jos. Îşi trecu o mână de-a lungul balustradei.

— N-ar fi o problemă să împingi pe cineva peste asta. Nici măcar n-ar fi nevoie de luptă. Doar un brânci serios.

— Legistul a zis că mai mult ca sigur a primit o lovitură în cap înainte de căzătură, zise Marion.

— Bine, zise Caroline. Deci s-a întâmplat în felul următor: Kristvin îşi bagă nasul unde nu-i fierbe oala, căutând probabil proiectile din Thule. Sau vine să se întâlnească cu un bărbat care i-a promis informaţii, poate chiar să-i arate proiectilele. Dacă a avut vreun alt motiv ca să se afle aici, nu ştim care a fost acela. Apoi fie ceva se întâmplă şi-l obligă pe Kristvin să caute refugiu aici sus, fie ei se întâlnesc aici sus ca să vorbească. Eu n-aş fi consimţit niciodată la asta, însă nu sunt Kristvin. Se ceartă. Kristvin e lovit în cap şi cade de pe platformă.

— Cine să fi fost aici sus cu el?

— Wilbur Cain?

— Deci totul se rezumă la prezenţa armelor nucleare din Thule?

— Aşa se pare, zise Caroline.

— Mai bine am pleca de-aici, zise Marion, încercând balustrada în mai multe locuri pentru a verifica dacă era slăbită. Nu-i nimic de văzut aici sus. Voi încerca să iau nişte mostre de pe podeaua de lângă perete, apoi e mai bine ne cărăbănim de-aici.

— Dumnezeule, aş fi fericită să coborâm! zise Caroline.

— Te afectează, nu-i aşa? zise Marion, aplecându-se peste balustradă.

— Nu suport. În cele mai cumplite coşmaruri visez că mă prăbuşesc de pe o stâncă şi că nu mă salvează nimeni.

— Ar trebui să-ţi găseşti un bărbat, zise Marion într-o încercare de a mai destinde atmosfera.

— Mda, corect, zise Caroline.

Ea începu să coboare scara, cu Marion chiar în urma ei. În scurt timp, uşurată, stătea din nou cu picioarele înfipte pe teren sigur. Marion se duse după colţul schelei, până la peretele de nord, şi îşi întinse gâtul în sus, încă

minunându-se de înălţimea la care se afla tavanul. Apoi ea îl strigă cu voce joasă şi Marion văzu că arăta înspre nişte pete ce împroşcaseră baza peretelui. Apropiindu-se, Marion se lăsă pe vine, identifică patru pete întunecate şi încercă una cu degetul.

— E vopsea? întrebă Caroline.

— Nu sunt sigur.

— Ar trebui să iei o mostră.

— E posibil să n-aibă deloc de-a face cu Kristvin, zise Marion. Probabil că e prea târziu pentru a aduna dovezi de aici.

Cu toate astea, Marion răzui urmele cu un cuţit şi înfăşură mostra respectivă într-o batistă. Apoi se ridică, calculă poziţia petelor în raport cu schela şi se duse să examineze podeaua, căutând urme de sânge care era posibil să fi stropit şi peretele. Însă era imposibil să-ţi dai seama dacă mizeria adunată acolo era sau nu sânge.

— Ar trebui să plecăm de-aici, mormăi Caroline.

— Martínez a făcut un comentariu despre Joan şi soţul ei, Earl, când am vorbit la bar, zise Marion distras. Am uitat să-ţi spun. Apropo, cred că în Martínez ai un prieten mai bun decât crezi.

— Ce insinuezi?

— Nu… nu te-a frapat?

— Ce-a spus mai exact? Şi încetează să mai încerci să te amesteci în viaţa mea privată.

— Credea că Earl le furniza droguri islandezilor, zise Marion. Şi dacă cumva Kristvin a cumpărat marijuana de la el?

— Şi s-a culcat cu nevastă-sa?

— N-ar fi mai bine să mai vorbim o dată cu ea?

— Da. Cu toate că e o târfă.

— Şi ce zici de arme? Ar trebui să aruncăm o privire cât timp suntem pe-aici? Să vedem dacă putem găsi ceva din Groenlanda? Din Thule?

— Mă îndoiesc foarte tare că ar fi depozitate aici, dacă încearcă să le ascundă, şopti Caroline, începând să se îndrepte către uşă. Pe-aici se vântură prea multe persoane. Se poate să fie în altă parte în bază. Haide, trebuie să plecăm naibii de-aici.

45

Mensalder rămase la adăpostul magazinului benzinăriei şi îl privi nervos pe Erlendur. Dezvăluise în cele din urmă secretul despre care nu îndrăznise să sufle o vorbă mai bine de un sfert de secol.

— N-a apărut niciodată la întâlnire, repetă el, ca şi cum era vital ca acest lucru să fie înţeles.

Cel mai vital aspect al întregii poveşti.

Erlendur putea vedea cât de dificil era pentru el, cum stătea acolo, cu umerii lăsaţi, lângă perete, abia încercând să-şi ridice ochii din asfalt. Celălalt lucrător îşi făcu apariţia de după colţ.

— Mensi! strigă el pe un ton autoritar. Grăbeşte-te să-i serveşti pe aceşti clienţi! Nu pot face eu tot.

Se uită urât la amândoi, apoi dispăru înapoi în magazin.

— Vin, zise Mensalder istovit, ochii îi zăboviră puţin pe chipul lui Erlendur, apoi se îndepărtară din nou. Trebuie să mă crezi. N-a apărut niciodată la întâlnire.

— Când scapi de-aici? întrebă Erlendur.

— Într-o oră şi ceva.

— Mai rămân pe-aici, zise Erlendur. Trebuie să-mi arăţi unde ai aşteptat-o. Faci asta?

Mensalder încuviinţă din cap şi privi înspre pompe. Trei maşini aşteptau să fie servite.

— Nu m-am atins de ea, zise el. Nu trebuie să crezi că am făcut asta.

— Stăm de vorbă într-o oră.

Erlendur se întoarse în maşină ca să aştepte ca benzinăria să se închidă. Porni căldura, înfrigurat din cauză că stătuse după Mensalder în vântul rece, şi ascultă ştirile la radio. Căutarea bărbaţilor din ţinutul nordic continua. Un purtător de cuvânt al echipei de salvare declarase că în mlaştinile Eyvindarstadir, condiţiile se îmbunătăţiseră mult. Zăpada acoperise orice urmă, aşa că era dificil de estimat încotro merseseră cei doi prieteni, însă acum, cel puţin, vântul încetase şi era lună plină.

Erlendur îl privi pe Mensalder ocupându-se de maşini. Mişcările lui păreau chiar mai greoaie decât înainte, nu mai schimba amabilităţi cu şoferii şi evita cu grijă să mai privească în direcţia lui Erlendur. Pentru că se apropia ora închiderii, traficul se mai linişti şi, în cele din urmă, luminile de

la pompe se stinseră, iar Erlendur îl văzu pe colegul lui Mensalder închizând uşa magazinului. Cei doi bărbaţi ieşiră din benzinărie, îşi spuseră noapte bună şi, după un scurt moment de ezitare, Mensalder se îndreptă spre locul unde stătea Erlendur în maşină. Erlendur coborî geamul maşinii.

— Gata? întrebă el.

— Trebuie să facem asta? zise Mensalder. Nu ţi-am spus destule?

— Nu mi-ai spus nimic, zise Erlendur. Hai să terminăm odată cu asta. Cu cât mai repede cu atât mai bine.

— Dar nu s-a întâmplat nimic… nu ştiu ce vrei, se smiorcăi Mensalder. Ea n-a venit şi nu ştiu…

— Ai maşină?

— Da.

— Las-o aici! Haide, grăbeşte-te! Nu scapi de asta, Mensalder. Ai făcut asta mult prea mult timp.

Mensalder încă ezita. Însă, când în cele din urmă realiză că Erlendur n-avea de gând să renunţe, ocoli maşina prin faţă şi se urcă pe locul din dreapta. Erlendur porni, îndreptându-se către partea de vest a oraşului. Merseră în tăcere tot drumul, cu excepţia momentelor când Mensalder dădea indicaţii, şi foarte repede ajunseră în locul unde pretindea că ar fi aşteptat-o în maşină pe Dagbjört în acea dimineaţă fatidică. Nu era departe de bazinul de înot Vesturbaer, unde se aflase odinioară Camp Knox. Vântul încetase şi valuri fierbinţi de aburi se ridicau de la piscina în aer liber, amintindu-i lui Erlendur de vremurile în care stătuse lângă laguna de un alb lăptos din Reykjanes, privind norii de vapori dispersându-se deasupra centralei geotermale.

— Opreşte, zise Mensalder. Cam pe-aici a fost. De-atunci s-au construit toate aceste case şi bazinul, bineînţeles, însă aici e locul unde am parcat şi am aşteptat-o.

— De ce nu te-ai dus pur şi simplu la ea acasă? întrebă Erlendur, oprind motorul. De ce atâtea secrete?

— N-a vrut să vin la ea acasă. Nu voia ca părinţii ei să ştie… că îşi cheltuia banii pe discuri. Avea de gând să spună că le împrumutase. Mă rog, eu făceam bişniţă şi nu doream să atrag atenţia asupra acestui lucru. Îmi petrecusem noaptea în oraş şi mă întorceam în Keflavík în acea dimineaţă, aşa că îmi convenea de minune.

— Ea a sugerat locul?

— Da, cred… din câte îmi amintesc.

— Spune-mi ce s-a întâmplat.

Mensalder purta încă geaca de lucru, însă îşi dăduse jos gluga şi îşi scosese şapca, şi Erlendur văzu că acum părea mult mai bătrân decât era în realitate. Era din cauza obrajilor căzuţi şi a părului cărunt, însă, în mare, toate acele riduri adânci din jurul gurii şi ochilor creau această impresie. Mensalder îşi coborî privirea şi îşi frecă mâinile în timp ce spunea din nou că voia discurile repede înapoi, pentru că le promisese altcuiva şi că Rósanna sugerase ca el să meargă să le ia chiar el de la prietena ei, Dagbjört; era sigură că n-ar fi nicio problemă. Aşa că se dusese la ea acasă, le luase şi vorbise puţin cu Dagbjört. Era singură acasă şi îl întrebase dacă putea să-i facă rost şi ei de nişte discuri. Voia şi nişte blugi americani, dacă găsea. Ea îi spusese măsura. Însă voia în primul rând ultimele hituri. El îşi amintea bine artiştii pe care îi pomenise: Billie Holiday, Nat King Cole, Frankie Laine.

Nu mult după aceea, el făcuse rost de două discuri ale lui Billie Holiday, de la un caporal cu care făcea uneori afaceri, şi de unul al lui Frankie Laine, de la unul dintre magazinele armatei. Avusese mai puţin succes cu blugii. Cumpărase, cu dolarii pe care îi avea, de la un magazin de la bază, o pereche care era puţin mai mare decât măsura pe care o voia Dagbjört. Cu toate că măsura nu era bună, îi cumpărase oricum, pentru că ştia că putea cu uşurinţă găsi un alt cumpărător în oraş. Mai cumpărase şi un pardesiu frumos drept cadou aniversar, pentru maică-sa.

Dagbjört îi dăduse numărul ei de telefon şi chiar ea răspunsese la telefon, atunci când el o sunase. Tipul îi zisese că putea trece pe la ea pe-acasă în acea seară, însă se dovedi că era ocupată şi, oricum, că ar prefera să ţină combinaţiile lor departe de casă. Când el zise că trebuia să se întoarcă la bază devreme a doua zi dimineaţă, ea întrebă dacă se puteau întâlni în faţa Colegiului pentru Fete. El simţi că acest lucru ar fi cam bătător la ochi, aşa că se înţeleseră să se întâlnească mai aproape de casa ei, lângă Camp Knox, şi că el o va duce cu maşina restul drumului către şcoală.

Sosise mai devreme decât intenţionase şi parcase maşina aşa cum stabiliseră, într-un loc care pe atunci era puţin mai ferit. Acum, bineînţeles, acel loc e înconjurat de case. Avea discurile la el şi blugii, cu toate că nu erau măsura care trebuia. Intenţiona să-i dea Rósannei, dacă Dagbjört nu-i voia.

Timpul trecea şi nu se vedea nici urmă de Dagbjört. Rememoră conversaţia lor, poate că nu înţelesese bine sau poate că îl aştepta în alt loc.

El nu cunoştea zona foarte bine, deoarece crescuse în partea de est a oraşului, însă indicaţiile ei fuseseră atât de simple şi clare, încât era sigur că acela era locul. După ce trecuseră cincisprezece minute peste ora stabilită, el pornise motorul şi plecase.

— Îţi jur, zise Mensalder, n-a apărut.

— Şi te aştepţi ca eu să cred povestea asta? zise Erlendur, care rămăsese tăcut cât timp vorbise celălalt bărbat.

— Da, bineînţeles, zise Mensalder. Pentru că aşa a fost; nu mai e nimic altceva de spus. Eu pur şi simplu am făcut ce m-a rugat şi am aşteptat-o, însă, dacă n-a apărut, am plecat spre bază. Următorul lucru pe care l-am auzit a fost că se organizase o mare căutare a ei peste tot în Reykjavík.

— Şi n-ai făcut nimic ca să ajuţi?

— Nu, eu…

— N-ai zis nimănui că ai vorbit cu ea. Că ai aşteptat-o în acea dimineaţă. N-ai încercat să-i ajuţi familia. Sau pe alţii care au fost devastaţi de acel incident. Ceva în legătură cu asta nu se leagă, Mensalder. Mă minţi. Sau nu-mi spui tot adevărul. Nu ştiu în ce fel, însă cred că ai avut un rol în dispariţia ei. Haide, recunoaşte!

Mensalder nu răspunse.

— Nu crezi că e timpul, după toţi aceşti ani? zise Erlendur. Că e timpul să încetezi să mai încerci să te ascunzi?

46

Joan vru să le trântească uşa în nas, în momentul în care văzu cine erau cei doi vizitatori, însă Caroline împinse tare în direcţie opusă şi femeia se împletici. Caroline dădu buzna înăuntru, iar Marion, în urma ei, închise uşa. O duhoare înţepătoare de canabis umplea apartamentul, iar la magnetofon se auzea o muzică liniştitoare şi hipnotică. Lumina de la bucătărie era aprinsă, luminând slab holul. Lumânări ardeau în camera de zi.

— Plăcut, zise Caroline.

— Ieşi dracului afară de-aici! strigă Joan. N-ai niciun drept să vii aici. Şi cine e ciudatu' care e cu tine?

— Păstrează un limbaj civilizat, i-o trânti Caroline.

— Ieşi afară, târfă!

— Credeam că drogurile trebuie să te facă amabilă şi veselă, zise Caroline, măsurând apartamentul din priviri. Se pare că la tine nu funcţionează. Unde-i soţul tău? Încă nu s-a întors?

— N-am nimic să-ţi spun, zise Joan. Am să sun la poliţie. O să te bage la închisoare. Nu poţi pătrunde aici aşa, cu forţa.

— Nu ţi-e teamă că o să-ţi confiscăm drogurile?

Joan se opri, confuză. Uitase că Caroline era în poliţie şi se zgâi derutată la banderola ei.

— Ce-ar spune Earl? întrebă Caroline. Dacă poliţiştii îi confiscă toate porcăriile astea?

— Nu ştiu despre ce vorbeşti, zise Joan. Ce porcării?

— Chestiile pe care Kristvin le cumpăra de la el, interveni Marion.

— Kris?

— Nu-i aşa că Earl îi furniza marijuana? zise Marion, vorbind cât putea de clar pentru ca Joan să priceapă despre ce era vorba.

— Îi foloseşti drogurile? întrebă Caroline.

— Nu, eu…

— Ai recunoscut că te-ai culcat cu Kristvin, zise Caroline. Ai recunoscut că l-ai înşelat pe Earl cu Kristvin. Trebuie să ştim, dacă Earl a aflat. Trebuie, de asemenea, să ştim dacă Kristvin îi datora bani şi dacă a avut probleme să-l plătească. Ne poţi spune ceva în legătură cu asta?

Joan ascultă plictisită. Privirea ei se mişca înainte şi înapoi, de la Caroline la Marion, de parcă încerca să-şi dea seama ce dusese la această

intruziune violentă în apartamentul ei şi în ce fel avea legătură cu aventura ei cu Kristvin şi cu moartea sa.

— Earl nu s-a atins de el, zise ea în cele din urmă, crezând că găsise rezolvarea.

— Kristvin a cumpărat droguri de la el? întrebă Marion.

— Ce droguri?

— Chestia pe care o fumezi acum, fată, zise Caroline.

— Soţul tău e dealer? întrebă Marion.

— Eu… nu ştiu despre ce vorbiţi, zise Joan.

— Bine, zise Caroline. Atunci mai bine vii cu mine să stăm de vorbă la secţia de poliţie.

— La secţia de poliţie…? Nu, este… eu… nu pot spune… nu trebuie… nu trebuie să vorbesc despre asta. Va trebui să-l întrebaţi pe el. Eu nu ştiu nimic. Absolut nimic.

— Mai bine vii cu mine, repetă Caroline.

— Ce mai face sora lui? întrebă Joan brusc.

— Sora lui Kristvin?

Joan încuviinţă.

— Ce ştii despre ea? Ţi-a spus despre ea?

— Ştiu că e bolnavă. De aceea avea nevoie de iarbă.

— Vrea să ştie ce s-a întâmplat cu fratele ei, zise Marion. Crede că a murit pentru că încerca să facă rost de droguri pentru ea. Se simte vinovată. Ştim că Kristvin a cumpărat marijuana de la cineva de aici de la bază. Earl a fost acela?

— Stai puţin, zise Caroline. Mi-ai spus că nu ştiai că Kristvin folosea marijuana. Acum brusc ştii totul despre sora lui şi de ce avea nevoie de droguri. În legătură cu ce altceva ai mai minţit? Tot ce-ai spus e o minciună?

— Ţie tacă-ţi fleanca! Nu mint.

— Earl era în ţară când a murit Kristvin? întrebă Caroline.

Joan nu răspunse.

— N-am avut timp să verific, îi spuse Caroline lui Marion. Joan a afirmat că el nu era la bază în ziua în care Kristvin a fost ucis. Însă n-am verificat încă. Nu poţi să crezi un cuvânt din ce spune această femeie.

— Ba sigur că poţi! protestă Joan.

— Soţul tău era în ţară? întrebă Marion, venind mai aproape de Joan.

— A avut zbor în acea seară sau noapte. Nu era în ţară. Sunt sută la sută sigură de asta.

— Seară sau noapte? Ce noapte?

— În noaptea în care Kris a fost aici.

— Juri că Kristvin a plecat de la tine înainte de miezul nopţii, în jur de ora unsprezece. Earl plecase sau nu din tară atunci?

— Earl a plecat în jur de ora şase după-amiază. L-am sunat pe Kris imediat după ce a plecat şi… nu-mi amintesc exact… era în aceeaşi zi. Earl plecase.

Joan intră în camera de zi. Părea să fi renunţat să se mai plângă în legătură cu intruziunea lor şi încetase să se mai răstească la Caroline. Luă loc în lumina blândă a lumânărilor. O undă de oboseală îi traversa chipul şi rămase privind în tăcere şi absent flacăra lumânărilor, cu peruca à la Dolly Parton stându-i cam strâmb pe cap.

— Încotro a zburat? întrebă Caroline. Ştii?

— S-a dus în Groenlanda. Sunt sigură că plecase deja când Kris a venit la mine. Earl nu ştie de noi. Nu ştie nimic. Plecase.

— Unde anume în Groenlanda?

— Nu-mi amintesc cum se numeşte. Mereu uit.

— Thule?

— Da, Thule, asta e, zise Joan, privind-o pe Caroline întrebător. Cum de ai ştiut? Eu ţi-am spus?

— Avem o staţie aeriană mare la Thule, zise Caroline. Ai idee ce face acolo?

— Nu. Earl nu vorbeşte prea mult de chestia asta. Nu prea vorbeşte cu mine. Ştii, nu-mi spune nimic. Nu se poartă frumos cu mine. Nu e ca Kris. El era diferit. El era…

Cuvintele ei se stinseră şi Caroline se aşeză lângă ea. Într-un colţ se afla un televizor şi o mică bibliotecă ce conţinea romane de dragoste şi poliţiste în format de buzunar de scriitori renumiţi. Vreo două romane de Danielle Steels se aflau pe măsuţa de cafea. Însă aproape niciun ornament. Doar un poster AC/DC mare pe unul dintre pereţi şi o fotografie de nuntă a lui Joan şi Earl pe o masă. Marion observă o colecţie de cuţite de vânătoare într-o vitrină şi presupuse că erau ale lui Earl. Probabil că îi plăcea să vâneze când se afla acasă, în America. Cuţitele păreau foarte bine ascuţite, suficient de tare pentru a îndepărta cu ajutorul lor blana vânatului de talie mare. Marion

se întrebă dacă Earl era în stare să facă asta. Dincolo de uşă putură vedea dormitorul, unde, pe o măsuţă de toaletă, se afla un suport gol pentru peruci.

— Ce crezi că i s-a întâmplat lui Kris? întrebă Caroline.

— Nu ştiu. Era în regulă când a plecat de aici. Asta-i tot ce ştiu. N-are sens să mă întrebi pe mine. Nu ştiu ce s-a întâmplat. Obişnuia să treacă des pe la Zoo şi iubea Statele Unite; îi plăcea să trăiască acolo şi era… era drăguţ, ştii la ce mă refer? Era băiat drăguţ, înţelegi? Stăteam de vorbă şi era distractiv şi odată când Earl era plecat eu… l-am invitat acasă. Pur şi simplu am făcut-o. Şi noi… nu ştiu de ce a trebuit să se întâmple aşa. Nu ştiu. Nu ştiu nimic în legătură cu ce s-a întâmplat. Nimic. A plecat pur şi simplu şi nu s-a mai întors niciodată.

Joan ridică privirea.

— Ce mai face sora lui? întrebă ea din nou. Kris mi-a spus că era foarte bolnavă.

— Spune-ne mai multe despre Earl. Mai exact, ce face el acolo la bază?

— Ce face? La ce te referi? Este în marină.

— Ce face în marină?

— Una, alta. Se ocupă cu securitatea pentru moment. Aşa cred. Nu ştiu ce face. Nu-mi spune niciodată despre misiunile lui. Cred… nu cred că are voie. Acesta trebuie să fie motivul. Este atât de tăcut. Nu vorbeşte niciodată cu mine. Niciun cuvânt. Am renunţat să-l mai întreb cu multă vreme în urmă.

— Unde lucrează? întrebă Caroline.

— Earl lucrează în hangar.

— În hangar?

— Mda, ăla mare.

— Hangarul 885?

— Stă acolo toată ziua şi toată noaptea şi nu-mi spune nimic din ce face.

— Vrei să spui că e agent de pază în hangarul mare? întrebă Caroline, cu ochii pe Marion.

— Aşa am auzit ultima oară. Nu ştiu. Nu-mi pasă ce face.

— Unde e acum? întrebă Caroline. În Groenlanda?

— A fost în Groenlanda, însă credeam că vine acasă în seara asta.

— Ce face acolo?

— Vrea un transfer. La baza al cărui nume îl uit mereu. Cred că urmează să mă care cu el acolo.

— Plănuieşte chestia asta de ceva vreme?

— N-am idee.
— El i-a tăiat cauciucurile lui Kris? întrebă Marion.
— De ce nu mă laşi în pace?
— A stat să-l aştepte pe Kris în faţa clădirii? întrebă Caroline.
— De ce mă întrebi pe mine? De ce nu-l întrebi pe el?
— Oh, intenţionez asta, zise Caroline, însă mai întâi vreau s-o aud de la tine.
— Nu pot vorbi cu tine.
— De ce nu? De ce ţi-e frică?
Fără niciun avertisment, Joan sări în picioare, de parcă ar fi vrut să fugă şi să scape de toate astea, însă Caroline fu foarte rapidă şi o prinse înainte de a ajunge la uşă. Joan se eliberă din strânsoare şi Caroline o înşfăcă din nou, încercând s-o reţină. Joan se zbătu, ţipând la ea s-o lase în pace, încercând să-şi răsucească braţele şi să scape. Marion, urmărind încăierarea, văzu cum, brusc, Caroline rămase cu peruca lui Joan în mâini. Peruca se desprinsese în acea altercaţie şi, când Joan realiză acest lucru, încetă să se mai zbată, îşi puse mâinile peste capul ras şi se prăbuşi plângând la podea, în colţul de lângă uşă. Scalpul ei era acoperit de plasturi şi bandaje, despre care Marion, iniţial, crezu că erau folosite pentru a fixa peruca, însă apoi îşi dădu seama că erau pătate de sânge.
— Ce-i asta? întrebă Caroline, şocată, în timp ce rămase cu peruca lui Joan în mâini, holbându-se la capul ei. Ce…? Ce… ce dracu' ţi s-a întâmplat?
— Nu te uita la mine, scânci Joan şi înşfăcă peruca din mâinile ei. Lasă-mă în pace! Pleacă şi lasă-mă-n pace… Nu te uita la mine…
Caroline îi surprinse privirea lui Marion, apoi îngenunche lângă Joan pe podea şi o cuprinse cu braţele.
— Ce s-a întâmplat? întrebă ea cu blândeţe. Earl ţi-a făcut asta? Ce ţi-a făcut?
— Nu este hidos?
— Este… Caroline nu ştia ce să spună.
— A fost… a folosit unul dintre oribilele lui cuţite de vânătoare. Nu este… nu este hidos? zise Joan, plângând din cauza unui amestec de suferinţă, furie şi umilinţă. Apoi şi-a luat lama de ras şi… n-am putut face nimic, este atât de puternic, atât de îngrozitor de puternic… şi m-a ameninţat… m-a ameninţat că… m-a ameninţat că mă omoară…

Pansamentele de pe cap formau un model neregulat, iar Marion şi Caroline se uitau la ele buimăciţi, până ce Joan începu să le desfacă, dezvăluind litera „K” scobită pe scalpul ei cu un cuţit ascuţit, de la frunte şi până la ceafă.

— „K”? zise Caroline. Este de la…?

— Kris. Earl m-a bătut când s-a întors de la Animal Locker într-o seară. Auzise… auzise despre mine şi Kris. A înnebunit.

— Cum de-a auzit de tine şi de Kris? întrebă Caroline.

Joan nu răspunse. Rămase acolo, cu ochii în jos, cu umerii scuturându-i-se din cauza suspinelor. Caroline o lăsă în pace pentru moment. Marion întinse o batistă şi Joan o luă recunoscătoare. Toată rezistenţa ei luase sfârşit şi rămase acolo pe podea, speriată şi vulnerabilă, suflând în batistă.

— Cum de-a aflat Earl despre aventura ta? întrebă Caroline din nou.

— Cineva trebuie… cineva trebuie să-i fi spus, şopti Joan. Nu ştiu. Am încercat să fim atenţi. Cineva de la Animal Locker. Dintr-odată ştia şi…

— Şi ce?

— N-a putut suporta, zise Joan. M-a ameninţat că mă omoară şi ştiu de ce este în stare, sadicul dracului. M-a ameninţat că mă omoară dacă mă duc la poliţie după ce… după ce m-a tăiat. De parcă el e mai bun, că îşi face de cap acolo în… în Groenlanda.

Joan ridică ochii plini de lacrimi către Caroline.

— N-a putut suporta că era vorba de un islandez, zise ea. Cred că asta a fost chestia cea mai rea pentru el. Să i se pună coarne cu un islandez. Îl durea în cur de bani – Kris îi datora bani pentru iarbă. Earl era şucărit din cauza asta, însă asta era. Cu toate astea, în momentul în care a auzit că noi…

— Da?

— A jurat că o să-l omoare. Dumnezeule, nu pot…

Joan începu să plângă din nou şi Caroline aşteptă răbdătoare ca ea să-şi revină.

— Ce s-a întâmplat? întrebă ea în cele din urmă.

— Nu vreau… n-a fost vina mea cum…

— Cum ce anume?

— Earl m-a pus… Earl m-a pus să-l sun şi să-l ivit la mine. A ridicat cuţitul la mine. Doamne, eu… eu n-am îndrăznit să-l înfrunt. Am încercat să-l previn pe Kris atunci când a venit aici şi el a plecat aproape imediat, însă ei îl aşteptau…

Joan izbucni.

— Nu ştiu de ce îl protejez pe Earl. Nu ştiu de ce ar trebui s-o fac. Nenorocitul dracului!

— L-a atacat pe Kris? El şi prietenii lui?

— Nu ştiu… nu ştiu cum a aflat, zise Joan, plângând în tăcere. Apoi brusc păru să se trezească din buimăceală şi se uită cu frică la Caroline.

— Nu-i poţi spune că ţi-am spus asta!

— Va fi…

— Nu poţi! În niciun caz! O să mă omoare. El… Uite ce mi-a făcut.

— Va fi bine, zise Caroline îmbrăţişând-o strâns. Va fi bine.

— Earl zice că e doar vina mea, spuse Joan, strângând peruca blondă între mâini ca şi când ar fi fost singurul ei punct fix în viaţă. Mereu spune asta. M-a pus să-l sun pe Kris… a zis că voia doar să stea de vorbă cu el. A zis că n-avea de gând să-i facă rău. A promis. Mi-a promis. Regret asta atât de mult, însă ce era să… ce era să fac? Nu ştiam ce are Earl de gând să facă. Nu era aici când a sosit Kris. Credeam că intenţiona să fie aici, însă n-a venit. I-am spus lui Kris să se ducă direct acasă, că Earl era pe urmele lui. V-am spus că a fost cu mine două ore – n-a fost deloc aşa. A plecat imediat. I-am spus că se sfârşise între noi şi că era posibil să fie în pericol… bietul băiat a fugit afară şi… deja îi tăiaseră cauciucurile…

47

Caroline şi Joan ieşiră din clădire înaintea lui Marion, intenţionând să meargă la maşina de patrulă pe care Caroline o parcase ceva mai încolo, în momentul în care văzură trei bărbaţi îndreptându-se spre ei.

— Cine sunt? şopti Marion, oprindu-se în spatele celor două femei.

— Dumnezeu! Ştie, zise Caroline cu un mormăit, căutând o cale de scăpare între barăci, însă renunţând imediat la această idee proastă. Nu i-am mai văzut niciodată.

— Ce se întâmplă? întrebă Joan îngrozită.

Bărbaţii purtau uniforme de aviaţie şi, după însemne, Marion presupuse că liderul lor era un fel de ofiţer. Era scund şi corpolent, tuns milităreşte şi avea o expresie dârză pe chip. Ceilalţi doi păreau la fel de dârji, însă rămaseră în plan secund; Marion presupuse că cei doi erau aviatori obişnuiţi. Toţi trei erau înarmaţi cu revolvere la centură. Aviatorii aveau şi ei puşti automate.

— Pot întreba ce făceaţi în barăci? zise ofiţerul.

Caroline îşi reprimă impulsul iniţial de a-l întreba de ce-l priveşte pe el? În loc de asta, îi spuse numele şi gradul. Ea le explică, de asemenea, cine erau Marion şi Joan şi spuse că poliţia militară ajuta Brigada Omucideri islandeză cu ancheta privind un omor ce avusese loc la bază.

— Ne-am întâlnit cu un martor, Joan, care se află aici, zise Marion, căreia îi este frică că ar putea fi în pericol. Ştie cine e răspunzător şi…

— Joan trebuie să depună plângere pentru violenţă domestică deosebit de gravă, interveni Caroline. O duc la spital. Are nevoie de asistenţă medicală.

— Întreprinzi această anchetă sub deplina autorizare a Comandamentului de Flotilă Aeriană, sergent? întrebă ofiţerul, cu chipul încă lipsit de orice fel de expresie.

— N-am avut timp să aştept să mi se acorde permisiunea, zise Caroline. Pot întreba cine sunteţi?

— Sergent major Roberts, zise ofiţerul. Aveţi autorizaţia necesară de a interoga personalul bazei? îi întrebă el din nou, uitându-se la Joan.

— Nu, după cum am spus, încă n-am obţinut permisiunea, zise Caroline. Din ce unitate sunteţi, dacă pot…?

— Sunt din al 57-lea escadron de luptă, zise Roberts şi se îndreptă spre Marion. Sunteţi de la poliţia islandeză?

— Da.

— Dacă am fost corect informat, solicitarea de a întreprinde o anchetă la bază v-a fost refuzată, aşa că autorizaţia nu este pe ţeavă, aşa cum prietena dumneavoastră pare să creadă. Astea-s prostii. De-a ce vă jucaţi voi doi?

— Ne jucăm? zise Marion.

— Da, domnule detectiv. De-a ce vă jucaţi?

— Am încercat să-i facem pe cei din Forţele de Apărare să lucreze cu noi, zise Marion. Însă voi aţi refuzat orice fel de colaborare.

— Vreţi să mă însoţiţi, vă rog? zise Roberts. Va trebui să-ţi cerem să predai arma, sergent, adăugă el către Caroline, apoi se întoarse din nou spre Marion. Am înţeles că poliţia islandeză nu deţine arme de foc.

Caroline se uită la Marion, care ridică din umeri.

— Şi cu Joan cum rămâne? zise Caroline. Trebuie să meargă la doctor. Are de asemenea nevoie de protecţie împotriva soţului. N-o pot lăsa aşa.

— N-ai niciun cuvânt de spus în această chestiune, sergent! Oamenii mei o vor escorta la spital, zise Roberts, arătând către cei doi piloţi, care-l însoţeau. O vor apăra ei.

— O vor apăra?

— Da. Te poţi baza pe noi.

— Vreau să merg cu ea, insistă Caroline. Ca să mă asigur că totul e în regulă.

— Tu vii cu mine, sergent! zise Roberts. N-ai de ales. Ea va fi bine. N-are de ce să-i fie frică.

— Unde ne duceţi? întrebă Caroline. Nu văd de ce trebuie să mergem undeva cu voi.

— Tu mergi cu mine, sergent! repetă ofiţerul, întinzând mâna spre Caroline ca să-i dea arma.

Ea ezită.

— Arma ta! ordonă Roberts.

Caroline se uită la Marion, care încuviinţă. Ea scoase pistolul din teacă şi îl înmână. Apoi se întoarse către Joan şi îi spuse să meargă cu cei doi bărbaţi la spital. Joan protestă, însă Caroline o asigură că va fi în siguranţă. Bărbaţii o escortară pe Joan până la un jeep militar, parcat la o aruncătură de băţ de barăci, şi Caroline merse împreună cu ea, încurajând-o, spunându-i că totul va fi bine, că nimic nu i se va întâmpla şi că se vor revedea foarte curând.

— Nu putem face nimic, zise Caroline. Pur şi simplu trebuie să avem încredere în aceşti bărbaţi.

— Ce ţi se va întâmpla? întrebă Joan.

— Voi fi bine, zise Caroline. Ne vedem mai târziu. Promit!

Ea urmări cum jeepul o porneşte în josul străzii.

— Urmaţi-mă! ordonă Roberts, conducându-i către alt jeep.

— Unde ne duceţi, domnule? întrebă Caroline în timp ce se îndreptau spre vest, către pistele aeroportului.

— Veţi vedea, replică Roberts.

— Dacă i se întâmplă ceva lui Joan…

— N-o să i se întâmple nimic. Ce crezi că suntem?

— Cum de aţi ştiut unde eram?

— N-a fost greu să vă dau de urmă. Asta nu-i o zonă foarte întinsă.

— Aţi supravegheat apartamentul lui Joan?

Roberts nu răspunse.

— De ce? Din cauza lui Earl Jones?

Încă niciun răspuns.

— Ştiţi ce s-a întâmplat în hangar?

— Mai bine ai tăcea, sergent!

Caroline îşi ieşi din pepeni.

— Poate că aţi fost şi voi cu Jones?

Roberts se întoarse către ea.

— Crezi că ai procedat bine să lucrezi pe la spatele colegilor şi prietenilor tăi din armată? Să colaborezi cu aceşti oameni – îşi smuci capul înspre Marion – fără a raporta acest lucru? Rolul tău în toate astea nu ţi se pare puţin cam nepotrivit? Ce vrei, sergent? Doar nu te aştepţi să-ţi continui cariera militară? De fapt, poţi uita cu totul de asta. Şi te sfătuiesc să-ţi ţii gura închisă de-acum înainte.

Văzând că Caroline era gata să-şi piardă cumpătul, Marion o apucă discret de mână, avertizând-o în tăcere s-o lase moartă; n-avea sens să se certe cu acel bărbat. Rănită şi furioasă, Caroline rămase cu ochii pironiţi pe drumul din faţa ei.

— Unde ne duceţi?

Era rândul lui Marion să întrebe.

— Aici, zise Roberts.

În faţa lor se aflau două hangare, în prezent în construcţie pentru găzduirea avioanelor de luptă F-16. Aceste hangare constau din nişte

schelete din oţel, cu pereţi, acoperiş şi uşi mari, însă pentru moment, în interior, nu existau accesorii, izolaţii şi echipamente. Roberts parcă lângă unul din hangare, iar Marion şi Caroline coborâră. Le ordonă să-l urmeze. Acolo se aflau doi agenţi de pază, înarmaţi cu puşti. Roberts deschise o uşă aflată în peretele lateral, îi pofti pe Marion şi pe Caroline înăuntru, apoi închise uşa în urma lor, el rămânând afară.

Înăuntru era frig şi gol. Două becuri de mare putere, ce atârnau din tavan, răspândeau o lumină rece în fiecare colţ al clădirii pustii. În mijlocul acesteia stătea un bărbat înalt şi slab, în vârstă de aproximativ cincizeci de ani, îmbrăcat în pantaloni şi cămaşă kaki, cu o bărbie pătrată şi un păr des şi sur, tuns milităreşte. Avea aerul unui bărbat pe care puţine lucruri îl făceau să-şi piardă stăpânirea de sine şi care îi privi cu nişte ochi mici şi plictisiţi, de parcă avea treburi mult mai presante şi mai importante de care să se ocupe. Nici nu-i salută şi nici nu li se prezentă, ci trecu direct la subiect.

— Ce făceaţi voi în hangarul 885?

— Cine sunteţi? zise Caroline la fel cum i făcuse şi mai devreme cu Roberts.

— Sunt responsabil cu securitatea la bază.

— Sunteţi din serviciul de spionaj militar?

— Repet: ce făceaţi în hangarul 885?

— Ca ofiţer de poliţie militar pot merge unde vreau, zise Caroline. Ce intenţionaţi prin faptul că ne-aţi adus aici? Cine sunteţi? Şi cine este sergentul major Roberts?

— O delegaţie va fi trimisă la bază să mă caute, dacă nu le voi da raportul curând, zise Marion, lucru care nu era chiar o minciună. Sunt detectiv în Departamentul Islandez de Investigaţii Criminale. Colegii mei ştiu că aveam treabă în hangar. Nu ştiu dacă sunteţi Wilbur Cain sau dacă lucraţi pentru el, însă poliţia islandeză are numele lui. Înţeleg că îl cunoştea pe un islandez pe nume Kristvin. Au fost zăriţi împreună într-un bar de aici pe nume Animal Locker, cunoscut de asemenea şi sub numele de Zoo. Avem motive să credem că Kristvin a fost împins de pe schela din hangarul 885. Şi suntem convinşi acum că un puşcaş marin pe nume Earl Jones a fost implicat în asta, aşa că vă solicităm să ni-l predaţi. Caroline ne ajută. Chestia asta pare să fie de notorietate acum. Îi suntem profund recunoscători. Dacă ar fi să ni se întâmple ceva amândurora – iar cadavrele noastre sunt găsite zdrobite pe câmpul de lavă de lângă bază, spre exemplu

–, ar trebui să ştiţi că informaţia despre Kristvin, Wilbur Cain, Earl Jones şi hangarul 885 se află la dosar.

— De ce îmi spuneţi mie asta? întrebă bărbatul.

— Credeam că trebuie să ştiţi, zise Marion.

— Credeţi că-mi pasă câtuşi de puţin ce aveţi de spus? Cum aţi reacţiona dacă FBI-ul ar veni în Reykjavík şi ar începe să interogheze oamenii de peste tot, fără să obţină permisiunea? I-aţi primi cu braţele deschise? Aţi crede că toate ar fi bune şi frumoase, dacă FBI-ul ar conduce propria sa investigaţie în Reykjavík? N-aţi vrea să împiedicaţi asta? Să întrebaţi ce se întâmplă?

— Însă voi aţi refuzat să cooperaţi!

— Crezi că ne pasă dacă un poliţai ca tine începe să ne ameninţe? Eşti pe teritoriu american. Ameninţările tale n-au valoare aici.

Se întoarse spre Caroline.

— Ceea ce nu înţeleg este de ce te-ai amestecat în toate astea, sergent.

— Poliţia islandeză a venit la mine pentru ajutor, după ce toată cooperarea le-a fost refuzată. Voiam… să aflu ce s-a întâmplat. Sunt ofiţer de poliţie. Asta-i treaba mea.

— Şi să nu asculţi de ofiţerii tăi superiori e tot treaba ta? Poliţia militară a primit ordine, la fel ca toţi ceilalţi, ca toate anchetele privind în special acest caz să fie transferate către autorităţile bazei. Ştiu sigur că aţi primit acele ordine. De ce ai ales să le ignori?

— Ce ascundeţi în hangar? contracară Caroline. De ce nu vreţi să colaboraţi pur şi simplu cu poliţia islandeză? De ce trebuie să vă ascundeţi?

— Ce făceaţi în hangarul 885? repetă bărbatul. Ce crezi că ascundem? Ce căutaţi mai exact?

— Tocmai v-am spus, zise Marion. Credem că un civil islandez angajat de către compania Icelandair a fost omorât acolo. Şi acum credem că ştim cine a fost responsabil de asta.

— Earl Jones?

— Da. Islandezul a fost la bază în acea noapte şi am stabilit că a căzut de la mare înălţime. Singurul loc în care, realist vorbind, s-ar fi putut întâmpla asta e în hangar. Obişnuia să lucreze acolo din când în când. Earl Jones e agent de securitate în hangar, după câte am aflat.

— De ce a fost omorât acest bărbat?

— Gelozie. Răzbunare. Un moment de nebunie. Jones a descoperit că soţia lui îl înşela cu Kristvin. Sunteţi Wilbur Cain?

— Cain?
— Da.
— Nu-mi este cunoscut acest nume. Numele meu este Gates şi sunt din Serviciul de Spionaj Militar. Acesta este singurul motiv pentru care aţi intrat în hangar?
— Singurul motiv? zise Caroline. La ce vă referiţi? Nu este suficient?
— De ce nu răspunzi la întrebare, pur şi simplu? zise bărbatul.
— Chiar vreţi să ştiţi? întrebă Marion.
— Nu vorbeam cu tine.
— Vrei să ştii ce căutăm? întrebă din nou Marion, neperturbat.
— Marion…
Lui Caroline îi era teamă ca nu cumva Marion să spună prea multe.
Bărbatul îl studie pe Marion în tăcere. Din expresia sa plictisită era evident că îl considera pe Marion o pacoste destul de incomodă. În acel moment, uşa se deschise şi sergentul major Roberts apăru în deschizătura ei şi îi făcu bărbatului un semn.

48

Vălătuci de aburi dansau deasupra bazinului în aer liber, înainte de a dispărea în întuneric. Un autobuz trecu în josul străzii, câţiva pasageri stând îngrămădiţi la geamuri. Trei fete trecură, râzând zgomotos, însă nu le dădură atenţie. Mensalder stătea tăcut în maşină, frecându-şi mâinile. Erlendur evita să mai facă presiuni asupra lui. Nu ştia ce fel de luptă mentală ducea Mensalder, însă simţea că nu-i venea deloc uşor să vorbească despre Dagbjört. Minutele trecură. În cele din urmă Mensalder păru să se adune. Cu un oftat profund, se îndreptă de spate şi îl privi pe Erlendur.

— Presupun că de asta mi-a fost groază tot timpul, zise el. De acest moment. Când suspiciunea va cădea asupra mea. Întotdeauna mi-a fost groază de asta. Că se va întâmpla într-o bună zi şi voi fi într-o mare belea, fără să am nimic de spus în apărarea mea.

— Nu înţeleg ce vrei să spui.

— Nu, de ce ai înţelege? De-abia pot eu să înţeleg asta. Nu m-am căsătorit niciodată, înţelegi. Rósanna ţi-a spus asta? Am vrut asta, însă n-am avut prea multă încredere în mine în ceea ce priveşte femeile. Eu… apoi îmbătrâneşti şi, fie ai epuizat, fie ai ratat toate şansele pe care le-ai avut şi te pomeneşti singur. Şi chestia asta a avut efect asupra mea, să ştii. Ceea ce s-a întâmplat. Ea era atât de… încântătoare. Atât de sinceră. Am simţit asta de îndată ce am avut ocazia să vorbesc cu ea. S-a arătat interesată de mine, credea că era palpitant că ştiam cum să fac rost de tot felul de mărfuri greu de obţinut, diferite, exotice şi…

Mensalder făcu o pauză.

— Chestia e că am întâlnit pe altcineva şi de aceea am păstrat tăcerea în legătură cu Dagbjört şi n-am îndrăznit niciodată să spun. Am crezut că ea va ieşi în faţă şi mă va arăta cu degetul dacă spuneam… Şi apoi mai era şi afurisita asta de contrabandă. Operam deja la o scară destul de mare. Totul ar fi fost demascat şi aş fi intrat la apă şi pentru chestia asta.

— Cine era „ea”? Cum adică ai cunoscut pe altcineva? Va trebui să vorbeşti mai explicit.

— O fată din Keflavík, zise Mensalder. Am ieşit în oraş cu ea pentru o vreme şi mi-a furat nişte dolari. Eu… era o mare nenorocită. Chestia asta s-a întâmplat cu câteva luni mai devreme. Lucra la bază şi obişnuia să umble cu soldaţi americani. Era o adevărată pacoste, se certa mereu cu mine şi o

dată chiar a ieşit cu bătaie. După asta a ameninţat că merge la poliţie şi că o să spună că am atacat-o… că am bătut-o măr şi că am violat-o. Îmi era teamă că o să iasă în faţă, dacă numele meu avea să fie legat de cel al lui Dagbjört. Aşa că…

— Ce s-a întâmplat în acea dimineaţă? întrebă Erlendur. Ce s-a întâmplat cu adevărat?

— A fost ideea mea de a o duce cu maşina la şcoală, zise Mensalder. Ne gândeam cum şi unde să ne întâlnim şi am sugerat să vin să o iau de-acasă şi să o duc cu maşina la şcoală, ca să ia discurile şi, în acelaşi timp, să-mi dea şi banii pe ele. Oricum mă îndreptam spre Keflavík. Aş fi putut s-o las pe Rósanna să se ocupe de asta şi de atunci m-am gândit deseori la cât de uşoare ar fi fost lucrurile dacă aş fi făcut-o. Cum mi s-ar fi schimbat viaţa. Însă eu… voiam să ajung s-o cunosc pe Dagbjört. Era atât de… era ceva atât de frumos în legătură cu ea. Atât de încântător. Era caldă. O persoană caldă. Şi am simţit că şi ea era interesată de mine. Era… ce a spus, felul în care a spus-o. Felul în care mi-a zâmbit. O întâlnisem doar când mă dusesem la ea acasă să iau discurile şi am vorbit o dată după aceea la telefon, însă am simţit imediat că era o scânteie între noi. O legătură. Aşa era ea. Era darnică. Amabilă. Îţi dădea atenţie.

— Însă n-ai putut s-o iei pur şi simplu de acasă?

— Nu, era destul de dornică să accepte să fie dusă cu maşina la şcoală, însă a insistat să ne întâlnim acolo. Probabil că nu voia să fie văzută cu un bişniţar. Puteam înţelege acest lucru. Ar fi trebuit să le dea multe explicaţii părinţilor în legătură cu bărbatul care o aştepta în maşină, în faţa casei, dimineaţa devreme. Am râs amândoi de asta.

— Deci a fost doar ideea ta, de la bun început? zise Erlendur. Să iei legătura cu ea? Să o convingi să se întâlnească cu tine în secret? Te-ai pregătit bine. Te-ai prefăcut că aveai de gând să o duci cu maşina la şcoală, însă ai dus-o în altă parte. Unde? Ce s-a întâmplat? Pentru numele lui Dumnezeu, ce i-ai făcut?

— Dar chiar asta e chestia, n-am făcut nimic! exclamă Mensalder. Absolut nimic! N-ai ascultat niciun cuvânt din ce ţi-am spus? Motivul pentru care n-am vorbit despre asta?

— Ai zis că a fost ideea ta s-o iei cu maşina. Presupun că ai momit-o în maşina ta.

— Exact de asta îmi era teamă, zise Mensalder, deja extrem de încordat. Că nimeni nu mă va crede. De aceea n-am îndrăznit niciodată să spun.

Pentru că toată lumea ar ajunge imediat la aceeaşi concluzie ca şi tine. Că am sedus-o. Că ea îmi datora bani pentru bunurile de care îi făceam rost şi că eu voiam plata în natură. Că am lovit-o, aşa cum acea târfă din Keflavík mă acuzase. Că am violat-o. Şi că am omorât-o. Toate prostiile astea.

— Şi ai făcut-o?

— Ce?

— Ai atacat-o?

— Nu m-am atins de ea! Asta încerc să explic. Singura greşeală a fost că n-am vorbit despre asta. Că n-am spus oamenilor că stabiliserăm să ne întâlnim, dar că ea n-a apărut la întâlnire.

— Pentru că ţi-a fost frică să nu fii învinovăţit de dispariţia ei?

— Da, că o să mi se pună chestia asta în cârcă. Nu poţi înţelege?

— N-ai îndrăznit să-ţi asumi riscul?

— Nu, nu am vrut să suport consecinţele. N-avea nimic de-a face cu mine. Nu eram implicat. Tot ce regret e că n-am vorbit atunci când a dispărut. Regret amarnic acest lucru. Îl regret în fiecare zi.

— Ai avut o grămadă de ocazii de-a lungul anilor.

— Ştiu, şopti Mensalder, cu o voce spartă. Crezi că nu sunt conştient de asta? Că nu m-am gândit la asta? M-am justificat în faţa mea că n-a avut nicio importanţă că aranjasem să mă întâlnesc cu ea. Că lucrul acesta n-a schimbat nimic. La fel ca oricine altcineva, n-aveam nicio idee unde dispăruse.

— Şi de ce ar trebui să te creadă poliţia acum? Ai făcut ca purtarea ta să pară de zece ori mai suspicioasă prin tăcerea ta. Prin tăcerea ta îndelungată.

— Ştiu! Nimic din toate astea nu sunt noi pentru mine. A fost un cerc vicios din care n-am văzut ieşire. N-am ştiut ce să fac. Oamenii m-ar fi arătat cu degetul tot restul vieţii. Aş fi fost pentru totdeauna suspect de crimă. Cum crezi că ar fi fost? N-aş fi putut suporta stigmatul. Nu l-aş fi putut suporta. Poţi crede că am fost un laş fără coloană vertebrală, însă aşa am simţit.

— Însă, dacă n-ai fost răspunzător de dispariţia ei şi n-a venit niciodată să se întâlnească cu tine, trebuie să i se fi întâmplat ceva înainte de-a ajunge acolo.

— Pur şi simplu n-are sens, zise Mensalder. La un moment dat am crezut că probabil a făcut-o intenţionat. Că şi-a luat viaţa dintr-un motiv inexplicabil. Era… eu…

Mensalder se încruntă.

— Sau că ne-a împiedicat cineva să ne întâlnim, zise el în cele din urmă.
— Mai ştia şi altcineva de asta?
— Nu. Nimeni. Din câte ştiu eu. *Eu* n-am spus nimănui.
— Eşti sigur de asta?
— Da.
— Nici măcar Rósannei?
— Nu.
— Sigur n-ai spus nimănui că aveai de gând să te întâlneşti cu ea?
— Nu. Sau ar fi ieşit la iveală în timpul căutării.
— Da, presupun că ar fi ieşit, zise Erlendur gânditor. Deci, dacă nu minţi şi ea nu şi-a schimbat planurile, probabil că ceva i s-a întâmplat în scurta distanţă dintre casă şi locul de întâlnire.
— Da, presupun că da. Asta trebuie să fi fost.
— Nu este…
— Ce?
— Nu, e prea departe, zise Erlendur, preocupat, privind cum aburii brăzdează suprafaţa apei, apoi se ridică în aer şi conturează o varietate de forme stranii, înainte de a se dispersa şi de a dispărea.

Şi brusc, o imagine îi străfulgeră prin minte, la fel cum se întâmplase atât de des în timpul ultimilor câţiva ani, a unei grădini care suferise ani de zile de neglijare şi a unor perechi de ochi vicleni şi bulbucaţi, holbându-se pe întuneric la fata din casa de alături.

49

Marion n-avea nicio idee în legătură cu ce se întâmpla. Roberts ieşi din nou şi bărbatul care părea să se afle la comandă veni mai aproape de ei.

— Nu ţi se pare că-ţi trădezi ţara? o întrebă el pe Caroline.

— Vom mai vedea în legătură cu asta, nu-i aşa, domnule Gates? zise ea. Dacă ăsta e numele dumneavoastră adevărat.

— Numele meu este Oliver Gates, sunt colonel în cel de-al 57-lea escadron de luptă, zise bărbatul zâmbind. Este numele meu adevărat. Mă ocup cu securitatea la bază.

Uşa se deschise din nou şi Roberts reapăru, de data aceasta împingând un soldat în faţa sa atât de brutal, încât bărbatul căzu la podea. Se ridică încet, era un tânăr deşirat cu braţe lungi şi tunsoare regulamentară militărească, ce măsura cu un aer de nervozitate împrejurimile.

— Vino aici, soldat! Nu trebuie să-ţi fie frică, zise colonelul Gates.

El se întoarse spre Caroline.

— Acesta este soldat Matthew Pratt, agent de pază în hangarul 885. Am auzit că aţi pus întrebări în legătură cu el. Soldatul Pratt şi-a mărturisit rolul avut în această chestiune. Doi dintre prietenii lui, de asemenea agenţi de pază în hangar, au fost şi ei implicaţi. Deja l-am arestat pe unul dintre ei aici la bază şi îl avem în custodie: soldat Thomas Le Roy în vârstă de douăzeci şi cinci de ani. Ne aşteptăm ca cel de-al treilea bărbat să intre în ţară în scurt timp. El este responsabil de uciderea islandezului, potrivit declaraţiilor complicilor săi. A fost ideea lui să răpească şi să omoare victima. Nu vedem niciun motiv să ne îndoim de mărturia lor. Ei confirmă ceea ce voi păreţi deja să ştiţi.

Soldatul stătea stângaci în mijlocul hangarului.

— Spune-ne cine a fost! ordonă colonelul Gates, întorcându-se către soldat, care tresări. Spune-le ce ne-ai spus şi nouă, soldat.

Privirea tânărului trecu fugitiv de la colonelul Gates la Marion. Apoi se uită în spatele său, acolo unde Roberts bloca ieşirea. În cele din urmă, ochii i se fixară asupra lui Caroline şi mormăi ceva, atât de nedesluşit, încât ei de-abia îl auziră. Apoi tuşi şi zise tare şi clar:

— Jones a fost, domnule. Earl Jones.

— Continuă! zise Gates.

Tuşind din nou, soldatul începu să le spună despre prietenul lui, Earl Jones, care îi furniza droguri islandezului. Islandezul îi era dator vândut şi, colac peste pupăză, Joan, soţia lui Earl, se dovedi că şi-o trăgea cu el. Earl auzise bârfe că el îi făcea vizite în timp ce el era plecat şi că bărbatul în chestiune era islandez. O confruntă pe nevastă-sa şi o obligă să mărturisească că îl înşela, apoi îi ordonă să-l sune pe tip şi să-l facă să vină la ea acasă în seara în care Earl trebuia să zboare în Groenlanda. Islandezul venise la ea acasă, însă stătuse puţin timp, de parcă ar fi bănuit că se punea ceva la cale. Earl şi Pratt stăteau la pândă. Îi tăiaseră cauciucurile maşinii şi îl prinseseră din urmă, într-un loc liniştit, în timp ce fugea către poartă. Apoi îl duseseră cu maşina în hangar. Al treilea bărbat, Le Roy, îi lăsase să intre. Ei crezuseră că Earl avea de gând doar să-i de tipului o mamă de bătaie, ca să-l sperie. Islandezul reuşi să fugă, însă ei îl încolţiseră lângă schelă. Apoi el fugi în sus pe scară, până în vârf cu ei pe urmele lui şi realiză că era prins în capcană. Ei îl prinseră şi apoi urmă o încăierare care se sfârşi în momentul în care Earl îl lovi pe islandez în cap cu o ţeavă de metal pe care o găsise acolo. Bărbatul rămase inconştient şi câteva clipe se lăsă o tăcere stranie, apoi Earl aruncă ţeava şi, înainte ca Pratt şi Le Roy să-şi dea seama ce se întâmplă, îl azvârli pe islandez peste balustradă.

Pratt făcu o pauză. Nu prezenta nicio urmă că ar fi fost supus vreunei forme de violenţă. Purta uniformă şi ghete militare negre cu şireturi, însă îşi frângea mâinile în timp ce vorbea ca şi cum ar fi fost strâns încătuşat.

— N-am ştiut ce să facem şi după câteva moment de panică am decis să ştergem urmele, să curăţăm podeaua acolo unde căzuse tipul şi să scoatem cadavrul pe furiş din bază în camioneta lui Earl. Nu voiam să fie găsit în zonă. Earl ne-a pus pe mine şi pe Tommy să aruncăm cadavrul. El avea un zbor spre Groenlanda. Am văzut acei aburi care ieşeau de pe câmpul de lavă şi atunci ne-a venit ideea să aruncăm cadavrul în băltoaca fierbinte din apropiere. Nu ne aşteptam să fie găsit. Am crezut… am crezut că era un loc bun pentru…

— Mai ai ceva de adăugat? întrebă colonelul Gates, după un moment de tăcere.

Pratt scutură din cap.

— Nu te aud, soldat!

— Nu, domnule, n-am nimic de adăugat, replică Pratt cu ochii în podea.

— Ce anume v-a pus pe urmele lor, domnule? îl întrebă Caroline pe Gates.

— Am pornit şi noi propria noastră anchetă, zise el. Baza este o comunitate foarte mică. Cam ca Islanda, bănuiesc, îi spuse el lui Marion. Am auzit că eraţi interesaţi de hangar şi am verificat lista celor de serviciu din acea săptămână. Unul dintre agenţii de pază era Jones. Am aflat că soţia lui fusese „prietenoasă” cu un islandez. L-am chemat pe unul dintre camarazii lui Jones la interogatoriu şi el s-a pierdut repede cu firea. Prietenul nostru Pratt, de aici. Jones era în Groenlanda în acel moment, însă l-am arestat pe celălalt agent de pază. Declaraţiile lor sunt destul de convingătoare şi consistente în privinţa detaliilor importante. Sunt înclinat să le accept. Cei trei bărbaţi lucrează toţi în hangarul 885 şi mi-e greu să cred că au fost destul de proşti, încât să-l omoare intenţionat pe acest islandez la locul lor de muncă. Sunt proşti, dar nu chiar atât de proşti. Probabil că au intenţionat să-l scuture puţin, însă Jones a pierdut controlul situaţiei şi şi-a ieşit din minţi, potrivit camarazilor săi. Se pare că are un temperament violent.

Caroline se duse la Pratt, care încă privea în pământ, îşi puse mâna sub bărbia lui şi îi ridică uşor capul pentru a-l privi în ochi.

— Este adevărat, soldat?

— Earl l-a aruncat de pe platformă, doamnă, zise Pratt. Eu… eu am crezut că noi doar o să-l speriem puţin, însă Earl… a înnebunit. Voia… voia să-l facă să sufere pentru… din cauza lui Joan. Nu-i păsa câtuşi de puţin de banii pe care tipul i-i datora. Earl pur şi simplu n-a putut suporta că ea fusese… cu acel tip.

— Cu un islandez, vrei să spui? îl îndemnă Caroline.

Pratt nu răspunse. Îi aruncă o privire agitată lui Gates.

— Răspunde-i! lătră colonelul.

— Da, doamnă! zise Pratt. Cu un islandez. Earl n-a putut suporta asta. Ura treaba asta.

— Cine i-a spus lui Earl despre Joan şi Kris?

— Nu ştiu.

— Wilbur Cain?

— Nu ştiu.

— Îţi este cunoscut numele?

— Nu, doamnă.

— Sigur?

— Da, doamnă.

Colonelul Gates făcu un semn şi soldatul Pratt fu escortat afară din hangar.

— Unde este Jones? întrebă Marion. Unde e el acum? L-aţi reţinut?

Gates încuviinţă.

— Am vrea să ni-l predaţi, zise Marion. Am vrea ca pe toţi trei să ni-i predaţi.

Gates îşi consultă ceasul.

— Avionul urmează să aterizeze într-o oră, zise el. Earl Jones a fost arestat în Groenlanda în această dimineaţă. Nici nu se pune problema să vi-l predăm. Noi nu ne extrădăm personalul militar. Acum sunteţi în posesia tuturor informaţiilor relevante şi puteţi fi siguri că ancheta este în siguranţă în mâinile noastre. Rolul vostru în chestia asta s-a sfârşit.

— Dar au omorât un cetăţean islandez, zise Marion. Earl Jones şi-a molestat soţia.

— Ne vom ocupa noi de asta.

Gates se întoarse pe călcâie pentru a ieşi din hangar.

— Aţi întrebat ce căutam în hangarul 885! strigă Marion în urma lui. Nu vreţi să ştiţi ce anume?

Gates nu reacţionă.

— Nu acolo ţineţi focoasele nucleare? întrebă Marion.

Gates deschise uşa.

— Ştim despre Northern Cargo Transport, adăugă Marion.

Gates se întoarse şi privirea lui zăbovi pe chipul lui Marion. Apoi împinse iarăşi uşa.

— La ce vă referiţi prin Northern Cargo Transport? Despre ce vorbiţi?

— Ştim că folosiţi linii aeriene false pentru a transporta arme între ţări, zise Marion, improvizând cu frenezie.

— Aşa, şi?

— Ştim despre zborurile către Thule.

Gates îi studie pe Marion şi pe Caroline pe rând, de parcă ar fi cântărit ce anume să creadă. Marion încerca să-şi păstreze o figură imperturbabilă, rugându-se ca acea cacealma să funcţioneze.

— Nu cred că ştii ceva, zise Gates.

— Unde este Wibur Cain? De ce a luat legătura cu Kristvin?

— V-am spus că nu ştim de existenţa nimănui cu numele de Wilbur Cain.

— El este…

— De ce tot întrebi de acest bărbat? Nu ştim să existe o astfel de persoană.

— Îl renegaţi, adică?

— Adică nu ştim cine este.

— Ce făceau Cain şi Kristvin la Animal Locker?

Încet, Gates începu să-şi îndrepte paşii către ei.

— Tot ce ştiu e că am auzit că un angajat islandez dăduse târcoale pe lângă aeronavele noastre, punând întrebări despre chestiuni care nu-l priveau. Când am studiat mai bine cazul, s-a dovedit că avea capul doldora de teorii conspiraţionale care, în cel mai bun caz, păreau amuzante.

— Noi n-am auzit asta.

— Vă amestecaţi în lucruri care nu vă privesc, zise Gates.

— Îi vrem pe aceşti bărbaţi. Vrem să preluăm investigaţia. Vrem să-i chestionăm şi să-i judecăm într-un tribunal islandez, zise Marion.

— Exclus.

— Bine, zise Marion. Atunci vă puteţi aştepta la o vizită din partea unei delegaţii, care vă va inspecta activităţile de aici de la bază. Care să deschidă hangarele. Care să se uite în interiorul avioanelor. Care să vă examineze facilităţile de depozitare. Cred că avem destule informaţii despre Northern Cargo Transport, Thule şi avioanele care transportă arme nucleare şi care aterizează aici, pentru a ridica toată naţiunea împotriva voastră.

Urmă o pauză tensionată.

— Nu veţi găsi nimic, zise Gates.

— Nici nu cred că trebuie, ripostă Marion.

Gates scutură din cap.

— Nu vă sfătuiesc să încercaţi.

— Trebuie să facem destul zgomot, zise Marion. Trebuie să realizaţi că nu este în interesul vostru ca această situaţie să mai dureze. Să ne băgăm nasul aici şi să-i convingem pe cei precum Caroline să ne ajute. Să vorbim cu personalul militar fără permisiunea voastră. Să intrăm în zone controlate pe care voi preferaţi să le ţineţi închise. Nu vă convine să vă perturbăm activităţile aici cu tot felul de anchete şi alte chestii exasperante. Presupun că preferaţi ca acest lucru să se termine mai devreme decât mai târziu.

Gates ezita încă.

— Îi vrem pe acei bărbaţi, repetă Marion.

Gates se uită la Caroline, care stătea tăcută lângă ofiţerul de poliţie islandez, fără să intervină în discuţie.

— Bine, zise el în cele din urmă. Sunt pregătit să vă ajut cu investigaţia asupra morţii acestui islandez. Chestia asta ar fi suficientă pentru a vă da încredere în noi?

— Nu ştiu, zise Marion. În ce fel să ne ajutaţi?

— Dacă ajungem la o înţelegere, trebuie să subliniez că acest lucru n-ar constitui în niciun fel recunoaşterea validităţii insinuărilor voastre în privinţa armelor nucleare.

— Adică…?

— Îi puteţi aresta pe aceşti bărbaţi. Puteţi conduce interogatoriul şi încheia ancheta. Însă vor fi judecaţi de noi.

Marion se întoarse către Caroline.

— Vrei să ai onoarea de a-l aresta pe Jones?

Trei sferturi de oră mai târziu, un transport militar din Groenlanda trase într-unul dintre hangare. Marion şi Caroline priviră cum bestia uriaşă se apropie cu un răget bubuitor, care se stinse încet-încet de îndată ce motoarele se opriră. Colonelul Gates şi oamenii lui nu se vedeau pe nicăieri. Caroline ceruse întăriri de la poliţia militară şi alţi câţiva ofiţeri stăteau în spatele ei, în timp ce rampa era adusă la avion. Uşa fuzelajului se deschise şi, după un scurt interval de timp, un bărbat apăru, însoţit de doi poliţişti militari, o siluetă scundă, încătuşată, îmbrăcată în pantaloni şi jachetă militară. Văzuse ce se întâmpla de la fereastra avionului în timp ce acesta trăgea lângă hangar şi rămăsese privind temător la comitetul de primire de pe pistă. Fără tragere de inimă, coborî treptele până ajunse faţă în faţă cu Caroline.

— Soldat Earl Jones? întrebă ea.

— Da, doamnă, zise bărbatul.

Avea o faţă îngustă, o barbă închisă la culoare şi nişte sprâncene negre, care aproape că se uneau la mijloc. În ciuda constituţiei sale musculoase, umerii săi erau uşor lăsaţi şi bărbatul avea o uitătură obtuză.

Caroline îl lovi peste faţă atât de tare, încât după aceea o ustură palma.

— Joan îţi transmite salutări.

50

Erlendur parcă în faţa casei, minunându-se încă o dată cât de mult fusese lăsată în paragină. Nici construcţia şi nici parcela înconjurătoare nu prezentau nici cea mai mică urmă de îngrijire. În schimb, întregul loc era mărturia unei apatii paralizante, a lungilor ani de neglijare şi decădere, de parcă ar fi fost afectată de moarte. Îşi aprinse o ţigară. Mensalder nu mai era cu el. Îl lăsase la benzinărie unde avea maşina parcată. Mensalder fusese atât de deprimat şi subjugat, încât Erlendur de-abia îl auzi când îşi luă rămas-bun. Vorbiseră puţin pe drumul de întoarcere. După ce îi spusese tot ce contase, Mensalder se retrăsese în propriile gânduri, îndoieli şi regrete – vechi duşmani despre care Erlendur suspecta că ar cântări mai apăsător ca oricând în zilele ce aveau să vină.

Erlendur rămase o vreme în faţa casei. Un buletin de ştiri anunţă la radio că cei doi bărbaţi pierduţi în mlaştinile Eyvindarstadir fuseseră găsiţi morţi. Se părea că unul căzuse într-o copcă şi nu mai putuse să iasă de acolo. Celălalt bărbat încercase în zadar să-l ajute. Când echipa de salvare îl găsise, zăcea mort la câţiva metri de copcă, ca şi cum pentru nimic în lume nu şi-ar fi abandonat prietenul.

Erlendur blestemă soarta crudă şi nemiloasă şi moartea prin hipotermie a celor doi bărbaţi. Apoi, aprinzându-şi încă o ţigară, redeveni atent la ce îi spusese Mensalder în legătură cu planurile lui de a se întâlni cu Dagbjört şi cu faptul că ea nu venise la întâlnire. Nu vedea nicio mişcare în casă. Nicio lumină. La ferestre, draperiile erau trase. Casa lui Dagbjört era şi ea în întuneric, tăcută şi goală, cu anunţul pe care scria „De vânzare” în geamul de la bucătărie, aşteptând să fie din nou readusă la viaţă. Două case alăturate şi o fată în drum spre şcoală. Oare Dagbjört ajunsese doar până acolo? Până la casa de alături?

Stingându-şi ţigara, Erlendur ieşi din maşină şi inspectă clădirea, apoi se duse la uşa de la intrare. Ciocăni, după o scurtă pauză ciocăni iarăşi, mai tare de data aceasta. Când nimeni nu răspunse, se întoarse şi se duse în grădină. Lumina provenită de la iluminatul stradal de-abia dacă ajungea până acolo şi lui Erlendur îi luă ceva timp până ce ochii i se obişnuiră cu întunericul. Stătea în iarba înaltă şi uscată, chinuindu-se să distingă vreo mişcare în interior şi întrebându-se dacă Rasmus se dusese la culcare.

Îndreptându-se spre uşa din spate, descoperi că era încuiată, însă închizătoarea era veche şi ruginită, la fel ca totul din acea casă. Fu nevoie doar de-o smucitură puternică pentru a o deschide. Strigă numele lui Rasmus şi, cu toate că nu primi niciun răspuns, se hotărî să intre.

Ochii se obişnuiseră acum cu întunericul şi intră în ceea ce luă drept sufragerie. De la vizita sa anterioară îşi amintea că aceasta dădea înspre grădină. Strigă din nou numele lui Rasmus, ridicând, de data aceasta, vocea. Rămase nemişcat un minut sau două, ascultând în tăcerea profundă din interiorul casei. Îşi croi drum până aproape de hol şi de scară, în ideea de a încerca să meargă la etaj, apoi auzi o uşă închizându-se încet undeva în partea stângă, unde garajul se învecina cu casa. Dintr-odată, o altă uşă se deschise şi Rasmus îşi făcu apariţia. Părea preocupat şi nu-l observă pe Erlendur. Aprinzând lumina, el închise cu grijă uşa în urma sa şi se îndreptă spre scări. Erlendur îl putea auzi cum mormăie în barbă, însă nu reuşea să distingă cuvintele.

— Rasmus, zise el şi, cu toate că vorbi încet, în încercarea de a nu-l speria pe bărbat prea tare, Rasmus fu atât de şocat, încât slobozi un ţipăt pătrunzător şi se izbi de perete.

— N-ai răspuns la uşă, zise Erlendur.

— Cine… cine-i acolo? Ce…? Hoţul! Eşti hoţ?

— Sunt eu, Erlendur.

— Ah… tu eşti… tu?

Rasmus gâfâia din cauza şocului şi era atât de zguduit, încât nu-şi putea reveni.

— Ce… ce ai vrut să faci de m-ai speriat atât de tare? De ce mă hărţuieşti în felul ăsta?

— Îmi pare rău, uşa din spate era deschisă, zise Erlendur. N-am intenţionat să te sperii.

— Să mă sperii? repetă Rasmus ca un ecou, revenindu-şi puţin. Uşa deschisă… ce prostie. Nu e niciodată deschisă. Vrei să spui că ai pătruns prin efracţie? Ieşi afară din casa mea în această clipă! Nu vreau să fii aici. De câte ori trebuie să-ţi mai spun? Cum ai putut să-mi faci asta? Eu niciodată… niciodată în viaţa mea n-am fost atât de şocat. N-ai niciun drept să intri aici. Vreau să pleci. Ieşi afară!

— Unde ai fost? În garaj? Nu aveai cum să auzi când am ciocănit.

— N-am auzit nimic, zise Rasmus, încercând să pară stăpân de sine, trecându-şi o mână peste părul slinos şi îndreptându-şi spatele. De ce nu

faci ce-ţi cer? Vrei, te rog, să pleci?

Vocea i se frânse, sfârşind, însă, în alt ţipăt strident. Erlendur studie această fiinţă jalnică, izolată, întemniţată, speriată şi simţi o stranie senzaţie de compasiune.

— Aş dori să discutăm despre Dagbjört, zise el. Ştim acum unde se ducea în dimineaţa în care a dispărut şi…

— Ei bine, nu mă interesează să mai discut asta cu tine, zise Rasmus. Poţi să pleci pur şi simplu chiar în acest moment.

— …şi ştim pe ce drum a luat-o, continuă Erlendur cu îndârjire. Nu era departe şi nu erau multe obstacole pe drum şi există o foarte mare probabilitate ca ea să fi trecut pe lângă casa ta.

— Nu te ascult, zise Rasmus. Te rog să pleci; mă duc sus şi sper să nu te mai văd niciodată.

Se îndreptă către scări şi deja urcase două trepte, în momentul în care Erlendur îl prinse de braţ şi îl trase din nou în jos.

— Încetează! zise Erlendur tăios. Trezeşte-te! S-a terminat. Spune-mi unde este.

— Nu! ţipă Rasmus. Foloseşti violenţa! N-am absolut nimic să-ţi spun. Nimic!

— A vrut să încetezi s-o mai spionezi? De aceea a trecut pe la tine? A ameninţat că te reclamă? Te-a văzut în faţa casei, nu-i aşa? Ce ai făcut? I-ai făcut cu mâna? Ai chemat-o la tine? Ai invitat-o înăuntru? Ai ademenit-o?

Erlendur îl ţinea încă de braţ, însă Rasmus avea capul într-o parte, de parcă nu putea suporta tirul neobosit de întrebări sau nu îndrăznea să-i întâlnească privirea. Trupul i se zvârcolea în timp ce încerca să se elibereze, să scape din strânsoarea lui Erlendur, să evite interogatoriul fără milă. Erlendur îl ţinu strâns, apoi realiză că Rasmus începuse să plângă. Trupul i se cutremura de suspine înăbuşite şi îşi acoperi faţa cu mâna liberă, copleşit de umilinţă. În cele din urmă păru să se mai calmeze şi chiar îşi mai adună puterile. Privi în jos la mâna lui Erlendur, care încă îi ţinea strâns braţul.

— Nu m-a mai atins nimeni în toţi aceşti ani de când a murit mama, şopti el.

— Ce ai spus?

— Nimeni, răsuflă Rasmus. Nu m-a atins nimeni.

— Îmi pare rău, zise Erlendur. N-am vrut să te rănesc.

— Nu, este în regulă, zise Rasmus. Nu m-ai rănit.

— Eşti bine?

— Da, sunt bine, zise Rasmus. Acum sunt bine. Mulţumesc că ai trecut pe aici. Îmi pare rău, însă nu aşteptam musafiri. N-am cu ce să te tratez.

— Chestia asta nu contează, serios, nu-ţi face probleme în legătură cu asta, zise Erlendur.

La fel ca ultima oară, Ramus părea să-şi fi revenit, subit şi derutant, şi să fi reintrat în rolul gazdei stânjenite. Continuă să se scuze că n-avea cu ce să-l trateze.

— Ar trebui să pun de cafea. Măcar atât să fac.

— Te rog să nu…

— Nu, ţine-mă, zise Rasmus insistent, simţind că Erlendur era gata să-i dea drumul la braţ. Nu-mi da drumul. Eu… vreau să mă ţii.

— Ne putem aşeza undeva? întrebă Erlendur. Vrei un pahar cu apă?

— Nu, mulţumesc, zise Rasmus. Vreau să ştii că nu sunt un monstru. Ştiu că asta crezi, însă nu sunt. Nu trebuie să-mi vorbeşti aşa. Sunt o persoană ca oricare alta. Înţelegi? Înţelegi ce spun? N-am fost mereu…

— Bineînţeles, zise Erlendur. Ştiu că ţi-a fost greu. Tot ce trebuie să faci e să-mi spui despre Dagbjört, apoi totul se va termina. Ştiu că te vei simţi mai bine dacă recunoşti. În adâncul sufletului tău, asta ai vrut în toţi aceşti ani, să vină cineva aici şi să te asculte şi să înţeleagă ce ai făcut.

— Nimeni nu mă înţelege. Nimeni. Nimeni nu va putea vreodată să înţeleagă. Cine sunt. Ce fel de om sunt. Nimeni nu înţelege. Nimeni.

Rasmus îşi trecu două degete peste dosul mâinii lui Erlendur. Acestea erau aproape descărnate, cu unghii lungi şi galbene. Degetele îi mângâiară mâna, apoi îşi croiră drum în sus pe braţul său până la obraz. Erlendur nu îndrăzni să se mişte, în timp ce Rasmus îi mângâia uşor faţa cu degetele lui osoase, cu ochii în lacrimi.

— Am iubit-o, şopti el, apoi îşi aşeză obrazul pe pieptul lui Erlendur. Am iubit-o atât de mult. Era iubita mea. A fost mereu iubita mea. Nu mi-o iei. Nu poţi. Nimeni nu mi-o poate lua.

Erlendur rămase împietrit, cu Rasmus la pieptul său, neîndrăznind să se mişte şi ascultându-l mărturisind despre fata pe care o iubea. Era atât de zguduit, încât nu văzu cum degetele lui Rasmus se întind după o foarfecă mare care se afla pe o etajeră de lângă ei, o apucă precaut, apoi o ridică şi o împlântă adânc în trupul lui Erlendur.

51

Dagbjört se îmbrăcă în grabă, îşi puse cărţile de şcoală şi creioanele în ghiozdan, îşi verifică buzunarul ca să se asigure că avea banii pentru vărul Rósannei – cel cu nume caraghios –, apoi coborî în grabă la parter. Înşfăcă o felie de pâine prăjită din bucătărie, îşi trase haina, strigă un „la revedere” înspre mama ei, care era cufundată în lectura ziarului, şi o zbughi pe uşă. Nu voia să întârzie la întâlnirea cu vărul Rósannei. Acesta n-avea de gând doar să-i vândă nişte discuri, ci să o şi ducă până la şcoală cu maşina.

Pe când trecea pe lângă casa lui Rasmus, îl văzu stând în uşa de la intrare şi făcându-i cu mâna. Arăta ca şi cum avea nevoie de ajutor.

Nu se putea preface că nu-l văzuse, aşa că se duse la el şi îl întrebă dacă totul era în ordine. Nu-l plăcea pe Rasmus. În rarele ocazii în care îl întâlnise întâmplător, pe stradă sau la magazinul din colţ, şi se oprise să stea puţin de vorbă cu el, o frapase comportamentul straniu de linguşitor. Şi după tot ce se întâmplase de curând, avea de gând să se ia de el. Purtarea lui o supărase şi o enervase, însă ştia că îşi pierduse mama de curând, că avea puţini prieteni şi că era, probabil, singur, aşa că îi păru puţin rău. El şi mama lui fuseseră foarte apropiaţi. Probabil de aceea ea nu povestise încă nimănui despre faptul că o spionase.

— Ai putea să mă ajuţi o clipă? întrebă Rasmus. Am o mică problemă.

El închise repede uşa în urma ei, apoi ezită, neştiind cum să înceapă, în timp ce stăteau acolo pe hol, aşa că ea îl întrebă care era problema şi în ce fel îl putea ajuta. Nu putea sta mult; se grăbea să ajungă la şcoală.

— Voiam să vorbesc cu tine în legătură cu ce ai văzut, zise el, conducând-o de-a lungul holului către scări. Când tu… când eram la fereastră. E posibil să nu fie chiar ce… ce ai putea crede.

— Oh?

— Nu, eu… a fost o coincidenţă, te asigur. O simplă coincidenţă.

— De ce m-ai spionat în felul ăsta? întrebă Dagbjört.

— Nu era chiar spionat, zise Rasmus pe un ton de scuză. Eu voiam doar să fim prieteni. Prieteni buni. Nu făceam nimic obscen. Nici măcar nu m-aş gândi la asta. Să-ţi fac ceva obscen. Te rog să mă crezi. E important să nu crezi că eu… este important ca tu…

— Trebuie să mă duc la şcoală, zise Dagbjört în momentul în care era evident că Rasmus nu ştia ce voia să spună. Ai avut nevoie de ajutor sau

nu?

— Da, nu, eu… eu mă gândeam că… poate… ai putea să fii prietena mea. Am fost puţin cam singur de când a murit mama şi speram că am putea… pentru că suntem vecini şi aşa mai departe şi tu eşti atât de drăguţă, o persoană încântătoare, credeam că am putea fi prieteni.

— Trebuie să plec.

— Oh, dar…

— Şi vreau să încetezi să mă mai spionezi! zise Dagbjört cu o voce aspră. Este dezgustător. Am văzut perdeaua mişcându-se. Şi dacă nu încetezi, dacă te prind că faci asta din nou, o să-i spun tatălui meu şi va trebui să ai de-a face cu el.

— Tatălui tău? Vrei să spui că nu i-ai spus… n-ai spus nimănui?

— Nu. Însă o voi face. Dacă te mai văd din nou acolo, îi spun tatălui meu.

— Dagbjört, dragă, zise Rasmus. Nu vreau să pleci supărată. Nu vreau să fii supărată pe mine.

— Trebuie să plec, repetă Dagbjört. Trebuie să ies de aici!

— Nu fi supărată, draga mea. Iubirea mea. Nu pot suporta asta!

— Nu sunt iubirea ta! O să-i spun lui tata… o să-i spun. Cum îţi…

Dagbjört încercă să se întoarcă la uşă, însă Rasmus îi blocă drumul.

— Nu trebuie.

— Pleacă de lângă mine! strigă Dagbjört.

— Nu trebuie să pleci de aici supărată, zise Rasmus, privind-o grav. Nu trebuie să spui nimănui. Nu trebuie…

Ea încercă să-l împingă, însă el rezistă şi o îmbrânci. Dagbjört îşi pierdu echilibrul, căzu pe spate şi, în timp ce ateriza, capul ei se lovi de prima treaptă. Era ameţită din cauza loviturii. Ramus o cuprinse cu mâinile, în timp ce zăcea acolo pe podea, şi începu să-i izbească iar şi iar capul de treaptă.

— Nu trebuie să pleci… nu trebuie… nu trebuie să pleci…

— Am crezut că era posibil ca cineva să mă fi văzut când am strigat-o să vină la mine, aşa că am aşteptat panicat poliţia, însă nu s-a întâmplat nimic. Nimeni n-o observase când intrase aici. Mi s-au pus multe întrebări ca oricui altcuiva de pe strada noastră, însă am zis că nu ştiam nimic şi că, din nefericire, nu puteam ajuta; dormisem în acea dimineaţă până la prânz. Când le-am spus celor de la poliţie asta, m-au lăsat în pace. Am participat

chiar şi la căutarea ei. Nu s-a întâmplat nimic. Absolut nimic. Până când ai apărut tu la uşă şi ai început să mă baţi la cap cu întrebările tale şi n-am mai putut să scap. Ai venit aici neinvitat, bătând la toate uşile şi ferestrele şi insultându-mă. Nu există cuvânt care să descrie asta. M-ai insultat, la fel ca huliganii ăia care m-au încolţit atunci, mai demult.

Erlendur fusese luat prin surprindere când Rasmus îl înjunghiase cu foarfeca. Incapabil să se apere, se ţinuse cu mâinile de burtă şi se prăbuşise în genunchi, apoi căzuse inconştient pe podea. Când îşi revenise în simţiri, Rasmus stătea lângă el, povestindu-i cum o strigase pe Dagbjört şi cum conversaţia lor ulterioară condusese la moartea ei. Foarfeca îi penetrase abdomenul lui Erlendur în partea dreaptă şi putea simţi cum sângele i se prelinge din rană, pe haine. O durere mistuitoare îi cuprinsese tot trupul, însoţită de o slăbiciune paralizantă. Îl auzi pe Rasmus vorbindu-i cu o voce liniştitoare despre dragostea lui pentru fată şi despre cum n-avusese nicio clipă intenţia de a o răni.

— Ceva a pus stăpânire pe mine, îl auzi pe Rasmus. Ceva oribil. Nu ştiu ce a fost. Ceva a pus stăpânire pe mine şi am împins-o. Am împins-o atât de tare. Mult prea tare, vezi tu. Mi-am pierdut complet autocontrolul şi am început s-o lovesc cu capul de scări. N-am vrut să-i spună poveşti despre mine tatălui sau prietenelor ei. Târfelor ălora. Nu ştiu ce m-a apucat… însă… însă deodată era moartă… când mi-am revenit, zăcea moartă în mâinile mele. Apoi am ridicat-o şi am dus-o… nu ştiu… nu ştiu ce să fac cu tine.

— Trebuie să mă ajuţi, zise Erlendur, simţind cum îl lasă puterile. Sângerez foarte tare. Mă poţi ajuta, Rasmus. Te voi ajuta şi eu. Eşti bolnav. Ai nevoie de ajutor. Dă-mi voie…

— N-am nevoie de niciun ajutor, zise Rasmus. E absurd. De parcă aş avea nevoie de vreun ajutor. Tot ce am nevoie e să fiu lăsat în pace. Asta-i tot ce cer. Cer prea mult, să fiu lăsat în pace?

— Rasmus… zise Erlendur simţind că-şi pierde din nou cunoştinţa.

— Mai bine mă duc să văd ce face ea. Nimic nu rămâne neschimbat. Mai puţin ce se întâmplă aici cu noi. Aici, totul este exact cum a fost dintotdeauna. Cu noi nimic nu s-a schimbat.

— Rasmus…

Erlendur leşină şi Rasmus îl mângâie pe cap.

— Stai aici, prietene, trebuie să văd ce face ea, zise el şi se ridică în picioare.

Erlendur nu ştia cât timp trecuse când îşi reveni iarăşi, deschise ochii şi privi în jurul său. Îi luă ceva timp ca să-şi dea seama unde se află, însă în cele din urmă îşi aminti că zăcea rănit pe podeaua casei lui Rasmus; că fusese înjunghiat. Îşi apăsa mâna pe rană, încercând cât putea să oprească sângerarea, şi acum, că îşi recăpătase cunoştinţa, menţinu presiunea, ţinându-se strâns de zona dureroasă. Rasmus nu se vedea nicăieri, însă nu putea fi departe. Cu mare efort, Erlendur reuşi să-şi ridice capul, apoi se săltă în capul oaselor şi se sprijini de perete în timp ce-şi recăpăta puterile. Foarfeca pătată de sânge zăcea pe podea şi întinse mâna după ea, apoi reuşi oarecum să se ridice în picioare.

Ciuli urechile să-l audă pe Rasmus, însă nu detectă nici măcar o tuse sau un geamăt pe undeva prin casă, ci doar propria respiraţie anevoioasă. Trebuia să iasă de acolo cât mai repede posibil şi să sune după ajutor, apoi îşi aminti că Rasmus pătrunsese în hol pe o uşă care dădea, probabil, în garaj. Erlendur şovăi până ce curiozitatea învinse bunul-simţ. Trăgând cu putere aer în piept şi ţinând foarfeca strâns în mână, porni în direcţia de unde venise Rasmus.

Merse încet, împleticindu-se către uşă. Era închisă, însă nu încuiată şi el o deschise cu precauţie. Înăuntru era o spălătorie. O maşină veche de spălat era sprijinită de perete. Se simţea un miros acru de rufe murdare. Când pătrunse înăuntru, părul său se atinse de sârmele de rufe fixate în tavan. Pe un perete se afla un tablou electric cu contoare instalate pe el. Pe cealaltă parte era o altă uşă, uşor întredeschisă, lăsând să pătrundă un fascicul de lumină din garaj.

Erlendur se târî şchiopătând până la ea şi se uită înăuntru. Din tavan atârna un bec chior. Podeaua era aproape în totalitate ocupată de ceva acoperit cu o prelată albă şi groasă. Erlendur trase cu stângăcie de învelitoare, împiedicat fiind de foarfeca pe care o ţinea în mână, până reuşi să o îndepărteze şi să scoată la iveală un automobil american clasic, care odinioară fusese parcat cu spatele în garaj. Era un Chevrolet Deluxe cu două uşi, un model din anul 1948, de un verde-deschis şi atât de atent întreţinut, încât părea aproape nou. Vopseaua era lucioasă, geamurile sclipeau, feroneria strălucea şi îţi puteai vedea reflexia în capacele roţilor. La o a doua privire, văzu că în anvelope nu era deloc aer şi cauciucul era crăpat şi deteriorat, însă în alte privinţe maşina era un adevărat spectacol şi ai fi crezut, după aspectul ei, că era încă în uz.

Deşi pe dinafară era frumoasă şi strălucitoare, în interior maşina era plină de murdărie şi praf, ce nu fusese şters de ani de zile. Atenţia lui Erlendur fu atrasă de o grămadă informă aflată pe bancheta din spate. Stătea sprijinită de geam, acoperită cu o pătură îngălbenită. Avu nevoie de ambele mâini pentru a deschide uşa, deoarece era înţepenită şi grea, iar balamalele scârţâiră ca şi cum nu mai fusese deschisă de mult timp. Înclină scaunul şoferului în faţă şi întinse mâna spre bancheta din spate. Picături de sânge se prelinseră din rană în interior, pe când întinse braţul, înşfăcă pătura şi trase de ea. Trebui să tragă de trei ori până o îndepărtă şi aceasta căzu pe podeaua maşinii, stârnind un nor de praf. Avea în faţă un schelet în haine vechi şi putrezite. Craniul, aplecat înspre el, avea şuviţe prăfuite şi moarte de păr ce ajungeau până aproape de umeri, orbite goale şi un maxilar ce se căsca într-o suferinţă mută.

Cuprins de tristeţe şi oroare, Erlendur nu apucă să-l vadă pe Rasmus apărând în pragul uşii din spatele său. Însă îl auzi – în timp ce celălalt bărbat slobozi un ţipăt şi se năpusti asupra lui, înşfăcându-l de grumaz şi încercând să-l îndepărteze de maşină. Erlendur înfipse în coapsa lui Rasmus foarfeca pe care o avea în mână. Fu recompensat cu un strigăt de durere. Apoi Rasmus îi sări în spate şi întări strânsoarea în jurul gâtului său până când, în cele din urmă, Erlendur reuşi să se întoarcă şi, cu ultimele puteri, îl izbi pe Rasmus de pragul uşii. Îi împlântă foarfeca în torace, îl auzi ţipând şi simţi cum strânsoarea din jurul gâtului se slăbeşte. Rasmus căzu pe spate, aterizând pe jumătate în maşină. Erlendur îl înşfăcă de picioare, îl împinse pe locul din faţă şi trânti uşa. Rasmus începu înnebunit să izbească cu mâinile şi picioarele în uşă şi Erlendur, epuizat din cauza luptei, se întrebă cât timp mai putea ţine uşa. Căutând cu disperare o unealtă în jurul său, înşfăcă o lopată şi o propti ferm între uşa maşinii şi perete. Rasmus încercă să coboare geamul maşinii, însă mânerul se rupse. Se repezi către locul din dreapta, însă nu reuşi să deschidă uşa decât foarte puţin, deoarece, pe acea parte, maşina era parcată aproape de perete. Trase de ea cu disperare ca un animal într-o cuşcă, apoi, panicându-se, izbi în geamul de pe partea şoferului cu pumnii goi, smiorcăindu-se, strigând şi lovind până când degetele lui delicate se umplură de sânge şi, în cele din urmă, realiză că era prins în cursă.

52

Înmormântarea, ţinută în biserica Fríkirkja, avu o ceremonie simplă, la care participară doar prietenele lui Dagbjört şi rudele care mai rămăseseră în viaţă. Descoperirea neaşteptată a modului în care sfârşise provocase senzaţie în presă, însă reporterii rămăseseră în marea lor majoritate departe de biserică. Vicarul vorbi despre cum o viaţă tânără fusese răpită într-un mod de neînţeles, însă evită orice altă referire la crima oribilă şi la scena sinistră cu care se confruntase poliţia în garajul lui Rasmus. Un mic cor de femei cântă imnul funerar „Floarea cade”[7]. Vechile prietene de şcoală ale lui Dagbjört îi purtară sicriul şi plânsete se auziră din toate părţile.

Svava îl invitase pe Erlendur să asiste la slujbă. El reuşise să se târască până la cea mai apropiată casă pentru a da alarma, înainte de a leşina iarăşi din cauza hemoragiei suferite. Nu se trezise decât a doua zi, la prânz. Marion îi spusese că îl găsiseră pe Rasmus încuiat în maşină exact aşa cum îl lăsase Erlendur. Nu opusese nicio rezistenţă şi chiar întrebase dacă Erlendur era în regulă. Se dovedi că maşina aparţinuse mamei lui Rasmus; el n-avea permis, aşa că nu o condusese niciodată. Fusese scoasă din registrul auto la scurt timp după moartea doamnei Kruse şi de atunci rămăsese în garaj. Criminaliştii stabiliseră că trupul neînsufleţit al lui Dagbjört fusese, probabil, aşezat pe bancheta din spate de la bun început.

Una dintre primele acţiuni ale lui Erlendur, de îndată ce se simţi puţin mai bine, deşi încă în spital, acoperit de bandaje şi cu o durere într-o parte, fu să trimită pe cineva la Svava şi să o pună la curent cu evenimentele ultimelor zile. Erlendur avusese nevoie de operaţie, pentru că rana provocată de foarfecă era gravă, însă se recupera repede. Încă se ocupa cu anchetarea cazului Dagbjört. Rasmus rămăsese în arest preventiv în închisoarea Sídumúli, unde era supus unor teste psihologice.

Imediat ce ieşi din spital, Erlendur se duse să o vadă pe Svava ca să-i spună întreaga poveste, explicându-i cum pusese lucrurile cap la cap, în urma unor interogatorii epuizante ale mai multor persoane. Relată discuţia sa cu Mensalder, care păstrase tăcerea în legătură cu întâlnirea planificată cu Dagbjört, de teama de a nu fi amestecat în dispariţia ei. Era puţin probabil ca el să-i fi putut salva viaţa fetei, dacă ieşea imediat din umbră, iar ea ar fi putut să fie, cu siguranţă, găsită mult mai devreme. Suspiciunea căzuse imediat asupra celor mai apropiaţi vecini, inclusiv asupra lui

Rasmus. Bărbatul nu atrăsese deloc atenţia, la momentul respectiv, deoarece nu existau motive să se creadă că Dagbjört murise atât de aproape de casă. Fusese privit ca un pustnic excentric, nu ca o persoană periculoasă. N-avea nimic de-a face cu vecinii, nici ei cu el şi aşa rămăseseră lucrurile.

— Ce fel de persoană e? întrebă Svava.

— Nu ştiu, zise Erlendur. Bolnav mintal, evident, însă şi demn de milă. A zis că n-a fost mereu aşa. Probabil că secretul din garaj l-a schimbat încetul cu încetul, făcându-l să devină ceea ce e astăzi.

— Cum e posibil? Cum ar fi putut să păstreze chestia asta secretă? Vecinul lor de alături!

— Nu şt…

— De ce n-a fost acest bărbat niciodată anchetat?

— Nu-i o crimă să trăieşti singur şi să te retragi din lume.

— Poate pentru că locuia prea aproape de ea, zise Svava. Nimănui nu i-a trecut prin minte că ea ar fi putut fi în casa de alături. Nimeni nu s-a gândit la un asemenea lucru. Că ar fi putut să piară la doar la câţiva metri de casă.

— Da, bineînţeles, era foarte puţin probabil. El… el zice că a iubit-o şi cred că e un sâmbure de adevăr în asta. În felul său ciudat, chiar a iubit-o.

— Nu cred asta nicio clipă, zise Svava. Cât despre chestia cu maşina… Cine ar face un astfel de lucru? De ce a ţinut…?

— În mod clar, Rasmus e foarte bolnav, zise Erlendur, şi nu ştiu cât de mult să cred ce spune, însă afirmă că e singurul lucru la care s-a gândit. Nu putea suporta să o îngroape în grădină. Şi era mândru cât de bine s-a îngrijit de maşină. Zice că o lustruia cu dragoste cel puţin o dată pe lună.

— Sicriul lui Dagbjört.

— Zice că a făcut-o pentru ea. Însă n-a intrat niciodată în maşină. În toţi anii ăştia. A subliniat acest lucru.

— Biata fetiţă! suspină Svava. Am încercat să mă împac cu ce s-a întâmplat, cu ce s-a ales de ea, însă eu… pur şi simplu nu pot.

— Nu, înţeleg bine acest lucru.

— Dar băiatul din Camp Knox? A existat?

— Încă nu l-am găsit, zise Erlendur, şi nu cred că-l vom găsi vreodată. N-a ieşit nimeni la înaintare şi nu prea cred că o va face după toate astea. Cazului i s-a făcut multă publicitate în urma arestării lui Rasmus, la fel cum s-a întâmplat şi când a dispărut Dagbjört, iar acesta e unul dintre detaliile care au fost dezvăluite la ştiri, însă nimeni… nu spun că Silja a minţit. Poate că Dagbjört chiar cunoştea un băiat din Camp Knox.

— Deci nu excluzi asta?

— Nu, nu am niciun motiv să o fac.

— Mă bucur atât de tare, zise Svava. Eu întotdeauna… m-am lăsat învăluită în fantezia că ea a întâlnit un băiat de treabă. Asta îmi place să cred. Că a avut şansa să descopere cum e să… că Dagbjört a avut ocazia să experimenteze dragostea. Să ştie cum e să fii îndrăgostită. Chiar dacă a fost doar pentru o perioadă scurtă.

— Poate că el doar a trecut pe acolo şi nu s-a uitat niciodată înapoi. Sunt atât de multe lucruri în trecut pe care oamenii nu le bagă în seamă! Nu vor să privească înapoi. Camp Knox a fost unul dintre acele locuri. Nu vrei ca, în viaţă, să se ţină scai de tine, însă ţi-e greu să te descotoroseşti de ele.

Svava se uită curioasă la Erlendur.

— Sună de parcă ai vorbi din experienţă.

— Cred că toţi avem astfel de locuri, zise Erlendur. Propriul nostru Camp Knox.

— Dar ce…?

Ea lansă un şir necurmat de întrebări şi Erlendur încercă să-i răspundă cât de bine putea, însă ştia că n-avea răspunsuri adevărate, doar banalităţi liniştitoare. Şi astfel, încerca să înţeleagă şi să ofere alinare atât pentru el, cât şi pentru ea.

Nanna ascultă în timp ce Marion Briem îi descrise soarta fratelui său, aventura lui cu Joan şi felul în care Earl se răzbunase pe el, drept rezultat. Marion îi atribui succesul cazului lui Caroline, mai presus de orice. Fără ea, poliţia islandeză n-ar fi pus niciodată mâna pe cei trei bărbaţi, care, în prezent, se aflau în arest în închisoarea Sídumúli, unde erau supuşi interogatoriilor. Autorităţile islandeze şi americane ajunseseră la un acord în legătură cu gestionarea cazului. Caroline scăpase doar cu o mustrare pentru că nesocotise ordinele. Îşi păstrase slujba în cadrul poliţiei militare şi făcea parte din echipa care îi ancheta pe cei trei bărbaţi, împreună cu poliţia islandeză. Ea îi spusese lui Marion că ţinea legătura cu Joan şi că încerca să o sprijine de-a lungul investigaţiei. Era o martoră importantă şi îşi menţinuse mărturia împotriva lui Earl şi a prietenilor acestuia. Earl susţinea că nu-şi aminteşte cum aflase despre aventura ei cu Kristvin. Caroline era convinsă că minţea. Wilbur Cain fusese, probabil, implicat şi îl îndemnase pe Earl să pună capăt amestecului lui Kristvin în treburile armatei.

— Fratele meu n-a pomenit niciodată de ea – de această Joan, zise Nanna. Eu nici măcar n-am ştiut că există. Credeam că mi-ar fi spus…

— Nu se ştiau de mult timp, zise Marion. Sunt sigur că ţi-ar fi spus mai devreme sau mai târziu.

Erlendur era şi el acolo, însă nu prea lua parte la conversaţie. Rămăsese în picioare lângă fereastră, privind către locul de joacă. Găsiseră o cameră liniştită în grădiniţa unde lucra Nanna şi unde puteau vorbi.

— Eu chiar sunt surprinsă că s-a încurcat cu o femeie măritată.

— La început nu i-a spus că era măritată. Îi era frică de bărbatul ei. Însă e posibil să fi încercat şi să-l facă gelos pe Earl. E destul de ambiguă, în acest sens. Earl a avut probleme cu poliţia, acasă în America, înainte de a se înrola în armată. A fost acuzat de ultraj în două ocazii, însă n-a făcut puşcărie niciodată. A atacat-o cu brutalitate pe Joan când a auzit că-l înşela, apoi a obligat-o să-l sune pe fratele tău şi să-l cheme la ea. Ea n-ar fi făcut asta niciodată, dacă Earl n-ar fi folosit violenţa împotriva ei.

— Şi ei îl aşteptau?

— Da.

— Nu pot să nu mă gândesc la el căzând în mâinile acelor bărbaţi. Singur şi neajutorat, singur împotriva a trei bărbaţi.

— Ştiu.

— N-a meritat ce i-au făcut. Nu el, dintre toţi oamenii.

— Nu, bineînţeles că nu, zise Erlendur. Nimeni n-ar fi meritat asta.

— Am crezut c-a fost vina mea, zise Nanna. Ce i s-a întâmplat. Că a intrat în belele din cauza mea. Pentru că s-a expus pericolului cumpărând droguri pentru mine.

— N-a fost aşa.

— Şi această Joan, cine o fi ea, ce fel de persoană e? întrebă Nanna, după o pauză îndelungată.

— Ca să fiu sincer, nu ştiu, zise Marion. Te pot pune în legătură cu ea, dacă doreşti. Kristvin i-a spus despre tine. Ştia despre boala ta. A întrebat de tine.

— Poate, zise Nanna. Mai vedem.

Sunetul vocilor copiilor ajunseră până la ei. Nanna se duse la fereastra unde stătea Erlendur şi îi privi. Gândurile lui erau la o altă fetiţă, dintr-un alt loc de joacă, îmbrăcată cu pantaloni roşii impermeabili şi cu căciuliţă de lână pe cap, jucându-se singură în nisip.

— Mi-e dor de el, zise Nanna. Tot aştept să sune… ăăă… doare atât de tare că l-am pierdut.

— Şi altfel ce mai faci? întrebă Marion. Cum merge tratamentul?

— Ei spun că voi trăi, zise ea, dar ce ştiu ei?

Într-o seară, câteva săptămâni mai târziu, Erlendur se plimbă pentru ultima oară pe strada unde Dagbjört locuise şi murise, apoi continuă până în locul unde se aflase Camp Knox, ca o amintire a ocupaţiei militare şi a sărăciei islandeze. Timp de mulţi ani fusese bântuit de povestea lui Dagbjört, de dispariţia ei inexplicabilă, de misterul care îi învăluise soarta. Se cufundase în detaliile vieţii ei, îi urmase paşii de nenumărate ori, stătuse solemn în faţa casei sale şi acum, în cele din urmă, descoperise ce nenorocire cumplită i se întâmplase atât de aproape de cămin.

Era o zi friguroasă şi un vânt muşcător stârnea zăpada căzută de pe acoperişuri, împrăştiind-o de-a lungul străzii. Îşi vârî mai adânc mâinile în buzunare şi înfruntă vântul, conştient că întâmplarea legată de soarta lui Dagbjört doar intensificase fascinaţia lui faţă de cei care nu se mai întorceau niciodată. Rezolvarea cazului îi dăduse doar un răgaz. În ultimul timp îi trecea prin minte vechiul şlagăr „Dagny”, ce invoca imaginea şcolăriţelor care se adunau şi cântau despre bucurie, acea melodie tulburătoare ce avea să-i amintească mereu de

Dagbjört. Era o uşurare că găsise răspunsuri la întrebările despre soarta ei, întrebări care-l măcinaseră atâta timp, însă ştia că, pentru el, cercul n-avea să se închidă niciodată. Cântecul ei va continua să-l bântuie tot restul zilelor.

ARNALDUR
INDRIĐASON

CRIME

Islanda, anul 1979. Războiul Rece e în plină desfășurare.

Într-o lagună îndepărtată, în lumina fantomatică, se zărește trupul unui înecat.

La kilometri depărtare, un hangar uriaș pentru aeronave se înalță în spatele gardului care înconjoară o bază militară a Statelor Unite. Un zgomot înfiorător se aude în clipa în care un bărbat se prăbușește de pe o platformă înaltă.

Oare e vorba despre o crimă? Însărcinați să o investigheze, detectivii Erlendur și Marion descoperă în același timp că e posibil ca baza militară să ascundă infracțiuni dintre cele mai grave.

În paralel, Erlendur, aflat la început de carieră, este preocupat și de cazul unei fete dispărute cu foarte mulți ani în urmă, caz rămas nerezolvat.

Ce preț va trebui să plătească Erlendur pentru a soluționa aceste două enigme care îl afectează profund?

TREI

www.edituratrei.ro
ISBN 978-606-40-0236-5

[1] Bază militară americană stabilită în oraşul Keflavik din Islanda.

[2] Puternică platformă-radar aeropurtată, destinată să detecteze avioane, nave şi vehicule la mare distanţă şi să controleze spaţiul de luptă, comandând atacuri terestre efectuate de avioane de atac la sol sau cu avioane de vânătoare. (*N.red.)*

[3] Desert foarte popular în Islanda, asemănător gogoşilor împletite.

[4] Ayatolahul Ruhollah Musavi Khomeini (1902-1989) a fost un lider politic şi religios iranian. A condus Revoluţia Iraniană din 1979, în urma căreia a devenit lider suprem al Iranului, ţară pe care a condus-o până la moartea sa.

[5] Cel mai bine descris ca „sendviş-deschis”, este, practic, făcut din felii proaspăt coapte de pâine de secară, acoperite cu o selecţie de cărnuri şi peşte cu legume asezonate deasupra. Se poate găsi *smørrebrød* tradiţional peste tot în Danemarca.

[6] Băutură alcoolică tradiţională islandeză.

[7] Referire la citatul din Biblie: „Iarba se usucă, floarea cade, dar cuvântul Dumnezeului nostru rămâne în veac”. (Isaia 40:8).

CUPRINS